Luxul și împodobirile ruineaza sufletul

preot Nicodim Măndiță (1889-1975)

Lucrarea este aclătuită din broșurile Devotament Patriotic, Luxul ruinează, Păcatul sulimenirilor, Şarpele ispitelor şi Idolii moderni.

Se tipăreşte cu binecuvântarea Preasfinţitului GALACTION,
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Editura Agapis, 2011

✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦

SĂ NU UITĂM DE SFINȚII NOI MUCENICI MĂRTURISITORI AI ÎNCHISORILOR COMUNISTE ROMÂNE

✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦

CUPRINS

Notă asupra ediției

Redacția

Lucrarea de faţă prezintă câteva deosebiri în comparaţie cu cea publicată în timpul vieţii autorului. Fiind tipărită în cinci broşuri, a câte 64 pagini fiecare, ce poartă următoarele numiri: „Devotament Patriotic”, „Luxul Ruinează”, „Păcatul Sulimenirilor”, „Şarpele Ispitelor” şi „Idolii Moderni”, iar acum tipărind-o într-un singur volum, am fost nevoiţi să punem un titlu care să reflecte conţinutul tuturor broşurilor. Acesta este următorul: „Luxul şi împodobirile ruinează sufletul”. De asemenea am fost siliţi să renunţăm la unele imagini, întrucât se repetau, sau nu se mai puteau încadra la locul unde au fost stabilite anterior.

Precuvântare

Nicodim Măndiţă

Vremurile grele prin care trecem, feluritele strâmtorări care ne presează, obligaţiile de creştini şi datoriile de cetăţeni Români, adeseori ne silesc să privim înapoi la viaţa petrecută şi să observăm cu atenţie la virtuţile mult folositoare pe care să le păstrăm, dezvoltându-le, şi la viciile păgubitoare contra cărora să luptăm spre a le smulge din fiinţa şi neamul nostru.

Unul din viciile acestea, care a păgubit mult neamul nostru, sugând ca o lipitoare agonisita şi vlaga românului, este moda cu luxul, împodobirile, înzorzonările, sluţirile şi feluritele împopoţonări. Moda, luxul şi împodobirile acestea deşarte, au secătuit mulţi români bogaţi, a făcut pe mulţi funcţionari (şi funcţionare) săraci, să-şi

amaneteze leafa pe luni de zile înainte, spre a putea face faţă în lume după moda zilei şi, aşa, unii dintr-înşii sărăcind, nealimentându-se omeneşte, au căzut în felurite boli şi s-au pierdut în mizerie.

Lumea de la sate nu s-a lăsat nici ea mai prejos. Au vărsat pe lux, modă, împodobiri deşarte şi costisitoare, banii moşteniţi ori munciţi, în punga străinilor, care i-au trecut peste hotare, unii din ei folosindu-se de acest câştig în dauna neamului nostru. Ţărănimea de mijloc, ba chiar şi cea săracă, vrând să se ţină şi ea după *lumea mai bună* (cum o socotea ea) neavând cu ce-şi cumpăra haine după moda zilei, lux, podoabe şi felurite zorzoane, s-au îndatorat la cei avuţi, sau în bănci, amanetându-şi bucăţica de pământ moştenită din moşi-strămoşi, răscumpărată şi păstrată cu sânge românesc. Neavând cu ce plăti datoria la timpul hotărât, creditorii le-au vândut averea; iar ei s-au văzut siliţi să iasă din casă, din sat, ba chiar şi din ţară, ca să-şi ispăşească păcatul risipei nesocotite, slugărind - ca şi fiul risipitor din Sfânta Evanghelie - la stăpâni, unii din ei străini de neamul şi legea noastră.

Multă lume tânără, floarea ţării, flăcăi, fete şi tinerei, înlocuind sănătosul şi gospodărescul port naţional, lucrat din bumbac, in, cânepă, lână, piei de oi... cu capriciosul port al modelor, din: marchizeturi, zefiruri, mătase, etc., transpirând pe la petreceri şi răcind, au contractat tuberculoza şi alte boli, care pe unii i-a băgat cu zile în pământ; iar alţii îşi duc amarele zile, de azi pe mâine, cu doctorii...

Iată şi acestea sunt consecinţele depărtării noastre de Dumnezeu şi alergarea pe meleagurile învăţăturilor străine, care ne periclitează: fiinţa, familia, credinţa şi neamul nostru românesc. Modele, aduse de străinii de legea şi neamul nostru, ne-au zdrenţuit, sfârtecat şi sluţit portul nostru românesc, modest, plăcut, frumos, trainic, economic şi igienic, cu felurite strâmbături şi maimuţării, după plăcerea neamicilor noştri ce lucrau din umbră în dauna noastră. Cercetând modele şi feluritele pasiuni ale omenirii în lumina Dumnezeieştilor Scripturi, a tradiţiilor sfinte, a istoriei şi a dreptei raţiuni, vedem felurite prevestiri slobozite de sus pentru lumea în care se făcea.

Aşa, înaintea potopului universal (Facerea 6; 7; 8), ni se povesteşte în unele cărţi bătrâne că majoritatea lumii era foarte pasionată după apă, în orice vreme şi-n orice loc. Pentru satisfacerea poftei, purta fiecare la sine câte o tigvuliţă cu apă şi, mergând, lucrând, vorbind, petrecând... beau din când în când câte un gât de apă, aşa cum astăzi fumătorii pasionaţi, în orice vreme şi loc, trag în gură şi-n piept câte un fum de tutun. Şi, aşa şi-au satisfăcut ei pasiunea lor, până ce a venit potopul şi i-a înecat pe toţi. Obiceiul, apucătura aceasta, era o prevestire de sus pentru înecarea prin potop a lumii acesteia înrăutăţită. Prevestirile s-au împlinit, se împlinesc şi se vor împlini.

Lumea dezmierdată cu feluritele deşertăciuni şi patimi josnice din bogatele cetăţi Sodoma şi Gomora, se vede aprinsă de un foc lăuntric al hulei până la moarte faţă de lumea cealaltă din jurul ţinuturilor lor. Aşa, odinioară auzind că dreptul Lot a găzduit doi străini în casa sa, s-au ridicat toţi bărbaţii asupra lui şi, înconjurându-i casa, l-au somat să-i scoată afară pe cei găzduiţi, ca să-şi bată joc de ei. Focul acesta pârjolitor, care-i împingea la ură, a fost o prevestire de sus că vor fi arşi cu foc Dumnezeiesc, căzut din cer. Ei n-au înţeles rostul acestei prevestiri până când a plouat foc şi pucioasă din cer, şi i-a pierdut pe toţi (Facerea 19; Luca 17, 28-30).

Felurite prevestiri au avut iudeii înaintea căderii Ierusalimului şi distrugerii Templului Sfânt (Eusebiu, Ep. Cesariei, cartea III, cap. 8).

Aşijderea au avut şi grecii înaintea căderii Constantinopolului în mâinile turcilor şi a transformării strălucitei catedrale patriarhale, Sfânta Sofia, în moschee turcească, dar aceste prevestiri nu le-au înţeles decât după împlinirea lor (Vezi pe larg în Istoria Bisericii).

Acum, în ultimii ani, am văzut cu toţii, la oraşe, pe străzi, prin pieţe, prin localuri publice, ba chiar şi la sate, femei şi fete umblând aproape dezbrăcate, cu pieptul, mâinile şi picioarele goale, până deasupra genunchilor, port sluţit, de care s-ar cruci cu amândouă mâinile străbunii şi străbunele noastre dacă le-ar vedea. Şi aceasta cugetăm că a fost un semn prevestitor al greutăţilor şi lipsurilor ce le simţim acum cu toţii.

Însă noi să nu slăbim, ci să ne bucurăm, căci cu fiecare greutate, strâmtorare, lipsă, etc. ne vine de sus şi câte o preţioasă lecţie de învăţat, în folosul nostru. Din împlinirea prevestirilor modelor din anii trecuţi şi din prezent, astăzi învăţăm să părăsim, să lepădăm de la noi toate sluţirile modelor străine, păgubitoare sufleteşte şi trupeşte. Învăţăm să ne întoarcem la drăguţul nostru port naţional românesc: plăcut, frumos, curat, igienic, trainic şi economic, care a folosit mult pe străbunii noştri, sufleteşte şi trupeşte şi ne va folosi şi pe noi. Dacă ne prisosesc banii, să nu-i risipim pe mode şi la petreceri ruinătoare; ci să-i întrebuinţăm cu chibzuială numai pe ceea ce ne foloseşte pe noi sufleteşte şi trupeşte, familia, societatea, Biserica şi Neamul nostru românesc.

Lucrarea de faţă - documentată şi ilustrată cu felurite temeiuri din Sfintele Scripturi, Tradiţii, Istoria Bisericii Vieţile Sfinţilor, Dascălii Bisericii, Ierarhii şi învăţaţii binevoitori ai neamului - are de scop luminarea poporului românesc în această latură, spre a readuce portul nostru naţional, modest şi folositor din toate punctele de vedere, şi a îndepărta toate sluţirile cu risipele lor păgubitoare.

Milostivul Dumnezeu care, prin binecuvântarea Sa, a înmulţii puţinele pâini (odată cinci și altădată şapte) şi a săturat mulţimea noroadelor în pustie (prima data 5000 şi altă dată 4000 de bărbaţi, afară de femei şi copiii) cu binecuvântarea Sa Dumnezeiască, să completeze lipsurile noastre şi să înmulţească cunoştinţele folositoare în mintea cititorilor şi ascultătorilor acestor sfaturi duhovniceşti, spre folosul vremelnic şi veşnic al tuturor. „Să răscumpărării vremea, căci zilele grele sunt” (Efeseni 5, 16).

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu noi cu toţi. Amin” (2 Corinteni 13, 13).

Bunavestire, 25 Martie 1942

Cel mai mic între Iereii-Monahi
NICODIM MĂNDIŢĂ, Protosinghel

Patima luxului ne ruinează neamul

Neamul nostru românesc e aşezat în România Mare, care-i o grădină rodnică. Pământul ei productiv şi locuitorii harnici, fac adeseori această ţară mănoasă asemenea unui paradis. Hotarele României Mari, aşa cum ne-a hărăzit-o Bunul Dumnezeu de prin anul 1919, au aproape forma unui cerc care simbolizează tainic eternitatea. În neamul nostru românesc statornicit de Dumnezeu în „România Mare”, între multele virtuţi - o spunem cu durere - există şi multe patimi. Una din aceste patimi, care roade în corpul viguros al neamului nostru românesc ca şi carii în lemn, rugina în fier, microbii în bolnavi, este viermele luxului, împodobirilor şi modelor. Viermele acesta a ruinat şi ruinează multe suflete şi familii, şi ne împiedică mult a înainta mai cu spor pe calea binelui şi a fericirii vremelnice şi veşnice.

Spre a pune în lumină educativă pe iubiţii noştri fraţi, creştini-români, arătăm aici istorisirea unui preot conştient de misiunea sa preoţească, din eparhia Argeşului nostru: „Un enoriaş din parohia mea, sărac şi trupeşte şi sufleteşte, ajunsese în ultimul timp a pieri de foame, împreună cu întreaga sa familie. A alergat degrabă a se împrumuta cu ceva porumb la proprietarul din comună. Proprietarul, om de inimă, cunoscând situaţia precară în care se zvârcolea bietul om, convine spre a-i da zece duble de porumb. Mare a fost bucuria, mai ales a bieţilor copilaşi, când au văzut că tatăl lor a putut să le agonisească mâncarea zilnică.

Dar ce credeţi că s-a întâmplat... Vai! Patima nebună a luxului stăpânea şi pe unul din membrii familiei aceleia. Soţia bietului om, nemaiştiind cu ce să-şi cumpere cele de găteală, în lipsa bărbatului, când acesta era dus la munca câmpului, îi vine în minte o idee *ingenioasă* şi anume: Găseşte de cuviinţă a lua două duble de porumb, din cele cumpărate, se duce cu ele la prăvălie şi-şi cumpără cele necesare pentru găteală.

Vedeţi ce timpuri, ce destrăbălare morală, ce concepţii nesănătoase!!! Am semnalat acest caz, fiind prea izbitor pentru mine, şi socotesc că este pentru oricare bun român, care-şi dă socoteala că banul dobândit cu sudoarea feţei, trebuie cheltuit cu mare socoteală şi pe lucruri numai spre folos” (Bul. Eparhia Argeşului, septembrie 1928).

Pe unde luxul lipseşte, acolo averea sporeşte. Cine se învaţă a purta lux, se îneacă în sărăcie, căci modele curg ca fulgii de zăpadă când ninge învârtit.

„Femeile înţelepte îşi zidesc casa lor; iar cele nebune şi-o risipesc cu mâinile lor” (Proverbele lui Solomon 14, 1).

Luxul este interzis de învăţăturile Dumnezeieşti

Iisus Hristos, dulcele nostru Mântuitor, învaţă pe oameni a fi blânzi şi smeriţi, zicând: „Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi. Luaţi jugul Meu peste voi, şi vă învăţaţi de la Mine, căci sunt blând şi smerit cu inima, şi veţi afla odihnă sufletelor voastre” (Matei 11, 28-30). Prin acest îndemn la smerenie, cum şi în altă parte unde ne învaţă că „nu-i haina mai mare decât trupul, nici hrana decât sufletul”, El sfătuieşte pe urmaşii Săi a se feri de lux. De asemenea zic şi Sfinţii Apostoli.

Sfântul Apostol Petru, în sobornicească sa epistolă, sfătuieşte pe femeile creştine a lepăda feluritele podoabe şi împodobiri, şi a se îmbrăca modest şi cuviincios, zicându-le: „Femeilor, supuneţi-vă bărbaţilor voştri... ca văzând de aproape viaţa voastră curată, paşnică şi plină de sfială cei ce nu se pleacă cuvântului, să fie câştigaţi, fără propovăduire, prin purtarea voastră cea bună. Podoaba voastră să fie nu cea dinafară - cu împletirea părului, cu atârnatul sculelor de aur şi cu îmbrăcarea hainelor - ci să fie omul cel ascuns al inimii, întru nestricăcioasa podoabă a duhului, blând şi liniştit, care este de

mare preţ înaintea lui Dumnezeu. Pentru că aşa se împodobeau odinioară şi sfintele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu, supunăndu-se bărbaţilor lor. Precum Sarra asculta pe Avraam şi-l numea pe el *domn*. Voi sunteţi fiicele ei, dacă faceţi ce e bine fără a vă teme de ceva (de gura lumii ponegritoare)... Sfinţiţi pe Hristos în inimile voastre” (1 Petru 3, 1-6, 15).

De-asemenea şi Sfântul Apostol Pavel instruieşte partea femeiască hotărându-i, ca mai ales la rugăciuni, acasă şi la Sfânta Biserică, să nu îmbrace haine luxoase, nici felurite împodobiri ale femeilor păgâne; ci să se împodobească pe sineşi cu întreaga înţelepciune, acoperindu-şi corpul numai cu îmbrăcămintea strict necesară, modestă şi cuviincioasă. În acest scop el le zice aşa: „Vreau ca bărbaţii să se roage în tot locul, ridicând mâini cucernice, fără de mânie şi fără de gâlceavă. Aşijderea şi femeile, să se poarte în port cuviincios, făcăndu-şi lor podoabă din sfială şi din cumpătare, nu din păr împletit şi din aur şi din mărgăritare, sau din veşminte luxoase, de mult preţ; ci - precum se cuvine unor femei care se făgăduiesc temerii de Dumnezeu - făcându-şi lor podoabă din fapte bune”... (1 Timotei 2, 8-10).

În scopul edificării tuturor creştinilor noştri şi pentru îndreptarea, luminarea şi mântuirea creştinilor din această satanicească cursă (care sumedenii de femei, fete, copile şi bătrâne a tras şi trage în iadul vremelnic şi veşnic) şi pentru călăuzirea lor pe calea vieţii eterne, dăm aici tâlcul fericitului Teofilact şi alte sfaturi pentru depărtarea bolii acesteia sufletească mortală.

„Aşijderea şi femeile”. Voiesc, zice, ca şi femeile să ridice cuvioase mâini când se roagă, fără mânie şi de îndoită cugetare şi fără a răpi şi a se lăcomi în averi. Dar cum, şi femeia răpeşte şi se lăcomeşte în avuţii? Negreşit, când ea sileşte pe bărbatul ei să-i cumpere pietre scumpe şi podoabe aurite şi alte zadarnice scule; căci deşi nu răpeşte ea însăşi, dar prin bărbatul ei le răpeşte pe acestea. Asemenea încă şi se lăcomeşte la

avuţii, căci haina aceea ce o are femeia mai presus decât îi trebuie, o răpeşte de la alte femei sărace, care au trebuinţă de dânsa şi ea are mai mult.

„În îmbrăcăminte cinstită, cu sfială şi cu întreagă înţelepciune a se împodobi pe sineşi”. Cu aceste cuvinte cere Apostolul cu îndatorire de la femei mai mult decât de la bărbaţi, adică cere a fi femeile împodobite cu îmbrăcăminte cinstită şi cuviincioasă şi nu cu iscodire (adică de modă) împestriţate, fiindcă hainele cele împodobite cu multe feluri nu sunt cuviincioase şi cinstite, ci necuviincioase şi necinstite. Podoabă însă, numeşte Pavel, a fi femeia cucernică şi cu sfială, din toate părţile acoperită, şi pe cap, şi obrazul, şi pieptul, şi mâinile, şi picioarele, şi a nu avea vreun mădular gol şi descoperit, că aceasta se înţelege cuvântul ce zice aicea Apostolul, adică a fi femeile acoperite, cu sfială şi cu întreagă înţelepciune.

Marele Vasile, fiind întrebat care este îmbrăcămintea cea cinstită rânduită de Apostolul, răspunde că este întrebuinţarea cea cinstită şi cuviincioasă, potrivită după vreme, după stare, după persoană, după trebuinţă, că nu porunceşte cuvântul a purta cineva aceleaşi haine şi în vreme de iarnă şi în vreme de vară, nici în acelaş chip a fi ale argatului şi ale celui ce se odihneşte, ale ostaşului şi ale ţăranului, sau ale bărbatului şi ale femeii (Hotărârea pe scurt 201).

„Nu întru împletituri, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu îmbrăcăminte de mult preţ”. O, creştină, zice, tu vii în Biserica lui Dumnezeu ca să te înfăţişezi înaintea Făcătorului a toate şi ca să te rogi, şi apoi cum întrebuinţezi feluri de împletituri de păr pe cap? Şi cum faci feluri de plexude şi altele, înşirând mărgăritare pe capul şi pe pieptul tău, altele însă ai pe îmbrăcămintea ta şi altele pe papuceii tăi. Iar aceasta, adică a avea picioarele împodobite cu mărgăritare, este cu adevărat o desăvârşită ocară şi nedreptate. Şi de unde le câştigi acestea? De la bărbat şi din suspinurile săracilor, ale orfanilor şi ale

văduvelor. Să dezbraci pe văduvă de cămaşa ei cea cârpită numai ca să calci tu cu picioarele mărgăritare.

Şi oare nu este o mare şi îndelungă răbdare ce arată Dumnezeu către tine, femeia cea împodobită? Nu este oare o mare suferire a lui Dumnezeu căci nu te pedepseşte precum ţi se cade? Cu adevărat, mare răbdare are Dumnezeu către tine. Tu, o, creştină, mergi la Biserică pentru ca să ceri de la Dumnezeu iertarea păcatelor tale, şi apoi să te împodobeşti ca şi cum ai merge la jocuri şi la nunţi? Şi cum poţi, o, nesocotită femeie, să suspini şi să te umileşti cu inima ta, purtând acest fel de podoabe? Bravo umilinţei tale celei de acesl fel! Sau mai bine este a zice: vai de aceasta! Şi cum te va asculta Dumnezeu, ticăloaso, cum te va auzi pe tine, îmbrăcată fiind cu lucrurile săracilor? Deci nu te amăgi, soro, nu te amăgi, că de porţi haine împodobite nici umilinţă nu poţi să ai în rugăciunea ta, nici Dumnezeu nu te va asculta ca să ierte păcatele tale; ci mai mult te va osândi, şi rugăciunea ta se va face întru păcat, după cum zice împăratul-proooroc David (Psalmi 108, 6).

Şi vezi, că dacă Pavel opreşte de la femei podoabele acelea, care sunt semne numai de bogăţia lor, cu cât mai vârtos opreşte de la dânsele împodobirile, care sunt semne de iscodire, adică precum sunt dresurile obrazului şi frecările fălcilor şi rumenelele şi sulimanurile, şi zugrăvirea ochilor şi a sprâncenelor şi gingăşiturile glasului şi mişcările ochilor celor eroticeşti, şi celelalte chipuri deznodate, care sunt însuşiri nu ale femeilor creştine, ci ale păgânilor, şi nu ale fecioarelor şi ale celor întreg înţelepte, ci ale curvelor şi ale celor stricate.

Cu împodobirile cele de mai sus împreună se numără şi podoabele ce le întrebuinţează oarecare femei înalt cugetătoare, nebune, mândre şi ieşite din minte ale vremurilor acestora, care îndată ce câştigă cinci parale le cheltuiesc în zădărnicii şi nebunii mincinoase, adică, le cheltuiesc să-şi împodobească capul cu multe tulpane, cu împletituri de păr străin şi mincinos, cu osebite pietre scumpe şi cu mărgăritare, spre a spânzura canafuri de aur ca nişte coade de cai, spre a avea multe împletituri şi blonde

cusături la hainele lor, a purta cercei la urechi, brăţări la mâini, zgărzi la grumaji, inele în degete, colane aurite şi de argint, cu pietre şi cu mărgăritare împodobite, şi cu acestea se arată, ticăloasele femei, că singure îşi leagă mădularele cu lanţuri, şi se însărcinează cu o mulţime de pietre şi mademuri, şi cu aceasta cu nimic nu se deosebesc de idolii neamurilor, care erau împodobiţi cu argint şi cu aur, precum zice Proorocul David. Sau mai bine a zice, cu nimic nu se deosebesc de mormintele cele împodobite şi văruite, care pe dinafară par frumoase, iar înăuntru sunt pline de oase moarte şi împuţite, şi de toată necurăţia, precum a zis Domnul. Pentru aceasta, pe aceste nebuneşti împodobiri le îngrozeşte Dumnezeu prin Isaia, cum că are să dezbrace de toată împodobirea pe femeile cele fără de minte şi mândre, care poartă unele ca acestea, şi că are să le smerească pentru mărirea lor cea de acest fel, zicând aşa: „Pentru că s-au înălţat fiicele Sionului, şi au mers cu grumaz înalt şi întru facere cu ochii... Şi va smeri Dumnezeu pe doamnele, fiicele Sionului şi Domnul va descoperi chipul lor şi va lua Domnul slava îmbrăcămintei lor şi împletiturile şi ţintele şi lunile cele de aur... şi, în locul podoabei capului tău cea de aur, vei avea pleşuvire pentru faptele tale, şi în locul hainei celei cu porfiră prin mijloc, te vei încinge cu sac, şi fiul tău cel prea bun pe care îl iubeşti, va cădea în sabie, şi cei tari ai voştri în sabie vor cădea şi se vor smeri, şi vor plânge cutiile podoabelor voastre” (Isaia 3, 16-26).

Sfântul Ioan Hrisostom (Gură de Aur) încă zice despre femeile cele ce se împodobesc, acestea: „Ce zici? Vii ca să te rogi lui Dumnezeu împodobită cu haine aurite şi cu împletituri? Oare pentru ca să joci ai venit? Ai venit să te rogi şi să ceri iertare păcatelor şi, rugându-te Stăpânului să-L faci pe El milostiv, de ce te împodobeşti? Acestea nu sunt forme ale celei ce se roagă. Cum vei putea să suspini? Cum poţi a lăcrima? Cum a te ruga întins îmbrăcată într-un chip ca acesta? Acestea sunt ale actriţelor şi ale jucătoarelor, iar femeii celei cinstite nici una din acestea nu i se cuvine... Deci nu urma curvelor” (Omilia 8 la această epistolă către Timotei).

„Creştinii nu se cade a se împodobi”. Însemnează însă şi aceasta că dacă Dumnezeiescul Apostol opreşte aici a nu se împodobi femeile cu podoabe şi cu giuvaiere, fire slabă fiind ele şi iubitoare de podoabă, cu cât mai vârtos opreşte pe bărbaţi a nu purta podoabe, care sunt fire bărbătească şi defăimători ale podoabelor femeieşti, celor de acest fel, fireşte? Pentru aceasta într-adevăr, de cuviinţă femeiască şi deznodat se cuvine a se numi acei bărbaţi îngâmfaţi şi voinici, actori şi pehlivani (măscărici), care se împodobesc cu podoabele femeieşti cele mai sus zise, şi se cocoşesc umblând şi se gingăşesc, mândrindu-se cu acestea, ca nişte păuni cu penele cele împestriţate ale lor, sau mai bine a zice, precum se fălea cioara cea mai grozavă din basme, cu penele cele străine pe care le purta. Iar de sunt feţe bisericeşti sau monahiceşti, cei ce se împodobesc cu haine strălucite şi de mult preţ, eu nu mai pot să asemăn cu nimic necuviinţa aceasta, căci se află mai presus de orice chip şi asemănare necuvenită.

„Ci, prin fapte bune, precum se cuvine femeilor celor ce făgăduiesc cinstire de Dumnezeu”. Femeile creştine, zice, se cuvine a se împodobi pe sineşi cu fapte bune, apoi adaugă şi aceasta, că aşa se cuvine femeilor celor ce cinstesc şi cred pe adevăratul Dumnezeu. Sau se poate înţelege şi în alt chip zicerea aceasta; fiindcă este cu putinţă a se făgădui cineva că este cinstitor de Dumnezeu, şi crede în adevăratul Dumnezeu, numai prin cuvinte, pentru aceasta a adăugat Pavel că se cuvine ca cineva să fie cinstitor de Dumnezeu şi cu faptele cele bune (Tâlcuire Teofilact la epistola 1 către Timotei 2, 8-10).

Păcatul împodobirilor

Cuvântul lui Dumnezeu, care-i dreptarul Sfintei Biserici, hotărăşte cu putere tuturor oamenilor a se feri ca de moarte şi pieire de păcatul împodobirilor deşarte. Cel care umblă după dreptarul acesta, merge pe calea vieţii; iar cei care-l nesocotesc, se prăbuşesc în multe dureri, sărăcie şi pierzare. „Înţeleptul temându-se, se fereşte de rău; iar cel fără de minte nădăjduindu-se în sine, se amestecă cu cei fărădelege” (Pildele lui Solomon 14, 16). Acestea sunt cuvintele cele grăite de Duhul Sfânt prin gura lui Solomon. El ne învaţă cu acestea că e de datoria chiar şi a oamenilor înţelepţi să se teamă şi să se ferească de pricinile răutăţilor, ca să nu cadă din cele pricinuite şi în fapte. Să se teamă de rădăcini, ca să nu se încurce în ramuri. Să se teamă de cele mici, ca să nu cadă în cele mari. Oamenii nebuni însă, fac tot împotrivă. Ei bizuindu-se în puterea lor, defaimă pricinile răutăţilor şi cad în împlinirea cu lucrul. Defaimă pe cele mici şi se stăpânesc de cele mari. De multe ori însă, şi de cele mici pe care le defaimă, se defaimă dimpotrivă şi ei, şi se stăpânesc de ele. Aceasta o arată paremiastul, zicând: „Cel ce nu bagă în seamă lucrul, nebăgase-va în seamă de el; iar cel ce se teme de poruncă, acela este sănătos” (Pildele lui Solomon 13, 13).

Sunt mulţi creştini şi creştine care poate că nu voiesc cu toată inima să curvească şi să preacurvească, dar voiesc să se împodobească cu haine, voiesc să poarte cu ei parfumuri şi mirosuri, voiesc să pună dresuri pe faţă şi să privească cu iscodire frumuseţi străine, şi aşa, din acestea ajung la acelea şi cad în curvii şi în preacurvii; din cele de voie, în cele fără de voie şi din acelea pe care le voiesc, ajung la acelea pe care nu le voiesc. Mare înşelăciune şi meşteşug al diavolului mai este şi acesta cu care strică şi pierde sufletele creştinilor. El şopteşte creştinilor şi le zice că nu e lucru rău a întrebuinţa împodobirea hainelor, purtarea parfumurilor, dresul cu pudre şi privirea cu iscodire, cu scop ca să-i amăgească şi să-i arunce în fapta curviei, a preacurviei şi ale altor necurăţii. Fiindcă acestea sunt pricinile, iar curviile şi preacurviile sunt faptele şi săvârşirile;

acestea sunt rădăcinile şi acelea ramurile; acestea sunt cele mici, iar acelea cele mari; acestea sunt căile cele socotite drepte care duc către acelea, iar acelea sunt sfârşitul acestor căi prăpăstioase care duc la iad. „Este cale care se pare oamenilor dreaptă, iar sfârşitul ei duce în fundul iadului” (Pildele lui Solomon 14, 12). Pentru aceasta şi eu am hotărât aici, fraţilor, să vă descopăr această înşelăciune mare şi vătămătoare de suflet a diavolului, pe care cei mai mulţi nu o pricep, şi prin urmare să vă arăt că nu se cade a întrebuinţa creştinii nici una din cele zise mai sus, şi luaţi aminte ca să înţelegeţi.

Din aceste sfaturi înţelepte ale dascălului Nicodim Aghioritul şi altele multe ale Dumnezeieştilor Scripturi şi tradiţiilor sfinte, reiese că păcatul împodobirilor boleşte, mortifică şi ruinează neamul omenesc. Aceasta o vedem şi din istorioara de mai jos.

Fecioara creştină Irina, pentru iubirea împodobirilor, şi-a pierdut capul şi sufletul

Când sultanul turcesc Mahomed al II-lea a luat Constantinopolul la anul 1453, a înecat într-o baie de sânge nefericitul oraş, iar toţi cei care au mai rămas în viaţă au fost făcuţi robi. Între roabe, se găsea şi o nobilă fecioară cu numele Irina, de a cărei frumuseţe atât de mult a fost impresionat sultanul, încât s-a făgăduit s-o ia în căsătorie şi s-o facă părtaşă la domnie, dacă se va declara gata să îmbrăţişeze credinţa islamitică (turcească). Orbită de făgăduinţele atât de măgulitoare şi de onoruri aşa de înalte, s-a învoit să se lepede de credinţa creştinească, iar sultanul hotărâse şi ziua în care tânăra trebuia să fie salutată ca sultană. Totuşi, armata se împotrivea la o asemenea căsătorie, ameninţând a se răzvrăti, aşa că la urmă Mahomed a trebuit să se hotărască de a satisface oastea sa.

A pus deci să se ridice pe piaţa principală din Constantinopol o estradă măreaţă şi a poruncit ca toţi bărbaţii de seamă din împărăţie să se adune într-o anumită zi şi oră în jurul său, împreună cu tot poporul. A poruncit apoi ca Irina să fie împodobită în ziua aceea în chipul cel mai strălucit cu putinţă, pentru că voia s-o înfăţişeze el însuşi ca sultană înaintea supuşilor lui.

Într-adevăr, acoperită toată de pietre nestemate şi ţinându-se de braţul sultanului, a ajuns pe piaţa înţesată de public şi s-a suit pe estradă. Stând acum acolo, a fost întrebată de trei ori dacă vrea să lepede creştinismul şi să se închine lui Mahomed. Ea a răspuns cu voce tare: „Vreau” şi sultanul i-a pus coroana pe cap. Atunci, încoronată astfel, ea a făcut câţiva paşi înainte pentru a se arăta poporului; dar în timpul acesta, Mahomed a scoas sabia din teacă şi, cu o lovitură puternică dată pe dindărăt, a tăiat capul nefericitei regine lepădată de Dumnezeu, care s-a rostogolit pe pământ cu coroana pe el. Apoi, împingând încolo trufaş, cu piciorul, trupul nefericit, cu glas teribil a strigat poporului: „Iată cum ştie sultanul vostru să vă stăpânească, nu numai pe voi, ci şi pe sine însuşi!”. Cât de nebuneşte, deci, a lucrat acea nefericită! Ce a câştigat ea lepădându-se de creştinătate, decât o moarte nefericită şi osânda veşnică?! Şi aceasta este de obicei plata lepădării de credinţă (Arhimandrit I. Scriban. Teol. M. o. c. pg. 352-3).

„Cel ce voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea sa şi să-mi urmeze Mie. Oricine va voi să-şi mântuiască sufletul său (viaţa pământească), îl va pierde; iar cine îşi va pierde sufletul său pentru Mine şi pentru, Evanghelie, acela şi-l va mântui. Ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată, şi-şi va pierde sufletul său? Sau ce va da omul schimb pentru (răscumpărarea din osânda veşnică a) sufletul(ui) său?” (Marcu 8, 34-38).

Împodobirile păcătoase pricinuiesc multe răutăţi

„Omul păcătos - zice Dumnezeiasca Scriptură - se fereşte de mustrare şi după voia lui îşi află potrivire” (Cartea înţelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah (Ecclesiasticul) 32, 18). Acest cuvânt Dumnezeiesc se potriveşte şi la patima de faţă. Mulţi apărători ai împodobirilor, agitându-se şi răzvrătindu-se împotriva învăţăturii creştine, strigă: „Ce răutăţi pricinuiesc împodobirile?”. Atât acestora cât şi celorlalţi creştini, care doresc a se educa şi lumina şi în această latură, noi le arătăm, după adevărurile învăţăturilor curat creştineşti, că împodobirile acestea pricinuiesc adunării creştinilor şi fiecărui suflet creştinesc multe răutăţi.

Împodobirile hainelor moi - adevereşte Nicodim Aghioritul - a încălţămintelor frumoase şi a îmbrobodirii capului, fireşte, moleşesc şi slăbesc mădularele trupului, iar după ce se va moleşi trupul, dimpreună se moleşeşte şi sufletul şi-şi pierde cugetul cel bărbătesc şi aşezarea sa cea curajoasă, şi aşa, trupul împreună cu sufletul se pleacă la plăceri şi la pofte trupeşti. Pentru aceea, omul cel ce se împodobeşte şi se ferchezuieşte ajunge de se face pătimaş, nefiind el pătimaş mai înainte de a se împodobi, măcar de ar fi şi nechipeş şi urât la faţă, sau bătrân şi trecut cu vârsta. Că nu numai cel împodobit se face astfel, ci şi câte femei îl văd pe el se pleacă şi ele de asemenea la această plăcere şi poftă trupească; iar dacă cel împodobit s-ar întâmpla să fie fireşte frumos şi tânăr, atunci îndoit şi întreit urmează de se face femeilor, care îl văd, putere atrăgătoare către desfrânare, şi boldurile poftelor se întreiesc în inimile lor. Aceasta ce urmează bărbaţilor celor împodobiţi, la fel se întâmplă şi femeilor celor împodobite, să atragă ele, ca să nu zic că şi mai mult. Căci precum bărbatul este lucrător, iar femeia întărâtătoare a patimii - precum zic fiziologii - de aceea nu numai frumuseţea celuilalt trup, al femeilor, atrage pe bărbaţi la pofta lor, ci şi numai singuri pantofii femeilor, precum este scris despre Iudita pentru Olofern: „Pantofii ei răpiră ochii lui” (Iudita 16, 9).

Nu hainele fac pe om, ci mintea şi purtarea lui

Am citit, dragă Sandule, scrisoarea pe care un suflet prea milostiv ţi-o trimite de Paşti, ca să te consoleze că n-ai haine noi. Să fie oare adevărul că-ţi pare aşa de rău şi că ai plâns când cuconaşul Jean, uitându-se la tine cu dispreţ, te-a întrebat: „De ce n-ai haine noi?”. Dar atunci nu mai eşti băiatul cuminte pe care-l cunosc eu. Şi când aş şti una ca asta, te-aş trece şi pe tine în droaia de secături, de care nici un neam de pe pământ nu poate fi scutit, şi mi-aş căuta de drum. Eu însă am cu totul altă idee şi despre tine şi despre însemnătatea hainelor noi în viaţa unui copil. Şi de aceea m-am hotărât să-ţi trimit scrisoarea asta, ca să te scot din unele nedumeriri şi chiar păreri greşite, ce-ţi va fi putut strecura în sufletul tău de copil scrisoarea de la Paşti, care între altele îţi spune că: „În lumea în mijlocul căreia te-ai născut şi trăieşti, hainele fac pe om, şi hainele deschid toate porţile”. Numai un negustor de haine gata ar putea susţine astfel de idei... Nu, Sănducule dragă, tu să nu crezi aşa ceva. Adică, la drept vorbind, atârnă de ce vrei tu să fii şi de ce vrei să faci în lumea asta.

Dacă vrei să fii un rob al formelor şi al tuturor deşertăciunilor, un muţunache sclivisit, preocupat de micul cârlionţ de pe frunte ca de cea mai însemnată notă a personalităţii lui, atunci - ştiu, şi eu? - poate că şi hainele vor aduce unele mulţumiri în golul vieţii tale netrebnice. Dar, în schimb, de câtă fericire adevărată nu va rămâne străin sufletul tău! Fă-ţi idee: încorsetat, cu gâtul înţepenit în sugrumarea celui mai înalt guler, în care a putut moda vreodată să înjuge un cap de găgăuţă, cu mintea la cravată, la lustrul ghetelor şi la ce efect vor face nişte mustăţi din cale-afară de încârligate, ce poţi să mai vezi din lumea în care te vei învârti, fără să-i bănuieşti rostul? Nu vei vedea şi nu vei şti decât fardul vieţii. Viaţa ta însă dichisită, preparată la oglindă, nu va fi decât o păpuşărie, o spoială de viaţă. Vei fi un actoraş fără talent, care-şi va dumica sufletul în roluri. Şi-n loc să trăieşti bine, vei juca prost. Vei juca rolul fantelui de salon, îţi vei lua poze afectate şi aere melancolice, îţi vei da ochii peste cap, vei ameţi vreo beată fată cu zestre, vei face

pe logodnicul, pe soţul, pe părintele de familie şi pe omul serios, cu aceeaşi gravitate de porunceală, care a fost pururea uniformă de mare ţinută a prostiei. Şi tu vei fi sigur că nimeni nu-ţi pricepe şireteniile şi te vei îngâmfa de laudele ce-n bătaie de joc ţi se vor aduce, şi vei îmbătrâni în minciună şi-n deşertăciune. Nu vei cunoaşte nimic din frumuseţile firii, nimic din adevărurile ei, nimic din darurile vieţii. Vei fi netotul care pe vârful muntelui, în cel mai larg orizont, îşi scoate oglinjoara din buzunar, pentru a-şi admira „fasonul” mustăţilor şi pieptănătura, iar în mijlocul unui şes de curând cosit îşi duce la nas batista parfumată cu paciulie (Paciulie, plantă din Indiile orientale, ce conţine un ulei eteric). Dacă te ispiteşte aşa ceva, dacă eşti încredinţat că viaţa nu are nici un scop şi nici o datorie, şi că de pe urma ta nu trebuie să se aleagă nimic, atunci, Sandule dragă, plângi, şi din toate puterile cere ca mama ta săracă „să-şi ia bucăţica de la gură”, cum o sfătuieşte scrisoarea de la Paşti, să facă ce-o şti şi să-ţi cumpere numaidecât haine noi.

Dar tu nu poţi fi aşa de prost. Cu totul altfel de copil eşti tu şi de aceea îmi şi place mie să stau de vorbă cu tine.

Eu cunosc pe cineva, care tot aşa, când era mic, umbla desculţ şi trenţăros la şcoală şi nu se credea pentru asta întru nimic năpăstuit, sau vrednic de dispreţul celorlalţi; iar când îi aducea biata măiculiţa lui câte-o vechitură de căpătat, era foarte bucuros. Niciodată n-a râvnit la hăinuţele noi ale altora. Paştile îi aduceau destule daruri în florile pomilor, în razele soarelui şi-n farmecul de neuitat al zilelor de vacanţă. A ştiut să se bucure din toată inima de ceea ce-i putea da viaţa, viaţa lui de copil sărac, şi niciodată n-a cerut mai mult. A învăţat bine, a fost modest şi cuminte, a gândit gânduri frumoase, care-l făceau să se simtă mai fericit decât un fecior de prinţ, (vor fi oare, în adevăr, aşa de fericiţi feciorii de prinţi)? Şi astfel, prin munca lui, numai prin munca şi vrednicia lui, s-a ridicat încet şi sigur, tot mai sus, tot mai în lumină, până a ajuns departe, mult mai departe decât băieţii bogaţi, care se grozăveau cu hainele lor noi şi nu voiau niciodată să-l primească în jocurile lor. Dar el n-a păstrat, nimănui, ură pentru asta; căci era un suflet ales şi sufletele alese nu urăsc. Un suflet ales! Nu-ţi faci idee ce podoabă e aceasta. Eu o

socotesc printre minuni podoaba asta, nu pentru că e aşa de rară, dar pentru că e o mare putere făcătoare de bine, cu adevărat, o bucăţică din puterea Dumnezeiască. Şi ceea ce e mai frumos, e că minunea asta se poate realiza în copilul unui măturător de stradă, precum e foarte posibil să nu se realizeze cu feciorul unui împărat.

Şi-mi povestea odată omul acesta cu suflet ales, cât s-a simţit el de stângaci şi de scăzut în cele dintâi haine noi pe care le-a îmbrăcat. I se părea că toată lumea numai la el se uită. Şi umbla, parcă era împiedicat. Iar ceea ce îl plictisea mai rău, era că nu mai putea gândi liber. Parcă i se întunecase mintea deodată, un sentiment aproape dureros de nelinişte, de frică neînţeleasă ce îl stăpânea. Era în clasa V-a de liceu şi a simţit atunci toată primejdia pe care o aduce firii şi vieţii omeneşti preocuparea de haine. Ceasurile pe care le pierzi gătindu-te la oglindă, şi după aceea umblând să te arăţi cu ce te-ai gătit şi întrebându-te mereu ce efect produci, sunt ceasuri sterpe în care nici o cugetare serioasă nu poate încolţi, în care tu nu eşti decât un manechin, care se învârteşte pentru a fi privit. Şi astfel, o bună parte din viaţa ta se risipeşte în nimicuri şi trage în risipă pe cealaltă.

Astea mi le spunea cunoscutul meu, cu acea convingere caldă, care dă sufletului adevărul. Şi omul acesta bogat, căci munca şi rânduiala sfârşesc prin a da bogăţie, îşi amintea cu un fel de fior, nu zilele de sărăcie şi de haine ponosite, de care niciodată nu i-a fost ruşine, ci tulburarea şi grija prostească pe care i le dăduse cel dintâi surtuc nou, atingerea aceea de o clipă a firii lui drepte cu deşertăciunea. E un om mare azi; mai mult decât atât, e un om de treabă. Dar, să-l vezi aşa, numai pe dinafară, şi să nu ştii cine este, două parale nu dai pe el.

Acum, tu nu te apuca să-ţi tăvăleşti hăinuţa nouă pe care vei avea-o şi să-ţi verşi dinadins călimara pe ea, ca să te arăţi grozav pe partea cealaltă. Fii băiat de înţeles; uită-te bine în inima ta şi fii sincer cu tine... fă-ţi un suflet curat, dacă vrei să fii tare şi în tăria ta să te simţi fericit. Nu te întreba, la fiecare pas, ce-o fi zicând lumea de tine.

Cel care mereu se dichiseşte, ca la fotograf, şi-şi studiază mişcările şi se ascultă când vorbeşte, îşi bate joc de el şi de firea lui. Vrea cu orice preţ să se facă

păpuşă, când Dumnezeu l-a lăsat să fie om. Ce mare păcăleală e să fii fudul! Trăieşti numai o spumă de viaţă, de-aceea boită.

Vrând să amăgeşti pe alţii, te amăgeşti pe tine. Grozave trebuie să fie bătrâneţile celor care toată viaţa n-au făcut decât să se gătească, să se pozeze şi să-şi schimonosească firea!..

Sănducule dragă, tu lasă-ţi inima ta să se deschidă în voia lumii și frumuseţilor de afară; bucură-te de albastrul cerului, de argintul strălucitor al norilor şi de florile pământului, care şi pentru desfătarea ta s-au înnoit de Sfintele Paşti; bucură-te de bucuria altora și nu te mai gândi mereu la tine. Să fii om de ispravă, un semănător de fericire, asta-i tot ce ţi se cere şi tot ce poate fi mai însemnat pe lume, e singurul scop pentru care ţi s-a dat viaţa. Încolo, nici să-ţi pese. Poartă-ţi firea pe care o ai şi haina pe care o ai, şi nu căuta niciodată să pari altceva decât ceea ce eşti. Înţelegi tu, Sandule, toate câte ţi le înşir eu aci?

Pune scrisoarea asta bine şi mai citeşte-o, aşa, peste vreo doi-trei ani. Şi dacă ai un prieten de seama ta, citeşte-i-o şi lui” (A. Vlahuţă).

Omenirea după potop, umflându-se de mândrie împotriva voinţei lui Dumnezeu, s-a apucat să-şi facă un turn uriaş, până la cer. Dumnezeu văzându-l lucrând astfel, i-a îngăduit patruzeci de ani pentru a se întoarce de la lucrarea lor nelegiuită. Văzându-i lucrând înainte cu îndărătnicie, Dumnezeu: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, S-a pogorât şi le-a amestecat limbile, încât nu se mai puteau înţelege unii cu alţii. După aceea, trimiţând asupra lor un uragan puternic, a surpat o parte din turn, a omorât pe mulţi din ei şi pe ceilalţi i-a împrăştiat pe suprafaţa globului pământesc (Facerea 11; Hronograf). Lumea vremurilor noastre, ca şi aceea, umflându-se de mândrie, lucrează împotriva voii lui Dumnezeu prin felurite împodobiri, înzorzonări trufaşe, jocuri şi multe blestemăţii. Dumnezeu, văzând îndărătnicia ei, a certat-o şi o ceartă cu felurite pedepse: potoape, secete, cutremure puternice de pământ, rebeliuni, războie groaznice şi

universale, foamete, boli, morţi năpraznice, ş.a.m.d. Cine are minte, înţelegă şi folosească-se.

Împodobirea corpului cu haine luxoase şi zorzoane, e undiţa curviei

Dumnezeu a creat pe om cu două părţi deosebite şi minunate: trup şi suflet. Corpul omenesc e o concentrare în miniatură a întregii lumi materiale care se află în univers. În suflet, care-i superior în toate trupului, a pus Dumnezeu, în miniatură, activităţile tuturor oştirilor îngereşti, plus Chipul şi Asemănarea Sa. Pentru aceasta El a şi rânduit ca trupul să fie plecat sufletului, aşa precum picioarele trebuie să fie plecate, adică ascultătoare în toate capului. În acest scop Dumnezeu a rânduit fiecărui om ca în toată viaţa lui să se îngrijească şi să se ostenească cu multă chibzuială a-şi împodobi sufletul cu împărăteasca haină a strălucitelor virtuţi creştineşti; iar corpul material să şi-l îmbrace modest, cuviincios, aşa fel ca să-i fie numai spre folos. Împodobirile corpului cu lux, podoabe şi zorzoane e o păpuşărie şi o batjocură a sufletului, o prăbuşire în felurite răutăţi şi necurăţii.

Este ştiut aşadar, că împodobirile hainelor, de sine însăşi privindu-se, sunt pricinuitoare plăcerilor trupeşti. Şi dacă vreun bărbat întrebuinţează aceste rele meşteşugiri, ca să prindă în undiţa lui vreo femeie, sau o femeie, ca să prindă în undiţa ei vreun bărbat, precum astăzi cei mai mulţi din bărbaţi - ca să nu zic că toţi - şi cele mai multe femei pentru acest scop se împodobesc, atunci înfrumuseţările şi împodobirile trupului nu sunt altceva fără numai atâtea semne şi atâtea undiţe ale curviei şi ale preacurviei; şi câţi bărbaţi sau femei întrebuinţează acestea, se dau pe faţă, chiar tăcând, cum că sunt curvari şi curve, preacurvari şi preacurve. Şi-mi adeverează cuvântul meu pe

de o parte Dumnezeieştii Apostoli poruncind în aşezămintele lor bărbaţilor să nu-şi împodobească pe dinafară cu podoabe lumeşti fireasca lor frumuseţe, nici să-şi lase părul şi să-l pieptene, ci să-l taie; nici să-l împletească sau să-l vopsească blond, nici să poarte haine îndemânatice spre amăgirea celor ce-i privesc, sau pantaloni, sau încălţăminte, sau inele de aur; nici să radă şi să ciumpăvească bărbile şi să prefacă frumuseţea omului cea după fire în cea afară de fire, precum porunceşte şi legea, zicând: „Să nu vă încreţiţi părul capului vostru, nici să stricaţi faţa bărbii voastre" (Levitic 19, 27). Şi după aceste porunci şi Sfinţii Apostoli adaugă, zicând: „Căci toate acestea sunt semnele curviei" (Aşez. cart. 1 cap. 3). Iar pe de altă parte, Dumnezeiasca Scriptură lămurit dovedeşte că împodobirile sunt însăşi ale femeilor curve, şi că femeile cele împodobite - precum sunt cele mai multe - nu ţintesc la alt scop, fără numai să atragă pe bărbaţi la curvie.

Aşa Tamar, nora lui Iuda, s-a împodobit ca o curvă, ca să atragă pe socrul său: „Şi ea dezbrăcând de pe sine hainele cele de văduvie, s-a învelit cu brobodelnicul şi s-a înfrumuseţat şi a şezut în porţile Enanului" (Facerea 38, 14). Pentru aceasta Iuda, din împodobirea ei, socotind-o ca pe o curvă, s-a împreunat cu ea. Aşa Iudit şi-a împodobit cu podoabe capul, mâinile, picioarele şi tot trupul, ca să înşele nu numai ochii lui Olofern, ci şi ai celorlalţi oameni care o vor vedea: „Şi s-a înfrumuseţat foarte ca să înşele ochii bărbaţilor care o vor vedea" (Iudita 10, 4). Aşa, Izabela s-a împodobit şi s-a uitat pe fereastră ca să atragă pe împăratul Iu: „Şi a venit Iu la Izabela şi Izabela a auzit şi şi-a vopsit ochii săi şi şi-a împodobit capul său, şi s-a uitat pe fereastră" (4 Regi 9, 30), Aşa şi Ester s-a înfrumuseţat spre a atrage pe Artaxerxe: „Şi s-a dezbrăcat de hainele cele de întristare şi s-a îmbrăcat în cele de mărire" (Ester 5, 1)

Pentru aceasta şi Dumnezeiescul Isidor Pelusiotul ca pe o curvă osândeşte pe femeia care se împodobeşte spre a înşela pe bărbaţi, chiar dacă nu va înşela pe nimeni, că zice: „Fie-ţi ţie şi aceasta cunoscută, că femeia cea falnică care se împodobeşte, cheamă la sine pe cei ce o privesc. Că deşi nu vânează pe cei care o întâlnesc, se judecă însă ca şi cum i-ar fi prins; căci otravă a făcut şi tulburare a adăpat şi pahar a adus, deşi nu s-a găsit

nimeni să-l bea. Pentru că cele mai multe din lucruri, nu din ispravă, se judecă, ci din scopul cu care se fac (Epistola 16, 54 către Iron prezbiterul).

Din cele arătate, pe lângă Dumnezeieştile Scripturi şi Tradiţiile Sfinte, şi de înţeleptul Nicodim Aghioritul, vedem clar că împodobirea corpului cu haine luxoase şi zorzoanele trufiei sataniceşti, e cu adevărat undiţa curviei spiritelor infernale.

În faţa femeilor împodobite joacă satana

Se istoriseşte, pentru Avva Ioan Colov, că unei tinere i-au murit părinţii şi a rămas orfană. Numele ei era Paisia. Deci, a socotit să-şi facă casa gazdă de străini, spre primirea părinţilor Schitului. A rămas, aşadar, primind pe străini vreme multă şi odihnind pe părinţi. Iar după o vreme, după ce a cheltuit lucrurile, a început a fi lipsită. Deci s-au lipit de dânsa nişte oameni răzvrătiţi şi au schimbat-o din socoteala ei cea bună, şi de aceea a început a petrece rău, încât a ajuns ea ca să şi curvească. Au auzit părinţii şi foarte s-au mâhnit, şi poftind pe Avva Ioan Colov, i-au zis: „Am auzit pentru sora aceea că petrece rău, şi ea, când putea, şi-a arătat dragostea ei sfântă către noi, iar acum şi noi să arătăm către dânsa dragoste şi s-o ajutăm. Deci, osteneşte-te până la dânsa şi, după înţelepciunea ce ţi-a dat-o Dumnezeu, iconomiseşte cele pentru ea”. Deci a venit Avva Ioan la dânsa şi a zis bătrânei portăriţe: „Spune stăpânei tale că am venit eu”. Iar aceea l-a izgonit, zicând: „Voi dintru început aţi mâncat cele ale ei şi iată că este săracă”. I-a zis ei Avva Ioan: „Spune-i că foarte am să o folosesc”. Iar slugile ei, zâmbind, îi zic lui: „Dar ce ai să-i dai că voieşti să te întâlneşti cu dânsa?”. Iar el le-a răspuns, zicând: „De ce să ştiţi voi ce am să-i dau ei?”.

Drept aceea suindu-se bătrâna, i-a spus pentru dânsul, şi îi zice ei cea tânără: „Aceşti călugări de-a pururea umblă pe lângă Marea Roşie şi găsesc mărgăritare”. Împodobindu-se dar, a zis să-l aducă la dânsa. Deci, după ce s-a suit, apucând ea mai-nainte a şezut pe pat, şi venind Avva Ioan a şezut aproape de dânsa. Şi căutând în faţa ei, i-a zis: „Pentru ce ai defăimat pe Iisus şi ai venit la aceasta?”. Iar ea auzind, a îngheţat cu totul; şi plecând în jos capul său, Avva Ioan, a început a plânge foarte. Şi a zis ea lui: „Avvo, ce plângi?”. Iar după ce a căutat la ea, iarăşi s-a plecat în jos plângând, şi i-a zis: „Văd că satana joacă în faţa ta şi nu voi plânge?”. Iar ea auzind i-a zis lui: „Este pocăinţă, Avvo?”. „Este” i-a răspuns ei. „Ia-mă unde voieşti” i-a mai zis. „Să mergem”, i-a răspuns iarăşi. Şi s-a sculat să meargă după dânsul. Şi a luat seama Avva Ioan că nimic n-a pus la rânduială, nici a grăit slugilor pentru casa sa. Şi s-a mirat Avva Ioan.

Deci după ce au ajuns la pustie, s-a făcut seară, şi făcând din nisip un căpătâi mic, şi însemnând chipul Crucii, i-a zis: „Dormi aici”. Şi făcându-şi şi pentru el puţin mai de-o parte, şi împlinindu-şi rugăciunile s-a culcat. Iar pe la miezul nopţii deşteptându-se el, vede o cale luminoasă, de la cer până la dânsa, întărită, şi a văzut pe îngerii lui Dumnezeu ducându-i sufletul. Drept aceea, sculându-se şi mergând la dânsa a mişcat-o cu piciorul; iar după ce a văzut că a murit, s-a aruncat pe sineşi cu faţa la pământ, rugându-se lui Dumnezeu; şi a auzit, că un ceas al pocăinţei ei, s-a primit mai presus decât pocăinţa multora, care zăbovesc şi nu arată fierbinţeala unei pocăinţe ca aceasta (Pateric, o.c. pg. 105-106).

„Când duhul necurat iese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă şi nu află. Atunci zice: „Mă voi întoarce în casa mea de unde am ieşit”; şi venind, o află deşertată, măturată şi împodobită. Atunci se duce şi ia cu sine alte şapte duhuri mai rele decât sine şi, intrând, locuiesc acolo, şi se fac cele de pe urmă ale omului aceluia, mai rele decât cele dintâi. Aşa va fi şi acestui neam viclean” (Matei 12, 43-45; Iov 1; 2; Luca 11, 24-26). „Râvneşte dar, şi te pocăieşte, şi Eu voi fi cu tine şi tu cu Mine pururea.

Cel ce va birui, va moşteni toate. Eu voi fi lui Dumnezeu şi el va fi Mie fiu” (Apocalipsa 2, 5; 21, 7).

Ce răutăţi cauzează parfumurile?

Iubitorul de oameni Dumnezeu, Creatorul, ţiitorul şi proniatorul întregii lumi, a hotărât omului să adune în fiinţa sa şi să izvorască, în jurul activităţii sale, mireasma plăcutelor virtuţi creştineşti; iar nu al parfumurilor felurite, care păgubesc sufletele neîntărite. A se unge cineva cu miruri - zice înţeleptul Nicodim Aghioritul - sau a purta parfumuri şi alte unsori mirositoare, asemenea şi acestea trândăvesc trupul, moleşesc sufletul şi întărâtă pe om, ca să se povârnească cu lesnire la patimile trupului. Pentru aceasta, bărbaţii care întrebuinţează unele ca acestea, pescuiesc cu ele - ca şi cu nişte mreji - pe femei spre păcat; pentru care şi Dumnezeieştii Apostoli poruncesc bărbaţilor să înceteze de la acestea, zicând: „Ca nu cu parfumarea ta să te prinzi pe sineţi în laţ, sau pe femei să leprinzi” (Aşez. cart. 1, cap. 3). Asemenea şi femeile care se ung cu mirosuri sau ţin arome, alt scop nu au, fără numai să atragă prin acestea pe bărbaţi la păcat. Şi cuprinzător putem a zice: Câţi bărbaţi şi femei întrebuinţează aceste parfumuri, sunt curvari şi curve. De aceea Solomon, povestind pentru femeia curvă, ce lucruri unelteşte ca să atragă pe bărbaţi, adaugă: că ea are patul său stropit cu şofranul dulcei răsuflări şi casa ei cu scorţişoară bine mirositoare, şi pofteşte pe bărbaţi şi le zice: „Am stropit aşternutul meu cu şofran şi casa mea cu scorţişoară” (Pildele lui Solomon 7, 17).

Tot aşa şi Iudita, ca să atragă la pofta sa pe Olofern - zice Dumnezeiasca Scriptură - „că s-a uns cu mir gros” (Iudita 10, 3). Citim încă şi la Estera, că femeile împăratului Artaxerxe, era lege, întâi să se ungă cu unt de smirnă şase luni, şi alte şase

luni să întrebuinţeze altfel de mirosuri, şi după aceasta să se arate împăratului: „În şase luni se ungeau cu ulei de mirsin, şi în alte şase luni cu alte mirodenii şi cu săpunurile femeilor” (Estera 2, 12).

Parfumurile sunt cheile diavolului, vrăjmaşe Sfinţilor şi urâciune drepţilor. În vremea persecuţiilor creştine de către păgâni, creştinul anagnost - Timotei citeţul - a fost pârât şi dus înaintea ighemonului Arian, guvernatorul Tebaidei. Acela i-a poruncit a-i aduce cărţile de pe care citea creştinilor. Timotei n-a voit să facă aceasta, ci încă zise guvernatorului, că el îşi ţine cărţile în loc de copii, şi cu acestea se întăreşte şi de îngeri se păzeşte, când îi cheamă într-ajutor, prin puterea Dumnezeieştilor cuvinte care erau scrise într-însele, şi nimeni nu-şi va da de bună voie copiii săi la moarte. Deci, după aceea, i-au băgat prin urechi piroane de fier arse din care, vătămându-i-se luminile ochilor, a orbit. După aceea, i-au legat gleznele la o roată şi i-au pus o zăbală în gură, şi l-au spânzurat cu capul în jos, legându-i şi o piatră de grumaz. Neslăbindu-se el cu aceste munci, a gândit guvernatorul să amăgească pe femeia lui, pe Mavra, şi a luat-o cu amăgituri, zicându-i: „Cum îţi este numele?”. Ea a răspuns: „Mă numesc Mavra!”. Zis-a ighemonul: „Mi-e jale de nefericirea ta, căci eşti tânără şi vei rămâne văduvă; deci îţi poruncesc ca să te împodobeşti cu podoabe frumoase, să-ţi împleteşti părul, să te îmbraci cu haine frumoase, şi mergând la bărbatul tău, să-l sfătuieşti să aducă jertfă zeilor, pentru ca să nu fii cu adevărat văduvă aşa de tânără; iar dacă îl vei îndupleca, vei lua de la noi multe daruri, aur şi argint”.

Deci, Mavra a făcut precum i-a poruncit ighemonul: s-a înfrumuseţat cu podoabele şi cu hainele sale şi, mergând la bărbatul său, l-a rugat mult să facă după voia igheinonului şi să se izbăvească pe sineşi de nişte munci ca acelea. Iar el nu putea să-i răspundă, având căluş băgat în gură, care ţinându-i-o deschisă nu putea să o împreune şi să grăiască ceva. Întorcându-se Mavra la ighemon, l-a rugat să poruncească să ia căluşul din gura Mucenicului, ca să poată vorbi cu dânsa. Şi îndată a poruncit ighemonul să-i scoată acel căluş.

Mergând Mavra la Sfântul Timotei, a stat aproape de el, şi mirosind Mucenicul miros din hainele Mavrei, fiind stropite cu aromate, a strigat: „Unde este tatăl meu, Preotul Picolpos?”. Iar tatăl lui, care sta nu departe între popor şi privea la pătimirea fiului său, s-a apropiat de dânsul şi a zis: „Ce voieşti fericitul meu fiu?”. Răspuns-a Timotei: „Te rog pe tine tată, să-mi faci un lucru bun, adică: luând oarecare petice, să-mi acoperi faţa ca să nu miros mirosuri vătămătoare de suflet, şi care ies din hainele femeieşti, pentru că acest miros este moarte ce duce pe oameni la pierzare şi le găteşte gheena. Aceste mirosuri de aromate sunt ale poftirii, ajutătoare diavolului, vrăjmaşe Sfinţilor şi urâciune drepţilor”.

După ce a tăcut Sfântul, Mavra a zis către dânsul: „Iubite Timotei, pentru ce mă defăimezi aşa, eu care mai înainte nu te-am supărat cu nimic pe tine? Abia sunt douăzeci de zile de când ne-am luat amândoi, deci încă nu-mi ştii obiceiurile mele, şi nici eu n-am cunoscut toate lucrurile casei tale. Atât de departe sunt de prihana cea părută, încât n-am schimbat cu altcineva vreun cuvânt şi nici la masă cu cineva n-am stătut; iar acum plâng văzându-te pe tine în munci şi mă doare inima pentru tine. Fiind nevinovat, pătimeşti unele ca acestea, iar aceste pătimiri ale tale îmi rănesc cu durere sufletul meu, că mă laşi văduvă aşa de tânără. Oare te-ai îndatorat mult şi neavând cu ce să te răscumperi de datorie, de bună voie te-ai dat la moarte supărându-te de cămătari? Dacă este aşa, să vindem hainele noastre cele de mare preţ şi să plătim acea datorie; iar dacă pentru dajdia poporului eşti ţinut într-această primejdie şi nu ai cu ce plăti, iată, înaintea ta sunt toate podoabele mele de nuntă, aurul şi îmbrăcămintea de mireasă, vinde-le şi să plăteşti dajdia împărătească”.

După nişte cuvinte ca acestea ale ei, a zis Sfântul Timotei către dânsa: „Mavro, sora mea, când te-am văzut pe tine cu ochii cei sufleteşti ieşind din casă, am văzut că diavolul mergea la dreapta ta și avea în mână o cheie cu care întorcea inima ta înapoi la lume”. Zis-a Mavra: „Fratele meu, Timotei, eu pe tine te caut şi după aceasta când te voi căuta, unde te voi afla şi dacă va veni sâmbăta sau duminica, cine va citi

cărţile tale?”. Zis-a Sfântul Timotei către dânsa: „O, Mavro! Lasă cele de puţină vreme şi deşarte ale acestei lumi şi vino împreună cu mine la această frumoasă nevoință, pentru care ne vom învrednici a lua cununi de la Mântuitorul nostru Dumnezeu şi ne va ierta toate păcatele noastre, celor ce de bunăvoie ne dăm la moarte pentru Dânsul”. Mavra a zis: „Când veneam la tine, inima mea era plină de lumeasca împătimire, iar după ce ai început a vorbi cu mine, Duhul lui Dumnezeu a intrat în mine; deci să ştii, o, prea iubitul meu frate, că şi eu tot pe acestea le doresc, pe care tu le-ai iubit”. Grăit-a către dânsa Sfântul Timotei: „Dacă grăieşti adevărul, du-te de ceartă pe ighemon pentru păgânătatea lui”. Iar Mavra a răspuns: „Mă tem, fratele meu, ca nu cumva să mă înfricoşez văzând mulţimea muncilor şi pe ighemon mâniindu-se şi nu voi putea suferi, fiind prea tânără, numai de şaptesprezece ani”. Zis-a către dânsa Sfântul Timotei: „Nădăjduieşte spre Domnul Iisus Hristos, şi-ţi vor fi muncile ca untuldelemn vărsat pe trupul tău, şi ca un duh de rouă în oasele tale, uşurându-ţi toate durerile”.

După aceea a început Mucenicul a se ruga lui Dumnezeu pentru dânsa, astfel: „Dumnezeule a toate darurile cele bune; Cel ce ai dat ajutor în foc celor trei tineri şi ai izbăvit pe Daniel din gurile leilor, Proorocului prin Prooroc i-ai trimis hrană, ai întărit pe Avacum în ducerea prânzului, şi nu numai în robie ai ajutat, ci şi în groapa leilor şi în cuptorul cel de foc ai mântuit pe cei ce au nădăjduit spre Tine, în mărturia iubirii Tale de oameni, prin care din cei robiţi ai făcut Prooroci şi Mucenici. Caută, Doamne, şi acum spre roaba Ta, Mavra, Cel ce ne-ai împreunat pe noi prin însoţire, fă-ne nedespărţiţi în această nevoinţă şi să nu fim osebiţi de ceata Sfinţilor Tăi Mucenici; ci ne dă nouă ca pentru Tine să suferim muncile şi moartea cu bărbăţie, şi să se ruşineze potrivnicii, neputând a ne despărţi pe noi de la întocmirea cea cu un suflet pe care o avem în Hristos Dumnezeul nostru, Căruia împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh se cuvine slava în veci. Amin”.

Aşa rugându-se Sfântul Timotei lui Dumnezeu pentru soţia sa Mavra, ea umplându-se de Duhul Sfânt a mers la ighemon şi, stând înaintea lui, a zis: „O!

necuratule ighemon, argint şi aur te-ai făgăduit să-mi dai, vrând să cobori sufletul meu în pierzare, pentru că nimic nu doreşte inima ta fără numai suflete omeneşti, cărora dăruindu-le aur să le omori; dar cu amăgirile tale nu mă vei birui pe mine, căci îmbrăcându-mă în armele Domnului meu Iisus Hristos, am stat înaintea ta”. Iar ighemonul Arian a zis către ai săi: „Oare nu v-am spus eu mai dinainte de Timotei că este vrăjitor; deci iată că a fermecat şi pe femeia sa, ca împreună cu dânsa să se împotrivească nouă?”. Apoi a zis către Mavra: „Oare şi tu ţi-ai ales mai bine moartea decât viaţa? Caută şi vezi că te lipseşti de această dulce viaţă prin muncile cele amare. Oare, văzând mai înainte moartea bărbatului tău şi gândindu-te la văduvia ta, ţi-ai ales ca să mori împreună cu dânsul? Nu te tulbura că vei fi văduvă, căci te voi mărita cu un sutaş din cei mai bogaţi ai mei, ca să te desfătezi cu dânsul din dulceţile vieţii acesteia, şi să te veseleşti având bărbat de neam mai bun decât cel dintâi”. Răspuns-a fericita Mavra: „De toate deşertăciunile lumeşti lepădându-mă, n-am trebuinţă de sutaşul tău, şi îţi spun adevărul că m-am însoţit cu Mirele Ceresc Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, spre Care nădăjduiesc fără îndoială, căci iată, cu inimă vitează am stat înaintea ta, netemându-mă de nedreapta ta judecată”.

Astfel Mavra, ascultând de cele ce o învăţase Timotei soţul ei, a mărturisit înaintea guvernatorului că este creştină. După aceea, păgânii i-au smuls părul capului, i-au tăiat degetele şi au băgat-o în apă clocotită. Acolo stând ea nearzându-se, guvernatorul socotind că apa clocotită în care s-a băgat este rece, i-a poruncit să-i toarne pe mâini din acea apă. Atunci Sfânta, luând cu mâna ei din căldare şi turnându-i apă fiartă pe mâini, atâta s-a ars că i s-a jupuit pielea de pe mâini. Guvernatorul atunci mâniindu-se groaznic pentru aceea, i-a răstignit pe amândoi. Stând ei astfel nouă zile răstigniţi pe cruci, faţă-n faţă, se sfătuiau unul pe altul să rabde muncile, să nu se slăbească şi aşa şi-au dat sufletele în mâinile lui Dumnezeu.

În vremea aceea, pe când se aflau Sfinţii răstigniţi pe cruci, venind diavolul la Sf. Muceniţă Mavra în vedenie, vroia să-i dea un pahar de miere cu lapte şi o îndemna să-

l bea. Ea, cunoscând ispita diavolească, cu rugăciunea sa l-a izgonit. Apoi iarăşi a văzut cum ispititorul a dus-o la o apă curgătoare şi o îndemna să bea. Ea împotrivindu-se, i-a zis: „Nu voi bea dintru aceasta, ci din paharul vieţii şi al nemuririi ce mi-a dres Domnul Hristos” şi aşa s-a dus de la dânsa diavolul biruit. Atunci, venind îngerul lui Dumnezeu la dânsa, a văzut Sfânta că a dus-o la cer şi luând-o de mână i-a arătat un scaun pe care erau puse haine albe luminoase şi o cunună foarte frumoasă. Îngerul i-a zis: „Acestea ţi s-au gătit ţie”. După aceea a dus-o într-un loc mai înalt şi iarăşi i-a arătat alt scaun împodobit, o haină albă şi înfrumuseţată şi o cunună, zicându-i: „Acestea s-au dat spre moştenire bărbatului tău. Osebirea locului însemnează că bărbatul tău a fost pricinuitor al mântuirii tale” (Minei pe luna Mai, vezi mai pe larg în Viețile Sfinților 3 Mai).

„De voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea sa şi să-Mi urmeze Mie. De-Mi serveşte Mie cineva, Mie să-Mi urmeze, şi unde voi fi Eu, acolo va fi şi sluga Mea” (Matei 16, 24; Marcu 8, 34; Luca 9, 23; Ioan 12, 26; 14, 3; 17, 24; 1 Tesaloniceni 4, 17).

Femeia lui Putifar, egipteanca, împodobită cu halat de mătase, cu zorzoanele trufiei sataniceşti pe părul capului, împarfumată, aprinsă de patima scârboasă a curviei, râvneşte la chipul, vigoarea şi frumuseţea lui Iosif, îl apucă de haină şi-l trage ca să păcătuiască cu ea. El, smulgându-se din mâinile ei, şi-a lăsat haina din spate şi a fugit... (Facerea 39, 7-13).

Ce scop urmăresc femeile şi fetele vremurilor noastre prin lux, împodobiri, înzorzonări trufaşe, împarfumări şi alte fleacuri şi deşertăciuni femeieşti? Oare nu scopul pe care l-a avut egipteanca aprinsă de josnica-i poftă scârboasă? Sufletelor, păziţi-vă de această cursă infernală.

Spoiala feţelor e pricinuitoare curviei

Mărinimia şi modestia sunt nişte strălucite virtuţi care împodobesc sufletul şi apropie pe om de asemănarea cu Dumnezeu, Creatorul său. Întrebuinţarea dresurilor, spoielilor, sulimanurilor, vopsirilor, unsorilor, grimărilor, smulgerii sprâncenelor şi înlocuirea lor cu felurite încondeieturi, coafările, nimicurile, etc., pentru împodobirea omului dinafară, piperniceşte (degenerează) sufletul şi-l pogoară în pierzare vremelnică şi veşnică, precum şi dresurile pe care le întrebuinţează bărbaţii potrivindu-şi perii capului, frezându-i, şi ciumpăvindu-şi bărbile împrejur şi mustăţile, şi ajustându-le ori lepădându-le de tot de la dânşii. De-asemenea păcătuiesc încă şi mai groaznic femeile împletindu-şi părul şi ele peste măsură şi înnegrindu-şi sprâncenele cu stimi (un fel de preparaţie chimică, acid + antimoniu) şi dregându-se cu pudră şi suliman pe faţă şi altele asemenea făcând, ca să se arate frumoase şi chipeşe. Acestea, zic, cine nu mărturiseşte că sunt undiţe diavoleşti, neruşinate şi pricinuitoare curviei şi prea-curviei? Pentru aceasta se prihăneşte Izabela ca o curvă, fiindcă şi-a vopsit ochii şi a pus suliman pe faţă, cum am zis mai sus. Căci împăratul Iu a zis către Ioram, fiul Izabelei: „Ce pace? Curviile Izabelei, mamei tale, şi fermecăturile ei se înmulţesc încă” (4 Regi 9, 22). Pentru aceasta Ieremia defaimă cetatea Ierusalimului, căci ca o femeie curvă a pus dresuri: „Şi tu ce vei face de te vei îmbrăca cu roşu? Şi de te vei împodobi cu podoabă de aur, de vei unge cu roşu ochii tăi, în deşert este frumuseţea ta, lepădatu-te-au ibovnicii tăi, sufletul tău caută” (Ieremia 4, 30).

Tot pentru aceasta şi Iezechiel prihăneşte Ierusalimul ca pe o curvă, căci văzând pe cineva că vine către el, de alte neamuri, îndată se spăla şi se lucea şi dresuri punea: „Şi cum veneau ei, îndată te spălai şi ungeai ochii tăi şi te împodobeai cu podoabă... Şi mergea către ea cum merg la femeia curvă” (Iezechiel 23, 40).

Pe lângă luminatele învăţături edificatoare ale Ortodoxiei şi din acest sfat al învăţatului monah Nicodim Aghioritul, vedem că sulimenirea, schimbarea sau mai bine

zis: schimonosirea, sluţirea feţelor omeneşti, e un păcat urâcios înaintea lui Dumnezeu, care prăbuşeşte pe cei ce se ţin de el în mocirla scârboasă a desfrânărilor.

Boala împodobirilor pierde şi pe cei mai mari oameni

Regele Iudeilor, Irod Agripa, nepotul lui Irod care căuta viaţa Pruncului Iisus, cu ocazia unei serbări populare din Cesareea, a ţinut poporului o cuvântare fiind îmbrăcat în veşminte strălucitoare. La sfârşitul cuvântării, câţiva linguşitori strigară: „Nu un om, ci dumnezeu ne-a vorbit nouă”. Regele a primit cu plăcere îndumnezeirea persoanei sale, dar imediat l-a pedepsit îngerul Domnului, simţind grozave dureri interne, şi viermii ce s-au produs în intestinele sale au mistuit în cinci zile de viu pe regele trufaş, care se asemăna cu Dumnezeu. Mare, cel mai mare păcat este mândria. Sfântul Ambrozie zice: „De orice păcat poate scăpa cel ce cheamă în ajutor pe Creatorul său, dar dacă cineva a căzut în păcatul mândriei, acestuia nimic nu-i mai ajută, deoarece semeţul cu greu îşi recunoaşte păcatele, sau, chiar dacă le recunoaşte, nu merge la medic (la duhovnic), ci singur vrea să se vindece pe sine. Dar nimic nu-i foloseşte medicina, care însăşi produce boală” (Faptele Apostolilor 12, Dr. Ep. Gr. Gh. Cotnşa, Trei sute cincizeci pilde).

„Vai de cei ce sunt înţelepţi în ochii lor şi pricepuţi după gândurile lor... Vai de cununa mândriei beţivilor...” (Isaia 5, 21; 28, 1). „Vai vouă fariseilor făţarnici!... cărora vă place a sta pe scaunele cele dintâi în sinagogi şi (aşteptaţi) să vi se închine lumea în târguri” (Luca 11, 43).

Privirile iscoditoare duc la curvie

Mare şi vrednic de admirat lucru este când omul îşi stăpâneşte ochii săi de la priviri deşarte. Privirile nestăpânite, neînfrânate sau prea libere, duc pe om în ispite grele, în prăpăstiile necurăţiilor şi în pierzare vremelnică şi veşnică.

Privirile cele cu iscodire ale ochilor - zice şi preacuviosul părinte Nicodim Aghioritul - duc pe om în curvie şi în prea-curvie; şi cel întâi martor la aceasta este Însuşi Domnul, zicând: „Tot cel ce caută la femeie spre a o pofti pe ea, iată a preacurvit cu dânsa întru inima sa” (Matei 5, 28). De-asemenea şi Dumnezeieştii Apostoli zic în aşezămintele lor: „Să nu fii grăitor ruşinos, nici poftitor cu ochii, nici beţiv, căci dintru acestea se nasc curviile şi preacurviile” (Cartea 7, cap. 6).

Acest obicei al ochilor neînfrânaţi îl înfierează şi Sfântul Apostol Petru, zicând: „Ochi având plini de preacurvie şi de păcat nepărăsit, amăgind sufletele cele neîntărite, inimă deprinsă în lăcomie având, fiii blestemului, care lăsând calea cea dreaptă au rătăcit, urmând căii lui Valaam din Vosor, care plata nedreptăţii a iubit; iar mustrare pentru fărădelegea sa a avut; asin necuvântător, cu glas omenesc grăind, a oprit nebunia proorocului. Aceştia sunt izvoare fără de apă, nori care se poartă de vifor, cărora negura întunericului în veac se păzeşte. Pentru că cele semeţe ale deşertăciunii spunând, amăgesc cu pofte trupeşti şi cu înverşunări pe cei ce cu adevărat au scăpat de la cei ce vieţuiesc întru înşelăciune, făgăduindu-le slobozenia, singuri robi fiind ai stricăciunii, pentru că ori de ce este cineva biruit, de aceea s-a şi robit. Căci dacă după ce au scăpat de la spurcăciunile lumii prin cunoştinţa Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu acelea iarăşi împleticindu-se, se biruiesc, s-au făcut lor cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi. Pentru că mai bine era lor a nu fi cunoscut calea dreptăţii, decât după ce o au cunoscut, a se întoarce înapoi de la Sfânta poruncă ce li s-a dat lor. Că s-a întâmplat lor pilda cea adevărată: „Câinele s-a întors la borâtura sa şi porcul scăldat la mocirla tinei” (2 Petru 2, 14-22.).

V-aţi învăţat acum, fraţii mei creştini, că împodobirile hainelor, ţinerea aromelor, parfumurilor, sulimenirea şi privirea cu iscodire sunt lucruri de ruşine, lucruri femeieşti şi pricinuitoare curviei şi preacurviei şi a altor necuraţii? Deci, întoarceţi-vă de la acestea şi urâţi-le pentru dragostea lui Dumnezeu. Încetaţi de acum înainte de a le mai întrebuinţa, pentru că e nepotrivit şi necuvios creştinilor a întrebuinţa acestea; fiindcă creştinii se cade a împodobi pe omul cel dinăuntru, iar nu pe cel dinafară. Se cade a înfrumuseţa sufletul şi nu trupul; şi nu cu podoabe stricăcioase şi vremelnice, ci cu nestricăcioase şi veşnice; nu cu podoabe trupeşti şi pământeşti; ci cu duhovniceşti şi cereşti; adică, cu haina cea de mult preţ a dragostei, a blândeţii, a smeritei cugetări şi a celorlalte fapte bune. Cu Dumnezeieştile Daruri ale Sfântului Duh şi cu bunele şi neprihănitele obiceiuri cele cuviincioase petrecerii creştinilor. Deoarece, creştinii sunt fii ai Cerescului Împărat, şi acest fel de fii, astfel de îmbrăcăminte trebuie să aibă, adică toate să fie cereşti; toate Dumnezeieşti, toate nestricăcioase; precum din partea aceasta adeverează şi Solomon, zicând: „Podoaba tinerilor este înţelepciunea” (Pildele lui Solomon 20, 29).

Tot aşa şi femeile creştine, şi ele, nu se cuvine să se împodobească cu haine de mult preţ, nici cu mărgăritare, cu aur şi cu împletirea părului, ci cu haine cinstite şi smerite, cu ruşine şi cu întreagă înţelepciune şi cu lucruri bune; precum le porunceşte Apostolul Pavel: „Voiesc... ca femeile cu podoabă de cinste, cu sfială şi cu întreagă înţelepciune să se împodobească pe sine. Nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu haine scumpe; ci (precum se cuvine femeilor celor ce făgăduiesc temere de Dumnezeu) cu fapte bune” (1 Timotei 2, 9); fiindcă ele sunt mirese şi fecioare ale Cerescului Împărat Hristos, şi nişte fecioare ca acestea astfel de podoabe se cade să aibă, adică toate sufleteşti, toate duhovniceşti, toate Dumnezeieşti, toate dinăuntru”. „Pentru că toată mărirea fiicei împăratului (vieţuirea duhovnicească, strălucită, virtuoasă, acoperită, e) dinăuntru” (Psalmi 44, 15). Pentru aceasta şi Sfântul Apostol Petru de-asemenea porunceşte femeilor să se împodobească cu cea dinăuntru podoabă a inimii şi

cu blând, liniştit şi smerit duh, care este de mult preţ înaintea lui Dumnezeu, Celui ce cearcă inimile şi rărunchii: „A căror podoabă să fie nu cea dinafară a împletirii părului şi a înfăşurării aurului, sau a îmbrăcămintei hainelor, ci omul cel ascuns al inimii, întru nestricăciunea duhului celui blând şi lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preţ (1 Petru 3, 3-4).

Adevărate sunt cuvintele Dumnezeieştilor învăţături existente în Sfânta Biserică Ortodoxă privitor la privirile iscoditoare, care pe multe suflete le-a prăbuşit din cer jos, în necurăţia patimilor, jos în iadul vremelnic şi veşnic.

Lupta creştinului pentru stăpânirea patimilor

Un preot a întrebat odată pe un credincios ce-şi făcea pocăinţa pe un vârf de munte: „Ce faci aici, frate, toată ziulica?”. Drept-credinciosul i-a răspuns: „În fiecare zi am atât de mult de lucru, încât puterile mele n-ar fi de-ajuns, dacă nu mi-ar ajuta Dumnezeu cu Darul Său. Iată, în fiecare zi mă muncesc să îmblânzesc doi şoimi, să reţin doi cerbi, să silesc doi uli, să biruiesc un vierme, să domolesc un urs şi să port grijă de tămăduirea unul bolnav”. Preotul mirându-se de răspunsul acesta, binecredinciosul creştin l-a lămurit astfel:

„Cei doi şoimi, sunt ochii mei, pe care întotdeauna trebuie să-i supraveghez ca să nu vadă deşertăciuni. Când văd că vor să mă biruie, cer ajutorul lui Dumnezeu, rugându-mă: „Întoarce (Doamne) ochii mei, ca să nu vadă deşertăciune; în calea Ta mă viază” (Psalmi 118, 37; comp. Isaia 33, 15; Proverbele lui Solomon 25, 3).

Cei doi cerbi, sunt picioarele mele, pe care trebuie să le păzesc ca să nu mă ducă prin prăpăstiile păcatelor, când observ că am pierdut calea care duce la viaţă,

cercetez cuvântul Domnului şi mă rog lui Dumnezeu să-mi lumineze mintea şi să-mi împuternicească voinţa pentru a merge pe urmele Domnului nostru Iisus Ilristos: „Făclie (luminoasă) picioarelor mele este Legea Ta, Doamne, şi lumină cărărilor mele. Despre toată calea rea am oprit picioarele mele, ca să păzesc cuvintele Tale... Cugetat-am la căile Tale şi am întors picioarele mele la mărturiile Tale” (Psalmi 118, 101; comp. Proverbele lui Solomon 6, 23).

Cei doi ulii, sunt mâinile mele pe care trebuie să le silesc la lucru şi la fapte bune. Când obosesc a le stăpâni, le ridic înaintea lui Dumnezeu, rugându-mă: „Doamne, auzi rugăciunea mea... Tins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ fără de apă Ţie. Degrab auzi-mă, Doamne” (Psalmi 142, 6-7). Când cu silinţă lucrez bine cu ele şi săvârşesc fapte bune, cu care pot ruşina pe vrăjmaşii sufletului meu, binecuvintez pe Dumnezeu care mi-a ajutat, zicând: „Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul meu, Cel ce învaţă mâinile mele spre oştire şi degetele mele spre război” (Psalmi 143, 1).

Viermele, este limba mea, pe care trebuie să mi-o înfrânez ca să nu vorbească răutăţi şi deşertăciuni. Limba neînfrânată aprinde focul gheenei în fiinţa celui ce n-o înfrânează, în familie, în societate şi în întreaga lume. Sfântul Ap. Iacov, sfătuind pe creştinii apostolici a-şi înfrâna limba, ne învaţă şi pe noi, zicând aşa: „Nu fiţi mulţi dascăli, fraţii mei, ştiind că mai mare judecată o să luăm, căci multe greşim toţi. De nu greşeşte cineva în cuvânt, acesta este bărbat desăvârşit, puternic a-şi înfrâna şi tot trupul. Că iată, şi cailor frâiele în guri le punem ca să se supună ei nouă, şi tot trupul lor îl întoarcem. Iată şi corăbiile mari fiind şi de iuţi vânturi împingându-se, se întorc de o cârmă foarte mică încotro voieşte pornirea cârmaciului. Aşa şi limba, mic mădular este dar cu mari lucruri se laudă. Iată, puţin foc şi cât de mare materie aprinde! Şi limba este foc, lumea nedreptăţii, aşa limba este aşezată între mădularele noastre, care spurcă tot trupul şi aprinde roata firii şi se aprinde de gheenă... Neînfrânată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte. Cu ea binecuvântăm pe Dumnezeu şi Tatăl, şi tot cu ea blestemăm pe oameni, care sunt făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu. Dintru aceiaşi gură ies

binecuvântarea şi blestemul. Nu trebuie, fraţii mei, acestea aşa să fie” (Iacov 3, 1-10; comp. Matei 12, 34; Iacov 1, 26; 1 Petru 3, 10; Psalmi 33, 12; 140, 8; Proverbele lui Solomon 10, 21; 13, 3; 17, 4; 18, 6-7, 20-21; 21, 23; 25, 11; Cartea înţelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah (Ecclesiasticul) 1, 28, 30; 4, 31; 5, 15-16; 9, 18; 18, 19; 19, 15-16; 21, 8; 22, 30; 25, 11; 28, 23-29). Când văd că limba porneşte să mă biruiască, grăind alături de adevăr, cer ajutorul lui Dumnezeu, rugându-mă: „Pune, Doamne, pază gurii mele şi uşă de îngrădire împrejurul buzelor mele” (Psalmi 140, 3).

Ursul este inima mea, în care trebuie să lucrez mult până voi putea reuşi să umilesc mândria şi să domolesc iubirea de sine. „Din inimă - zice Mântuitorul - ies gânduri rele, ucideri, preacurvii, curvii, furtişaguri, mărturii mincinoase şi hule. Acestea sunt care spurcă pe om” (Matei 15, 19-20; comp. Marcu 7, 21-23; Facerea 6, 5; 8, 21; Proverbele lui Solomon 6, 14; Ieremia 17, 9).

Bolnavul, este trupul meu, pe care zilnic trebuie să-l cercetez ca să nu-l biruiască ticăloşia păcatelor, şi să-l alimentez cu cuvântul lui Dumnezeu ca să se întărească şi să vieze pentru totdeauna. Supraveghindu-mi bolnavul acesta, îmi pun înainte cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Nimeni tinereţile tale să nu le defăimeze, ci te fă pildă credincioşilor, cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia. Păzeşte-te pe tine însuţi şi învăţătura şi rămâi întru acestea, căci acestea făcând şi pe tine te vei mântui şi pe cei ce te vor asculta” (1 Timotei 4, 12-16).

Iată aşa, cinstite părinte, toată ziua trebuie să muncesc spre a birui pornirile păcătoase ale trupului meu. „Pentru că ştiu, că - după cuvântul Sfintei Scripturi - nu locuieşte întru mine, adică în trupul meu ce este bun, că a voi se află la mine; iar a face binele nu aflu. Că nu fac binele pe care-l voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, acela îl fac. Iar de fac aceasta care nu voiesc eu, iată, nu fac eu aceasta, ci păcatul care locuieşte întru mine. Aflu drept aceea, legea mie, celui ce voiesc să fac binele, că ce este rău la mine se află. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel dinăuntru, dar văd o altă lege întru mădularele mele oştindu-se împotriva legii minţii mele şi dându-mă pe

mine rob legii păcatului, care este întru mădularele mele. Ticălos om sunt eu! Cine mă va izbăvi de trupul morţii acesteia?” (Romani 7, 8-24).

Preotul s-a dus mirându-se de înţelepciunea credinciosului creştin, slăvind pe Dumnezeu. Lupta aceasta suntem datori a o purta oricare dintre noi, pentru a înfrâna pornirile noastre cele rele şi dezordonate, şi spre a putea deveni moştenitori împărăţiei lui Dumnezeu (Matei 25, 20-28).

Împodobirile femeilor produc şapte păcate

Acum, unde sunt acele femei nepricepute, care s-au dedat cu totul la împodobiri? Unde sunt acele Eve necinstite, care au covârşitoare patimă la hainele cele scumpe şi la podoabele cele de mult preţ ale capului? La gherdanele cele cu pietre de mărgăritar, la brâiele cele de mult preţ, la încălţămintele cele scumpe şi la celelalte împodobiri cu multă cheltuială a tuturor mădularelor trupului? Unde sunt? Să stea de faţă aici ca să le văd. Neruşinatelor şi obraznicelor femei, ce este această nebunie care v-a stăpânit? Nu înţelegeţi, ticăloaselor, că prea multa împătimire ce-o aveţi la împodobiri este de la diavolul, care caută pierzarea sufletelor voastre şi ale altora? Nu vă gândiţi că, voi poftind hainele cele scumpe şi necuviincioasele împodobiri ale trupului, pricinuiţi multe răutăţi şi pagube mari?

1) Pentru că vă moleşiţi şi trupeşte şi sufleteşte şi vă faceţi desăvârşit fricoase, ca nişte copii mici cu aceste copilăreşti pofte ale împodobirilor voastre.

2) Împuţinaţi averea şi economia casei şi vă lipsiţi copiii voştri de cele de trebuinţă cu înfrumuseţările voastre cele netrebnice.

3) Lipsiţi şi pe săracii voştri fraţi şi surori, fiindcă acelea pe care le-aţi fi putut da lor, fiind trebuinţă să-i ajutaţi, voi le cheltuiţi cu deşartele împodobiri.

4) Întristaţi şi amărâţi pe bărbaţii voştri şi pe părinţi, silindu-i să vă cumpere acest fel de haine şi podoabe scumpe; iar ei, neavând cu ce, se bagă sărmanii în datorie, luând bani cu împrumut şi plătind dobândă pentru ei; pentru care a zis şi Marele Vasile (în Cuvântul pentru cei bogaţi): „Nici o bogăţie nu este deajuns să împlinească poftele femeieşti, măcar din râuri de-ar curge, când se întrebuinţează de dânsele mirul cel barbaricesc ca untul de lemn din târg; iar florile cele de mare, cohili, pina, mai mult decât lâna oilor. Iar aurul care leagă şi întăreşte pietrele cele scumpe, unul se face lor podoabă înainte pe frunte, altul împrejur la gât şi altul la brâie, şi altul le leagă mâinile şi picioarele. Că se bucură cele iubitoare de aur să fie legate cu cătuşe, numai aur să fie cel ce le leagă pe ele. Când dar se vor îngriji de suflet cei ce robesc poftelor femeieşti? Că precum viscolele şi furtunile îneacă corăbiile cele putrede, aşa aşezările cele rele ale femeilor pe sufletele cele slabe ale bărbaţilor”.

5) Pentru că vă faceţi curse viclene întregii înţelepciuni şi cinstei voastre, prin atragerea la dragostea voastră a bărbaţilor ce vă privesc împodobite şi, aşa, urmează să munciţi nu numai sufletele voastre, ci şi sufletele ticăloşilor acelora.

6) Pentru că vă faceţi pildă rea şi altor femei care vă privesc şi pricină ca să silească şi ele pe bărbaţii sau pe părinţii lor pentru a le cumpăra haine asemenea de mult preţ.

7) Şi cea din urmă, această turbare drăcească ce o aveţi la împodobiri, sileşte multe ticăloase femei să-şi vândă cinstea lor şi să curvească şi să preacurvească, numai ca să capete haine frumoase şi să nu se arate nici ele mai prejos decât altele.

Iată, neînţelegătoarelor femei, mârşavul rezultat al împodobirii voastre! Iată putuoasele roduri ale înfrumuseţării voastre! Iată şiragul (împodobirilor şi

înzorzonărilor) cel în şapte împletit al răutăţilor care se naşte din turbatele pofte ale hainelor voastre! Aceste răutăţi, dacă voi aţi fi judecat după cum se cade, într-adevăr v-aţi fi hotărât mai bine să purtaţi rasă şi saci, sau haine cârpite şi rupte, decât să pricinuiţi atâtea păcate cu hainele voastre cele scumpe. Ce zic? Dacă aţi fi socotit cu amănuntul răutăţile pe care le pricinuiţi cu împodobirile, aţi fi ales să umblaţi mai bine goale (prin pustie) ca şi cuviosa Maria Egipteanca, decât să coborâţi atâtea suflete în iad.

Pentru aceea, dacă sunteţi cinstite şi cuminţi, acum după ce aţi aflat câte rele se nasc din împodobiri, întristaţi-vă de pierzarea sufletelor voastre, întristaţi-vă de bărbaţii şi părinţii voştri care se jelesc toată ziua şi se plâng şi se tânguiesc că nu le ajunge vremea şi averea să vă împodobească. Întristaţi-vă de copiii voştri şi de săracii care sunt lipsiţi din pricina împodobirilor voastre. Temeţi-vă de pedeapsa ce o iau cei care smintesc pe alţii, precum şi voi sminţiţi. Iar pedeapsa este să-şi atârne de gâtul lor o piatră de moară, şi cu ea să se arunce întru adâncul mării, precum zice Domnul: „Vai omului aceluia prin care vine sminteala... Mai de folos iar fi lui ca să-şi spânzure o piatră de moară de grumazul lui şi să se înece întru adâncul mării” (Matei 18, 6-7). În sfârşit, întristaţi-vă de pierzarea şi munca atâtor şi atâtor suflete ale bărbaţilor care, văzându-vă împodobite, curvesc şi preacurvesc întru inima lor, după cum a zis Domnul. Pentru toate acestea pocăiţi-vă şi încetaţi de acum înainte de la dobitoceasca poftă a acestor podoabe; dar mai ales urâţi din suflet aceste împodobiri ca pe unele ce sunt momeală, undiţă, mreajă şi cursă a diavolului, cu care înşeală, prinde, pescuieşte şi încurcă spre moarte sufletele privitorilor.

Se potriveşte aici istoria pe care o aduce Dumnezeiescul Isidor Pelusiotul, zicând: Că a fost odată o fecioara foarte frumoasă şi chipeşă, pe care o iubea un tânăr pătimaş la femei, şi care a făcut toate meşteşugurile ca să-şi împlinească pofta cu acea fecioară; iar fecioara înştiinţându-se cum că tânărul acela pătimeşte atât de mult de dorul său, a găsit un fel de meşteşugire, prin care şi pe sine s-a păzit curată, şi pofta acelui ticălos a stins-o. Deci, care era meşteşugul? Ascultaţi: şi-a ras toţi perii capului, apoi

luând cenuşă amestecată cu apă, şi-a mânjit toată faţa. După aceasta chemând pe acel tânăr să vină la ea, i-a zis: „Ticălosule, această urâciune iubeşti?”. Iar el, văzând-o sluţită în acest fel de jalnică privire, vrednică de îngreţoşat şi nu de dragoste, şi-a venit întru sine, deşteptându-se din beţia patimii josnice. Şi atunci nu numai că a stins focul poftei, ci s-a făcut de aci înainte un călduros îndrăgitor al întregii înţelepciuni şi al fecioriei.

Acestei iubitoare de Dumnezeu şi prea înţeleaptă fecioară se cuvine a-i urma şi femeile din timpul nostru, şi nu numai să nu se împodobească, ci şi frumuseţea cea firească pe care o au se cuvine a o strica (când trebuinţa cere) ca să nu se facă pricinuitoare pierzării sufletelor celor ce le privesc (Epist. 553 c. ieraki presv.).

În vremile noastre de groaznică decădere morală, pentru care se descarcă asupră-ne atâtea groaznice urgii Dumnezeieşti, e vremea să ascultăm învăţătura Ortodoxiei de la care am deviat prin abaterile noastre, şi să ţinem seamă şi de aceste sfaturi ale luminatului monah Nicodim Aghioritul, spre a redobândi înfierea Divină cu Darul lui Dumnezeu.

Domnii şi ierarhii români au combătut luxul

Cronicarul moldovean Enache Cogălniceanu povesteşte că în anul 1764 Grigore Ghica-Vodă, Domnul Moldovei, a luptat împotriva luxului.

„Văzând aici în Iaşi o mândrie la pământeni, purtând fiecare cămăşi scumpe şi blănuri, pentru care nu era fiecare harnic de agonisire după straiele ce purta, şi sta domnul de gândea ce agonisită (avere-venit) poate să le dea ca să cuprindă cheltuielile lor, şi nu putea găsi cu gândul Măriei sale, şi cunoştea că se sting cu straiele lor şi a femeilor lor, şi sta de se mira ce va face! Socotea ca să le deie poruncă să nu poarte

fiecare straie, dar iar se lăsa, căci mulţi puteau să nu ţină acea poruncă în seamă şi apoi trebuia să mai şi pedepsească, şi să se arate domnul rău către norod. Dar socoti domnul, de şi-a făcut singur Măria sa un rând de straie de postav, livade şi giubea (o haină largă deasupra anteriului) şi într-o zi fără de veste a ieşit îmbrăcat cu ele la divan, care, într-aceiaşi zi văzând oamenii Măriei sale, s-au ruşinat, căci luase şi ei oarecare învăţătură de la pământeni, şi aşa, peste două-trei zile au început şi ei fiecare a pune livadele de postav şi giubele.

Aceasta văzând-o boierii pământeni (moşieri), au început şi ei a-şi face, şi aşa, în scurtă vreme s-a ridicat acea cheltuială nebunească a straielor, nezicând domnul nimănui nimica; însă mulţumeau domnului că a făcut una ca aceasta, căci mulţi rămăseseră săraci, mai ales dintre cei ce erau însuraţi" (Letopisețul Moldovei, Tomul III, pg. 262).

Acelaşi domnitor a înfiinţat şi o fabrică de postav la Chipăreşti, pentru ca în felul acesta să pună capăt luxului cu mărfuri importate.

La 1781, Constantin Moruzi Vodă, Domnul Moldovei, promulgă o carte legislativă cu Mitropolitul Moldovei, cu Patriarhul Ierusalimului Avramie, ce se afla atunci la Iaşi, şi cu episcopul de Roman Leon, prin care se dau anatemei toţi moldovenii şi moldovencele, care în viitor ar purta haine de stofe cusute cu aur sau cu argint (Dr. Ep. Gr. Comşa, 350 pilde).

Luxul este boala şi sărăcia omului, iar simplitatea este sănătatea şi îmbogăţirea familiei şi a neamului.

Şi aici se împlinesc cuvintele Mântuitorului: „Cel ce se va înălţa pe sine, se va smeri, şi cel ce se va smeri pe sine, se va înălţa" (Matei 23, 12; Luca 14, 11; 18, 14; Iov 22, 29; Proverbele lui Solomon 15, 33; 29, 23); Şi ale Apostolului: „Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă; iar celor smeriţi le dă har" (Iacov 4, 6-11; 1 Petru 5, 5; Luca 1, 51-52).

Nu trupul, ci sufletul trebuie împodobit

Neamul omenesc, partea bărbătească şi mai ales cea femeiască, are pus de Creator în fiinţa sa plăcerea de frumos şi fericire. Mulţi însă, avându-şi cumpăna minţii ruginită, în loc de a lupta pentru agonisirea frumosului şi fericirii prin împodobirea sufletului cu adevărata podoabă a strălucitelor virtuţi creştineşti, ei deviază groaznic, prăbuşindu-se în prăpastia patimii păcătoaselor împodobiri trupeşti. Partea bărbătească şi mai mult cea femeiască, e în stare a face şi mucenicie satanicească pentru a-şi satisface această patimă infernală, aducătoare de ruină sufletească şi trupească. Pentru grija deosebită a curăţirii sufletului, pe lângă minunatele şi bogatele învăţături Dumnezeieşti cu care ne trezeşte zilnic Sfânta Biserică Ortodoxă, ne sfătuieşte şi învăţatul Nicodim Aghioritul, zicând astfel creştinilor şi creştinelor, care pun mare preţ şi jertfesc: timp, bani, zestre, cinste şi suflet pentru modele lumii: „Voi împodobindu-vă, înzorzonându-vă şi înfrumuseţându-vă, socotiţi că vă îmbrăcaţi şi vă înfrumuseţaţi pe voi înşivă şi pe omul cel adevărat? Neînţelegătoarelor ce sunteţi! Adevăratul vostru om nu vă este trupul cel arătat”, precum zice şi Marele Vasile. „Nu trupul cel văzut este om, ci sufletul cel nevăzut şi omul cel dinăuntru, gânditor, pentru că sufletul este cel ce viază, hrăneşte şi mişcă pe trup şi-l face să simtă, iar trupul fără de suflet este mort, nemişcat şi nesimţitor”. Pentru aceea voi împodobindu-vă nu faceţi altceva, fără numai împodobiţi un idol nemişcat de sine, nesimţitor, orb şi surd, după cum împodobeau pe idolii cei nesimţitori oamenii din vechime care se închinau lor, după cum spune Ieremia: „Că legiuirile neamurilor sunt deşarte, este lemn din dumbravă tăiat, lucru de teslar şi turnat. Cu argint şi cu aur înfrumuseţate sunt”.

Aşadar, această poftă pe care o aveţi acum ca să împodobiţi pe omul cel dinafară şi mincinos, întorceţi-o la suflet şi la omul cel adevărat, dinăuntru, şi împodobiţi-l cu fapte bune. Căci, cu adevărat, este mare nepricepere a împodobi cineva trupul cel muritor, care astăzi este şi mâine nu mai este; iar pe suflet să-l treceţi cu vederea

neîmpodobit şi neîngrijit, care este nemuritor. Ascultaţi mustrarea Sfântului Ioan Gură de Aur, care vă zice: „Pentru ce împodobeşti trupul, iar de suflet nu bagi seamă, stăpânindu-te de necurăţie? Pentru ce nu dai sufletului atâta purtare de grijă pe cât dai trupului? Măcar că trebuia şi mai mult... Şi avându-l pe el grozav, urât şi negru, socoteşti că te foloseşti cu ceva din podoabele cele de aur? O! mare nebunie este aceasta! Întoarce podoaba aceasta înăuntru, şi gherdanele acestea pune-le împrejurul sufletului" (Omilia 69 la Ioan).

Voiţi să vă arătaţi frumoase şi chipeşe? Mulţumiţi-vă cu plăsmuirea şi cu chipul ce vi l-a dăruit Ziditorul, şi nu adăugaţi frumuseţi străine peste aceasta, fiindcă cu aceasta arătaţi că voi sunteţi mai desăvârşite şi mai înţelepte decât Dumnezeu şi de aceea vă ispitiţi ca şi cum să îndreptaţi *nedesăvârşita* Sa zidire. Privitor la aceasta, şi Sfântul Ioan Hrisostom vă sfătuieşte, zicând: „Voieşti să te arăţi frumoasă şi chipeşă? Îndestulează-te cu plăsmuirea Ziditorului, ce adaugi podoabele cele de aur ca şi cum ai vrea să îndreptezi ceea ce a zidit Dumnezeu?".

Voiţi să vă arătaţi frumoase? Îmbrăcaţi-vă cu milostenia, cu întreaga înţelepciune, cu smerenia şi cu celelalte fapte bune, fiindcă această podoabă este mai cinstită decât aurul, decât mărgăritarul şi decât pietrele cele de mult preţ. Această podoabă, pe femeia cea frumoasă o arată mai frumoasă, iar pe cea urâtă o arată frumoasă. Deci, fără această podoabă, femeia cea prea frumoasă se arată cu totul urâtă şi greţoasă. Despre aceasta aşa scrie auritul condei al lui Ioan: „Voieşti să te arăţi frumoasă? Îmbracă-te cu milostenia, îmbracă-te cu iubirea faţă de semeni, îmbracă-te cu întreaga înţelepciune şi cu smerenia, şi să lipsească de la tine trufia. Acestea toate sunt mai cinstite decât aurul. Acestea şi pe cea frumoasă, mai frumoasă o face. Acestea şi pe ceea ce nu este chipeşă o face chipeşă... Iar pe cea rea şi vicleană nu poate cineva, de ar fi şi frumoasă, să o zică frumoasă" (Cuv. 10 la cea c. Colos.). Să ne îndreptăm viaţa după dreptarul Ortodoxiei ca să dobândim binecuvântarea şi Darul lui Dumnezeu în fiinţa şi lucrările noastre.

Banul Dimitrie Ghica luptă împotriva luxului

Marele ban Dimitrie Ghica, sub Alexandru Ipsilant Vodă, precum spune un învăţat preot şi profesor Polizo-Conto, în anul 1806 a propus în obşteasca adunare o lege împotriva luxului. Iată cum istoriseşte Polizo-Conto despre propunerea iubitorului de patrie şi iubitor de Hristos, boier ban Dimitrie Ghica: Banul Dimitrie, boier bătrân, stâlp al Ţării, era mare duşman al luxului şi, în unire cu Vodă Ipsilant, a făcut o lege contra luxului. Banul Dimitrie Ghica era cinstit de toţi domnii şi boierii și țara îl iubeau și-l cinsteau.

Banul Dimitrie Ghica ajuta pe toţi cu vorba şi cu fapta, ajuta pe cei asupriţi, scăpa pe săraci, mângâia pe cei întristaţi şi era mare apărător al ţării şi mare patriot. Boierul Dimitrie Ghica avea mare grijă ca să dărâme luxul din ţară, care ruina familiile, căci pe atunci mari şi mici se desfătau în butuci (carete), în blănuri de samur şi şaluri, ca niciodată. Veniturile nu mai ajungeau şi oamenii se ruinau. Numai venitul moşiilor, pentru gătelile boierilor, pentru mobilele şi pentru gătelile bărbaţilor şi ale femeilor nu ajungea şi din pricina asta veneau nevoi, scandaluri în familii, se stricau case, şi, pentru a îndestula nevoile, cu toţii împresurau pe domn să le dea slujbe, şi apăsau bietul popor care suspina şi suferea toate.

Banul Dimitrie Ghica, în înţelegere cu Vodă Ipsilant, a adunat deci pe boierii ţării în Obşteasca Adunare şi le-a ţinut următoarea cuvântare: „Iubiţi boieri! Să facem o lege după pilda morală a străbunilor noştri, pentru fericirea patriei. Noi boierii cei mari să lepădăm de astăzi samurul (o blană de dihor), ca să fie ruşine celor mici şi tineri de a-l mai purta şi de a-şi mânca averile. Lasă să poarte hainele de lux Rigealii (curtenii sultanului) şi beii cei slăviţi şi mari, ca să se deosebească de mulţime. Noi însă să fugim de blestematul şi asupritorul lux, pentru binele obştesc al ţării. Să purtăm nafe, pelcic de miel în loc de mătăsării, bumbacul poate să ne îmbrace tot aşa de bine. Să facem o lege ca nici un boier să nu mai poarte cumaşuri (stofe) aurite asiatice. Prin alte ţări, oamenii

foarte mari, se îmbracă toţi în haine modeste, şi sunt vestiţi numai prin renumele lor. Noi boierii, care suntem în capul ţării, trebuie să ne îngrijim de interesul obştesc. E destul un caftan modest de boierie şi căpătat cu cinste, ca şi pământeanul şi străinul să fie de neam mare şi nobil. Numai oamenii de nimic adună bogăţii şi trăiesc cu strălucire ca să sperie pe cei orbi ca nişte netrebnici şi parveniţi" (Cugetări morale de Polizo-Conto, București 1820).

Patriotica propunere a banului D. Ghica s-a votat de Obşteasca Adunare, s-a întărit ca lege de domnul, dar, din nefericire, împrejurările politice de pe atunci şi alte nenorociri, au oprit bunele rezultate ale acelei legi (Dr. G. Comşa 350 pilde).

Să urmăm sfaturile şi pildele grăitoare ale străbunilor noştri cuminţi, care ne îndeamnă să lepădăm luxul, împodobirile păcătoase, înzorzonările trufaşe, şi să îmbrăţişăm îmbrăcămintea de casă: trainică, igienică, economică, modestă şi plăcută. Înţelepciunea bătrânilor noştri, zice: „Luxul... fumul şi traiul rău, te scoate afară din casă".

Mântuitorul arătând nestatornicia deşertăciunilor lumii acesteia amăgitoare, ne învaţă să punem preţ mai mult pe îmbogăţirea sufletului decât pe cele lumeşti, zicând: „Ce va folosi omul de va dobândi lumea toată şi-şi va pierde sufletul său? Sau ce va da omul schimb pentru (a-şi răscumpăra din pierzare) sufletul său?" (Matei 16, 26; Marcu 8, 36-37; Luca 9, 25).

Care podoabe fac pe femei sănătoase, curajoase şi frumoase?

Dumnezeu, în nemărginita Sa dragoste, bunătate şi purtare de grijă, a făcut pe femei, ca şi pe bărbaţi, după Chipul şi Asemănarea Sa. El a pus în femei o deosebită frumuseţe şi un suflet ales, care e cea mai admirabilă podoabă. Totuşi, sunt femei care fugind de la lumină la întuneric, îşi schimonosesc: părul, feţele, sprâncenele, unghiile, corpul etc., spre a părea, după cum le amăgesc spiritele infernale, mai frumoase. Dumnezeieştile Scripturi și Sfânta Biserică Ortodoxă a înfierat această patimă urâtă lui Dumnezeu, mustrând-o, pedepsind-o şi punând-o sub grele şi îndelungate canonisiri. Sfinţii Părinţi şi marii Dascăli ai creştinismului au făcut felurite cuvântări pentru răsturnarea acestei patimi, care a adus şi aduce în neamul omenesc multă: sărăcie, sfadă, rupturi, răsturnări şi prăbuşiri în iadul vremelnic şi veşnic.

Femeilor - zice Nicodim Aghioritul - de voiţi într-adevăr să fiţi frumoase, siliţi-vă de vă împodobiţi cu această podoabă peste tot trupul şi peste toate mădularele, adică: în loc de legătura capului, să aveţi dreapta credinţă, în loc de podoabe, să aveţi întâi buna supunere şi ascultare către Dumnezeu şi către poruncile Lui, iar a doua, ascultare către bărbaţii voştri. Aceasta vă sfătuieşte şi Petru, Verhovnicul, zicând: „Că aşa odinioară şi sfintele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu, se împodobeau pe sine, plecându-se bărbaţilor lor. Precum Sarra asculta pe Avraam, *domn* pe acela chemându-l" (1 Petru 3, 5-6). În loc de gherdane şi podoabele gâtului, să aveţi evlavie şi supunere către cele Dumnezeieşti. În loc de legătura pieptului, să aveţi în inima voastră cugetarea numelui lui Iisus Hristos, zicând totdeauna: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătoasa". De asemenea să aveţi şi pomenirea cugetelor curată, întorcându-vă dinspre gândurile cele ruşinoase şi viclene la gândurile bune, curate, duhovniceşti. În loc de haine luxoase, să aveţi întreaga înţelepciune şi curăţia. În loc de purtarea brăţărilor, să aveţi lucrarea faptelor bune. În loc de inele, să aveţi unire într-un cuget către bărbaţii voştri şi încredere şi dragoste. În loc de brâu, să

aveţi înfrânarea şi domolirea poftei; iar în loc de încălţăminte, să aveţi smerenia, socotindu-vă mai prejos decât toate celelalte femei.

Aceasta este adevărata podoabă, acestea sunt hainele cele potrivite şi scumpe ale femeilor creştine, pe care orice femeie de le-ar purta, măcar deşi s-ar părea goală, totuşi, este cu adevărat mai frumoasă decât toate, strălucindu-se cu slava lui Dumnezeu. Aşa şi Eva, goală fiind în Rai, era împodobită cu Dumnezeiasca slavă. Dimpotrivă, însă, femeia care nu poartă aceste podoabe (ale vieţuirii duhovniceşti şi ale virtuţilor creştineşti), deşi s-ar vedea împodobită (cu podoabele modelor şi deşertăciunilor lumeşti), este cu adevărat şi decât cea goală mai urâtă. Aceasta o arată şi Sf. Ioan Hrisostom (Gură de Aur), zicând: „S-a împodobit oarecând egipteanca, îmbrăcată era aceea, dar era mai grozavă decât o goală, pentru că întreaga înţelepciune n-o avea... Era şi Eva goală, dar era împodobită cu slava lui Dumnezeu; iar când s-a îmbrăcat în haina păcatului, atunci era urâtă” (Omilia 10 c. Coloseni).

Aşadar, câte femei poartă această podoabă (a vieţuirii virtuoase, duhovniceşti), nu numai că se fac frumoase, ci şi curajoase la trup, şi nu numai curajoase, ci şi sănătoase, fără să le supere vreo boală trupească. Aşa au fost: Sarra, Rebeca, Rahila, Valla, Zelfa şi celelalte femei ale Drepţilor din vremea veche; slujind, lucrând, alergând în sus şi în jos, şi chiar lucrurile bărbaţilor făcându-le. Pentru acelea grăieşte Sf. Ioan Hrisostom, zicând: „Că împreună cu fapta bună a sufletului, şi trupurile fecioarelor în vremea veche erau tari. Că nu le hrăneau pe ele mamele lor într-acest fel, precum pe cele de acum: cu băi, cu unsori de miruri, cu dresuri, cu haine moi şi cu alte nenumărate chipuri stricându-le, şi peste cuviinţă plăpânde făcându-le; ci le purtau pe acelea întru toată asprimea. Pentru aceea la dânsele şi frumuseţea trupului era bine înflorită şi adevărată, ca ceea ce era firească, iar nu făcută de mână şi meşteşugită. Pentru aceea şi sănătate aveau curată şi frumuseţea lor era neurmată, fiindcă nici o boală nu supăra trupul lor” (Cuvântul la Ce fel de femei trebuie a lua în însoţire, Tom. 8).

Femeilor şi fecioarelor creştine! Priviţi la chipurile şi îmbrăcămintea Sfintei Elisabeta, soţia bătrână a preotului Zaharia şi mama Sfântului Ioan Botezătorul, şi la tânăra pururea Fecioara Maria şi luaţi pildă de purtare şi îmbrăcăminte. Vedeţi careva la dânsele: cap, piept, mâini ori picioare goale, cum învaţă modele lumii înşelătoare? Vedeţi careva aici: cercei, mărgele, coliere, mărțişoare, brăţări, inele, pudră, vopsele, manichiură la unghiile mânilor şi picioarelor şi alte fleacuri ale modelor amăgitoare? Creştinilor care voiţi mântuirea, părăsiţi calea pierzătoare a modelor, împodobirilor păcătoase, şi purtaţi-vă modest, cuviincios, după pilda vie dată de Preasfânta Fecioara Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos.

Creştinilor! Împodobiți-vă sufletele, nu trupurile

(Mitropolitul Antim Ivireanu)

Fericiţi sunt creştinii care îşi împodobesc sufletele cu învăţătura Dumnezeiască şi cu fapte bune. Vai însă de creştinii aceia care îşi pun nădejdea lor în împodobiri trupeşti şi-şi lasă sufletele pustii de Dumnezeieştile învăţături luminătoare şi seci de fapte bune.

Se povesteşte că a fost odată un lăutar care cânta foarte urât, şi de-a pururea mergea într-o casă boltită, şi cânta singur acolo. Deci răsunând casa aceea, i s-a părut lui că, foarte frumos cântă, şi aşa s-a dus la o adunare de oameni, şi a început a cânta, şi cântând urât l-au scos afară, gonindu-l şi bătându-l oamenii cu palmele. Aceasta cu adevărat este basm, dar este asemenea omului măreţ, căci el singur se socoteşte a fi ceva, iar cei cu minte îl defăimează pentru pieirea lui.

Acestea toate înţelegându-le, vino, omule pătimaş, depărtează dinaintea ta această cumplită urgie a lui Dumnezeu; ia pildă pe Avraam care avea 318 slugi şi pe nici unul nu l-a pus să păzească calea străinilor (să stea de veghe, să-i aștepte), pentru că ştia că felul slugilor este lenevos în a face bine, şi socotea să nu doarmă, şi va pierde vânatul. Nu s-a mândrit el, ci şedea în soare la vremea nămezului, n-a vrut să trimită vreo slugă să aducă mielul de la turmă, ci el însuşi s-a dus. Auzit-aţi aici smerenie neasemănată ce a arătat acesta?

Dar tu, creştine, te văd că faci împotrivă, căci nu numai să slujeşti cuiva, ci nici să grăieşti ceva străinului pentru mândria ce-o ai, şi de dai vreodată ceva vreunui sărac, nu vrei să-i dai cu mâna ta, ci dai în mâna slugii tale să-i dea, că-ţi este frică să nu-ţi spurci mâna de a săracului, şi aceasta ştii din ce îţi decurge? Din nimic altceva, fără numai din mândria ce-o ai. Om eşti şi tu asemenea cu săracul, tot muritor. Lui Avrram ţi se cade să te asemeni, omule, cum ți-am spus.

Dar vino acum şi tu, femeie, să-ţi arăt cui să te asemeni. Sarra, soţia lui Avraam, îndată ce veneau oaspeţi la dânşii, se apuca cu mâinile ei de frământa pâine, şi nu răpştea asupra lui Avraam şi să zică: „Pentru aceasta m-am măritat, având atâta bogăţie, să frământ pâine străinilor?”. N-a zis aceasta, ci fiind soţie lui Avraam trupească, era soţie şi la toate bunătăţile. Oare să fie acum vreuna aşa? Ba. Căci ia scoate mâna Sarrei, o vezi plină de cocă. Scoate şi mâna unei femei de acum, o vezi plină ele inele şi de podoabe.

Caut și văd faţa Sarrei plină de făină, văd şi faţa unei femei de acuma plină de fleacuri drăceşti, și cu acestea arată că Dumnezeu n-a fost vrednic, nici a ştiut să facă chip femeii. Ştii, o, femeie cum să placi bărbatului? Cu înţelepciune, cu curăţenie cu bunătate şi cu blândeţe, iar nu cu fleacuri de acestea. Deci toate acestea ce le-am zis, nu ca să vă ocărăsc le-am zis, ci ca pe nişte fii vă învăţ, ca să lepădaţi pe acest drac cumplit, pe acest şarpe otrăvitor, care foarte şi-a vărsat veninul lui Cain la toţi. Ca fiind cu toţii curaţi, să putem proslăvi pe Dumnezeu în veci Amin (Mitropolitul Antim Ivireanu).

Moda ne-a sălbăticit

Iubitorul de oameni mult Milostivul Dumnezeu, după ce a făcut cerul şi pământul şi toate cele de pe dânsul, la urma tuturor a făcut pe om cu trup şi suflet după Chipul și Asemănarea Sa. Precum tuturor creaturilor Dumnezeu le-a pus diferite legi după care să se conducă, spre armonizarea lumii, tot aşa a pus anumite legi omului, după care să se călăuzească spre a fi şi rămâne pentru totdeauna fericit, aşa cum l-a creat El.

Din nefericire omul călcând porunca lui Dumnezeu, s-a prăbuşit din treapta fericirii, în care-l zidise şi aşezase Dumnezeu, în suferinţe, nefericire, primejdii şi moarte vremelnică şi veşnică. În căderea lui omul adeseori s-a asemănat, cu pornirile cele rele, dobitoacelor celor fără de minte, ba încă s-a şi închinat lor. Aici se împlineşte cuvântul Dumnezeieştii Scripturi care zice: „Omul in cinste fiind, n-a priceput, alăturatu-s-a cu dobitoacele cete fără de minte şi s-a asemănai lor" (Psalmi 48, 21).

La plinirea vremii, Dumnezeu se milostiveşte spre neamul omenesc, astfel prăbuşit, şi după Prooroci trimite pe Unicul Său Fiu ca să mântuiască lumea. El S-a întrupat, S-a născut, a activat strălucit şi S-a jertfit, proslăvindu-Se, pentru ridicarea omenirii din prăpastia în care căzuse. O parte din omenire - în fiecare vreme şi loc - s-a ales de partea Mântuitorului, lucrând cu osârdie pentru mântuirea lor. Altă parte - majoritatea - s-a mărginit la forme goale până ce s-a prăpăstuit iar în felurite păgânătăţi.

Una din aceste păgânătăţi este şi moda care sălbăticeşte lumea, apropiind-o şi alăturând-o de sălbatici şi de maimuţe. Contra modelor, împodobirilor deşarte, înzorzonărilor trufaşe, împopoţonărilor păgâneşti, s-au ridicat în decursul vremurilor Proorocii, Mântuitorul, Apostolii, ierarhii, preoţii şi Dascălii Bisericii, înfierând cu grele mustrări pe cei ce se ţineau de ele.

În scopul trezirii pătimaşilor şi clarificării credincioşilor, dăm aici cuvântul unui înţelept preot ortodox: „Din cauză că omul a rupt legătura strânsă între suflet şi trup, de aceea, în loc să se desăvârşească, a pornit pe panta sălbăticiei. El nu merge în sus, ci se

coboară în jos. E adevărat că mintea lui s-a mai ascuţit, s-a mai dezvoltat, dar aceasta s-a făcut spre căderea omului şi mai ales spre pierderea sa sufletească. Omul a început să tăgăduiască existenţa sufletului şi a lui Dumnezeu. Foarte mulţi vin în numele aşa zisei ştiinţe şi tăgăduiesc orice idee de suflet, de Dumnezeu. Şi aşa, nemaitemându-se omul de Dumnezeu, n-a mai avut respect nici faţă de aproapele său şi a schimbat binele în rău. Foarte mulţi trăiesc astăzi mai rău decât sălbaticii, căci aceştia tot mai cred în ceva, iar necredincioşii noştri nu mai cred în nimic și nu mai au nimic sfânt. Batjocoresc totul: cinste, omenie, frăţie și tot ce a făcut trăinicia neamului omenesc.

Tăgăduind că fiinţa omului e de la Dumnezeu, ei spun în gura mare că omul se trage clin maimuţă şi caută ca prin viaţa lor să se apropie cât mai mult de maimuţă. Nu vor să se mai numească fii ai lui Dumnezeu, ci ai dobitocului sălbatic „maimuţa” și de aceea duc o viaţă cu adevărat dobitocească, fără nici o nădejde după această viaţă şi fără un scop mai înalt al vieţii.

De altfel, chiar în felul cum îşi îngrijesc trupurile aceşti oameni - şi din nefericire formează o majoritate - se aseamănă maimuţei şi sălbaticilor. Se maimuţăresc, şi ceea ce văd la alţii, aceea fac și ei, aşa cum fac şi maimuţele.

Se boiesc şi se pocesc sălbaticii, se pocesc şi se boiesc și oamenii noştri; luaţi aminte şi cercetaţi o cucoană, aşa-zisă modernă: sprâncene nu mai are, pentru că şi le-a scos şi a făcut altele cu creionul, care nu mai sunt ca ale oamenilor, aşa cum i le-a făcut Dumnezeu, ci ca ale maimuţelor. Îşi pun sălbaticii la gât, la urechi, la mâini, fel de fel de găteli, apoi vedeţi prin ce se deosebesc femeile noastre de ei. Din unghii şi-au făcut ghiare.

Se maimuţăresc şi joacă jocuri după o muzică simplă şi sălbatică cei sălbatici, se maimuţăresc şi joacă după o muzică, la fel ca a lor, oamenii din Europa şi din părţile lumii pretinsă civilizată, dar care nu se deosebesc prin nimic de sălbatici. Şi aceasta se numește civilizaţie?! Nu este curat sălbăticie? Nu vi se pare că neamul omenesc a dat cu mult îndărăt şi aceasta numai din cauză că a uitat de Dumnezeu şi de suflet?! O, dacă ne-

am dezmetici! O, dacă am înţelege că noi nu suntem dobitoace, ci suntem fiii lui Dumnezeul!” (Ioan 1, 12: 1 Ioan 5, 4; Iacov 1, 18).

Să părăsim toate apucăturile păgâneşti care ne sălbăticesc și ne coboară în rândul dobitoacelor, cum zice David, şi să ne ridicăm pe treptele virtuţii, la demnitatea de om. Să nu grijim mai mult de trup şi de deşertăciunile lumeşti... ci să purtăm grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Iar atunci când iureşul lumii ne atacă să ne fure şi să ne surpe în astfel de deşertăciuni, sa cugetăm bine la cuvintele Mântuitorului: „Cel ce va vrea să-şi mântuiască sufletul său (viaţa), pierde-l-va pe el; iar cine-şi va pierde sufletul său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va mântui pe el. Căci ce va folosi omul de ar dobândi lumea toată şi îşi va pierde sufletul său? Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?” (Marcu 8, 35-37; Matei 16, 25-26).

Creştinele adevărate leapădă moda

Ținuturile patriei noastre româneşti în cursul vremurilor au fost dezrobite, stăpânite şi apărate de străbunii noştri, care au fost pildă vie de modestie şi simplitate în viaţa lor. Privind ei la Mântuitorul, care purta haine lucrate de Maica Sa, purtau şi dânşii haine lucrate de gospodinele lor, ţinându-se aproape de învăţătura Sfintei Biserici Ortodoxe. Aşa simplu şi sănătos vieţuind, ei au putut, cu Darul lui Dumnezeu, să ne păstreze şi să ne lase această ţară aşa de mănoasă, bogată şi frumoasă, în care vieţuim astăzi.

Printr-o astfel de viaţă simplă, sănătoasă şi virtuoasă, au reuşit creştinii de peste vremuri să se transporte din întuneric la lumină, mergând pe urmele Mântuitorului,

să înfrunte toate prigoanele infernale cu care luptau păgânii ca să-i distrugă, şi să se înmulţească, progresând în virtuţi în aşa fel că uimeau lumea întreagă.

Moda la primii creştini era privită ca unul din cei mai scârboşi diavoli infernali. Luxul, împodobirile păgâneşti, înzorzonările sataniceşti, cu feluritele împopoţonări şi strâmbături caraghioase, erau departe de femeile creştine cât este întunericul de lumină, minciuna de adevăr, etc.

Dacă chemarea femeii creştine - zice un părinte bisericesc - era de a sluji, dacă ea considera drept cea mai mare cinste pentru dânsa de a fi slujnica lui Hristos, atunci de la sine se înţelege că ea nu s-a dedat nicidecum la luxul nefiresc al toaletelor, cum obişnuiau damele de seamă (păgâne) ale acelor vremuri. Devenind (din păgână) creştină, ea părăsea toate acestea, prezentându-se, după sfatul Apostolului, în haine cuviincioase, simple, şi nu se tulbura când se zicea de ea: „Ea umblă mult mai sărăcăcios de când s-a făcut creştină”. Dându-şi bine seama că ea a devenit mult mai bogată în adevăr, şi că modestia, curăţenia vieţii, viaţa simplă şi firească sunt cele mai frumoase podoabe ale femeii, ea nu mai simţea nevoia de podoabele de altădată. Ea nu mai mergea la templu sau la teatru, şi nu mai lua parte la serbările păgâneşti. Ea trăia în liniştea casei sale, lucra cu mâinile ei, se ocupa cu grijă de bărbat şi de copii, şi cu bucurie îşi împlinea datoria de ospitalitate (Comp. Clement Alexandrinul Ped. 10, 49). „Dacă ea ieşea din casă, apoi ieşea ca să cerceteze pe bolnavi, mergea la Sfânta Biserica sa asculte cuvântul lui Dumnezeu, şi se împărtăşea cu Trupul şi Sângele lui Hristos. Ce importanţă puteau să mai aibă, la asemenea îndeletniciri, podoabele exterioare? Dar chiar dacă ea mergea să-şi viziteze prietenele sale păgâne, sau dacă răspundea la invitaţiile rudelor sale păgâne, apoi şi atunci ea nu se sinchisea să se prezinte cu totul simplă îmbrăcată. Ea ieşea, cum se exprimă Tertulian, îmbrăcată în propria sa plină armătură, şi arăta că este deosebire între slujitorii lui Dumnezeu şi slujitorii diavolului; era pildă vie pentru alţii, care puteau să ia învăţătură din înfăţişarea ei, și, după cuvântul apostolic, Dumnezeu se proslăvea în trupul ei” (De cutlu. fem. II, 11).

În Biserica primară, noi vedem o puternică reacţie contra luxului monstruos al femeilor, ce domnea în acea vreme. Noi ştim cum se înarma Tertulian, şi nu numai el, ci şi alţi Dascăli ai Sfintei Biserici contra vopsirii părului şi contra tuturor împodobirilor artificiale ale capului (Cypr. De habitu Virginu). Domnul a zis: „Voi nu puteţi face un păr alb sau negru”, iară ele se împotrivesc Domnului. „Priveşte, zic ele, noi vopsim părul negru sau alb şi-l facem roşu (culoarea favorită pe atunci) ceea ce e mult mai frumos”. Dar fiicele înţelepciunii să fie departe de asemenea prostie. Ce folos e pentru suflet din această împodobire a părului? Pentru ce nu puteţi voi să lăsaţi în pace părul vostru, pe care ba îl împletiţi, ba îl despletiţi, ba îl pieptănaţi în sus, ba îl răsfiraţi cu drotul? Unele se desfătează când îl răsfiră în bucle, altele cu fală îl lasă să cadă neted pe spate şi pe umeri. Afară de aceasta, mai adăugaţi nu ştiu ce cozi false monstruoase, care acoperă capul, sau în formă de diademă sau în formă de coif, sau perucă monstruoasă, cad ca o căpiţă pe spate. Acestea toate sunt monstruoase chiar şi când n-ar fi potrivnice Legii Domnului, care a zis că: „Nimenea nu-şi poate adăuga sieşi nimic la statura sa”. Dacă pe voi nu vă ruşinează nici această monstruozitate, atunci ar trebui să vă ruşinaţi măcar de întinare, întrucât voi puneţi pe capul creştin, sfinţit, nişte păr tăiat poate de la un netrebnic oarecare, sau poate de la un criminal, sau de la un menit iadului.

Aruncaţi dar de pe capul vostru cel slobod toată această robie a pieptănăturii şi împodobirii! În ziua cea mare a bucuriei creştine am să văd: învia-veţi voi cu rumenele şi vopsele pe obraji şi cu toată împletitura monstruoasă a părului vostru, şi aduce-vor îngerii pe nişte aşa rumenite şi sulimenite pe nori întru întâmpinarea Domnului? Depărtați-vă dar de pe acum de tot ceea ce atunci are să fie aruncat! Să vă vadă Dumnezeu şi acum, cum are să vă vadă atunci. Vopsirea feţei şi a părului, Tertulian o numeşte de-a dreptul păcat, pentru că aceia care se vopsesc, voiesc să se arate mai frumoşi decât cum i-a făcut Dumnezeu, si astfel reproşează lui Dumnezeu, Făcătorul lor. El respinge haina de purpură pentru că dacă lui Dumnezeu i-ar fi plăcut haina de purpură, atunci ar fi făcut şi oi cu lâna roşie. Nici chiar cununile nu găsesc aprobare la el. Dacă

acestea ar fi fost plăcute lui Dumnezeu, atunci El ar fi poruncit să crească nu numai flori, ci şi cununi. Asemenea vederi, negreşit, sunt extremiste, dar noi nu trebuie să uităm că ele sunt reacţie sănătoasă contra luxului monstruos din acele timpuri. Tertulian luptă pentru simplitate şi natural, contra a tot ce era nenatural şi artificial: „Ce creşte, aceea-i de la Dumnezeu, ce-i făcut artificial, aceea-i de la diavolul”, glăsuieşte o sentinţă, pe care el n-a contenit a o propovădui mereu. Nu trebuie să uităm de-asemenea nici aceea. În ce măsură ajunsese la păgâni să fie legate toate cu această artă de împodobire exterioară, şi ce abuz de stricăciune rezulta din toate acestea! Era nevoie de o reacţie puternică pentru a restabili simplitatea şi modestia în viaţa femeii.

Pe lângă aceasta trebuie să mai avem în vedere şi aceea, cum erau acele vremuri şi ce cereau ele de la femeia creştină. Acelea erau, fără îndoială, vremuri grele de luptă, care dădeau puţin răgaz pentru ca cineva să se poată îngriji de podoabe, chiar şi atunci când acestea erau îngăduite şi fireşti (aşa cum erau la idolatri si la evreicile care se idolatrizau şi împrumutau feluritele mode de împodobiri de la păgâni cu care adeseori se amestecau - nota autorului). Atunci era nevoie mai degrabă de bărbăţie şi elan; era nevoie să se renunţe șsi la plăceri, puterea de slăbănogire, căci plăcerile puteau slăbănogi vieţuirea duhovnicească, virtutea şi credinţa creştinească. Eu nu ştiu - continuă Tertulian - rezista-va oare acea mână care s-a deprins să se împodobească cu brăţări, dacă ea va fi pusă în cătuşe grele? Nu ştiu, suporta-va piciorul, când el, în locul verigilor de aur va fi pus în butuc? Mă tem că gâtul împodobit cu smaralde şi perle, nu va da loc sabiei călăului. De aceea, binecuvântaţii Domnului, să ne gândim cât mai des la cruzimile ce ne aşteaptă, şi atunci nu le vom simţi aşa grele. Să părăsim toate cele vesele şi nu vom simţi nevoie de ele. Să răbdăm orice silnicie, câtă vreme nu avem nimic de ce să ne despartă frica. Zilele creştinilor întotdeauna, şi mai ales acum, nu sunt de aur, ci de fier. Mucenicilor li se gătesc veşminte şi îngerii le ţin pe mâini. Aşadar, împodobiţi-vă cu frumuseţea şi podoabele Proorocilor şi ale Apostolilor; găsiţi-vă luxul în simplitate şi podoaba în smerenie; împodobiţi-vă ochii cu ruşinarea şi gura cu tăcerea; atârnaţi la

urechi cuvântul lui Dumnezeu şi luaţi pe grumaji jugul lui Hristos; plecaţi-vă capul înaintea soţului şi veţi fi destul de împodobite; ocupaţi mâinile voastre cu lucrarea lânei şi picioarele cu umblarea în casa voastră şi atunci mâinile şi picioarele voastre vor fi mai frumoase decât înfăşurate cu aur; îmbrăcaţi-vă cu mătasea evlaviei, cu pânzeturile scumpe ale sfinţeniei şi cu purpura ruşinării. Astfel împodobite, veţi întâlni dragoste înaintea lui Dumnezeu” (De cultu. fem. II, 11).

Păgânii adesea râdeau de faptul că în comunităţile creştine erau aşa de multe femei. Din această pricină ei numeau creştinismul: „Religia babelor şi a copiilor”. Dar curând au trebuit să afle ce a făcut creştinismul din aceste femei, şi fără să vrea au trebuit să recunoască deosebirea dintre femeia păgână şi cea creştină. Acolo (în păgânism) pasiune de podoabe, deşertăciune, cochetărie nemăsurată - aici, simplitate şi naturaleţe; acolo neruşinare și desfrâu - aici curăţenie şi modestie; acolo femei care-şi petreceau vremea în găteli şi sulimeniri, cu care făceau furori în teatru şi în circ, la ospeţe şi la petreceri; aici erau femei care se sileau să placă bărbaţilor lor, mame care trăiau pentru copiii lor; acolo fiinţe slăbănogite, gătite şi împodobite artificial - aici eroine care nu păleau nici în faţa leilor din amfiteatrul păgânesc şi care în linişte îşi plecau capul sub sabie.

„Ce femei întâlnim la creştinii aceştia!” - exclamă cu mirare păgânul Libaniu... Fiecare casă creştină era ca o Biserică a lui Dumnezeu. Într-însa se citea cu sârguinţă cuvântul lui Dumnezeu şi se săvârşeau cu evlavie şi cu râvnă rugăciuni (Clement Alexandrinul, Paed. II. 10, 96). „Dacă tu ai femeie, roagă-te împreună cu dânsa” - se spune în tipicul Bisericii Egiptene - alianţa conjugală să nu fie o piedică pentru rugăciune” (Const. Aeg. X, 62). Adesea răsunau prin casele creştine și psalmodii. Dimineaţa începea cu citiri din Sf. Scriptură, care se terminau cu un imn de laudă, după care toţi membrii familiei îşi dădeau sărutarea păcii şi se împrăştiau la treburile lor. Nici o masă nu se săvârşea fără rugăciune; fiecare gustare, oricât de mică, totdeauna avea caracterul unei mese sacre (Clement Alexandrinul, Paed. I, 10). Iar ziua se încheia iarăşi

cu rugăciune obştească. Sub denumirea de rugăciunile lumânărilor, a ajuns până la noi o veche rugăciune de seara (Bunsen. Analecta antemiaena III, s. 88, 89, „Primele zile ale creştinismului''. Partea I, traducere de P.S. Nicodim, Mitropolitul Moldovei, după Farrar, pg. 196-202), cum se cânta în primele veacuri ale creştinismului prin casele creştinilor, şi anume, cunoscuta cântare: „Lumină lină a Sfintei Slave, a Tatălui Ceresc celui fără de moarte, a Sfântului fericitului, Iisuse Hristoase! Venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu. Vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă; pentru aceasta lumea Te măreşte”.

Creştinele să nu se ducă la sfânta biserică împodobite

Aşa totdeauna, în orice vreme şi-n orice loc, se cuvine ca femeile creştine să nu poarte podoabe, dar mai cu seamă când se duc la sfânta biserică a lui Hristos; fiindcă atunci este vremea rugăciunii, vremea lacrimilor, vremea suspinurilor, iar suspinurile şi împodobirile sunt lucruri potrivnice. Acestea a se uni nu este cu putinţă niciodată. Pentru aceea şi Dumnezeiescul Hrisostom nu încetează a mustra acest lucru nepotrivit, zicând: „Ce zici? Te apropii să te rogi lui Dumnezeu şi te înfăşori cu scule de aur şi cu împletituri de păr? Şi cum poţi să suspini, cum poţi să lăcrimezi? Cum să te rogi cu dinadinsul, fiind înfăşurată cu acest fel de formă?” (Cuvântarea 8 la epistola l către Timotei). Cu adevărat, eu zic că astfel de femei care vin în Biserica lui Dumnezeu înfrumuseţate şi împodobite, moştenesc blestemul acela de care zice Proorocul David: „Şi rugăciunea lor se va face spre păcat” (Psalmi 108, 6). Da, căci cu acest fel de podoabe în loc să milostivească pe Dumnezeu prin rugăciune pentru păcatele lor, Îl pornesc mai mult să se mânie asupră-le.

Din minunatele învăţături ale Dumnezeieştilor Scripturi, ale Sfintelor Tradiţii, ale Sfinţilor Părinţi şi din sfaturile acestea, ale înţeleptului monah Nicodim Aghioritul, vedem cât de mult păcătuiesc creştinele care se duc la Sfânta Biserică împodobite şi înzorzonate cu felurite deşertăciuni. E bine ca orice creştină să se părăsească de deşartele împodobiri păcătoase, idolatre, şi să se îmbrace modest, cuviincios, aşa cum au pildă vie pe Maica Domnului şi alte fecioare şi femei sfinte din Vechiul şi Noul Testament. Aşa să umble şi numai aşa îmbrăcate cuviincios să meargă la sf. biserică. După învăţătura Sfintei Biserici şi dreapta judecată, femeile şi fetele care se duc împodobite şi înzorzonate la sfânta biserică, nu se pot ruga. Cererile lor sunt respinse de Dumnezeu ca jertfa lui Cain; iar ele, prin podoabele străine creştinătăţii, sunt ca nişte idoli.

Unde te duci femeie împodobită?

În timpurile vechi se dădea mai pe faţă lupta împotriva păcatului împodobirilor şi luxului decât azi; şi de aceea multe suflete s-au luminat şi s-au ridicat la înalta treaptă de Sfinţi ai lui Dumnezeu, s-au făcut mulţi ostaşi apărători ai credinţei creştineşti şi cinstitori ai Crucii Domnului nostru Iisus Hristos.

Se spune că Sfântul Ambrozie, Episcopul Milanului, a întrebat odată pe o femeie care mergea la biserică grozav de gătită: „Încotro te duci, femeie?”. Femeia împodobită i-a răspuns: „La biserică, Prea Sfinţite Stăpâne”. Sfântul Ambrozie, măsurând-o cu privirea de sus până jos, i-a zis: „Nu-i adevărat... Mie nu-mi vine a crede că tu ai plecat la biserică! Eu, după felul îmbrăcămintei luxoase şi a înzorzonărilor cu care te-ai înfăşurat, aş fi crezut că mergi la bal ori la teatru, (la joc, la petreceri deşarte şi

păcătoase) căci numai acolo se potrivesc podoabele tale deşarte... Întoarce-te înapoi, femeie! Du-te la casa ta, plânge-ţi zburdălnicia ta, şi nu intra în sfânta biserică să-L batjocoreşti pe Dumnezeu cu podoabele tale, nici să mai abaţi ochii celor ce se roagă, de la Altarul Celui Preaînalt, la idolescul altar al deşertăciunilor tale”. Iată ce este femeia împodobită şi înzorzonată cu deşertăciuni!

Sfântul Apostol Pavel sfătuieşte pe creştini să se păzească de petrecerile, umblările și modele lumeşti pierzătoare de suflete, şi să meargă pe urmele sfinţilor prin vieţuire şi purtare creştinească, zicând: „Fiţi împreună următori mie, fraţilor, şi vă uitaţi la cei ce aşa umblă precum ne aveţi pildă pe noi. Pentru că mulţi umbla, despre care v-am vorbit adeseori, iar acum şi plângând zic, că sunt vrăjmaşii Crucii lui Hristos; al căror sfârşit le este pierzarea, al cărora dumnezeu le este pântecele şi a cărora slavă este întru ruşinea lor, care cele pământeşti cugetă. Că petrecerea noastră în ceruri este, de unde şi pe Mântuitorul aşteptăm, pe Domnul nostru Iisus Hristos, Care va schimba chipul trupului smereniei noastre ca să se facă în chipul Trupului slavei Lui, după lucrarea puterii pe care o are El de a-Și supune Luişi toate” (Filipeni 3, 17-21).

Izabela, soţia împăratului Ahab, neţinând seama de învăţătura Dumnezeiască şi sfatturile Proorocilor, se idolatrizează închinându-se idolilor, împodobindu-şi corpul cu haine luxoase, sulemeninduse şi înzorzonându-se cu podoabe idoleşti: mărgele, coliere, salbe, cercei, brăţări, etc. s-a prăbuşit în groaznică pedeapsă Dumnezeiască. ,,Izabela - zice Sfânta Scriptură - fiind înştiinţată de venirea lui Iehu în Israel, şi-a sulimenit faţa, şi-a vopsit ochii săi şi şi-a împodobit capul său şi s-a suit pe fereastră și Iehu intra în cetate. Şi ea a zis: „Este pace lui Zamvri, cel ce a ucis pe domnul său?”. Iar Iehu şi-a ridicai faţa către fereastră şi a văzut-o pe ea şi a zis: „Cine eşti tu? Veniţi cu mine”. Şi se întoarseră către el doi fameni. Şi le-a zis lor: „Aruncaţi-o jos”, şi au aruncat-o şi a stropit cu sângele ei peretele şi caii care o călcau pe ea. Şi a intrat Iehu şi a mâncat şi a băut şi a zis: „Vedeţi

pe osândită aceea şi o îngropaţi, că fată de împărat este”. Şi au mers să o îngroape şi nu s-a aflat din ea alta fără numai capul, picioarele şi palmele mâinilor. Şi s-au înapoiat şi iau spus lui Iehu, iar el a zis: „Cuvântul Domnului este care a grăit prin robul Său Ilie Tesviteanul, zicând: „În câmpul Iezreel, vor mânca câinii cărnurile Izabelei. Şi va fi trupul ce mort al Izabelei cu gunoiul pe faţa ţarinei în câmpul Iezreel, ca să nu mai zică cineva: „Aceasta-i Izabela” (4 Regi 9, 30-37).

Iată sfârşitul groaznic al celor ce vieţuiesc după moda şi plăcerile lumii. Dar după moarte? Vai, vai și amar cumplit pe veci!!!

Creştinele se cuvine să umble acoperite

Dumnezeu, în înţelepciunea Sa nemărginită, a arătat, prin bărbaţii Săi inspiraţi şi prin fecioarele şi femeile sfinte ale Vechiului si Noului Testament, cum să se poarte creştinele dornice de mântuire. Pentru educarea şi luminarea creştinelor noastre, dăm aici înţeleptul sfat al luminatului Nicodim Aghioritul, cu scopul de a folosi cât mai multe suflete.

„Femeile nu se cade a umbla goale sau descoperite, ci acoperite cuviincios. Precum nu se cade a se împodobi femeile şi mai cu seamă când se duc la sfânta biserică, tot aşa nu se cuvine să umble cu faţa descoperită, ci trebuie să-şi acopere nu numai capul, ci şi faţa lor când ies afară din casă, şi mai ales când se duc la Biserica lui Dumnezeu. Căci precum este lucru cinstit şi sfânt a se ruga cu capul acoperit - după porunca şi hotărârea Apostolului - fiindcă prin acoperământul capului pricinuiesc slavă bărbaţilor lor şi cinste şi onoare îngerilor care le păzesc. Iar femeia, zice, slava bărbatului este”. Şi iarăşi: „Pentru aceea datoare este femeia să aibă învelitoare pe cap, pentru îngeri” (1

Corinteni 11, 7-18). Precum, zic, este cinstit şi sfânt lucru a-şi avea femeile capul lor acoperit când se roagă, tot aşa este cinstit şi sfânt să aibă şi faţa acoperită; pentru că din acest acoperământ al feţei lor, şase bunătăţi se pricinuiesc: 1) pricinuiesc cinste lor înşile, sfială şi smerită cugetare; 2) pricinuiesc bărbaţilor lor cinste şi nume bun; 3) pricinuiesc slavă lui Hristos care este capul lor; 4) priciuicsc slavă sfinţilor îngeri păzitori ai lor; 5) nu smintesc pe bărbaţii cei străini care le văd, ci prin acoperământul feţei lor îi scapă de pofta trupească; 6) şi cea din urmă, de ar fi şi urâte femeile, însă cu acoperământul feţei lor îşi acoperă împreună şi urâciunea feţei şi fac şi pe alţii a le socoti că sunt frumoase - lucru ce le este lor poftit (iar cele frumoase scapă de păcate străine).

Să nu socotească cineva că este nou obiceiul a umbla femeile cu faţa acoperită. Nu. Acest obicei este vechi, care s-a păstrat de sfintele acelea drepte femei ale strămoşilor noştri: a lui Avraam, a lui Isaac, a lui Iacov, a lui Iuda şi a celorlalţi; precum aceasta se vede în cartea Facerii, unde citim că: Tamar, când a întâmpinat pe Iuda, îşi avea faţa acoperită, pe care în adevăr, de n-ar fi fost astfel, de obicei n-avea să-l urmeze. „Că ea şi-a acoperit faţa sa şi n-a cunoscut-o" (Facerea 38, 15). Dar şi Susana îşi avea faţa sa acoperită când o judeca. „Iar Susana era gingaşă foarte şi frumoasă la chip: iar aceşti fărădelege au poruncit să se descopere ea, că era acoperită, ca să se sature de frumuseţea ei" (Susana 31). Însă şi până astăzi se păstrează, un obicei ca acesta de femeile evreilor şi ale turcilor care, când umblă afară din casă, îşi au fața acoperită.

Acum, nu este ruşine mare ca femeile necredincioşilor şi ale păgânilor să imiteze obiceiul cel bun și sfânt al dreptelor femei din vechime, iar femeile creştinilor să nu voiască a-l imita? Nu este ocară şi ruşine ca femeile cele necredincioase să umble cu faţa acoperită ca să nu smintească pe bărbaţii care le văd, iar femeile creştine să umble fără nici o ruşine, cu faţa şi cu pieptul descoperite, şi aşa să smintească şi să muncească sufletele bărbaţilor care le privesc? Cu adevărat, bine a zis Dumnezeiescul Pavel: „Neamurile care n-au lege, păzesc fireşte cele ale legii", iar femeile creştinilor care au legea şi Sfânta Evanghelie nu voiesc să păzească cele ale legii, ci fac aşa ca şi cum n-ar

avea lege; pentru aceasta mai rău decât neamurile se vor judeca. „Căci, câţi fără de lege au greşit, fără de lege vor şi pieri, şi câţi în lege au greşit, prin lege se vor judeca... deoarece neamurile cele ce n-au lege, din fire fac ale legii, aceia lege neavând îşi sunt singuri lege” (Romani 2, 12-14).

Pentru aceea vă rog, surorile mele creştine întru Domnul, să întrebuinţaţi acest bun obicei şi când ieşiţi din casele voastre, și mai cu seamă când vă duceţi la sfânta biserică, acoperiţi-vă feţele ca să nu pricinuiţi sminteală bărbaţilor când vă văd. Căci dacă femeile când citesc vreo sfântă carte se cade a se acoperi, ca să arate şi cu chipul cel dinafară pe evlavia cea dinăuntru a inimii, precum zice sfinţitul Hrisostom: „Deci, îndată ne strângem şi mâinile ni le spălăm, când voim să luăm vreo carte. Şi femeia, de va fi descoperită, îndată se înveleşte cu broboada, că pe cea dinăuntru evlavie o arată portul. Vezi cum chipul evlaviei cel dinafară se face propovăduitor celui dinăuntru?” (Omilia 53 la Ioan).

Dacă, zic, se învelesc femeile în vremea citirii sfintelor cărţi, cu cât mai mult se cuvine a se acoperi când se duc la biserica lui Dumnezeu ca să se roage! Fiindcă cu acoperământul cel dinafară arată evlavia cea dinăuntru a sufletelor lor. Iar de nu veţi asculta, iată vă spun mai înainte că în ziua judecăţii are să vă judece femeile evreilor şi ale turcilor; fiindcă ele, cu toate că erau necredincioase şi necumpătate, îşi acopereau feţele lor, iar voi care sunteţi credincioase şi vă făgăduiţi întreagă înţelepciune şi curăţie, umblaţi pe drumuri descoperite şi dintr-aceasta multe suflete aţi coborât în iad.

Să ne îndreptăm viaţa după voia lui Dumnezeu în tot timpul, spre a ne mântui, ştiind că împodobirile păcătoase au prăbuşit sumedenii de suflete în iadul vremelnic şi veşnic.

Ispita lumii

Lumea aceasta e amăgitoare şi înşelătoare. Domnul nostru Iisus Hristos arată că lucrurile lumii acesteia sunt rele (Ioan 7, 7). De-asemenea Sfântul Ap. şi Evanghelist Ioan, sfătuind pe creştini, le spune: „Fiilor! Nu iubiţi lumea nici cele din lume. Dacă iubeşte cineva lumea, iubirea Tatălui nu este în el. Pentru că tot ce este în lume: pofta trupului, pofta ochilor şi trufia vieţii, nu sunt de la Tatăl, ci din lume sunt. Şi lumea trece (piere) cu poftele ei, iar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac" (1 ioan 2, 15-17).

„Acesta e felul trădătorilor, zice Sf. Ioan Gură de Aur, că făgăduiesc mai întâi cele plăcute şi lasă apoi să le urmeze cele triste". Așa e şi lumea. S-ar putea asemăna cu mărul regelui Chemetus din Scoţia. Acest rege, plimbându-se într-o zi prin o grădină frumoasă, a văzut din întâmplare o statuie care cu deosebire îi atrase atenţia. I se părea ca și când statuia ar întinde privitorului un măr de aur. Regele, care nu bănuia nici o înşelăciune, s-a lăsat ispitit şi a prins mărul cu mâna. În aceeaşi clipă, printr-o tainică maşinărie, s-a repezit asupra lui, de la cealaltă mână a statuiei, o săgeată ascuţită care l-a omorât.

„Aşa sunt binefacerile lumii, așa sunt datoriile ei, zice Sf. Ioan Damaschin; ea pregăteşte ispite celui ce umblă după plăceri" (G. Com. 350 pilde).

Păcatul femeilor care avortează copiii ca să nu devină urâte

Iubitorul de oameni Dumnezeu voieşte ca oamenii să se înmulţească, să umple pământul şi să-l stăpânească. Diavolul, urătorul şi ucigaşul de oameni, vrea ca oamenii să se piardă în felurite chipuri. Aceasta o lucrează el prin bărbaţi, dar mai ales prin femeile uşoare. Aici mi-am adus aminte de alte două diavoleşti şi sataniceşti răutăţi, pe care le întrebuinţează oarecare femei, dintre care unele mănâncă nişte buruieni purtătoare de moarte şi dintr-acestea stârpesc şi niciodată nu nasc copii; şi aceasta o fac cu scop de a se arăta totdeauna frumoase şi ca să nu se facă faţa lor urâtă din reaua pătimire a naşterii şi a creşterii copilului; iar altele iarăşi, după ce nasc doi sau trei copii, întrebuinţează aceste buruieni purtătoare de moarte, stârpesc şi nu mai nasc, fac acest lucru tot ca să nu-şi schimbe frumuseţea feţei lor. O, urgisitelor de Dumnezeu! O, blestematelor! O, pângăritelor? Cu adevărat, drăcesc lucru este acesta pe care îl întrebuinţează; cu adevărat, înfricoşat şi mare păcat de moarte este această faptă, pentru că se fac ucigătoare, şi ucid nu unul, doi sau trei oameni, ci fac atâtea ucideri, câţi copii aveau să nască după urmarea trebuinţei şi a legii fireşti, pe care Dumnezeu a hotărât-o. Pentru aceasta, cu femeile care au ucis de bunăvoie, se numără împreună şi acestea de întâiul canon al Sinodului al 6-lea, şi de canonul 21 al localnicului Sinod din Anghira; şi de al 2-lea şi al 8-lea canon al Marelui Vasile, ca nişte ucigaşi se canonisesc zece ani să nu se împărtăşească.

Căci ce altceva arată cu această faptă aceste pângărite femei, fără numai că sunt pe faţă curve şi preacurve, şi pentru aceasta voiesc să fie totdeauna frumoase ca să atragă cu frumuseţea lor pe bărbaţi la drăcescul lor amor. Dumnezeu a dat ca un blestem stârpiciunea femeilor; iar ca o binecuvântare a dat pe multa rodire, creşterea şi înmulţirea copiilor, că aşa zice la Ieşire: „În faţa ta nu va fi femeie care să nască înainte de vreme sau stearpă; şi voi umple numărul zilelor tale” (Ieșirea 23, 26). Şi în altă parte: „Şi vei fi binecuvântat mai mult decât toate popoarele şi nu se va afla sterp sau stearpă nici între ai

tăi, nici între dobitoacele tale” (Deuteronomul 7, 14). Iar aceste prea înrăutăţite, binecuvântarea şi buna rodire pe care le-a dat-o Dumnezeu o întorc spre blestem şi nefericire.

Câte femei, altele împărătesc și principese mari şi bogate, şi câţi bărbaţi împăraţi, şi stăpânitori, şi bogaţi n-au copii pentru fireasca stârpiciune ce li s-a rânduit lor de la Dumnezeu, precum zice însuşi prin Proorocul Isaia: „Oare n-am făcut Eu şi pe ceea ce naşte şi pe cea stearpă? Zis-a Dumnezeul tău” (Isaia 66, 9). Cât n-ar da soţii sterpi ca să câştige copil? Şi-ar da toată bogăţia lor, chiar şi viața! Aceasta o arată Dumnezeiasca Scriptură prin cuvintele ce le-a zis stearpa Rahila lui Iacob: „Dă-mi feciori, iar de nu, voi muri eu” (Facerea 30, 1). Alte femei, zic, doresc atât de mult să aibă copii şi aceste neînţelegătoare şi fără de minte femei, mult roditoare fiind şi ca nişte vii bine roditoare a naşte fii mulţi, se fac de bunăvoie sterpe şi neroditoare, omorându-şi frumosul rod al pântecelui lor! De multe ori, aceste femei se omoară şi singure, mâncând aceste buruieni purtătoare de moarte şi stârpitoare. O, mare netemere de Dumnezeu! O, înfricoşată osândă pe care o vor lua ticăloasele după moarte, de nu se vor pocăi şi nu vor înceta de a mai întrebuinţa aceste diavoleşti şi satanicesti lucruri!

Din cuvintele acestea ale înţeleptului Nicodim Aghioritul, din feluritele învăţături Dumnezeieşti, din sfaturile Sfintei Biserici şi din dreapta raţiune, vedem ce mare rău săvârşesc femeile care beau buruieni, doctorii, şi îşi avortează copiii spre a nu se face urâte.

În timpul monstruoasei operaţii a avortului, diavolul ţine bucuros de cap mama ucigaşă de copii. Dumnezeu o întreabă din cer, ca şi pe Cain: „Ce ai făcut? Unde e rodul pântecelui tău?”. Vai acestor mame denaturate în ziua înfricoşatei judecăţi, de nu se vor pocăi!...

Groaznica moarte a unei femei ce şi-a avortat copilul: în întunericul iadului vremelnic a viețuit şi în întunericul veşnicilor munci este dus sufletul ei de ucigaşul diavol pe care l-a ascultat. Aşijderea şi cei care au contribuit la acest groaznic păcat.

Odiosul păcat al avorturilor

Acestui odios păcat al avorturilor sunt părtaşe toate persoanele acelea care au contribuit şi contribuie la facerea avorturilor: cu învăţătura, cu ştiinţa, cu meşteşugul, cu buruieni, cu doctorii ucigătoare, cu injecţii ori cu uciderea şi extragerea pruncilor din pântece pentru a nu avea copii, spre a zburda încoace şi încolo pe la petreceri etc. Cei ce contribuie la avorturi, dimpreună cu mama denaturată, sunt părtaşi acestui odios păcat, şi sunt asemenea oamenilor sălbatici, ucigători şi mâncători de oameni. Mamele care-şi ucid copiii sunt asemenea fiorosului împărat Irod, care a ucis 14.000 de prunci mici, cu scopul blestemat de a ucide pe Domnul nostru Iisus Hristos. Ucigaşii pruncilor prin avorturi, de nu se vor părăsi şi pocăi, vor fi pedepsiţi de Dumnezeu aspru ca şi Irod, căruia i-au putrezit măruntaiele şi l-au mâncat viermii de viu.

O legendă veche povesteşte despre chinul veşnic al lui Irod, aşa: în ziua când se pomenesc cei 14.000 de copii ucişi de Irod, ies din mormintele mici din Betleem spirite albe, se trezesc din somnul de aproape două mii de ani, acei prunci nevinovaţi. Ținându-se de mânuţe, călătoresc ei în şiruri lungi spre Ierusalim, ca să-l scoale pe Irod din liniştea mormântului său. Sub paşii uşori se ridică lespedea de pe vechiul mormânt regesc, iar cel ce doarme acolo sare afară plin de spaimă, dar auzind cântece şoptite, care îi aduc aminte de fapta sa, pică iarăşi cu faţa la pământ. Ei însă cântă neîncetat despre moartea lor aşa de timpurie şi despre osânda lui Irod cea veşnică. El se ridică atunci de la

pământ şi fuge. Ceata cea albă însă îl urmează. El nu află nicăieri refugiu şi ajutor. Din tot locul este izgonit. Până şi tâlharii de prin păduri, spre care s-a strecurat, îl alungă. Şi când se refugiază în cimitirul spânzuraţilor, aceştia toţi ridică funiile ameninţător în contra lui. Irod fuge tot mai departe, urmărit de aproape de cetele cele albe de prunci, până ce ajunge într-o ţară de la miazănoapte, într-un sat părăsit, şi se opreşte înaintea unei case, mică şi aproape năruită. Aici îşi ridică el braţul şi rânjindu-se, arătă spre casă şi le zise pruncilor: „Priviţi la femeia aceasta care locuieşte aici. Peste patul ei este atârnată icoana Maicii Domnului şi Crucea, dar cu toate astea, dânsa e tot atât de rea ca şi mine". Atunci pruncii se opresc plini de frică. Uşa casei se deschide şi afară păşeşte un nou sufleţel alb, sufletul unui nou-născut, tocmai atunci ucis de mama sa, şi se pune în rândul celorlalţi prunci". Aceasta e legenda (Preot G. Negură, D. Ort. a. 8, Nr. 31-32).

Mamele acestea ucigaşe vor fi întâmpinate de pruncii lor avortaţi, cu paharele pline de sângele lor nevinovat, zicându-le: „Mamelor ucigaşe! voi ne-aţi ucis. Aţi însetat de sângele nostru? Beţi acum şi vă săturaţi de sângele nostru, pe care vărsându-l, aţi pângărit pământul cu nelegiuirea voastră". După cum Cain nu-și afla odihnă nicăieri, după ce a ucis pe fratele său Abel, şi Irod care a ucis pruncii din Betleem nu şi-a aflat odihnă nici pe pământ nici în pământ, tot aşa vor pătimi şi mamele ucigaşe de prunci. Veşnic vor fi urmărite şi torturate de odiosul lor păcat.

Auzind și citind în reviste şi ziare cum multe femei şi-au ucis pruncii in pântece prin buruieni, doctorii, reclaje etc., văd aidoma duhul infernal ce lucra prin Irod și ostaşii lui, în mamele acestea denaturate, care-şi avortează copiii în felurite forme satuniceşti. Soților denaturaţi, priviţi la mamele care-şi plâng copiii lor ucişi şi puneţi capăt nelegiuirilor voastre. Pocăiţi-vă, mărturisiți-vă bine la Duhovnic iscusit, împliniţi-vă canonul după Sfânta Pravilă a Ortodoxiei, grijiţi-vă sufletele ca să scăpaţi de înfricoşata osândă, de iadul vremelnic și veşnic. Avortaţi luxul, modele, împodobirile și petrecerile păgâneşti și feluritele deşertăciuni, şi cu banii risipiţi pe acestea creşteți-vă

copiii, pe care vi-i dă Dumnezeu, în învăţătura şi frica Lui. Fiţi stâlpi ai Bisericii şi ai Neamului Românesc, iar nu putregai.

Păcatul acesta, odios faţă de neamul nostru şi cumplit de urâcios înaintea lui Dumnezeu, a îngerilor și a Sfinţilor Lui, pune sub afurisenie pe mamele ucigaşe, dimpreună cu complicii lor, timp de 20 de ani, după ce se vor părăsi de el (Vezi „Oglinda Duhovnicească” de Nicodim Măndiță).

Astăzi toată lumea strigă, prin ziare, pe la răspântii, pe drumuri şi în tot locul, că ne asfixiază şi ne mănâncă străinii!!! Şi are dreptate. Dar oare de ce nu vociferează lumea asupra acestei odioase nelegiuiri a avorturilor, care ne sugrumă neamul și ne distruge, cu avorturile, generaţia care trebuie să vină, să trăiască şi să progreseze după noi??! De ce nu vociferează toţi asupra acestor cozi de topor, care ne pustiesc neamul prin avorturi? Creştine! Creştine! chiar tu te faci călăul neamului tău? Opreşte-te din alergarea păcătoasă pe calea pierzării și nu mai lucra la pieirea ta; ci luptă-te cu bărbăţie pentru înmulţirea, creşterea, progresarea și înălţarea neamului tău. Dumnezeu ne-a făcut în acest scop, ca să umplem pământul şi să-l stăpânim pe el. Să căutăm a ne arăta vrednici acestei meniri Dumnezeieşti, să punem frâul nelegiuirii acesteia a avorturilor şi să nu dăm chiar noi loc străinilor să ne stăpânească...

Dacă mamele vitejilor ostaşi de la Plevna, Griviţa, Mărăşeşti, Oituz, Mărăşti, etc., şi-ar fi avortat pe fiii lor, cine ar mai fi luptat pentru dezrobirea şi întregirea neamului românesc? Aşa e că acum am geme cu toţii sub călcâiul vrăjmaşilor noştri? Să părăsim răul şi să facem binele, până ce nu-i prea târziu.

„Deşteaptă-te cela ce dormi... și te va lumina Hristos” (Efeseni 5, 14)

Bărbații nu se cade a se împodobi

Numele cel bun şi strălucit şi-l dobândeşte omul în lumea aceasta nu prin împodobirea cea dinafară cu haine, lux și înzorzonări; ci prin împodobirea omului lăuntric, adică a sufletului cu podoabele strălucitoare ale Dumnezeieştilor învăţături şi ale virtuţilor creştineşti. Aceasta o arată și fericitul Nicodim Aghioritul, zicând: „Din cele zise până acum deducem că este nepotrivit, necuviincios, și cu totul neiertat în petrecerea creştinilor să poarte femeile haine înfrumuseţate şi mai cu seamă bărbaţii. Căci dacă acestea sunt oprite de la femeie, care este fire moleşită, neputincioasă şi fireşte iubitoare de lume: „Că nu va uita, zice, mireasa podoaba sa şi fecioara legătura pieptului ei" (Ieremia 2, 32), cu cât mai mult este oprit de la bărbaţi, care sunt o fire vârtoasă, îndrăzneaţă şi, fireşte, neiubitoare de lume. Bărbaţii care se împodobesc, cu adevărat nu sunt bărbaţi, ci îşi tăgăduiesc numele lor şi se muieresc, se fac curvari şi muierateci; după cum bine a zis marele Vasile despre ei: „că a fi cineva înfrumuseţat, sau să se numească aşa, asemenea este ruşinos, fiindcă se socoteşte la fel cu cel ce pătimeşte ruşinea sau vicleneşte pat străin" (Cuvânt către cei tineri). Sf. Apostol Pavel, înfierând pe bărbaţii aceştia pasionaţi după împodobiri deşarte şi petreceri păgâneşti, îi descrie astfel, zicând: „Să ştiţi, că în zilele cele de pe urmă vor veni vremi cumplite. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreţi, trufaşi, hulitori, de părinţi neascultători, nemulţumitori, necuraţi, fără dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrânaţi, cruzi, neiubitori de bine, vânzători, obraznici, îngâmfaţi, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu; având chipul bunei credinţe, iar puterea ei făgăduind, şi de aceştia te fereşte. Că dintru aceştia sunt cei ce se vâră prin case şi robesc pe femeiuștile cele îngreuiate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de pofte. Mereu învăţând şi neputând niciodată să ajungă la cunoaşterea adevărului. După cum Iannes şi Iambres s-au împotrivit lui Moise, aşa şi aceştia stau împotriva adevărului, oameni stricaţi la minte şi netrebnici pentru

credinţă; dar nu vor spori mai mult; că nebunia lor arătată va fi tuturor, precum şi acelora s-a făcut” (2 Timotei 3, 1-9).

Şi dacă de la bărbaţi sunt oprite desăvârşit hainele cele împodobite, cât mai mult şi fără asemănare este oprit de la cei sfinţiţi şi de la toţi clericii? Aceştia, precum întru toate celelalte se cuvine să se facă pildă bună mirenilor, aşa sunt datori a se face şi cu hainele cele cinstite şi smerite. După hotărârea Sfântului Sinod ecumenic al 7-lea: din vechime şi din început, orice cleric se purta cu haine smerite, iar nu de mătase, pestriţe şi de alte culori, pentru că mândria aceasta este asemenea îngâmfării mireneşti, care se cuvine să fie departe de tagma celor sfinţiţi. Deci, ascultă şi cuvintele Sfântului Sinod: „Tot luxul şi împodobirea trupului, străine sunt de ieraticeasca rânduială... Căci din învechitele vremi, tot bărbatul ieraticesc cu măsură şi cu cucernică îmbrăcăminte petrecea. Căci tot ceea ce nu este pentru trebuinţă, ci pentru împodobire, are prihănire de deşertăciune, precum a zis marele Vasile... Căci nici cu îmbrăcăminte de ţesături de mătase împestriţată se îmbrăcau, nici adăugau oarecare tivuri cu străină floare la marginile hainelor lor. Căci au auzit de la limba cea de Dumnezeu grăitoare, căci cei ce poartă cele moi, în casele împăraţilor sunt” (canonul 16).

Mântuitorul înfrunta pe cărturari şi farisei pentru că, în loc de a-şi împlini datoriile lor, îşi făceau unele lucruri bune ca să se vadă şi să se cinstească de oameni... că îşi lăţesc filacteriile lor şi-şi măresc ciucurii hainelor lor (Matei 23, 1-5).

Să înlocuim luxul cu modestia şi cumpătarea

Fiecare om e dator să se îmbrace curat şi frumos. În zilele de rând în haine mai de rând, în zile de sărbătoare în haine mai alese; fiecare după starea, vârsta şi averea sa. Fie un om cât de cuminte, cât de bun şi plin de virtuţi frumoase, şi dacă haina de pe el e ruptă şi murdară, nimeni nu-l va preţui după merit. Nu numai curăţia sufletească şi trupească, dar şi curăţia hainelor e bineplăcută înaintea lui Dumnezeu. Când bunul Dumnezeu a binevoit a da lumii cele zece porunci Dumnezeieşti, a poruncit mai întâi lui Moise, zicând: „Mergi la popor ca să-i sfinţeşti pe ei astăzi şi mâine, şi ei să-şi spele veşmintele lor şi să fie gata pentru a treia zi, căci în a treia zi Mă voi coborî pe Muntele Sinai în văzul a tot poporul” (Ieșirea 19, 10-11). Iar în zilele de sărbătoare datori suntem să ne îmbrăcăm şi sufletul şi trupul în haină de sărbătoare.

În pilda cu cei chemaţi la nuntă, Mântuitorul ne spune că: „Împăratul intrând spre a privi spre oaspeţi, a văzut acolo pe un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă” şi nu numai că l-a mustrat pentru aceasta, dar a şi poruncit slugilor să-i lege mâinile şi picioarele şi să-l arunce în întunericul cel mai dinafară!

Mulţi sunt de părere că haina de sărbătoare trebuie să fie foarte scumpă. Nu-i adevărat; şi o haină ieftină de tot poate să fie haină de sărbătoare, dacă e croită frumos şi ţinută curat şi dacă o îmbrăcăm numai la zile mari, pe când haina cea mai frumoasă şi scumpă, nu mai e haină de sărbătoare dacă o purtăm în fiecare zi.

Oamenii zilelor noastre - mai ales cei învăţaţi - pun adesea mai mare preţ pe mâncăruri şi băuturi decât pe suflet, pun mai mare preţ pe haine decât pe trup, şi muncesc o viață întreagă fără altă ţintă mai înaltă, decât ca să aibă din belşug ce bea, ce mânca şi cu ce se îmbrăca. Mâncărurile cele mai gustoase, băuturile cele mai tari şi hainele cele mai noi şi mai scumpe sunt mândria vieţii lor. Şi unde ajungi cu acestea? La sărăcie lucie! Mai ales moda, veşnic schimbăcioasa modă, iscodirea fabricanţilor, a croitorilor, a negustorilor și a femeilor cu bani mulţi şi griji puţine, nenorocesc lumea, scumpind traiul

și înmulţind grijile şi neajunsurile. Oamenii de modă, când nu mai au bani, se împrumută și poartă lux pe datorie, comit atunci o crimă întreită: faţă de Dumnezeu, faţă de sine însuşi şi faţă de lume.

Dumnezeu ne porunceşte să punem mai mare preţ pe omul cel dinăuntru, decât pe cel din afară şi ne admonestează să nu fim ca „fariseii cei făţarnici” care asemenea mormintelor văruite pe dinafară se arată oamenilor drepţi; iar pe dinăuntru sunt plini de făţărie și nelegiuire (Matei 23, 27), şi ne îndeamnă să nu ne îngrijim prea mult de mâncare şi îmbrăcăminte, ci, „să căutăm mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi toate celelalte ni se vor adăuga nouă” (Matei 6, 33). Iar cine poartă lux peste măsură, uită de Dumnezeu, îşi face din îmbrăcăminte un idol, căruia îi închină toată averea şi viaţa, toate gândurile şi năzuinţele.

Şi faţă de sine însuși, faţă de trupul şi sufletul propriu, păcătuieşte greu cel ce poartă lux peste măsură. Cine cunoaşte nestatornicia bunurilor lumeşti, netrăinicia sănătăţii, nimicnicia puterii şi deşertăciunea tuturor bunătăţilor, plăcerilor şi bucuriilor lumeşti, se cade să adune neîncetat „bani albi pentru zile negre” şi să îngrijească de cu bună vreme de sufletul său.

Dar şi faţă de lume, mai ales faţă de familie, neam şi ţara, păcătuiesc amar aceia care se întrec peste măsură în haine, mâncare şi băutură. Soţul sau soţia şi copiii noştri trebuie să îndure nenumărate lipsuri şi neajunsuri din cauza noastră; cei de o stare cu noi se silesc să se îmbrace şi ei la fel cu noi şi, dacă nu pot, se simt înjosiţi, ruşinaţi. Împrumută bani de la alţii şi din pricina noastră duc o viaţă plină de mizerie și de suferinţe (O. Soroc., Pred. T. II. pag. 156-158).

Monahii nu se cade a se împodobi

Monahii şi monahiile se aleg din poporul creştinesc, vin şi se statornicesc în sfintele mănăstiri, schituri şi sihăstrii, pentru a petrece o viaţă mai aspră, mai aleasă şi mai sfântă decât mirenii. Ei se aleg pentru o viaţă Anghelicească. Prin asprimea vieţii, statornicia în credinţă şi modestie, ei trebuie să devină pildă vie celorlalţi creştini: clerici şi popor. Împodobirea cu haine luxoase și felurite înzorzonări - precum am văzut - sunt oprite mirenilor, apoi cu atât mai mult călugărilor, precum adevereşte şi fericitul Nicodim Aghioritul.

Dacă sunt oprite - zice el - de la clerici şi de la cei sfinţiţi hainele cele luxoase, cu cât mai mult şi fără asemănare sunt oprite de la călugări și călugăriţe, care s-au lepădat de lume şi de toate cele din lume și care au omorât cele ale vieţii şi trupul şi numai în Hristos petrec viața ascunsă. Mai cuprinzător a zice: împodobirile trupului nu sunt ale creştinilor, ci ale elinilor, ale turcilor, ale evreilor şi ale celorlalte neamuri care sunt străine de credinţa creştinească. Fiii și fiicele acestora sunt înfrumuseţate şi împodobite ca închipuirile Bisericii (înveșmântările: Ierarhilor, Preoţilor, Diaconilor, Sfintei Mese etc.). Pentru aceasta Proorocul David roagă pe Dumnezeu să-l izbăvească din mâinile acestora, zicând: „Izbăveşte-mă şi mă scoate din mâna fiilor celor străini. Ai căror fii sunt ca nişte odrasle tinere, crescute în tinereţile lor. Fiicele lor înfrumuseţate şi împodobite ca asemănarea templului” (Psalmi 143, 12).

A creştinilor este însă a purta haina cea luminată, prea bună şi strălucită, şi îmbrăcămintea cu care s-au îmbrăcat din Sfântul Botez, care este Iisus Hristos şi cea după Hristos viaţă, curăţenie şi dar. Aceasta o arată Sf. Biserică şi Apostolul zicând: „Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi îmbrăcat” (Galateni 3, 27). Dacă cu această podoabă sunt îmbrăcaţi creştinii, şi dracii se tem de ei, şi oamenii se ruşinează, precum zice frumoasa şi bine grăitoarea limbă a lui Hrisostom: „De te vei îmbrăca întru Hristos şi dracii se vor teme de tine; iar dacă în aur te vei îmbrăca, şi oamenii te vor râde. De te vei

îmbrăca în Hristos, şi oamenii se vor cucernici de tine” (Omilia 10 la Epistola către Coloseni).

Pe Cuviosul milostiv Marchian, Dumnezeu l-a îmbrăcat cu haină de porfiră

Odinioară, Cuviosul Marchian mergând cu ceilalţi Prezbiteri în felon (sfită) înaintea caretei în care erau moaştele Sfintei Muceniţe Anastasia, un sărac apropiindu-se de dânsul cerea milostenie; iar el neavând la dânsul nimic, afară de o haină în care era îmbrăcat, (pentru că două haine niciodată n-a purtat în toată viaţa sa), şi nevrând să lase nemiluit pe acel sărac, tăinuindu-se de toţi, a mers la un loc ascuns şi dezbrăcându-se de haina sa, a dat-o săracului, iar el a rămas gol, îmbrăcat numai în felon; făcând acest lucru după cuvântul Domnului: „Celui care cere de la tine, dă-i”. Apoi, intrând în rândul său între Prezbiteri, a mers înainte, neştiind nimeni ce făcuse.

Intrând toţi în Sf. Biserică şi făcându-se sfinţirea, iar moaştele Sf. Muceniţe Anastasia fiind aşezate cu cinste, Prea Sfinţitul Patriarh a poruncit fericitului Marchian ca să săvârşească Dumnezeiasca Slujbă. Şi venind ceasul spălării mâinilor, se acoperea Marchian cu felonul său, luând seama ca să nu-l vadă cineva că este gol; iar Diaconii şi Prezbiterii care erau acolo, căutând spre dânsul, l-au văzut că avea pe sub felon o haină prea minunată, ca o porfiră împărătească de mare preţ, strălucind ca aurul; de care unii se minunau, iar alţii se mâhneau, grăind între dânşii, că un prezbiter nu se cade să umble într-o haină ca aceasta şi să slujească Sfânta Liturghie; iar mai ales acea haină nevăzută cu care Dumnezeu acoperea goliciunea robului său, toţi au văzut-o când Cuviosul s-a apropiat ca să se împărtăşească cu Prea Curatele şi de viaţă făcătoarele Taine. Atunci,

unii din prezbiteri au spus despre aceasta Prea Sfinţitului Patriarh Ghenadie, care a zis: „Şi eu l-am văzut astfel, precum ziceţi voi”.

Sfârşindu-se slujba, l-a chemat Patriarhul în camera sfintelor vase, şi a început a-l ocărî, zicându-i: „De ce te împodobeşti, frate, afară din obicei cu astfel de haină? Oare se cade ţie să slujeşti într-o haină ca aceasta, care este cuviincioasă mai mult împăratului decât prezbiterului?”. Iar el cu smerenie a căzut la picioarele lui zicând: „Iartă-mă, Stăpâne, n-am făcut aceasta ce mi se spune de voi; pentru că din tinereţe nu m-am obişnuit a purta haine frumoase şi de mare preţ, dar cum aş putea acum a mă îmbrăca într-însele?”. Patriarhul i-a zis: „Noi toţi te-am văzut în haină împărătească, şi pentru ce te aperi?”. Atunci a poruncit ca să-i ridice felonul, şi văzându-l gol, s-au mirat. Iar Patriarhul întrebându-l despre acel lucru, fericitul - chiar nevrând - i-a spus ceea ce se întâmplase, cum că pentru Hristos a dai săracului haina cea de pe urmă. Auzind acestea toţi aceia care văzuseră la dânsul sub felon haina cea împărătească, au preamărit pe Dumnezeu, Cel ce dă un dar tăinuit ca acesta, celor ce-L iubesc; şi de atunci s-a ştiut de către mulţi viaţa lui cea milostivă.

Apoi Cuviosul întru atâta sărăcie a ajuns încât odată, umblând prin ploaie, i s-a udat haina, şi intrând în casa sa, închizând uşile după dânsul, a aprins cărbuni şi usca acea haină udă, pentru că nu avea alta. Într-acea vreme s-a întâmplat că Patriarhul avea trebuinţă de iconom, pentru nişte lucruri şi mergând trimişii să cheme pe Cuviosul Marchian, au aflat încuiată casa lui; deci îl strigau de afară, ca să meargă degrabă la Patriarh. Iar el spunea că va merge, dar nu pleca, de vreme ce nu i se uscase haina. Apoi au venit iarăşi trimişii şi-l supărau, chemându-l. Iar unul dintr-înşii privind prin uşă 1-a văzut uscându-şi haina la cărbuni, şi-a spus celor ce erau cu dânsul; deci ducându-se au spus şi Patriarhului. Iar el a zis: „Să nu vă miraţi de aceasta, pentru că Marchian din tinereţe s-a învăţat la sărăcie de bunăvoie şi la smerenie, cu totul încredinţându-se lui Dumnezeu, săvârşind apostolescul cuvânt cu fapta; căci având hrană şi o haină, cu

aceasta se îndestulează”. Cei ce auzeau acestea, au lăudat pe Domnul, care are astfel de slujitori... (Viețile Sfinților la 10 ianuarie).

Sărăcie de bunăvoie

Se istorisea pentru Avva Arsenie că precum nimeni din palate nu purta mai bune haine decât dânsul când era în palat, aşa nici în viaţa călugărească nimenea nu purta haine mai proaste decât dânsul.

S-a îmbolnăvit odată Avva Arsenie la schit şi întru atâta sărăcie ajunsese, încât trebuindu-i o cămăşuţă de in şi neavând cu ce să o cumpere, a luat de la unul milostenie şi i-a zis: „Mulţumescu-Ţi Ţie, Doamne, că mai învrednicit să i-au milostenie pentru Numele Tău”.

Povestit-a Avva Daniel pentru Avva Arsenie, că a venit odată un magistru (învăţător de legi), aducându-i o dietă (testament) a unui boier, rudenie a Sfântului Arsenie, care i-a lăsat foarte multă moştenire. Şi luând-o pe ea, vrea să o rupă, şi a căzut magistrul la picioarele lui, zicând: „Rogu-te, nu o rupe, că mi se ia capul”. Şi i-a zis Avva Arsenie lui: „Eu mai înainte de acela am murit, iar el acum a murit”. Şi a trimis-o înapoi, nimic primind.

Au povestit ucenicii lui Avva Visarion pentru viaţa lui că aşa a fost, ca una din păsările cele din văzduh, sau din peşti, sau din jivinele cele de pe uscat, fără tulburare şi fără grijă toată vremea vieţii sale săvârşind. Că nu avea el grijă de casă, nici poftă de vreun loc n-a stăpânit sufletul lui, nici săturare de bucate, nici agonisire de avere, nici purtare de cărţi; ci cu totul s-a arătat desăvârşit, slobod de patimile trupului, cu nădejdea celor viitoare hrănindu-se şi cu întărirea credinţei sprijinindu-se, răbda ca un rob încoace

și încolo, în ger şi în golătate petrecând, de văpaia soarelui arzându-se, fără de acoperământ fiind totdeauna.

Trăind prin prăpăstiile pustiilor ca un rătăcit, şi prin lăţimile cele nelocuite ale nisipurilor de multe ori ca printr-un noian umblând. Iar de s-ar fi întâmplat să vină la vreun loc unde îşi aveau călugării viaţa cea de obşte, afară de uşă şezând, plângea, şi ca unul ce s-ar fi aruncat afară de mare din vreo spargere de corabie, aşa se văita. Apoi ieşind vreunul din fraţi şi găsindu-l şezând ca pe un cerşetor din săracii cei din lume, jalnic îl întreba, zicând: „Ce plângi, omule? De ai trebuinţă de ceva din cele de nevoie, din câte ne este nouă cu putinţa, vei lua, numai intră înăuntru de mănâncă cu noi la masă ca să dobândeşti mângâiere". Iar el răspundea că nu poate să rămână sub acoperământ, până ce nu va afla avuţia casei sale, zicând că a pierdut multă bogăţie prin multe feluri de pricini. Că şi în tâlhării de mare am căzut, zicea el, şi spargere de corabie am pătimit, şi din neamul meu cel bun am căzut, necinstit din cinstit făcându-mâ. Iar acela din cuvintele lui umilindu-se, intrând şi luând pâine, îi da, zicând: „Ia aceasta, părinte, iar pe celelalte: moşie, neam şi bogăţia care ai zis, ţi le va da Dumnezeu". Iar el încă mai mult jelindu-se, striga zicând: „Nu ştiu de voi putea afla cele ce am pierdut; ci mai multă bucurie îmi va fi mie primejduindu-mă pururea în fiecare zi spre moarte, neavând odihnă de necazurile mele cele fără număr. Că mi se cade des umblând, rătăcindu-mă, să săvârşesc alergarea mea" (Pateric, o. c. 15; 17; 20; 44-45).

Acest fel de haină trebuie să poarte călugărul, că să o pună afară din chilia lui trei zile și nimeni să nu o ia pe dânsa (Avva Pamvo).

Dacă în felul acesta nu mai putem - ca un om grăiesc -, să ne îmbrăcăm modest, cuviincios, lepădând luxul și împodobirile deşarte (Vezi Tipicul Mare cap. 41 pg. 50).

În vremurile noastre, când vedem pe alocurea cuibărindu-se luxul și printre monahi şi monahii, e bine să ne apropiem cât mai mult de învăţătura Tipicului Mare bisericesc, care arată cum să fie îmbrăcămintea monahilor. Ea trebuie să fie cât se poate

mai simplă, modestă şi cuviincioasă. Sărăcia de bunăvoie dimpreună cu ascultarea şi curăţia după Dumnezeu, transformă pe monahi şi monahii în luminaţi îngeri trupeşti ai Dumnezeirii.

Fardurile sunt oprite a fi folosite de creştini

Iscusinţa luminată a sufletelor creştineşti stă în a se împodobi creştineşte cu strălucitele virtuţi, care-l înalţă pe om până la asemănarea cu Dumnezeu, iar iscusinţa împodobirilor trupeşti e o iscusinţă întunecată şi satanicească, care prăbuşeşte sufletele în iadul vremelnic şi veşnic, schimonosindu-le până la asemănarea cu spiritele infernale. Cele ce am zis despre împodobirile hainelor - învaţă fericitul Nicodim Aghioritul - zicem şi pentru dresuri, adică pentru vopsirea genelor, sulimanuri, vopsirea sprâncenelor şi a părului (smulgerea sprâncenelor și încondeierea lor în felurite forme după blestemata modă a vremurilor acestora), pentru ciumpăvirea bărbilor, schimonosirea glasului, umbletul cu delicateţe, căutătura cea curvească, mişcările cele necuviincioase, prefacerile cele dezmierdătoare şi alte drăceşti şi satanicesti lucruri ca acestea, curioase şi de prisos; că negreşit toate acestea sunt oprite de la creştini, de la bărbaţi şi de la femei, precum sunt oprite şi hainele cele împodobite, ba chiar sunt oprite mai mult decât acelea. Şi de unde aducem dovezi pentru aceasta?

1) Din aşezămintele împreună ale tuturor Sfinţilor Apostoli, căci zic ei în cartea întâi, capitolul 8, aşa: „Nu-ţi zugrăvi faţa ta cea făcută de Dumnezeu, căci nimic nu este la tine care i-ar trebui altă podoabă, fiindcă cele făcute de Dumnezeu sunt bune foarte; iar toată podoaba ruşinoasă pusă peste cea bună, ocărăşte darul Meşterului (a lui Dumnezeu)”.

2) Din cuvintele cele mai dinainte ale Apostolilor Petru şi Pavel, căci dacă ei opresc femeile de a se împodobi cu haine scumpe şi ţesute cu aur şi mărgăritar, care sunt semne numai ale bogăţiei, cu atât mai mult opresc pe femei de a pune dresuri şi sulimanuri pe faţă, care sunt din fire de mirare, prea dichisite şi curioase, curveşte şi sataniceşti. Aceasta o arată şi Dumnezeiescul Hrisostom, zicând: „Dacă semn al bogăţiei netăgăduit este aceea adică a se înfăşură (cum zice Ap. Pavel) cu aurite, cu mărgăritare cu haine de mult preţ, cum nu este mult mai mult al dichisirii de prisosit a se încărca cu sclivisituri, vopsiri pe ochi, umblare moleşită, glas piţigăiat, ochi amoroşi şi plini de toată curvia? Căci acestea toate sunt neruşinare şi urâciune”. Dacă sclivisirea feţei şi dresurile le opresc Dumnezeieştii Apostoli de la femeile cele măritate, trufaşe şi bogate, cu atât mai mult opresc acestea de la copile şi de la fecioare. Despre acestea spune clar acest grăitor de aur: „Şi dacă de la cele cu bărbat, dezmierdate şi bogate sunt oprite acestea, cu atât mai mult de la cele ce au făgăduit feciorie” (Omilia 8 la epistola întâi către Timotei).

Să ascultăm glasul Sfintei Biserici Ortodoxe, care zilnic sfătuieşte pe creştini şi creştine să urmeze Mântuitorului Hristos şi Maicii Sfinte; iar nu păgânilor şi idolatrilor.

Pentru abaterile şi păgânătățile ei, lumea aceea a fost distrusă de Dumnezeu prin apele potopului universal (Facerea 6, 7, 8). Chipul lumii aceleia o vedem aidoma în lumea vremurilor noastre, dar iată sabia urgiei Dumnezeieşti se învârteşte uimitor prin aproape toată lumea de pe suprafaţa globului pământesc, încât multă lume strigă, că-i vremea de apoi. Oricum ar fi, azi e vremea preţioasă de a părăsi tot ceea ce ne ruinează credinţa, viaţa, familia şi neamul, şi a îmbrăţişa tot ceea ce ne foloseşte, vremelnic şi veşnic. Să lepădăm viciile şi să îmbrăţişăm virtuţile.

Soborul apostolesc opreşte împodobirile şi înzorzonările

Apostolii şi bătrânii tuturor celor care dintre neamuri au crezut în Domnul Iisus Hristos: Dar vouă şi pace de la Atotţiitorul Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, să se înmulţească în cunoaşterea Lui (Romani 1, 7; 1 Petru 1, 2). Purtaţi sarcina unul altuia, slujitori şi fii ai lui Dumnezeu (Galateni 6, 2; Efeseni 4, 2; Coloseni 3, 13).

Bărbatul faţă de femeia lui să nu fie mândru, nici îngâmfat; ci mărinimos, darnic, căutând să placă numai femeii lui şi să o linguşească în chip cinstit, silindu-se a-i fi după dorinţă. Să nu te găteşti ca să te dorească vreo altă femeie, căci sau vei păcătui cu ea fiind silit de ea, şi moarte veşnică de la Dumnezeu va veni asupra ta şi vei fi aspru pedepsit sau nu vei săvârşi nelegiuirea; ci respingând femeia, nu vei consimţi la nelegiuire. Şi în acest fel însă tot ai păcătuit deşi n-ai făptuit nimic, numai pentru că prin găteala ta ai atras femeia în cursă ca să te dorească; căci pe ea, care a suferit aceasta, ai făcut-o să săvârşească adulter, prin aceea că a avut poftă de tine. Nu eşti însă atât de vinovat, pentru că nu te-ai apropiat de aceea care a voit să te atragă în cursă, căci nu tu ai dorit de ea. Iar pentru că nu te-ai dat ei, vei fi miluit de Domnul Dumnezeu, Care zice: „Să nu săvârşeşti adulter” (Ieșirea 20, 14-17) şi „să nu pofteşti”, căci dacă aceea văzându-te sau întâlnindu-te la timp nepotrivit, şi-a tulburat gândul şi a trimis la tine, iar tu ca un temător de Dumnezeu ai refuzat-o şi te-ai ferit şi n-ai păcătuit cu ea, ea totuşi şi-a rănit inima, încât s-a îndrăgostit de tine, fiindcă erai frumos la chip, tânăr şi bine gătit; iar tu eşti găsit vinovat de păcatul ei ca pricinuitor al scandalizării ei şi ca moştenitor al muncii (Matei 18, 7-8); pentru aceea roagă-te Domnului Dumnezeu ca să nu-ţi dea pentru aceasta nici un rău, căci nu trebuie să placi oamenilor spre păcat, ci lui Dumnezeu spre sfinţenie, şi să doreşti viaţa şi odihna veşnică. Frumuseţea firească dăruită ţie de la Dumnezeu n-o împodobi mai mult, ci în cuget umilit micșoreaz-o faţă de oameni. Astfel, nu îngriji prea mult părul capului tău, ci mai vârtos taie-l şi-l curăţă, ca nu cumva, păzindu-ți capul nezgâriat şi neobosit, sau ungându-l cu miresme, să atragi la tine pe femeile care se

ademenesc astfel, sau ademenesc ele pe alţii. Nici să întrebuinţezi haină aleasă pentru a ispiti, nici să îmbraci pantaloni sau să încalți în picioare încălţăminte cu gând viclean; ci numai cât este cuviincios şi de trebuinţă, nici în degete să nu pui inele de aur... căci toate acestea sunt dovezi ale unei vieţi desfrânate, cu care îndelelnicindu-te, în afară de bunacuviinţă nu vei lucra în dreptate, căci ca unui credincios ce eşti şi om al lui Dumnezeu, nu ţi se cade să îngrijeşti prea mult părul capului şi să faci breton sau freză, sau a-l lăsa să cadă pe frunte, sau a-l despărţi prin cărări; nici a-l încreţi sau a-l bucla, sau a-l face în diferite chipuri, sau a-l colora bălai, pentru că şi legea opreşte aceasta zicând în Deuteronom: „Să nu vă încreţiţi părul, nici să-l faceţi bucle”. Nu trebuie a strica nici părul bărbii şi a schimba forma omului contra firii, căci să nu vă radeți bărbile - zice legea - (Levitic 19, 27) deoarece Dumnezeu Creatorul a făcut ca aceasta (lipsa de barbă şi mustăţi) să fie potrivită pentru femei: iar pentru bărbaţi a judecat-o nepotrivită. Tu, deci, care faci acestea din dorinţa de a plăcea (lumii) împotrivindu-te Legii, te vei face urâcios înaintea lui Dumnezeu, Care te-a sădit după Chipul Sau (Facerea 1, 27). Dacă voieşti, prin urmare, să placi lui Dumnezeu, fugi de toate pe care le urăşte El şi nu face nimic din cele ce nu-I plac (Din Scrierile Părinţilor Apostolici, trad. Pr. I. Mihălcescu, M. Pâslaru şi Gh. N. Niţu. Chişinău, 1928).

Din cele scrise aici de Soborul Sfinţilor Apostoli şi bătrâni (Episcopi şi Preoţi) ai Sfintei Biserici Apostolice, reiese destul de clar, că creştinului nu-i este iertat a-şi sluţi fața sa prin tunderea ori chiar prin raderea podoabei bărbăteşti, pe care Preasfântul Dumnezeu i-a dat-o ca să se deosebească de partea femeiască.

În Pravila Mare tipărită în Târgovişte în anul 1652, găsim în glava (capitolul) 107 următoarele: „Sudalmă şi ocară mare este când se face şi cu lucrul într-acest chip: când va tăia neştine (cineva) barba altuia”. Nu vorbeşte aici numai de barba preoţilor, ci de barba altuia (adică a oricărui om). Iar în glava 106 zac. 11, scrie: „De va zice cineva altuia: tu ai barbă mare, de aceasta trebuie judecătorul să socotească, căci este cuvânt ce se prinde şi drept sudalmă şi nu drept sudalmă; pentru că aceste cuvinte se cheamă ca

nişte izvoade, şi judecătorul mai bine crede cum să fie fără de sudalmă. Drept aceea nu se va pedepsi atunci acela ce a zis aceste cuvinte”.

De aici putem vedea că pe atunci creştinii ortodocşi români purtau podoaba bărbătească (barba şi mustăţile) după chipul Mântuitorului, al Sfinţilor Apostoli, al Sfinţilor Părinţi, al Sfinţilor Mucenici, ostaşi, negustori (Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava), agricultori! (Foca grădinarul) etc. De asemenea şi până azi este în poporul nostru vorba aceasta: „Dacă nu va fi aşa, să-mi razi mie mustăţile şi să le arunci la gunoi”.

De asemenea atât bărbaţii şi mai mult partea femeiască, să se ferească de păcatul împodobirii părului, facerea cărării, purtarea inelelor şi a altor zorzoane satanniceşti, prin care creştinii supără pe Dumnezeu şi cad în mânia Lui, călcând aceste hotărâri ale soborului apostolesc (Mărt. Ort. partea III-a, într. 54).

Cei ce vor să devină şi să rămână sad al lui Dumnezeu, să nu-și sluţească feţele contra rânduielilor Dumnezeieşti. Să lăsăm lumea, păgânătatea, ereticii și sectarismul să se ocupe de aceste împodobiri, contrare voinţei lui Dumnezeu, care se potrivesc numai cu voia domnului lor, a stăpânitorului veacului acestuia (Ioan 12, 31; 14, 30; 16, 11); iar noi să avem grijă a ne împodobi omul cel dinăuntru - cel nou - cu podoabele creştineşti: „Tot sadul pe care nu l-a sădit Tatăl Meu, se va dezrădăcina” (Matei 15, 13) zice Mântuitorul. Deci, dar, cine dintre noi creştinii zice că rămâne în El, trebuie să trăiască şi el aşa cum a trăit Domnul nostru Iisus Hristos (1 Ioan 2, 6; vezi pe larg în Biblioteca Înapoi la Ortodoxie, patru broşuri, 132 pagini, de Nicodim Măndiță).

Sfântul Grigore Teologul înfierează patima dresurilor

Lumina lui Hristos luminează tuturor, adevereşte Sf. Biserică Ortodoxă. Fericiţi sunt toţi aceia care umblă în această Lumină, că nu-i va cuprinde pe ei întunericul. O rază din Lumina aceasta Dumnezeiască se vede şi în învăţăturile aleşilor lui Dumnezeu, între care avem şi pe Sfântul Grigore Teologul. Acest luminat şi luminător ales al lui Dumnezeu, între alte multe învăţături luminate, îl vedem combătând şi feluritele patimi, între care şi boala aceasta a împodobirilor.

„O, femeilor fără de minte - zice el - încetaţi de a mai face capul vostru ca un turn înalt şi de a mai pune batiste multe şi păr străin pe el, încetaţi de a vă mai unge feţele voastre - cu dresuri, cu sulimanuri, cu roşeli şi alte vopsele - căci feţele voastre sunt Chipul şi zidirea lui Dumnezeu. Pentru că în loc să aveţi faţa voastră firească, precum v-a dăruit-o Dumnezeu, voi puneţi mască străină şi mânjituri, cu care vă arătaţi nu oameni, ci mascaralele oamenilor” (în cuvântarea asupra femeilor celor ce se împodobesc).

Moda aduce iadul în casă

O fată, zi de zi tot pisa, necăjea, bătea la cap pe mama sa, să-i facă haine după moda cea nouă (cu pieptul, mâinile şi picioarele goale), şi să-i cumpere pudră, vopsele, ojă, ţimbistre de smuls sprâncenele, condei pentru încondeiat sprâncenele artificiale, parfum, cercei, mărgele, salbă, coliere, brăţări, inele, etc., ca să se împodobească după moda lumii).

Într-o zi, când fata iar începu, mama îşi ridică ochii şi mâinile spre cer, în semn de rugăciune, şi strigă cu glas tare: „Miluieşte-mă, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui David, căci fiica mea rău se îndrăceşte” (Matei 15, 22).

La strigătul acesta, dracul modelor a părăsti pe fată, s-a ruşinat de cererea mamei, şi din acel ceas n-a mai cerut fata haine scurte, decoltate, păr tăiat, zorzoane şi alte fleacuri pentru schimonosit chipul dat de Dumnezeu (L. Satelor, Nr. 40, din 30 septembrie 1928).

Fardurile sunt înfrumuseţări mincinoase

Acum, după ce am urmărit cu luare-aminte Dumnezeieştile învăţături, vedem cu adevărat că dresurile şi împodobirile trupului sunt mincinoase.

„Creştinelor! Dacă Dumnezeu v-a dat frumuseţe şi sunteţi din fire frumoase, nu acoperiţi fireasca frumuseţe cu străine vopseli si cu alifii, căci cu acestea ori amestecaţi și faceţi mincinoasă frumuseţea cea dăruită de Dumnezeu, sau cel puţin arătaţi că nu sunteţi fireşte frumoase şi pentru aceasta vă siliţi cu meşteşuguri şi izvodiri străine să vă arătaţi frumoase. Dacă din fire nu sunteţi frumoase, nu mai adăugaţi și altă sluțire pe faţa voastră, cu mincinoasa frumuseţe a vopselelor făcute de oameni. Frumuseţe

mincinoasă şi falsă e aceea pe care o cumpără şi femeile cele curve şi sărace, cu puţini bani: frumuseţe mincinoasă care, spălându-vă pe faţă, îndată cade pe pământ; frumuseţe mincinoasă pe care o risipeşte o lacrimă, o picătură de apă şi puţină sudoare a feţei voastre. Ce zic, astfel de frumuseţe şi un singur râs, mişcându-ţi-se obrazul, o face să pice pe pământ, şi acolo unde mai înainte eraţi frumoase, îndată vă arătați urâte. Astfel, având două chipuri, ajungeţi singure să vă ruşinaţi, și adeseori pricinuiţi râs celor ce vă privesc".

Adaugă însă şi aceasta Sfântul Grigore: că măcar de ar fi cu putinţă ca voi femeile să amăgiţi cu dresurile pe bărbaţi a vă socoti că sunteţi frumoase, dar nu vi se cade niciodată a suferi să vă schimbaţi faţa si chipul cel dăruit de Dumnezeu, cu alta meşteşugită și omenească sau, mai bine zis, drăcească.

Împodobirile şi fardurile bagă pe creştine în iad

O femeie a făcut un păcat de moarte şi n-a îndrăznit niciodată să se mărturisească de ruşinea şi urâciunea păcatului. Însă a făcut alte fapte bune; dădea milostenie, postea, priveghea, se ruga și se mărturisea de toate celelalte păcate şi se împărtăşea cu Sfintele Taine, socotind că va afla milă la Dumnezeu și-i va ierta fărădelegea cea ascunsă pentru celelalte ale ei fapte hune. În sfârşit, a căzut la grea boală şi şi-a mărturisit toate celelalte păcate, iar pe cel mare n-a îndrăznit nefericita nici măcar la moarte să-l mărturisească; ci numai plângea nepriceputa şi, împărtăşindu-se cu Sfintele Taine, a murit. După câteva zile, rugându-se una din fiicele sale într-o odaie, a simţit atâta rea putoare încât nu mai putea să stea de multă împuţiciune ce simţea. Căutând ea într-o parte şi în alta a casei, ca să înţeleagă de unde vine atâta putoare, a văzut deasupra patului o umbră atât de urâtă şi înfricoşată încât n-a mai putut să stea pe picioare, ci

căzând la pământ chema pe Stăpânul Hristos şi pe Maica Lui în ajutor. Atunci a venit glas de la umbră, zicând: „Nu te teme, fiica mea. Eu sunt, nefericita ta mamă”. Din aceste cuvinte a luat îndrăzneală tânăra şi a zis către ea: „Cum este cu putinţă, o, mama mea, să fii atâta de urâtă şi cu rea putoare, tu care erai atâta de îmbunătăţită?”. Iar ea a răspuns: „Adu-ţi aminte că ţi-am spus eu odată, că am făcut un păcat de moarte şi niciodată nu l-am spus Părintelui Duhovnic, pentru ruşinea faptei. Deci, pentru acest păcat de moarte m-am osândit în munca cea veşnică, să mă chinuiesc nesfârşit, şi nu m-au folosit deloc celelalte bunătăţi pe care le-am făcut”. Zise către dânsa fiica sa: „Dar acuma pot eu ca să-ţi ajut, plătind la preoţi ca să facă Liturghie şi alte multe milostenii să dau săracilor şi mănăstirilor, ca doar vei dobândi iertare?”. Iar ea a zis: „Nu este pocăinţă în iad. Când am avut vreme, nu m-am îndreptat cu puţină osteneală, nepriceputa, dar acuma orice vei face nu mă foloseşte. Căci, îndată ce m-am despărţit de trup, m-au răpit viclenii draci şi înfăţişându-mă la judecata lui Hristos care, privindu-mă cu ochi înfricoşaţi şi întorcându-şi Faţa Sa de către mine, a zis acestea cu glas tunător şi înfricoşat: „Du-te de la Mine, blestemat-o, în gheena cea nesfârşită”. Şi îndată m-am aflat în fundul iadului. Deci nu mai este pentru mine milă, ci numai ca să luaţi voi cei vii pildă, a slobozit Judecătorul cel drept să mă arăt ţie astăzi, ca să propovăduieşti la toţi munca mea, şi să vă păziţi să nu pătimiţi ca mine. Spune fratelui tău să-şi îndrepteze petrecerea sa, şi lasă şi tu spălările şi împodobirile trupului. Niciodată să nu te împodobeşti sau să-ţi înfrumuseţezi faţa, că multe şi nenumărate femei numai pentru această pricină s-au osândit. Iar dacă nu mă vei asculta, curând vei veni ca să mă însoţeşti în acel loc întunecat și plin de întristare. Acestea ţi le-am spus ca să nu crească chinurile mele când vă voi vedea și pe voi chinuindu-vă împreună cu mine în gheenă”. Acestea auzindu-le tânăra, a întrebat-o și altele multe despre iad, dar ea nu i-a răspuns pentru altele, ci numai a zis: „Numai atât am putut să-ţi spun şi nu întreba mai multe”. Acestea zicând, s-a stins ca fumul şi a rămas atâta putoare, că nu mai putea cineva să intre în acea casă, ci fata a făcut în alt loc patul său și a zăcut bolnavă multe zile, de frica şi groaza acelei vedenii, şi chemând pe

Duhovnicul ei cu numele Serafim din Viloneea, i-a spus cu de-amănuntul cea mai sus zisă vedenie, pe care a mărturisit-o la tot oraşul şi a scris-o într-o carte a sa, ca să o citească urmaşii și să se păzească cu osârdie ca să nu se primejduiască (*Mântuirea păcătoşilor*, o. c. pg. 349-351: vezi și *Părăsiţi calea pierzării* pg. 139-141 de Nicodim Măndiță).

Ce va zice Dumnezeu femeilor care-şi sulimenesc fețele!

Știinţa sănătoasă dobândită din Dumnezeieştile învăţături ne arată că Dumnezeu se mânie groaznic asupra celor ce ţin morţiş la împodobirea omului dinafară, la trufie. Aceasta o arată şi Sf. Grigorie Teologul în înfruntarea femeilor ce se sulimenesc, zicând: Deoarece Dumnezeu în ziua judecăţii se va mânia asupra voastră şi văzând că aveţi altfel de faţă afară de cea dăruită de El, va striga cu mare glas şi cu urgie asupra fiecăreia din voi şi va zice: „Pleacă de aici, femeie neruşinata, fugi din faţa Mea ca să nu te mai văd; afară din împărăţia Mea, nu te cunosc cine eşti, nu eşti zidirea Mea, căci nu Eu ţi-am dat astfel de faţă, ci diavolul şi satana. Faţă de căţea neruşinată. Eu nu te-am zugrăvit cu dresuri, ci te-am zidit după Chipul şi Asemănarea Mea, şi cum deci voi putea să te bag în împărăţia Mea? Să am în loc de Chipul Meu, pe tine, care te-ai făcut idol diavolului cu roşelile, cu sulimanul şi cu pudrele?” (Sf. Grigorie Teologul în cuvintele asupra femeilor care se împodobesc).

Acestea sunt cuvintele cu care Sf. Grigorie Teologul mustra pe femeile care îşi sluţeau feţele sulimenindu-şi-le. Mustrarea urmărea scopul bun de a întoarce pe creştine din căile pierzării pe calea vieţii.

Împodobirile şi dresurile au prăbuşit-o în pierzare

Într-unul din satele noastre, era o fată care se zicea că e de bun neam. Ea lucra croitoria. Banii pe care-i câştiga îi risipea pe lux, împodobiri şi dresuri. Începând să îmbătrânească, se îngrijora zilnic că nu se mai poate mărita. În cele din urmă s-a îmbolnăvit de oftică şi a murit greu. Ea, sărmana, îşi luase pâinea de la gură pentru a cheltui pe lux, găteli şi dresuri, gândind că prin acestea se va căpătui mai bine. Însă tocmai acestea au nenorocit-o şi au prăbuşit-o în pierzare vremelnică şi veşnică.

De ar fi fost înţeleaptă, cu banii risipiţi pe lux împodobiri, dresuri şi alte netrebnicii, ea şi-ar fi făcut o zestre frumuşică, ar fi avut cu ce trăi, nu s-ar fi îmbolnăvit, şi astfel ea s-ar fi măritat şi ar fi trăit mai mult. Iată unde duce luxul!

Vai! Câte nefericiri nu se întâmplă din cauza luxului? Pleci gătit la drum. Te întâlneşti. Te măsoară cu privirea de sus până jos, şi dacă te vede îmbrăcat bine, crede că ai şi pungă plină cu bani la tine. Îţi dă în cap cu ceva, ori te înjunghie şi te omoară. Şi aici nu-i tot luxul pricina pierzării tale? Părinţilor! Păziţi-vă copiii de lux, căci cum îi deprindeţi din frageda copilărie, aşa vor fi şi când vor fi mari. Cel ce se va înălţa pe sine, se va smeri şi cel ce se va smeri pe sine, se va înălţa” (Matei 23, 12; Luca 14, 11; Iov 22, 29; Pildele lui Solomon 29, 23)

Sfântul Ioan Hrisostom mustra pe femeile care se sulimeneau

Iubirea supremă suntem cu toţii datori a o da lui Dumnezeu, Creatorul şi Atotţiitorul nostru. Aceasta o arată Însuşi Mântuitorul, zicând: „Cel ce iubeşte ceva din lume mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic”. De-asemenea şi cei ce ţin morţiş la împodobiri, cad din Darul lui Dumnezeu. Femeile credincioase din legea veche nu-şi sulimeneau feţele lor.

Sfântul Ioan Hrisostom (Gură de Aur) învaţă și mustră pe femeile creştine care se sulimenesc, zicându-le: „Dacă Lia aceea, femeia Patriarhului Iacov, cu toate că era urâtă din fire şi nu era iubită de bărbatul ei, precum sora sa Rahila, şi măcar că era crescută de păgâni închinători de idoli, cu toate aceste arătate deci şi adevărate pricini binecuvântate, n-a îndrăznit să pună dresuri pe faţă şi să-şi strice firescul caracter al feţei sale, ci l-a păzit întreg; cum tu creştină fiind și având cap pe Hristos, îndrăzneşti a pune pe faţa ta această satanicească mască? Cum nu-ţi aduci aminte că această faţă, pe care o dregi cu suliman, ai curăţit-o cu Sântul Botez? Cum nu te gândeşti că aceste buze pe care le roşeşti acum, le-ai vopsit de atâtea ori cu Sângele Stăpânului Hristos, când te-ai împărtăşit? Să ştii că te-ai unit şi te-ai logodit cu împăratul Hristos, care nu se bucură de aceste vopsele dinafară ale trupului, ci de frumuseţea cea dinăuntru a sufletului, care îi este foarte îndrăgită.

Pentru aceasta încetează, o femeie, de la o astfel de neorânduială a dresurilor. Căci Lia, femeia Patriarhului, nefiind frumoasă, n-a fost silită să întrebuinţeze nimic de acest fel, ci şi urâtă fiind, şi nu prea iubită de bărbatul său, nu și-a stricat faţa cu dresuri, ci a rămas păzind întreg caracterul său, deşi era crescută de neamurile cele păgâne. Şi tu, cea credincioasă care ai cap pe Hristos, ne aduci nouă meşteşugire satanicească? Și nu-ţi aduci aminte de apa care a acoperit faţa ta? De jertfa care împodobeşte buzele tale? De Sângele care a înroşit limba ta? Căci de-ţi vei pune în minte toate acestea, oricât de iubitoare vei fi de astfel de podoabe, nu vei îndrăzni, nici vei suferi să iei pulberea şi

cenuşa aceea. Cunoaşte că te-ai logodit cu Hristos şi te depărtează de această ocară. Că nu Se veseleşte de aceste vopseli, ci caută altă frumuseţe pe care foarte o iubeşte, ca pe o podoabă a sufletului zic. La aceasta şi Proorocul îţi porunceşte să te nevoieşti, zicând: „Şi va pofti Împăratul frumuseţea ta” (Omilia 30 la Matei).

Să părăsim împodobirile, sulimanurile, înzorzonările cu viciile, şi să ne agonisim plăcutele virtuţi creştineşti, care-s cele mai plăcute şi veritabile podoabe.

Virtutea e cea mai frumoasă podoabă

Soţia unui nobil roman a fost întrebată pentru ce numai ea singură se îmbracă aşa de simplu şi fără podoabe, pe când alte femei îşi pun tot felul de bijuterii şi podoabe când apar în societate. Ea a răspuns: „Pentru că soţului meu îi este destulă podoabă virtutea mea”.

Alegeţi oglinda care te foloseşte

O fată de ţară dusă la oraş pentru învăţătură, îi scrie într-o bună zi mamei sale să-i trimită o oglindă în care să se poată privi zilnic. Ţinea mult să fie şi ea la fel cu celelalte fete de şcoală; să se privească în oglindă în orele libere, să-şi sulimenească faţa, să-şi vopsească buzele şi unghiile, să-şi încondeieze sprâncenele, să se împodobească după modă, că de, ca mâine va fi şi ea ceva! Şi de nu se învăţa din vreme a se cocheta, ce are să facă ea în viitor, ca să poată fi la moda vremii.

La scrisoarea trimisă, mama sa, o ţărancă înţeleaptă, temătoare de Dumnezeu şi virtuoasă, îi răspunde: „Fiica mea! Azi ţi-am trimis prin poştă, un pachet în care ţi-am pus mai mult decât mi-ai cerut: trei oglinzi. Una din ele îţi arată cum eşti la faţă, alta îţi arată cum va fi faţa ta după moarte şi alta cum vrea Dumnezeu şi cum doresc și eu să fii tu. Alegeţi care-ţi place din ele. Care nu-ți trebuie, dăruieşte-o celor ce spun că au trebuinţă de ea”.

După primirea şi citirea scrisorii mamei sale, poşta îi aduce fetei pachetul. Desfăcându-l, găseşte o oglindă, un chip cu căpăţână de mort şi o icoană cu Maica Domnului rugându-se pentru noi oamenii. Din cele aflate în pachet, fata a înţeles gândul mamei sale. Oglinda a dăruit-o la una din colegele ei, căreia îi plăcea să se sulimenească. vopsească, încreţească părul cu drot... care ţinea mult la modă împodobindu-se cu diferite zorzoane: mărgele, mărţişoare, cercei, inele, brăţări... aşa cum îşi împodobeau păgânii idolii lor şi pe dânşii după amăgirea şarpelui infernal. Chipul cu căpăţână de mort, a pus-o deoparte, ca ori de câte ori i-ar veni fumurile modei, sulimanurilor, împodobirilor feţei şi trupului, să se uite la ea şi, înţelepţindu-se, să părăsească cu hotărâre acea amăgire demonicească. Icoana cu chipul Maicii Domnului a atârnat-o la capul patului, în peretele de răsărit, ca să o vadă zilnic dimineaţa, seara şi peste zi, şi aşa să nu uite că aşa, după chipul Maicii Sfinte: modest, cuviincios, simplu şi pios, vrea să o vadă şi pe dânsa Dumnezeu şi mama ei. Aşa făcând fata înţelepţită, se ruga zilnic Maicii Domnului, urmând pilda Ei de smerenie, şi aşa a dus o viaţă creştinească, sfântă.

„Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviţi cu luare aminte cum şi-au încheiat viaţa şi urmaţi-le credinţa... Ascultaţi de învăţătorii voştri (Duhovniceşti) şi vă supuneţi lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca cei ce au să dea seama, ca să facă cu bucurie aceasta, iar nu suspinând; că aceasta (nesupunerea, neascultarea) nu vă este vouă de folos” (Evrei 13, 7-17).

Femeile n-au nici motiv a-şi înfrumuseța fețele

Dărnicia femeii se vede în progresarea binelui, în îngrijirea gospodăriei, creşterea bună a copiilor sau împodobirea cu virtuţi creştineşti. Împodobirea trupului cu haine luxoase, cu felurite zorzoane şi sulimenirea feţei sunt nişte păpuşerii vrednice de râs şi de batjocură. „Ei acum ce să vă mai spun? - strigă Sfântul Ioan Hrisostom. Nici un motiv n-aveţi, o femeilor, ca să întrebuinţaţi dresuri; căci de sunteţi fireşte frumoase, acestea vă sunt de prisos vouă; iar de nu sunteţi frumoase, acestea vă arată şi mai urâte; pentru că zice Ecclesiastul: „Ce este strâmb, nu se va putea îndrepta", şi iarăşi: „Cine va putea înfrumuseţa pe care-l strică Dumnezeu" (Ecclesiastul 1, 15; 7, 13). De voiţi ca prin acestea să fiţi mai bine plăcute bărbaţilor voştri, să ştiţi că mai mult îi veţi întrista cu acestea şi mai nepăcute vă veţi arăta lor; iar de sunteţi bătrâne şi voiţi să vă arătaţi tinere cu dresurile, să ştiţi că zbârcitura feţei, părul vostru cel alb şi dinţii cei scoşi, vădesc bătrâneţea voastră. Iar dacă în cele din urmă voiţi a vă împodobi ca să fiţi lăudate cu acestea, vai de voi. Acestea vă fac mai mult a vă ruşina, a vă smeri şi a vă ascunde de oameni și mai cu seamă de bărbaţii și de femeile cele asemenea vouă, care vă ştiu că întrebuinţaţi acestea. Voieşti să placi bărbatului? Aceasta mai mult îl mâhneşte pe el şi nu numai pe el, ci şi pe cei dinafară îi face prihănitori. Vrei să te arăţi tânără? Aceasta de grab te va duce pe tine la bătrâneţe. Voieşti să te împodobeşti? Aceasta te va face să te ruşinezi".

Aici se potriveşte istorioara pe care o povesteşte Pavel: O doamnă foarte frumoasă şi chipeşă, cu numele Filomatia, avea o servitoare care, când cerea stăpână-sa spălătorul ca să-şi albească faţa, îi răspundea, deşi cam linguşitor însă adevărat: „Eu nu voiesc să ți-l dau, fiindcă a-ţi albi tu faţa ta cu spălătorul, este la fel cum ai albi oasele de elefant". Şi când stăpână-sa cerea apa să-şi spele mâinile pentru înfrumuseţare, servitoarea îi răspundea: „Nu-ţi trebuie, pentru că mâinile tale mai cu lesnire pot să curăţească apa decât să se cureţe de ea". Şi când cerea podoabele ca să se împodobească,

servitoarea îi răspundea: „De prisos îţi sunt ţie podoabele, pentru că tu mai mult împodobeşti podoabele decât podoabele pe tine”. Vedeţi cum până şi femeile din afară, şi roabele, socoteau a fi de prisos spălările şi podoabele pentru femeile cele frumoase? Pentru aceasta şi Sf. Isidor Pelusiotul lăuda pe acea femeie elenă care a zis că împodobirea este însăşi a femeilor curve şi nu a celor întreg înţelepte. Foarte mă minunez de vechea femeie lacedemonă, care a oprit pe femeile cele înţelepte de a se împodobi, socotind că aceasta mai cu seamă curvelor se potriveşte, care născocesc curse şi mreji spre vânarea neînfrânaţilor tineri (Omilia 30 la cea de ta Matei; Epistola 1458 către Ofelie Scolasticul).

Împodobirile cu haine sunt lucruri copilăreşti

Acum, după cele ce am văzut şi am judecat sănătos că împodobirile, înzorzonările deşarte, dresurile şi sulimanurile sunt lucruri copilăreşti, să luptăm cu toţii pentru a le scoate din mijlocul nostru. Să lepădăm de la noi tot ce-i râu şi păgubitor de suflet. Dacă bărbaţii - sfătuieşte fericitul Nicodim Aghioritul - și femeile creştine nu se îndeamnă din alta ca să defaime hainele cele frumoase, luxoase, măcar cel puţin se cade a-i sili să le defaime din cauza pe care o zic: căci precum copiii cei mici, pentru nepriceperea minţii lor, se bucură şi se laudă cu covrigi, cu fluierașe, cu arşice şi alte asemenea lucruri de nimic, care în faţa bărbaţilor celor în vârstă şi cunoscători sunt prea defăimate, tot aşa şi oamenii cei cu minte copilărească şi cu puţină pricepere se bucură şi se laudă întru împodobirea hainelor, pe care bărbaţii cei înţelepţi şi pricepuţi le dispreţuiesc ca pe nişte proaste şi de nimic. Şi în adevăr, nu-ţi este ţie ruşine mare omule, tu cel ce te-ai zidit de Dumnezeu cuvântător şi împărat dobitoacelor celor necuvântătoare,

să te împodobeşti şi să te bucuri de pieile oilor, ale lupilor, ale jderilor, ale iepurilor, ale vulpilor, ale cerbilor şi ale altor sălbăticiuni? Nu te ruşinezi veselindu-te în aţele şi maţele viermilor de mătasă?

Nu-ţi este ruşine a te dezmierda în vopselele şi culorile pământului, pe care culori le are mult mai strălucite şi mai frumoase decât tine iarba pământului, care astăzi este şi mâine se aruncă în foc, precum a zis Domnul? Nu e mare ruşine pentru tine, femeie, tu cea cinstită după chipul lui Dumnezeu, să te împodobeşti cu aurul şi cu argintul, lutul şi tina pământului, să te lauzi în mărgăritare care, după fizicieni, sunt ouă de scoici şi de stridii, care sunt un nimic şi vieţuiesc în mare? Nu este ruşine să te încarci cu atâta greutate a pietrelor de mult preţ? Lucru, pe care şi poetul acela elin, Omer, l-a socotit nu fericire şi rugăciune, ci nefericire şi blestem, pe care tu l-ai moştenit cu împodobirile tale, precum zice înţeleptul Sinesie: „Trăgând asupră-şi blestemul cel omeric cu haina cea ţesută cu pietre” (Cuv. p. Împărăţie). Şi în scurt a zice, nu vă ruşinaţi voi creştinii şi creştinele, cei ce v-aţi zidit pentru cer, de care toată lumea nu e vrednică, cum zice Ap. Pavel? (Evrei 11, 38). Nu vă ruşinaţi, zic, să fiţi atât de plecaţi şi atât de înclinaţi la împodobirea hainelor celor pământeşti, stricăcioase, netrebnice şi mâncate de molii?

Pentru aceea, prea înţelepţeşte a zis marele Vasile că, de vezi pe vreunul care poartă haine înflorite şi înfrumuseţate, să-l socoteşti ca pe un om nebun şi cu minte copilărească, şi aşa să-l dispreţuieşti. „Deci, când vei vedea pe cineva că se ţine mare pentru sine, cu haină înflorită îmbrăcat, strălucit, la mână cu inel, pecete din pietrele cele de mult preţ purtând şi pentru aceasta înalt cugetând, cu mătăsuri sirieneşti împodobit. Dacă este altceva, teme-te; iar de este ţărână din pământ, cel ce arată cu trufie pe acestea, defăimează-i” (Cuvântul 11 la Hexaimer).

Însă şi Dumnezeiescul Hrisostom zice: „A sufletului celui moleşit şi trândav este să se minuneze de haine strălucite şi lucrate subţire; iar a sufletului cu minte înaltă, care poate să simtă adevărata podoabă, este a defăima şi a scuipa toate îmbrăcămintele

cele moi, dorind de cele mai presus de acestea, de cele neluxoase, de cea prea încuviinţată şi prea cinstită, şi alegând, mai mult decât toate, curăţenia (Cuvânt că nu trebuie să glumească pustnicul).

Pustnicul și căpățâna de om mort

Un prinţ, care era foarte încrezut în sine pentru frumuseţea, împodobirile, avuţia şi rangul său, vâna odată într-un ţinut pustiu şi stâncos, printre munţi. Deodată a zărit un pustnic bătrân care, șezând înaintea colibei sale, privea foarte serios la o căpăţână de om mort.

Prinţul s-a dus la dânsul şi l-a întrebat cu zâmbet batjocoritor: „Ce te uiţi acolo, bătrânule, cu atâta încordare, la căpăţâna aceasta? Ce înţelepciune vrei să scoţi din ea?”.

Pustnicul, ridicându-şi capul, s-a uitat foarte serios la prinţ, şi i-a zis: „Tare aş vrea să ştiu, oare căpăţână aceasta este de împărat sau de cerşetor? Dar nu pot să aflu nicidecum!”.

Căpăţâna de mort să ne înveţe
Cât de deşarte-s cele lumeşti,
În rang şi-n frumuseţe. (100 istorioare morale).

Privirile iscoditoare ale ochilor pricinuiesc multe răutăți

Rânduială foarte bună este pusă în Sfânta Biserică, privitor la felul cum trebuie să fie partea bărbătească faţă de partea fenieiască, şi partea femeiască faţă de cea bărbătească. Cine cercetează această rânduială şi o ţine, stă bine şi nu cade.

Am zis că nu se cade - scrie Dascălul Nicodim Aghioritul - să se înfrumuseţeze creştinii, să ţină mirosuri şi să întrebuinţeze dresuri, nici bărbaţii, nici femeile. Acum să spunem ceva şi despre privirea cu iscodire. Nu se cade creştinilor să privească cu iscodire frumuseţile trupurilor, fiindcă din privirile cele iscoditoare ale feţelor frumoase se pricinuieşte strechia amorului și a poftei în inimile lor şi nu numai că curvesc şi preacurvesc cu mintea cei ce privesc cu iscodire, precum a zis Domnul (Matei 5, 28), dar în cele din urmă ajung să curvească şi să preacurvească cu fapta. Pentru aceea a zis înţeleptul Sirah: „Întoarce ochiul tău de la femeia frumoasă şi nu te uita la frumuseţea străină. Cu frumuseţea femeii mulţi s-au înşelat, căci de la ea iubirea ca şi focul se aprinde" (Cartea înţelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah (Ecclesiasticul) 9, 8).

Pentru aceea şi paremia cea de obşte, peste toate, zice aceasta: „Din a vedea, se naşte a pofti". Aşa fiii lui Dumnezeu (ai lui Sit) văzând pe fiicele oamenilor (ale lui Cain) că erau frumoase, şi-au luat lor femei din toate care au ales (Facerea 6, 2). Aşa Samson a văzut în Tamnata femeie din cele de alt neam şi a iubit-o pe ea şi a suferit acele răutăţi ce a pătimit (Judecători 14, 1). Aşa David, privind cu iscodire pe Batșeba spălându-se, a căzut în preacurvie şi ucidere (2 Regi 11, 2).

Scurt zicând, nenumăraţi sunt cei care au căzut în curvii şi prea curvii din pricina iscodirii ochilor și aproape cei mai mulţi din cei ce cad astăzi în patimile trupului, cea dintâi şi mai de căpetenie pricină au luat-o din iscoditoarea privire a ochilor. Pentru aceea Dumnezeiescul Isidor Pelusiotul s-a îndemnat să scrie acestea: „Fiindcă din privire se naşte îndrăgirea, pentru aceasta Hristos pe cel care cu neînfrânare se îndulceşte din privirea feţelor, l-a hotărât că este preacurvar nu numai ca să oprească fapta, ci și

înţelegerea să o împuţineze (Epistola 254 către Pavel). Şi iarăşi: „Neînfrânata privire care se hrăneşte din străine frumuseţi, cu dreptate Mântuitorul a înfricoşat că o va munci, izbăvindu-ne pe noi din lucrare şi de multa necunoştinţă, că nu după ce va intra frumuseţea prin ochi, să robească mintea noastră și puterile sufletului legându-le, să facă gândul a se pleca spre patimi care, fiind ţinut, se face răul cu anevoie de vindecat (ca să nu zic nevindecat) (Epistola 2411, către Ilie Diaconul). Iar Dumnezeiescul Hrisostom a fost silit să zică, despre cei ce privesc cu iscodire frumuseţile femeilor, că „era mai bine să fi fost desăvârşit orbi, decât să întrebuinţeze ochii la unele ca acestea" (din Eclog).

Sfinţii Părinţi îşi păzeau ochii de priviri deşarte cu o foarte statornică hotărâre, aşa că mintea lor era în strânsă legătură cu cerul, cu Biserica Triumfătoare. Avva Eladie stând 20 de ani la chilii, nu şi-a ridicat ochii în sus să vadă streaşina Bisericii.

S-a dus odată Avva Isidor la Avva Teofil, Arhiepiscopul Alexandriei, şi dacă s-a întors la schit, l-au întrebat pe el fraţii: „Cum se află cetatea?". Iar el a zis: „Cu adevărat, fraţilor, eu faţă de om nu am văzut, fără numai a Arhiepiscopului". Iar ei, auzind, s-au tulburat, zicând: „Oare s-au scufundat ei, Avvo?". Iar ei a zis: „Nu aşa, ci nu m-a biruit cugetul ca să văd pe cineva". Iar ei, auzind, s-au minunat, şi s-au întărit ca să-şi păzească ochii despre răspândire.

Avva Pimen sfătuia pe Avva Anuv zicând: „Întoarce-ţi ochii tăi să nu vadă deşertăciune" (Psalmi 118, 37), căci slobozenia omoară sufletele (Pateric pag 72; 108 şi 285, 16; 191, 171).

Privirile ochilor să le întrebuinţăm, ca și Sfinţii Părinţi, numai la ceea ce ne foloseşte vremelnic şi veşnic şi pentru păzirea de pânzele păianjenului infernal; iar nu pentru răspândirea la deşertăciuni, care încurcă sufletul, îl mortifică şi-l trage în iad.

Într-o zi după amiază, David, ieşind în foişorul palatului ca să se plimbe, spre nefericirea sa, a văzut pe Batșeba, soția credinciosului său general Urie, scăldându-se, și

s-a robit de patimă, a căzut în păcat cu dânsa şi a dat morţii pe soţul ei. Iată în ce prăpastie groaznică a prăbuşit pe cel mai luminai şi mai viteaz împărat al israeliților privirea ochilor cu iscodire. Această cădere l-a făcut mai pe urmă să strige la Dumnezeu în rugăciunile sale, zicând: „Întoarce ochii mei, să nu vadă deşertăciune” (Psalmi 118, 37 comp. 18, 9; Deuteronom 13, 5-10). Sufletelor dornice de mântuire, să ne păzim ochii de feluritele deşertăciuni care ne ispitesc. Cei căzuţi cândva, din neînfrânarea privirilor păcătoase, să ne pocăim strigând ca David, ca să ne mântuim ca şi el.

Lăcusta şi păianjenul

Într-o zi frumoasă de vară, un băieţel ieşise sub un pom umbros și își învăţa lecţia. Ridicându-şi o clipă ochii de pe carte, a văzut o lăcustă, care sărea ţup, ţup în apropiere de pânza unui păianjen. „Ia seama lăcustă - zise băiatul - aici e un păianjen. Dacă nu bagi de seamă, are să te prindă în mrejele lui şi are să te omoare”. „Vezi-ţi de treabă, prietene - răspunse lăcusta - am eu grijă de mine. Mă crezi atât de proastă încât să sar drept în pânza păianjenului”. Acestea zicând lăcusta, a făcut o săritură înaltă de un cot, dar a rămas agăţată în pânză de un picior, spânzurată cu capul în jos. „Ei, ai văzut - strigă băiatul - ce ţi-am spus eu!”. „Ce are a face! - răspunse lăcusta. Nu mi-a prins decât un picior și mai am încă cinci libere. Să vezi că am să scap îndată! Să te uiţi numai”. Şi lăcusta îşi făcu vânt ca să sară afară din pânza. Când colo, ce să vezi, îşi încurca încă un picior în aţele pânzei. „Ei, vezi ce ţi-am spus eu!” - strigă iar băiatul. „Stai puţin - zise lăcusta - mai am patru picioare!”. Şi se smuci din toate puterile ca să scape din reţea. Dar în zadar. Zbătându-se mereu, își prinse și al treilea picior în pânza cleioasă a păianjenului. „Ei, acum ce te faci?” - întrebă băiatul. „Stai că mai am trei!” răspunse lăcusta.

Dar pe când se tot zbătea, se pomeni agăţată cu toate cele şase picioare. Păianjenul, care stătea ascuns şi aştepta lăcusta să vină aici, se lăsă lângă dânsa şi începu să ţească un fir lung, cu care s-o încurce. Era gata s-o omoare, dar băiatului i s-a făcut milă de curajoasa gânganie, şi i-a dat ajutor să scape. Atunci păianjenul s-a urcat iute de-a lungul unui fir şi s-a făcut nevăzut.

Ca şi lăcusta, face omul cu păcatele. Câte unul, câte unul, îl prinde în lat şi la urmă este rob al păcatului (Traducere din franţuzeşte de V.D. Br. D. Ort. a. VI, N-rii 21, 22). Să întrebuinţăm ochii pentru ferirea de cursele diavolului, iar nu pentru a ne arunca în aceste curse.

Vegherea creştinilor în vorbirea cu străinii şi cu femeile

Umblarea după Legea lui Dumnezeu călăuzeşte pe ambele sexe pe calea vieţii; iar nesocotirea acesteia prăbuşeşte pe oameni în pieire vremelnică şi veşnică. Aceasta ne-o arată pe larg toate Dumnezeieştile Scripturi şi învăţăturile Sfintei noastre Biserici universale. „Cine îşi îndreaptă viaţa după Dumnezeu - zice Marele Vasile - acela se huleşte de către mulţi, mai ales de către cei mai de aproape ai lui, care îl pândesc la tot pasul. De aceea, abia după ce ne vom încerca bine, atunci abia să avem întâlnire cu cei străini. Căci dacă Însuși Mântuitorul, după cum zice Sfânta Evanghelie, nu se încredinţa în oricine (Ioan 2, 24), dacă aşa se păzea El, cel curat, neprihănit, străin de păcat, drept, Care era însuşi virtutea întrupată, - atunci noi cei păcătoşi, înclinaţi spre rău, care nu totdeauna ajungem la ţintă, când din pricina neputinţelor, când din pricina uneltirilor vrăjmaşului, care cu viclenie şi neîncetat se luptă împotriva noastră, apoi noi, dacă ne vom încredinţa unor oameni cărora le place în toate să pătrundă, oare nu vom ajunge să

fim huliţi şi batjocoriţi, și vom putea oare scăpa de sminteli? Căci oamenii cei stricaţi adeseori îşi bat joc și de lucrurile cele mai frumoase, însă greşelile, oricât de neînsemnate să fie, nu le vor trece cu vederea fără a le lua în derâdere. De aceea, cu mare băgare de seamă să intrăm în vorbă cu cei străini”...

Iar de zice vreun frate că, întâlnindu-se cu femei sau vieţuind cu ele împreună un timp îndelungat, rămâne nebiruit de rău: acela sau n-are firea bărbătească, şi deci este ceva straniu, el fiind ca ceva mijlociu între partea bărbătească şi cea femeiască, după cum se zice despre orbul din naştere, doar dacă şi aceştia sunt fără patimi şi nu au nici o simţire către partea femeiască - oare pofta famenului va strica fecioria fetei? zice înţeleptul Sirah (Cartea înţelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah (Ecclesiasticul) 20, 4) - sau dacă are deplină fire bărbătească, atunci, fiind prins de patima, nu o simte, precum se întâmplă cu cei îmbătați ori nebuni, care îndurând cele mai grele suferinţe se cred pe sine ca nefiind suferinzi. De-ar fi primit și cuvântul acesta, deşi străin de pricepere, şi anume că deşi e om, el nu ar fi îmboldit ele poftă bărbătească. Însă chiar dacă cineva nu este îmboldit, e lucru greu să dovedeşti aceasta altora, cum că în adevăr eşti slobod de patimă. Iar a da prilej de sminteală multora, fără a avea în vedere vreun scop bun, aceasta o socotesc ca un lucru foarte primejdios pentru cei ce umblă astfel.

Dar aici trebuie să se aibă în vedere încă şi altceva, şi anume: deşi gândurile cele necurate nu fac pe bărbat să sufere, dar nu se poate împotrivi în această privinţă când e vorba despre femei, că nici în ele gândurile necurate nu stârnesc poftele cele trupeşti; ci dimpotrivă, având mintea mai neputincioasă şi fiind mai înclinată spre patimi, femeia adeseori suferă numai din pricină că cineva a avut întâlnire cu ea. Şi cel ce singur pătimeşte, acela adeseori răpeşte pe alţii, fără măcar să bănuiască despre aceasta. Femeia de multe ori venind la călugăr din motivul dragostei duhovniceşti, se umple de păcat prin mijlocirea văzului, cu ochi poftitori mâncând chipul semenului şi prin gânduri necurate strică pe fecioara cea lăuntrică, pe care mai ales o doreşte Mirele (2 Corinteni 11, 2).

„Dar pentru ca să se întâmple ceva din cele ce s-au spus, să ne păzim de orice fel de convorbiri şi întâlniri prelungite cu femei, de este aceasta cu putinţă, nu ca și cum arătându-ne duşmani ai părţii femeieşti - să nu fie aceasta - şi nici lepădându-ne de rudenia cu ele, ci totdeauna fiind gata să ajutăm şi să facem cele de folos după putinţă fiecărei femei, căci avem aceeaşi natură omenească, laolaltă cu ele, ca unii ce am început lupta curăţiei, pe care trebuie şi ele să o ducă; dar e mai bine să ne păzim de asemenea întâlniri, ca să nu ne aducem aminte de acea patimă, de care ne-am lepădat" (Sfântul Vasile Cel Mare, Pravila pentru monahi).

Sfântul Grigore Teologul privitor la aceasta zice: „Legea porunceşte să nu curveşti; iar tu nici să pofteşti, aprinzându-ţi patima din căutătura cu iscodire şi cu aprindere" (Cuvânt la Paşti). Pentru aceasta, câţi creştini se tem de Dumnezeu şi iubesc întreaga înţelepciune şi mântuirea sufletelor lor, nu se cade a-şi întinde privirea lor la feţele, atât ale femeilor, cât şi ale bărbaţilor, măcar de ar fi ele bătrâne şi bătrâni, precum sfătuiesc Dumnezeieştii Părinţi ce se numesc trezvitori (Trezvitori se numesc Sfinţii Părinţi care învaţă pe tot creştinul ca prin curăţenia minţii să pomenească neîncetat Sfântul nume al Domnului nostru Iisus Hristos). Iar de va fi trebuinţă să vorbească cu femei, se cade a căuta cu ochii în jos şi a-i întoarce de la privirea lor, şi aşa să vorbească cu ele.

De vederea şi vorbirea cu călugăriţe, atâta trebuie a se păzi cineva, precum se păzeşte de foc şi de cursa diavolului. Tot aşa sfătuieşte şi Sfântul Isaac să facă creştinii şi monahii: „De vei fi silit a vorbi cu femei, întoarce-ţi faţa ta despre vederea lor şi aşa vorbeşte cu dânsele; iar de călugăriţe depărtează-te ca de foc şi de cursa diavolului, şi de întâlnirea şi de împreună vorbirea şi de vederea lor" (Cuvântul 7, pag. 60).

Ispita. Un ţăran s-a dus la câmp lăsând acasă trei copii să îngrijească de casă. Pe ascuns, au venit hoţii care au momit copiii cu bomboane şi vorbe dulci. Uşa casei a

fost deschisă, hoţii au furat şi au plecat. Aşa păţeşte creştinul cu ispita. O societate veselă, o poftă satisfăcută, ajută diavolului ca omul să cedeze, iar sufletul să se primejduiască.

Cu ce vrea diavolul să cucerescă pe oameni?

În timp de război, pentru cucerirea unei cetăţi, se dau multe feluri de atacuri.

Multe şi felurite sunt şi atacurile cu care diavolul umblă să cucerească pe cel credincios. În înţeles sufletesc, aceste atacuri se potrivesc unele cu altele. Le vom cerceta în această asemănare.

Întâi şi întâi, cucerirea unei cetăţi se încearcă cu asaltul. Cu asaltul, cu puterea încearcă mai întâi duşmanul cucerirea unei cetăţi.

Acelaşi lucru îl face şi diavolul. El dă mereu asalt împotriva celui credincios. Acest asalt sunt ispitele, trezirea patimilor şi alte atacuri ce le simţim clipă de clipă. De multe ori aceste atacuri culminează în asalturi furioase. „Ceasul cel rău", despre care vorbesc oamenii, este un astfel de asalt furios. Când o cetate nu se poate cuceri cu asaltul, vrăjmaşul o înconjoară de toate părţile. Îi taie legătura de aprovizionare cu pâine şi apă. O sileşte să se predea prin foame şi sete. În chipul acesta a căzut şi vestita cetate Port-Arthur.

Şi diavolul foloseşte acest asediu. Pâinea şi apa unei cetăţi sufleteşti este rugăciunea. Biblia, mergerea la biserică, primirea şi cumpărarea de foi şi cărţi religioase etc. Diavolul umblă neîncetat să rupă „aprovizionarea" aceasta. Cine slăbeşte cu râvna şi rugăciunea, cine începe a nu mai iubi cuvântul lui Dumnezeu şi a nu se mai hrăni cu el, se află sub un asediu de felul acesta. Se află sub un asediu prin care i se iau sufletului pâinea și apa. (Lumea Satelor 1928)

„Fiţi treji, privegheaţi, pentru că potrivnicul vostru, diavolul, ca un leu răcnind, umblă căutând pe cine să înghită: căruia staţi-i împotrivă. Întăriţi fiind în credinţă, ştiind că aceleaşi patimi se întâmplă frăţimii voastre celei din lume. Iar Dumnezeul a tot harul, Care ne-a chemat la slava Sa cea veşnică prin Hristos Iisus, Acela pe voi, care aţi pătimit puţin, să vă facă desăvârşiţi, să vă întărească, să vă facă puternici, să vă întemeieze. Aceluia slava şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin” (1 Petru 5, 8-11).

Înfrânarea ochilor scapă pe om de păcate

„Lumea este cum o vezi, dar în ea să nu te încrezi” zic înţelepţii bătrâni. Proverbul acesta îşi are locul mai ales aici la întâlnirea ambelor sexe. Fiecare trebuie să fie prevăzător a putea sta bine şi a nu cădea.

Precum îndeobşte - zice învăţatul Nicodim Aghioritul - din privirea ochilor, cei mai mulţi cad în patimile trupului - cum am mai zis - aşa dimpotrivă, din întoarcerea ochilor şi din a nu voi cineva să privească în faţa femeilor, scapă de poftă. În felul acesta, toată ceata Cuvioşilor Părinţi fugind în pustietăţi şi nevăzând frumuseţea fenieiască, cu lesnire s-au izbăvit de pofta trupească. Tot astfel, de multe ori și păgânii, nesuferind să vadă femei frumoase, au rămas slobozi de dulceţile trupeşti.

Vrei să vezi fața mea?

Şezând odată Avva Arsenie la Conop, a venit de la Roma o fecioară de bun neam, bogată foarte și temătoare de Dumnezeu, ca să-l vadă pe el. Şi a primit-o pe ea Teofil Arhiepiscopul. Şi l-a rugat pe el, ca să înduplece pe bătrânul, să o primească pe ea. Şi venind Arhiepiscopul la el, l-a rugat, zicând: „Cutare fecioară de bun neam a venit de la Roma şi voieşte să te vadă”. Iar bătrânul n-a primit să se întâlnească cu dânsa. Deci, după ce i s-a vestit ei de aceasta, a poruncit să i se gătească dobitoacele, zicând: „Cred lui Dumnezeu, că-l voi vedea pe el căci nu om am venit să văd; căci sunt şi în cetatea noastră mulţi oameni, ci Prooroc am venit să văd”.

După ce a ajuns la chilia bătrânului, din iconomia lui Dumnezeu, a găsit pe bătrân afară din chilie, zăbovindu-se cu oarecare lucrare. Şi văzându-l, a căzut la picioarele lui. Iar el a ridicat-o cu mânie și a luat seama la dânsa, zicând: „Dacă faţa mea vrei s-o vezi, iat-o, vezi-o!”. Iar ea de ruşine n-a căutat în faţa lui. Şi i-a zis bătrânul: „N-ai auzit de lucrurile mele? Acestea sunt de nevoie să le vezi. Cum ai îndrăznit să faci atâta cale pe mare? Nu ştii că eşti femeie și nu ți se cade să ieşi niciodată nicăieri? Sau ca să mergi la Roma și să zici către celelalte femei, că ai văzut pe Arsenie și să facă marea drum de femei, care să vină la mine?”. Iar ea a zis: „De va voi Domnul, nu voi lăsa pe nici una să vină aici. Ci roagă-tc pentru mine și mă pomeneşte totdeauna”. Iar el răspunzând a zis: „Mă rog lui Dumnezeu ca să şteargă pomenirea ta din inima mea”.

Acestea auzind ea, a ieşit tulburată. Şi dacă a venit în cetate, de mâhnire a căzut în friguri şi s-a vestit fericitului Teofil Arhiepiscopului pentru dânsa, că este bolnavă. Şi venind la dânsa, o întreba să-i spună ce are? Iar ea a zis către dânsul: „O, de n-aş fi mai venit aicea! Că am zis bătrânului: „Pomeneşte-mă pe mine”. Şi el mi-a zis: „Mă rog lui Dumnezeu ca să şteargă pomenirea ta din inima mea”. Şi iată eu mor de mâhnire!”. Şi i-a zis ei Arhiepiscopul: „Doar nu ştii că eşti femeie şi că prin femei vrăjmaşul aduce în luptă pe sfinţi?”. Pentru aceasta a zis bătrânul aşa, dar pentru sufletul

tău se roagă totdeauna”. Şi aşa s-a mântuit sufletul ei şi s-a dus cu bucurie la ale sale (Pateric o.c. pg. 19-20).

„Celui ce va birui, îi voi da lui să mănânce din Pomul Vieţii, care este în mijlocul Raiului lui Dumnezeu” (Apocalipsa 2, 7).

Cum se izbăvesc de păcat cei ce văd şi poftesc femeie?

Lepădarea de orice deşertăciuni lumeşti apropie pe creştini de Dumnezeu. Cei care însă privesc şi se simt atraşi de patimă, le trebuie bună sfătuire, multă bărbăţie, luptă după lege chiar până la jertfă pentru a se izbăvi.

Pentru aceasta - sfătuieşte înţeleptul Nicodim Aghioritul - marele împărat Alexandru biruind pe împăratul Darie cu toată casa sa şi auzind de la prietenii lui vorbindu-se că femeia lui Darie e mai frumoasă decât toate femeile Asiei, a poruncit să nu o aducă înaintea lui să o vadă. Aceasta o arată şi Marele Vasile zicând: „Că nici pe fiicele lui Darie, cele atât de frumoase, n-a voit Alexandru să le vadă” (Cuvânt către cei tineri). Pentru aceasta, bătrânul Scipion n-a voit niciodată să aducă înaintea lui vreo femeie din cele robite, pe care le prindeau soldaţii în război.

Tot pentru aceasta şi Kir împăratul perşilor, n-a voit să vadă în faţă pe Pantia femeia lui Avradat împăratul suşilor, care întrecea cu frumuseţea pe celelalte femei, precum scrie Dumnezeiescul Ieronim. Pentru aceasta şi Africanul, marele general al romanilor, n-a primit nici să vădă fetele spaniolilor. Proorocul nostru, împăratul David, după ce a căzut în patima trupului din privirea ochilor, s-a înţelepţii și din cauza aceasta roagă pe Dumnezeu să-i întoarcă ochii lui ca sa nu vadă deşertăciuni şi frumuseţi vremelnice: Întoarce (Doamne) ochii mei, să nu vadă deşertăciune” (Psalmi 118, 37);

fiindcă ştia că la războiul trupului nu este altă biruinţă mai lesnicioasă, decât să nu privească omul, şi să fugă desăvârşit de feţele cele smintitoare. Pentru aceasta şi Apostolul Pavel a zis hotărât: „Nu numai să staţi şi să luptaţi, ci să şi fugiţi de curvie” (1 Corinteni 6, 18).

Acum dacă se întâmplă să vadă cineva vreo femeie frumoasă și să o poftească, ce trebuie să facă pentru ca să scape de pofta cea rea? Îl sfătuieşte Dumnezeiescul Hrisostom, şi-i zice: Că nu trebuie să privească a doua oară pe acea femeie, ci să-şi întoarcă mintea sa la citirea cărţilor folositoare de suflet, la grijile cele de nevoie, la sprijinirea săracilor, la ajutorarea celor nedreptăţiţi, la rugăciune, la cugetarea morţii, a judecăţii şi a muncilor. „Deci când vezi femeie frumoasă - zice el - şi pătimeşti ceva către dânsa, nu te mai uita la ea și te-ai izbăvit. Şi cum voi putea să nu mai caut la dânsa, zici tu, trăgându-mă de poftă? La altele dă-te pe tine, care atrag sufletul: la cărţi, la griji de nevoie, la apărări, la ajutoare celor ce se nedreptăţesc, la rugăciuni, la cugetarea şi grija cea pentru cele ce vor să fie; cu de acestea leagă-ți sufletul”.

Pe lângă acestea îl sfătuieşte pe el să nu preţuiască floarea şi frumuseţea cea exterioară a feţei ci, cu mintea sa îndepărtând pielea cea care acoperă faţa, să socotească bine cum că ceea ce este ascuns sub piele e atât de puturos, încât nu e cu putinţă omului să vadă fără îngreţoşare; căci nu este altceva, fără numai o căpăţână jupuită, plină de sânge, sălbatică şi înfricoşată la vedere. „Nici aici nu lua aminte la floarea feţei, ci mai înăuntru treci cu gândul, şi pielea cea frumoasă jupuind-o cu mintea, cercetează cele ce sunt sub dânsa” (Omilia 7 la epistola a doua către Corinteni).

Aşadar, după ce vede creştinul că săgeata poftei păcatului a rănit fiinţa lui, repede să se ridice, să-şi ia armătura Duhului (Efeseni 6, 13-37), și să lupte după legea Dumnezeiască până la completa vindecare şi eliberare.

Şi-a ars degetele pentru a scăpa de păcat

Un sihastru oarecare din părţile Egiptului, şedea singur într-o chilie în pustie, şi era vestit. Iar din lucrarea diavolului, o femeie neruşinată auzind despre dânsul, zicea celor tineri: „Ce-mi veţi da mie să surp pe sihastrul acela?”. Iar aceia s-au învoit să-i dea ei orice. Şi ieşind ea seara, a venit la chilia lui, ca şi cum s-ar fi rătăcit, şi stând la uşă, a bătut. Sihastrul ieşind şi văzând-o pe ea, s-a tulburat şi a zis: „Cum ai venit aici?”. Iar ea plângând, a răspuns: „Rătăcindu-mă, am venit aici, ci fă milă cu mine şi nu mă lăsa să mă mănânce fiarele”. Făcându-i-se milă sihastrului de ea, a băgat-o înăuntru. Apoi noaptea a început diavolul să-i semene gânduri ale curviei. Iar el cunoscând războiul vrăjmaşului, a zis întru sine: „Meşteşugurile vrăjmaşului întuneric sunt, iar Fiul lui Dumnezeu lumină este”. Şi sculându-se, a aprins candela şi fiindcă flacăra poftei încă creştea într-însul şi cumplit aprinse pe bărbat, a zis iarăşi întru sine: „Cei ce fac acestea merg în muncă. Deci, de aici te cearcă de poţi suferi focul cel veşnic”; şi punându-şi degetul său în focul candelei lui, nu l-a luat pe el până ce a ars cu totul; căci pentru mulţimea înfocării trupului arzând, el de foc nu simţea atâta.

Deci, după ce a ars cel dintâi, apoi a pus pe al doilea, după aceea şi pe cel de al treilea; şi aşa făcând până dimineaţa, pe toate degetele mâinilor şi le-a ars. Iar ticăloasa aceea văzând ce a făcut bătrânul, de frică a încremenit şi cu totul a amorţit. Deci tinerii cei ce se tocmiseră cu ea, făcându-se dimineaţă, au venit la sihastru şi l-au întrebat pe el, zicând: „Venit-a aseară aicea o femeie?”. Şi le-a răspuns bătrânul: „A venit şi doarme înăuntru”. Iar ei intrând, au aflat-o pe ea moartă. Apoi i-au zis lui: „Avvo, a murit”. Atunci bătrânul descoperindu-şi mâinile sale, le-a arătat lor zicând: „Iată ce mi-a făcut fiica diavolului, mi-a prăpădit degetele!”. Şi povestindu-l lor cele pentru sine, a zis: „Scris este, nu răsplăti rău pentru rău; ci să ne rugăm ca să învieze”. Şi făcând el rugăciune, a sculat-o pe ea şi a slobozit-o. Iar ea ducându-se, s-a înţelepţit de aici înainte (Pateric o.c. pag. 313).

Monahul Martinian, fiind ispitit de o femeie desfrânată, a biruit-o, intrând cu picioarele desculțe în foc

Vrăjmaşul diavol, care urăşte neamul omenesc, n-a suferit să vadă pe tânărul monah Martinian, care avea fapte bune. Deci, mai întâi a început a aduce asupra lui felurite ispite, şi cu năluciri în multe chipuri îl înfricoşa. Apoi a ascuţit asupra lui arma cea veche, prin care a izgonit pe Adam clin Rai, vrând ca şi pe acesta să-l izgonească din viața pustnicească cea liniştită, şi de la scopul cel bun să-l împiedice. Deci întruna din zile fericitul Martinian cântând psaltirea, diavolul s-a închipuit în balaur mare şi băgându-se sub peretele chiliei a început a săpa pământul cu dinadinsul, vrând să sape pe dedesubt peretele și să răstoarne chilia peste dânsul. Iar fericitul fără frică şi fără tulburare săvârşind cântarea, s-a plecat pe ferestruie și a zis către acel balaur: „Cu adevărat se cuvine ca să te târăşti pe pământ, dar pentru ce te osteneşti în deşert, o, ticălosule! Fiindcă pe mine nu mă înfricoşează nălucirile tale; de vreme ce am pe Domnul meu Iisus Hristos care-mi ajută şi, biruind înfricoşările tale, calc puterea ta”.

Diavolul auzind acestea, s-a prefăcut în vifor întunecos şi fugind, zicea: „Aşteaptă, aşteaptă, că ştiu eu cum te voi surpa, că am asupra ta un meşteşug, prin care ca pe un robit te voi răpi, şi-ţi voi spulbera nădejdea ta; apoi voi aduce asupra ta o ispită ca aceea pe care tu nu o vei putea suferi şi din chilia ta te voi goni şi te voi arunca ca pe o frunză purtată de vânt; atunci voi vedea cine-ţi va ajuta ţie”. Acestea zicând diavolul, a pierit de la dânsul.

Iar bărbatul cel tare, Sf. Martinian, atâta era de paşnic în sine şi nefricos, căci era ca și cum nici o nălucire n-ar fi văzut, ci se veselea şi lăuda pe Dumnezeu, îndeletnicindu-se cu gândirea de Dumnezeu şi cu înţelegerea Dumnezeieştilor cuvinte prin citirea cărţilor.

După aceasta s-a întâmplat un astfel de lucru: umblând oarecare oameni prin cetatea Cesariei şi vorbind între dânşii despre viaţa fericitului Martinian cea plină de

fapte bune, mirându-se de bărbăţia şi de răbdarea lui, auzind cuvintele lor o femeie desfrânată şi îndemnată fiind de diavolul, s-a apropiat de dânşii, zicând: „Cine este acela de care vă miraţi voi, care sunt isprăvile şi cum este viaţa lui? Pe acesta, de voi vrea, ca pe o frunză din copac ţi-l voi scutura. Care este scornirea laudei lui? Că s-a închis ca o fiară în pustie, neputând să rabde în cetate poftele trupeşti şi smintelile? Ce minune este aceasta, că este fără patimă? Căci nu vede femeie niciodată, însă să ştiti toţi, că nefiind foc nu arde fânul, dar de se va pune fânul lângă foc şi nu se va arde, atunci ar fi lucru mare şi vrednic de mirare. Aşa şi de dânsul se cuvine a zice; de voi merge eu la dânsul şi mă va vedea și de nu se va clătina, nici se va sminti de mine, nici se va răpi gândul lui la frumuseţea şi podoaba mea, atunci va fi minunat, nu numai înaintea oamenilor, ci şi înaintea lui Dumnezeu şi a îngerilor Lui”.

Acestea zicându-le şi cu bărbaţii aceia făcând rămăşag pentru lucrul acesta, s-a dus la casa sa. Apoi, dezbrăcându-se de podoabele sale cele desfrânate, s-a îmbrăcat în haine proaste și rupte, și a pus trenţe vechi pe capul său; după aceea s-a încins cu o sabie, şi luând o traistă a pus într-însa toate podoabele sale cele frumoase, hainele cele de mult preţ, salbele, inelele cele de aur, mărgelele şi altele cu care se amăgesc ochii şi minţile celor tineri şi a ieşit seara din cetate, ducându-se la muntele cel pustiu, în care locuia Cuviosul, fiind vânt cu furtună în noaptea aceea.

Dar când s-a apropiat femeia aceea de chilia lui Martinian, a început cu glas umilit şi cu suspinuri a ruga pe Sfântul, zicând: „Miluieşte-mă, robule al lui Dumnezeu, şi nu mă lăsa pe mine ticăloasa spre mâncarea fiarelor, căci am rătăcit drumul şi m-am pomenit în pustia aceasta, şi nu ştiu unde voi merge! Nu mă trece cu vederea că sunt într-atâta primejdie, şi nu te îngreţoşa de mine păcătoasa, căci şi eu sunt a lui Dumnezeu zidire; mă rog sfinţiei tale, nu mă lepăda pe mine rătăcita, cinstite şi sfinte părinte”.

Acestea şi mai multe grăind ea cu plângere si cu suspinuri, Martinian a deschis fereastra sa şi, privind, a văzut-o într-o îmbrăcăminte ruptă, şi udată de ploaie, apoi clătinându-se cu mintea, a zis în sine: „Vai mie, ticălosului păcătos, iată acum ispita

îmi stă de faţă, ca ori din porunca lui Dumnezeu, care zice să fim milostivi, sau din monahiceasca mea făgăduinţă să cad; pentru că de nu voi primi în chilie pe femeia aceasta, care este în primejdie, fiarele o vor mânca pe ea, sau de răceală mare de va muri voi îngreuia sufletul meu şi voi fi ca un ucigaş. Iar de o voi primi pe ea, mă tem să nu fiu ispitit şi atunci mă voi îngreuia cu sufletul şi trupul, şi mă voi arăta necurat înaintea Domnului meu. Deci, nu ştiu ce să fac”. Şi întinzându-şi mâinile sale spre cer, a zis: „Spre Tine, Doamne, am nădăjduit, să nu mă ruşinezi în veac, nici să-şi râdă de mine vrăjmaşii mei; nu mă lăsa ca să fiu ispitit şi stăpânit de înşelătorul şi vicleanul diavol, ci precum voieşti păzeşte-mă în ceasul acesta cu mâna Ta cea tare, acoperă-mă de asupririle vrăjmaşului, că binecuvântat eşti în veci”.

Astfel rugându-se, a deschis uşa şi a primit-o înăuntru, apoi aprinzând foc, a poruncit să se încălzească şi aducând finice i-a dat ei să mănânce, pentru că erau doi finici afară de chilia Iui şi a zis către dânsa: „Femeie, mănâncă şi te încălzeşte aici, iar mâine dimineaţă să te duci cu pace”. Apoi lăsând-o în cea mai dinafară chilie, el a intrat în cea mai dinăuntru şi a închis uşa; apoi cântând psalmi în ceasul al treilea din noapte, şi rugându-se, s-a culcat pe pământ, după obicei. Şi într-aceea noapte l-a tulburat satana foarte mult cu pofta trupească. Iar femeia pe la miezul nopţii, sculându-se, a scos toate podoabele sale din traistă şi s-a împodobit spre înşelarea sfântului; iar pe cele rupte le-a pus în traistă şi aştepta până ce va ieşi la dânsa Martinian.

Deci făcându-se ziuă a ieşit Sfântul din chilia sa cea mai dinăuntru, vrând să elibereze pe femeie, ca să se ducă la locul său. Dar văzând-o împodobită n-a cunoscut-o pe ea; apoi spăimântându-se, tăcea. După aceea a zis către dânsa. „Cine eşti tu, de unde ai venit şi ce este acest chip diavolesc ce văd la tine?”. Ea răspunzând i-a zis lui: „Eu sunt, stăpâne al meu”. Zis-a ei Sfântul: „Pentru care pricină ţi-ai schimbat îmbrăcămintea? Cu cea de aseară păreai săracă, acum eşti luxoasă”. Iar ea răspunzând, i-a zis lui: „Eu, stăpâne al meu, sunt din Cezareea Palestinei şi auzind de tinereţile tale, de frumuseţea ta trupească şi de buna podoabă a feţei tale şi inima mea fiind aprinsă foarte tare de dorinţa

ta, am venit ca să te văd şi să mă satur de frumuseţea ta, căci nu în deşert am suferit atâta cale, ci înadins am venit pentru tine. Ce este atâta înfrânare şi pentru ce trupurile voastre le obosiţi cu postul cel mare? Ce cărţi zic să nu mănânci, nici să bei şi să nu ai femeie după lege? Chiar Apostolul Pavel a zis: „Cinstită este nunta şi patul neîntinat". Care din Prooroci nu s-a însoţit cu femeie, şi nu s-a arătat moştenitor Împărăţiei Cerului? Enoh cel mare şi minunat oare nu fiind însurat s-a ridicat spre cer, şi n-a văzut moarte până astăzi? Asemenea şi Avraam minunatul, oare n-a avut trei femei, şi s-a numit prieten al lui Dumnezeu şi s-a învrednicit a primi pe Dumnezeu în trei feţe în cortul său? Isaac oare n-a avut femeie și s-a făcut chip al lui Hristos? Iacob oare n-a avut două femei şi a putut cu îngerul a se lupta, iar pe Dumnezeu L-a văzut față-n faţă. Moise cel mare, capul Proorocilor şi slujitorul lui Dumnezeu, oare n-a avut femeie şi a vorbit cu Dumnezeu? Apoi neamul evreiesc l-a liberat din mânia cea amară a Egiptului şi s-a învrednicit Împărăţiei Cerului. Asemenea David, ceilalţi Prooroci şi Sfinţi bărbaţi, însoţindu-se cu legiuita însurare şi născând fii, s-au sălăşluit în Cereasca împărăţie".

Astfel grăind şi slăbind pe fericitul, l-a luat de mâini şi a început a-l trage spre prăpastia pierzării, tulburându-i gândul cel bun. Iar Martinian i-a răspuns: „Dacă te voi lua ca femeie, unde te voi duce şi cu ce te voi hrăni, neavând nimic? Căci eu, precum vezi, necâştigând nimic, viaţa mea este lipsită şi astfel am petrecut toate zilele vieţii mele până acum". Femeia a răspuns: „Domnul meu, să te învoieşti să fii cu mine și să mă îndulcesc de tinereţile tale; iar despre cele de trebuinţă pentru viaţa noastră nu te îngriji, că am eu casă şi averi, aur şi argint, slugi şi slujnice, și peste toate acelea te voi face stăpân".

Grăind acestea femeia, sau mai bine zis diavolul, care de la început este ucigaş de oameni, vorbind prin buzele ei şi amăgind pe Sfântul Martinian, el a început a se aprinde de poftă trupească şi a se învoi cu dânsa: apoi a început a-i vorbi despre păcat, cum să-l săvârşească. Deci, a zis către dânsa: „Femeie, aşteaptă puţin, căci unii oameni au obicei a veni la mine pentru binecuvântare, mă duc să mă uit în cale, ca nu cumva să vină

cineva şi să ne vadă făcând fapta aceasta; căci dacă nu putem să tăinuim înaintea lui Dumnezeu păcatul nostru, apoi cel puţin de oameni să-l tăinuim, ca să nu fim de vorbă şi de ocară”. Zicând acestea, a ieşit din chilie și stând pe o piatră înaltă ce era acolo, privea spre cale cu dinadinsul.

Dar iubitorul de oameni Dumnezeu, cel ce nu voieşte pierzarea nimănui, n-a trecut cu vederea ostenelile lui, făcute din tinereţe, și nu i-a defăimat rugăciunile, ci i-a ajutat şi i-a schimbat inima de la gândul cel rău spre cel bun. Deci pogorându-se el de pe piatră, a găsit nişte vreascuri uscate pe care, luându-le, le-a dus în chilie, le-a pus în mijloc și le-a dat foc, şi făcându-se flacără mare şi-a scos încălţămintele şi sărind a stat în mijlocul focului, apoi a început a i se arde trupul. Deci, arzându-se foarte şi durându-l picioarele a ieşit din foc şi ca şi cum certându-se cu sine zicea: „Ce, Martiniene, îţi place să te arzi în focul acesta vremelnic și în această cumplită muncire? Dacă vei putea să-l suferi, apoi apropie-te şi de femeia aceasta, pentru că ea, şi printr-însa diavolul, îţi mijloceşte focul cel veșnic; dar nu este ea vinovată, ci vechiul vrăjmaş, care a îndemnat-o asupra ta, vrând să facă împiedicare nevoinţei tale bune; gândeşte-te la munca aceea, sărace Martiniene, şi să ai în minte focul cel veşnic, pentru că acest foc văzut, vremelnic, se stinge cu apă şi, când arde, lumina este în el; iar focul cel veşnic nu are strălucire şi toate râurile şi mările ce sunt sub cer nu-l vor putea stinge. De poţi, deci, răbda focul cel nestins, apropie-te de femeie şi săvârşeşte păcatul”.

Acestea le grăia către sine, aducându-şi aminte de veşnica muncă, apoi slăbindu-l puţin durerile, a sărit iarăşi în foc şi stând în mijloc, se ardea foarte, până ce nu-i mai era cu putinţă să rabde mai mult. Apoi ieşind din foc a căzut la pământ şi suspinând din toată inima, a zis cu lacrimi către Dumnezeu: „Doamne Dumnezeul meu, fii milostiv mie păcătosul, iartă robia minţii mele şi învoirea către păcat. Tu care cerci inimile şi rărunchii, ştii inima mea că Te-am iubit din tinereţile mele şi pentru Tine mi-am dat trupul în focul acesta; iartă-mă, Stăpânul meu Doamne, Tu fii bun şi milostiv, mie păcătosului, că binecuvântat eşti în veci”.

Acestea le grăia zăcând la pământ, pentru că nu putea să stea pe picioare de cumplita ardere a focului; apoi a început a cânta: „Cât este de bun Dumnezeul lui Israel, celor drepţi la inimă, iar mie puţin de nu mi-au alunecat picioarele, puţin de s-au rătăcit paşii mei". Iar femeia văzând ceea ce se făcea și privind la fericitul cum şi-a dat trupul focului pentru mântuirea sufletului, a venit și ea întru cunoştinţa răutăţilor sale şi ca din somn s-a deşteptat; deci dezbrăcând hainele si toate podoabele sale, le-a aruncat în foc, şi luând pe dânsa zdrenţele, a căzut la picioarele fericitului Martinian şi a început a striga şi a grăi cu lacrimi: „Iartă-mă robul lui Dumnezeu, pe mine ticăloasa şi păcătoasa, pentru că tu şiii, stăpâne, că multe sunt meşteşugurile și amăgirile diavolului. Acela m-a amăgit şi m-a îndemnat să vin asupra ta; deci, roagă-te pentru mine, Cuvioase, ca prin rugăciunile tale să se mântuiască sufletul meu cel păcătos; şi aceasta s-o ştii cu încredinţare, o! părinte, că de acum nu mă voi mai întoarce în cetatea mea, nici voi mai intra în casa mea, nici voi mai vedea pe cineva din neamul meu, nici la lucrurile mele cele rele nu mă voi mai întoarce; ci mă voi îngriji de mântuirea ticălosului meu suflet, încă să mai ştii şi aceasta, stăpâne, că în ce chip m-a îndemnat diavolul a mă lupta asupra tu, aşa și eu păcătoasa mă voi întrarma asupra lui cu numele Domnului nostru Iisus Hristos, şi-l voi ruşina; pentru că înşelătorul ridicându-mă asupra ta, m-a răsculat asupra lui însuşi şi vrând ca prin mine să te biruiască, va fi el biruit de către mine, cu ajutorul Stăpânului nostru, Care şi pe desfrânate le primeşte la pocăinţă".

Acestea grăindu-le, ea vărsa neîncetat lacrimi din ochi. Iar fericitul i-a răspuns: „Domnul şi Dumnezeul meu să te ierte de păcate, o, femeie; deci, mergi în pace şi precum ai zis, nevoieşte-te pentru mântuirea ta, oşteşte-te asupra patimilor, prin pocăinţă, ca astfel să poţi ruşina pe cel viclean". Iar ea răspunzând, i-a grăit lui: „Mă rog ţie, să mă povăţuieşti la mântuire; spune-mi, unde să mă duc ca să mă mântuiesc?". El i-a răspuns: „Mergi la Betleem şi caută pe o sfântă fecioară - anume Paulina care a zidit acolo o biserică, şi mergând la dânsa să-i spui toate cele ce s-au întâmplat si la dânsa poţi să te mântuieşti".

Atunci femeia s-a sculat, s-a închinat lui şi i-a zis: „Roagă-te, părinte, pentru mine păcătoasa”. Sfântul s-a sculat de la pământ cu multă durere trupească, i-a dat puţine finice pentru cale, a scos-o din chilie, i-a arătat calea care ducea spre Ierusalim, și i-a zis: „Mergi cu pace, femeie, şi mântuieşte-ţi sufletul tău, nevoindu-te prin pocăinţă, şi vezi, să nu te mai întorci înapoi, pentru că nimeni, punând mâna pe plug și căutând înapoi, nu este îndreptat în împărăţia lui Dumnezeu; singură deci să iei aminte, ca să nu fii batjocorită iarăşi de vrăjmaşul; ci neslăbindu-te, să petreci întru pocăinţă, pentru că Dumnezeu primeşte pe cei ce se pocăiesc”. Iar ea auzind acestea mai mult şi-a lungit plângerea sa, zicând: „Nădăjduiesc şi eu spre Acela în Care au nădăjduit neamurile şi nu s-au ruşinat; nădăjduiesc că de acum diavolul nu va mai avea parte cu mine”. Iar fericitul Martinian însemnând-o cu Semnul Crucii, i-a zis: „Domnul Dumnezeul meu să-ţi păzească sufletul, şi să te ferească până în sfârşit”. Şi astfel femeia închinându-se robului lui Dumnezeu, s-a dus, iar Sfântul întorcându-se în chilia sa, a căzut la pământ, suspinând și rugându-se.

Plecând, ea mergea plângând şi rugându-se lui Dumnezeu, ca s-o povăţuiască la mântuire. Şi mergând o zi, a sosit noaptea, şi neputând să treacă lăţimea pustiei şi lungimea căii, a rămas la un loc unde a înserat; iar dimineaţa sculându-se, iarăşi mergea tânguindu-se și rugându-se, şi a ajuns la Betleem seara foarte târziu, unde a intrat în mănăstirea fericitei fecioare Paulina căreia, închinându-se, i-a spus cu deamănuntul toate cele ce se făcuseră.

Fericita Paulina auzindu-le acestea, a preamărit pe iubitorul de oamenii Dumnezeu, şi a primit-o tânguindu-se; apoi în toate zilele o învăţa pe ea, povăţuind-o la mântuire. Iar ea atât de mult se nevoia în postire, încât de multe ori fericita Paulina îi zicea: „Cruţă-ţi trupul tău fiică, să nu slăbească, ci să ai nevoinţă până în sfârşit”, dar ea mai mult petrecea întru pustniceştile osteneli, iar la sfârşitul zilelor, fericita Zoe - că astfel era numele ei - a cerut de la Dumnezeu acest dar, ca să o adevereze dacă este primită pocăinţa ei. Iar iubitorul de oameni Dumnezeu, spre încredinţarea milei Sale, i-a dat dar de tămăduiri. Căci într-una din zile, pe o femeie durând-o cumplit ochii, a venit în

mănăstire ca să câştige tămăduire; iar fericita Paulina, vrând să cerce pocăinţa Zoei, i-a zis: „Roagă-te, fiică, pentru această femeie, că doar prin rugăciunile tale Domnul îi va da tămăduire”. Deci rugându-se Zoe pentru acea bolnavă, în puţine zile i-a tămăduit ochii, şi aceea s-a făcut călugăriţă bună în mănăstirea lor. Iar fericita Zoe a împlinit doisprezece ani întru mare pocăinţă şi a adormit cu pace în Domnul. Dar în toţi anii pocăinţei sale ea n-a băut vin, nici a gustat untdelemn nici poame, fără numai pâine şi apă: uneori şi aceasta după două zile. Apoi somnul ei era pe pământul gol. Aceasta era nevoinţa Sfintei şi astfel a fost sfârşitul ei... (Vezi pe larg în Viețile Sfinților 13 februarie).

Diavolul în chip de cal, fiind legal cu Sf. Cruce, a dus pe Sf Ioan la Locurile Sfinte

Sfântul Ioan, Arhiepiscopul Novgorodului, stând oarecând, după obiceiul său, la rugăciune în chilia sa, la miezul nopţii, a mers diavolul vrând să înfricoşeze pe Sfântul prin năluciri, şi a intrat în ligheanul cel ce sta în camera lui de culcat și a început a tremura, tulburând apa. Iar Sfântul înţelegând diavoleasca nălucire, s-a apropiat de vas şi l-a însemnat pe el cu Crucea si cu certare a legat în lighean pe diavolul, cât să nu mai iasă el de acolo multă vreme. În urma căreia neputând diavolul să rabde, arzându-se de puterea Crucii, a început a striga cu glas omenesc: „O, amar mie, că sunt ars şi nu pot să rabd, degrabă mântuieşte-mă, Sfinte al lui Dumnezeu”. Iar Sfântul i-a zis: „Cine ești tu şi cum ai intrat aici?”. Răspuns-a diavolul: „Eu sunt vicleanul diavol, şi am venit aici ca să te tulbur. Căci mi se părea ca te vei înfricoşa ca om şi te vei lăsa de rugăciune, iar tu m-ai încuiat în vasul acesta, unde groaznic mă muncesc. Vai mie, că m-am amăgit şi am intrat aici, mântuieşte-mă, robule al lui Dumnezeu, şi de acum mă făgăduiesc că nu voi mai

veni altă dată aici”. Aşa strigând diavolul mult, i-a zis Sfântul: „Iată, pentru a ta neruşinoasă îndrăzneală îţi poruncesc ţie, ca în noaptea aceasta să mă duci în Ierusalim, la Biserica unde este Mormântul Domnului. Iar din Ierusalim, iarăşi aici în chilia mea, în noaptea aceasta să mă aduci şi după aceea îţi voi da drumul”.

Atunci diavolul cu totul s-a făgăduit să facă voia Sfântului, numai să fie mântuit din vas. Apoi Sfântul certând pe dracul, l-a eliberat pe el din vas, zicându-i: „Să-mi fii ca un cal, gata, stând înaintea chiliei mele ca, încălecând pe tine, să-mi săvârşesc dorinţa mea”. Iar diavolul a ieşit ca un întuneric din vas şi a stătut după porunca Sfântului la uşa chiliei ca un cal. Deci, Sfântul ieşind din chilie, s-a înarmat pe sine cu Sf. Cruce şi a încălecat pe drac, şi s-a aflat într-acea noapte în Sfânta Cetate a Ierusalimului, lângă biserica Sfintei Învieri, unde este Mormântul Domnului; iar pe drac l-a certat ca să nu se ducă de la locul acela. Şi stătea dracul neputând nicidecum să se mişte din loc, până ce Sfântul a făcut închinăciune la Mormântul Domnului şi la Cinstitul Lemn al Sfintei Cruci. Pentru că mergând la sf. biserică şi-a plecat genunchii înaintea uşii şi s-a rugat şi îndată i s-au deschis uşile sfintei biserici singure de la sine şi lumânările şi candelele de la Mormântul Domnului s-au aprins. Iar Sfântul cu mulţumită rugându-se lui Dumnezeu, a vărsat lacrimi şi s-a închinat la Mormântul Domnului şi l-a sărutat pe el, aşijderea și la purtătorul de viaţă lemn şi la toate sfintele icoane și locurile cele din biserică, şi săvârşindu-şi dorinţa, a ieşit, şi iarăşi uşile bisericeşti de la sine s-au închis. Şi găsind pe diavolul în acelaş loc, unde-i poruncise lui, stând ca un cal gata, a încălecat pe el, şi s-a aflat în noaptea aceea la marele Novgorod în chilia sa.

Ducându-se diavolul de la Sfânt, l-a rugat să nu spună nimănui cele ce se petrecuseră cu dânsul; cum că, legat fiind prin certare, i-a slujit lui dracul ca un rob. „Iar de vei spune cuiva, zicea el, că ai umblat pe mine călare, apoi nu voi înceta făcându-ţi ție supărare, pună ce voi aduce asupra ta o ispita mare”. Acestea zicând diavolul, Sfântul a făcut semnul Sfintei Cruci pe sine și îndată diavolul ca fumul s-a stins şi a pierit de la dânsul.

Oarecând Sfântul, cu cinstiţi bărbaţi, cu egumeni, cu preoţi şi cu cetăţeni temători de Dumnezeu, îndeletnicindu-se în duhovniceasca vorbire şi din Vieţile Sfinţilor povestind și multe spre folos spunând, i s-a întâmplat lui de a arătat şi acest lucru, de care am povestit, ca despre altcineva grăind, şi zise: „Ştiu pe un om ca acela, care într-o noapte, din marele Novgorod a fost în Ierusalim, şi închinânclu-se la Mormântul Domnului, și la purtătorul de viaţă lemn al Sfintei Cruci, tot în aceeaşi noapte s-a întors în marele Novgorod, mergând călare pe dracul, pe care, prin certare, îl legase ca pe un robit. Iar cei ce auzeau, se mirau de aceasta foarte. Dar diavolul scrâşnea cu dinţii asupra Sfântului, zicându-i: „De vreme ce ai dat pe față taina aceasta, voi aduce asupra ta o ispita ca aceea, ca osândit să fii de toţi cetăţenii ca un desfrânat”.

Din vremea aceea, prin slobozirea lui Dumnezeu, a început diavolul a aduce asupra Sfântului o ispitire ca aceasta: Venind la Sfântul mulţi oameni pentru binecuvântare, le arăta diavolul în chilia lui felurite năluciri, uneori încălţăminte femeiască, alteori mărgele, iar alteori găteli şi haine cu care femeile se împodobesc. Deci, oamenii cei ce veneau, văzându-le acelea, se scandalizau şi gândeau rău de Sfântul, părânduli-se că ţine femeie în chilia sa, și se tulburau pentru aceasta şi sfătuindu-se între dânşii, ziceau: „Cu nedreptate este ca un Arhiereu ca acesta depravat, să fie pe scaunul apostolic”. Iar odinioară adunându-se oamenii şi la chilia Sfântului mergând, s-a închipuit diavolul în fetişoară, şi alerga înaintea lor, ca şi cum ar fi fugind din chilia Sfântului; iar oamenii văzând-o, strigară și începură a alerga, vrând să prindă pe fetişoara aceea; însă diavolul a scăpat după chilia Sfântului şi s-a făcut nevăzut.

Deci auzind Sfântul gălăgia poporului, a ieşit din chilie şi a zis către oameni: „Ce este, fiilor? De ce este gâlceava între voi?”. Iar ei strigând asupra lui ca la un depravat, defăimându-l şi ocărându-l, l-au apucat şi începură a-l batjocori. Apoi nepricepându-se ce să-i mai facă, ziseră între dânşii: „Să-l ducem la râu și să-l punem pe o plută, ca să-l ducă apa de la cetatea noastră în jos pe râu. Şi ducând pe Sfântul şi curatul Arhiereul lui Dumnezeu la podul cel mare, care este peste râul Volhov, i-au dat drumul

pe o plută, şi s-a împlinit cuvântul vicleanului diavol, care i-a zis, lăudându-se: „Voi aduce asupra ta o ispită ca aceea, ca osândit să fii de toţi, ca un depravat”; şi se bucura vicleanul văzând pe Sfântul batjocorit.

Însă nevinovăţiei dreptului ajutându-i Darul lui Dumnezeu, a biruit şi a ruşinat pe vrăjmaşi, căci Sfântul pe plută fiind pus, înota pluta aceea în susul râului, împotriva curgerii celei mari a apei, care este la marele pod, de nimeni fiind trasă, decât numai de puterea lui Dumnezeu, şi plutea spre mănăstirea Sfântului Gheorghe, care se afla departe de cetate ca la trei stadii. Iar oamenii văzând o minune ca aceea, s-au spăimântat şi, schimbându-se din răutate, îşi rupeau hainele si se tânguiau, zicând: „Am greşit şi nedreptate am făcut; oi fiind, am judecat pe păstorul”, şi alergau pe mal rugând pe Sfântul ca să le ierte lor păcatul şi să se întoarcă la scaunul său. „Iartă-ne nouă, părinte, ziceau, întru neştiinţă ţi-am greşit, să nu pomeneşti răutatea noastră şi nu ne lăsa pe noi fiii tăi”. Aşijderea şi tot clerul, întâmpinând pe Sfântul şi plecându-şi ei capetele la pământ, cu lacrimi îl rugau să se întoarcă la scaunul său.

Iar el ca un alt Ştefan, asemănându-se întâiului Mucenic, se ruga lui Dumnezeu pentru cei ce l-au nedreptăţit pe dânsul, zicând: „Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta”. Şi s-a oprit la margine, aproape de mănăstirea despre care mai înainte am zis, ca la o jumătate de stadie, şi sculându-se de pe plută a ieşit pe mal. Iar poporul cu plângere, căzând la dânsul, îşi cereau iertăciune şi se bucurau că au îmblânzit pe Sfântul şi că a descoperit Domnul viaţa lui cea nevinovată şi curată. Deci Sfântul fără de răutate fiind, tuturor iertăciune dându-le, le spunea cum umblând călare pe dracul a fost în Ierusalim, şi cum diavolul s-a lăudat asupra lui. Deci, toţi auzind aceasta, au proslăvit pe Dumnezeu şi aşa s-a întors Sfântul la scaunul său cu mare cinste şi slavă, şi învăţa pe oameni, zicându-le: „Fiilor, cu cercetare să faceţi tot lucrul, ca să nu vă amăgiţi de diavolul, şi ca nu cândva să aflaţi împletită răutatea cu bunătatea şi vinovaţi veţi fi Judecăţii lui Dumnezeu...” (Vezi pe larg Viețile Sfinților la 7 septembrie).

Fiilor şi fiicelor! „Când vă apropiaţi să slujiţi lui Dumnezeu, gătiți-vă sufletele pentru ispite” (Cartea înţelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah (Ecclesiasticul) 2, 1). „Aceasta este voia lui Dumnezeu, Sfinţirea voastră, a vă feri voi de toată curvia. A şti fiecare din voi a-şi stăpâni vasul său întru sfinţenie şi cinste, nu întru patimă de poftă ca și păgânii care nu cunosc pe Dumnezeu. Pentru că nu ne-a chemat pe noi Dumnezeu spre necurăţie, ci spre sfinţenie” (1 Tesaloniceni 4, 3-7).

Răspuns pătimaşilor împotrivitori

Umilinţa adevărată face pe creştin a se supune întru toate lui Dumnezeu, voii Lui şi aleşilor Săi. Mândria omenească, însă, se împotriveşte Dumnezeieştilor învăţături. Aceasta o vedem manifestându-se în orice vreme şi în orice loc. Noi - zic unii - nu ne împodobim pentru curvie sau preacurvie, nici purtăm, nici ne dregem pe faţă, ori privim cu iscodire pentru vreun rău, nu; ci întrebuinţăm toate acestea simplu şi numai din obicei.

La aceste cuvinte împotrivitoare, noi răspundem în trei feluri, zicând cu Sfântul Ioan Hrisostom:

ÎNTÂI, Dumnezeu care cercetează inimile şi rărunchii, El ştie dacă în adevăr şi în conştiinţa sufletului vostru ziceţi acestea şi nu din făţărnicie, minţind; alta având în inima voastră şi alta zicând din gură, că înaintea lui Dumnezeu veţi da voi seama în ziua judecăţii, dacă acestea, nu le întrebuinţaţi cu scop rău, precum ziceţi: „Aceasta nu o faci, adică, să curveşti? Dar pentru ce alta? Ca să se mire lumea de tine? Şi nu te ruşinezi, nici te roşeşti, vrând să fii lăudată pentru acest scop? Ci aşa, zici, numai simplu le port şi nu pentru acest scop. Ştie Dumnezeu cele ce zici către noi (de sunt adevărate), că n-ai să-mi

dai mie răspuns, ci Celui ce este de față la toate câte se fac şi Care atunci va cerceta acestea” (Cuvântul 8, la Epistola 1 către Timotei).

Al doilea, răspundem: Fie după cum aţi zis, că voi bărbaţii și femeile care vă împodobiţi nu faceţi aceasta cu scop rău şi curvesc, dar şi aşa, nu se cuvine deloc să le întrebuinţaţi. Pentru că fie și aşa, tu bărbatul cel ce te împodobeşti şi le ungi cu mirosuri, nu faci aceasta ca să curveşti, ori să preacurveşti, dar acea nefericită de femeie care te vede aşa înfrumuseţat, aşa dres şi ferchezuit, nu se trage şi se prinde în laţul poftei tale, şi prin poftire curveşte şi prea-curvește cu tine? Pentru aceea, tu te faci mijlocitor păcatului şi pierzării ei şi moşteneşti osânda, ca cel ce ai smintit sufletul ticăloasei aceleia. Lasă - zice - că şi tu de multe ori eşti silit să cazi în curvie cu acea femeie căreia i-ai plăcut pentru înfrumuseţarea ta, văzând-o pe ea căutând aşa la tine. Şi cel ce mai înainte nu te împodobeai pentru curvie, mai pe urmă cazi în curvie din cauza împodobirii.

Aşa adeverează Dumnezeieştii Apostoli, zicând în aşezământul lor (Cartea 1, cap. 3): „Nu te împodobi spre a vâna vreo altă femeie, căci de vei fi silit să faci cu ea păcatul, moarte veşnică va veni peste tine de la Dumnezeu și întru simţire amar te vei munci. Sau chiar nesăvârşind ruşinea, ci scuturând-o o vei lepăda pe ea, şi atunci iarăşi ai păcătuit, că deşi n-ai săvârşit păcatul, de ajuns este numai să faci, ca prin împodobirea ta să vânezi femeia de a te pofti pe tine, făcând-o pe ea pătimaşă, încât să preacurvească prin poftă cu tine”. Şi iarăşi: „căci ea văzându-te pe tine... s-a rănit în inimă de frumuseţea tinereţii tale şi de împodobirea ta, încât vrea sa te iubească, şi vei fi vinovat căderii aceleia, ca unul ce te-ai făcut pricină de sminteala ei şi prin urmare moştenitor iadului”.

De asemenea, fie după cum s-a zis, că şi tu, femeie, care te împodobeşti şi te ungi cu mirosuri şi pui dresuri, eşti înţeleaptă şi nu întrebuinţezi acestea cu scop curvesc, dar bărbaţii cei ce te văd aşa dichisită, nu se rănesc în inimă și curvesc şi preacurvesc cu tine? Şi curviei acesteia şi păcatului tu eşti cauza, deoarece tu dai ocazie. Pentru aceea, fiind înţeleaptă, capeţi nume rău de curvă, și chiar așa te socoteşti, fără să foloseşti ceva

din cumpătarea ta. Aşa o adeverează, întâi Dumnezeieştii Apostoli, zicând: „Că deşi tu nu faci aceste spurcăciuni cu scop ca să păcătuieşti, ci numai ca să te împodobeşti, nici aşa nu vei scăpa de judecată în ziua aceea, fiindcă ai silit pe altul să vină cu poftă către tine şi nu te-ai păzit pe tine, încât nici tu să cazi în păcat, nici alţii să se smintească de tine" (Aşezăminte, Cartea 1, cap. 8); şi al doilea, Dumnezeiescul Hrisostom, zicând: „Nici cea înţeleaptă nu câştigă ceva din înţelepciune, dacă prin purtarea ei cea dinafară va lua nume de preacurvă... Şi ce am să pătimesc eu, zici, dacă altul va bănui că eu aş fi preacurvă? Tu îi dai prilej: cu chipul, cu privirea si cu mlădierile curvești" (Cuvântul 8 la epistola întâi către Timotei).

Iar precum s-a zis, ei poate că nu vin spre poftă din pricina împodobirii tale, dar se îndeamnă şi zic: că dacă această femeie se împodobeşte aşa, într-adevăr este curvă şi rea şi pentru aceasta întrebuinţează podoabele, ca să atragă pe bărbaţi spre dragoste. Tot aşa zicem şi către cei ce privesc cu iscodire, că adică, deşi tu care priveşti aşa cu luare aminte feţele cele frumoase, nu te sminteşti, dar fratele tău care te vede căutând aşa cu ochii la frumuseţile femeilor şi ale bărbaţilor, se sminteşte de tine, socotindu-te ca pe un iubitor de curvie şi neînfrânat, şi aşa păcătuieşte şi se osândeşte sufletul ticălosului aceluia pentru care Hristos a murit; cum zice Apostol Pavel: şi te faci tu vinovat păcatului şi pierzării lui pentru că îi dai pricină şi prilej de sminteală.

AL TREILEA şi cel din urmă răspundem către cei ce zic că nu se împodobesc, nici se ung cu mirosuri, şi celelalte zise nu le fac cu scop rău şi curvesc. Voi, fraţilor, care ziceţi acestea, vă arătaţi că încă nu cunoaşteţi nici chiar inima voastră, nici însăşi patimile acestea pe care le ascunde inima întru adâncul ei, ci vedeţi numai cu ochii cei dinafară şi simţiţi, şi priviţi numai la arătarea cea din afară a lucrurilor. Pentru aceasta sunteţi neştiutori si nu înţelegeţi de care patimi şi gânduri vă purtaţi şi vă luptaţi. Şi într-adevăr suferiţi, iar boala de care suferiţi n-o cunoaşteţi; după cum pătimesc unii oameni bolnavi, ce sunt groşi sau stricaţi la minte și copilăroşi. Că de veţi lua aminte cu gândul vostru la omul cel dinăuntru şi de veţi cerceta gândurile şi mişcările minţii

voastre, cu adevărat nu veţi îndrăzni niciodată să ziceţi că vă împodobiţi şi ţineţi miruri (parfum, colonie, etc.), fără să aveţi vreun gând curvesc şi rău.

Este cu putinţă (a nu cădea ei în păcat) vreodată, fiind oameni pătimaşi, oameni ce au pline venele de sânge, plini nervii de duh și oasele încărcate cu cărnuri grase, oameni fragezi, mâncând și bând în toate zilele, oameni, în sfârşit, obişnuiţi a se pleca la plăcerile trupului? Este cu putinţă, zic, astfel de oameni a se împodobi cu haine strălucitoare şi a se unge cu parfumuri scumpe, a întrebuinţa necuviincioase dresuri de prisos, a privi frumuseţile femeilor (şi femeile feţele bărbaţilor) cu patimă si cu iscodire şi după aceasta să nu păcătuiască pe ascuns în inimă şi să nu se întineze cu gânduri curveşti? Eu zic şi hotărăsc, că mai lesne le este lor a învia morţii, decât întrebuinţând nepotrivitele lucruri cele mai sus zise şi să nu se plece la patimile curviei. Şi aceasta o zic urmând Dumnezeiescului Ieronim, care spune: „Că a petrece cineva împreună cu femei şi a nu gândi la ele, este lucru mai preaslâvit decât a învia morţii”.

Pentru aceasta vă rog călduros, fraţii mei și surorile mele în Domnul, lăsaţi aceste dezvinovăţiri cu care diavolul caută să piardă sufletele voastre şi încetaţi de la împodobiri, parfumări şi dresuri, care au începutul de la mândrie și slavă deşartă. Căci, câte femei şi câţi bărbaţi fac acestea, din slavă deşartă le fac, precum a zis Isaia: „Pentru că s-au înălţat felele Sionului şi au umblat cu grumajii ridicaţi şi clipind din ochi şi cu păşitul picioarelor împreună, târăsc hainele şi împreună joacă cu picioarele” (Isaia 3, 16). Acestea, zic, îşi au începutul de la mândrie, iar sfârşitul lor ajunge la curvie și la preacurvie şi la necurăţia trupului; şi temelia le este deşertăciunea şi zadarnica osteneală. Căci dacă Solomon, cel ce a cercat toate acestea, a zis: „Deşertăciunea deşertăciunilor, toate sunt deşertăciune” (Ecclesiastul 1, 2), cine nu vede că şi dichisirile hainelor şi ungerea cu parfumuri şi altele care am zis, şi acestea sunt deşertăciunea deşertăciunilor? Temeţi-vă, aşadar, de certările pe care Sfintele Sinoade ecumenice le hotărăsc asupra celor mai de sus şi înfricoşatele pedepse pe care le dă Dumnezeu celor ce întrebuinţează acestea şi încetaţi de la această neorânduială. Acestea toate socotindu-le bine în mintea

noastră, să lepădăm de la noi toate apucăturile păgâneşti, căci periclitează mântuirea sufletelor noastre.

Privitor la aceste petreceri anticreştineşti cu jocuri păgâneşti, Dumnezeiasca Scriptură ne învaţă, zicând: „Să nu vă faceţi idolatri ca şi unii israeliteni în pustie, precum este scris: Şezut-a poporul de a mâncat şi a băut şi s-a sculat de a jucat”. Căzând în curvie, au fost ucişi 23.000 de idolatri (1 Corinteni 10, 7-8; Ieșirea 32, 6).

Iată lumea cu modele. Împodobirile păgâneşti, înzorzonările sataniceşti, sulemenirile şi pasiunile ei josnice, unde a ajuns?! În loc de a se lăsa condusă de cuvântul lui Dumnezeu, ea s-a încurcat în pânza păianjenului infernal. Diavolul, din ascunzişul său nevăzut, îi hăituieşte de urechi şi de minte, ca să sară și să se învârtească după voile lui, până se prăbuşesc în iadul vremelnic și veşnic. „Fraţilor! Păziţi-vă de idoli şi de prăznuirile păgâneşti” (1 Ioan 5, 21; 1 Corinteni 10, 7, 14; Galateni 5, 21; Romani 13, 13)

Cei care se împodobesc, cad sub afurisenie

Iubitorii de împodobirea lor cu virtuţi creştineşti, sârguindu-se la aceasta cu chibzuială, se umplu de Duhul Sfânt. Iubitorii de împodobirea lor cu haine luxoase, zorzoane, dresuri, sârguindu-se la acestea, se umplu pe sine de întunecare şi prăbuşiri. Sfântul Sinod ecumenic al VI-lea - scrie şi Nicodim Aghioritul - porunceşte să se îndrepteze cu certări bărbaţii şi femeile care se ferchezuiesc şi-şi împletesc perii capului lor, spre vătămarea şi amăgirea celor ce-i privesc; şi, dacă nu se îndreptează, îi desparte, zicând astfel în canonul 96 al lui: „Cei ce întru Hristos prin Botez s-au îmbrăcat, au mărturisit a urma petrecerea Lui cea în trup. Deci, pe cei ce părul capului, spre vătămarea

celor ce-i văd, cu aflări de împodobire îl împletesc şi-l gătesc, şi amăgire din aceasta propun sufletelor celor neîntărite, cu certare potrivită, părinteşte îi vindecăm... iar dacă cineva afară de canonul acesta ar face, să se afurisească”. Tot aşa şi Sfântul şi ecumenicul Sinod al 7-lea, supune certării pe Episcopii şi clericii care se împodobesc cu haine luxoase sau se ung cu mirosuri; căci aşa zice în canonul 16 al lui: „Deci, Episcopii sau clericii care se împodobesc pe sine cu haine strălucite şi luminate, aceştia trebuie a se îndrepta. Iar de ar stărui, să se dea certării. Aşijderea și cei ce se ung cu mirodenii; iar certarea aceasta este: pe o săptămână să se afurisească, după al 27-lea canon al Sinodului 6 ecumenic.

Sub această afurisenie - zice subînsemnarea canonului 96 al Sinodului 6 ecumenic - cad, după Zonara, şi cei ce nicicum nu pun brici pe capul lor, nici îşi taie perii capului, ci înadins îi lasă ca să se facă lungi până la brâu, ca al femeilor. Asemenea şi cei ce îşi vopsesc pletele ca să se facă roşii, sau ca aurul, sau îl leagă cu trestii ca să se facă creţe, sau pun peruci şi străin păr pe capul lor. Acestei afurisenii se supun şi cei ce îşi rad bărbile ca să se facă drepte şi frumoase în urmă, şi nu creţe, sau pentru ca să se arate totdeauna ca nişte tineri fără de bărbi. Şi cei ce cu cărămidă înfocată îşi ard perii câţi sunt mai lungi decât ceilalţi sau mai strâmbi (care îşi potrivesc, tund) precum şi cei care cu ţimbistre îşi smulg perii feţei ca să se arate frumoşi. Sau îşi vopsesc bărbile ca să nu se arate bătrâni. Aşijderea (sub aceeaşi afurisire cad) şi femeile ce se sulimenesc și pun dresuri (pudră, cremă, vopsele...) pe faţa lor, ca să se arate frumoase şi să tragă pe bărbaţi spre sataniceasca lor iubire. O, şi cum ticăloasele (ticăloşii) îndrăznesc a necinsti chipul ce le-a dat Dumnezeu cu aceste mici împodobiri. Ah! şi cum le va cunoaşte Dumnezeu de sunt făpturi şi chipuri ale Sale, când ele (ei) poartă altă faţă, diavolească, şi alt chip, satanicesc”.

Spicele de grâu

Un ţăran s-a dus la câmp cu fiul său mititel, Gavriil, ca să vadă dacă s-a copt grâul îndeajuns. „Uite tată! - zise băiatul neumblat - unele spice, ce sus îşi ţin capetele. Astea se vede că sunt de soi mai ales. Cele care se pleacă aşa tare pe lângă acestea, sunt de bună seamă cu mult mai rele şi mai de rând”. Tatăl copilului rupse atunci câteva spice şi-i zise: „Nepriceputule copil, ia vezi spicul acesta care îşi ridică sus capul, e numai praf şi goliciune; iar spicul acesta care se pleacă cu atâta sfială e plin de cele mai frumoase grăunţe”.

Capul prea sus înălţat, nu-i cu roade încărcat (Istorioare morale, 24).

Pedepsele celor ce se împodobesc

Dumnezeu Însuşi - zice duhovnicescul părinte Nicodim Aghioritul - nu încetează a pedepsi pe bărbaţii şi femeile care se împodobesc şi ţin mirodenii şi întrebuinţează dresuri: uneori cu căderea în robii (şi felurite calamităţi); iar alteori cu moarte. Aşa înfricoşează El prin Proorocul Isaia că are să smerească pe boieroaicele Ierusalimului şi să le ia podoabele lor: iar în loc de binemirositoare parfumuri, să le împută cu praf puturos, în loc de brâiele cele scumpe, să le încingă cu funii, şi în loc de împodobirea capului, să pleşuvească şi să râieze capetele lor, în loc de hainele cele roşii, să le îmbrace cu saci de păr: „Va smeri Dumnezeu pe doamnele, fetele Sionului şi Domnul va dezveli chipul lor în ziua aceea. Şi va lua Domnul mărirea îmbrăcămintei şi podoabele lor şi gătelile părului lor... Şi în locul mirosului celui frumos, va fi praf şi, în loc de brâu, te vei încinge cu funie şi în locul podoabei celei de aur a capului, vei avea

pleşuvire pentru faptele tale, şi în locul hainei celei de porfiră te vei îmbrăca cu sac” (Isaia 3, 17).

Aşa Ieremia plânge pe bărbaţii Ierusalimului cum s-au robit şi cei ce se împodobeau cu haine roşii şi binemirositoare, s-au îmbrăcat pe urmă cu haine împuţite şi defăimate: „Cei care mâncau odinioară mâncăruri alese, cad de foame pe uliţe; iar cei care au fost crescuţi în mătase, stau căzuţi în gunoi” (Plângerile lui Ieremia 5). Şi iarăşi: „Şi voi pierde de la ei glasul cel de bucurie şi glasul cel de veselie, mirosul cel de mir şi lumina din sfeşnic” (Ieremia 25, 10). Aşa cu moarte, şi moarte necinstită, şi osândă, a pedepsit Dumnezeu pe Izabela, pentru că s-a împodobit şi a pus dresuri pe faţă, iar Iu împăratul, îndată ce a văzut-o că s-a plecat pe fereastră înfrumuseţată, ca să-l vadă, a poruncit de au aruncat-o jos, şi sângele ei a stropit zidul şi caii au călcat-o şi câinii au mâncat trupul ei, şi nimic n-au lăsat, fără numai capul şi oasele mâinilor şi ale picioarelor; pentru aceea nici oasele ei nu s-au îngropat, ci au rămas afară pe pământ, defăimate ca un gunoi. „Şi va fi trupul cel mort al lzabelei ca gunoiul pe faţa ţarinei în câmpul lui Israel, ca să nu mai zică cineva: aceasta este Izabela” (4 Regi 9, 37).

Aţi auzit, voi bărbaţilor, care vă împodobiţi, sub ce pedepse cădeţi? Aţi auzit, femeilor, care puneţi dresuri pe faţă, ce osândă luaţi? Deci, nu vă mai faceţi şi voi alte Izabele, pentru ca nici osânda morţii ei să nu o luaţi. Ce faceţi neînţelegătorilor bărbaţi şi neînţelegătoarelor femei? Împodobiţi trupul şi ungeţi tina cu mirosuri? Trupul cel prea puturos şi împuţit, trupul care îşi are începutul lui din stricăciune şi din rea putoare? Trupul care, şi viu fiind, este ca un sicriu puturos şi după moarte atât de prea puturos se face, încât nu sunt de potriva acestei putori toate murdăriile clin lume. O, mare neînţelegere! Într-adevăr, voi cu acestea pe care le săvârşiţi, vă arătaţi că voiţi a încerca să faceţi cu putinţă pe cele ce sunt cu neputinţă paremiei, adică: Să spălaţi tina, să aduceţi apă cu ciurul, să scoateţi apă din vas găurit, să împletiţi funie din nisip şi altele asemenea. Pentru aceea, veniţi-vă în simţiri şi încetaţi de la astfel de zadarnică silinţă.

Această spoială împodobitoare pusă sub grele blesteme şi afurisenii, o mustră şi Mântuitorul, zicând: „Vai vouă... că sunteţi asemenea mormintelor văruite, care pe dinafară se arată frumoase, iar pe dinăuntru sunt pline de oasele morţilor şi de toată necurăţia” (Matei 23, 27; Luca 11, 41; Faptele Apostolilor 23, 3).

Femeia împodobită este casa tuturor diavolilor din iad

Aşa zice Sf. Ambrozie, Episcopul Mediolanului. Şi dacă observăm cu atenţie urmările majorităţii femeilor pasionate după mode, lux, cochetării, împodobiri, înzorzonări, sulimeniri, sluţiri, etc., vedem că aşa este şi că are foarte multă dreptate acest Sfânt Părinte bisericesc. Spre edificarea multor suflete, dăm aici întâmplarea de mai jos.

Femeia împodobită, a văzut pe diavoli jucând în părul ei

Într-o cetate creştinească era o femeie cu numele Margareta, care iubea mult a se împodobi în duminici şi în celelalte sărbători. Într-o zi de sărbătoare s-a pregătit să se ducă la o petrecere lumească, ştiţi dvs. cum e obiceiul omenirii păcătoase... la joc! În acest scop şi-a luat toate hainele pentru gătit şi cutia cu dresuri pentru faţă, și s-a dus cu ele înaintea oglinzii pentru a se găti, ca să fie frumoasă și plăcută la lumea care o va vedea. În felul acesta şi-a pierdut câtva timp din sfânta zi de sărbătoare, cu lăutul, cu pieptănatul şi cu aranjatul părului, cu pudratul feţei, cu feştitul buzelor cu roşu, cu aşezatul cerceilor, mărgelelor, hainelor, inelelor, brăţărilor, etc.

După ce s-a văzut gătită, aşa cum credea ea că ar fi mai pe placul lumii, s-a plimbat puţin prin casă, uitându-se pe lângă sine, să vadă cum îi stau hainele pe corp. După aceea hai înapoi la oglindă să vadă cât e de frumos îmbrăcată, cum îi este faţa de rumenită, cum îi părul de întocmit şi cum este încreţit, cum îi stau cerceii, pieptenii, mărgelele. panglicile, salbele și celelalte. Când îşi priveşte faţa în oglindă, ce credeţi că a văzut? Printre părul pieptănat, aranjat şi încreţit la modă, a văzut pe capul ei şi pe corp, o sumedenie de drăcuşori ca în chip de şerpi, care umblau printre cosiţe, pe grumaz şi pe haine. Aceşti drăcuşori, în chip de şerpi erau grozav de urâţi si înspâimântători la vedere. Din gurile lor ieşeau scântei, foc şi fum negru şi puturos. Atâta erau de răi încât se mâncau unii pe alţii, şi şuierau de te cuprindea groaza. La vederea aceasta înfricoşată, biata femeie a scos un strigăt de spaimă, a dat înapoi și a căzut pe spate leşinată de frică. Tocmai târziu seara, când lumea se întorcea de la praznicul diavolului, unde jucase, şi-a venit în fire şi biata femeie din leşin.

După ce s-a deşteptat, a cunoscut că împodobirea cu haine de lux şi schimonosirea feţei cu pudră, roşeală, cercei şi alte podoabe femeieşti, nu sunt plăcute lui Dumnezeu, ci numai dracilor... De aici înainte n-a mai cutezat să se mai împodobească, ci totdeauna umbla îmbrăcată simplu. Îmbrobodită, învăţând pe oricare vrea s-asculte, ca să se păzească de a se împodobi, că-i mare păcat.

O altă carte bisericească spune că la vămile văzduhului ies dracii înaintea celor care au acest obicei drăcesc al sulimenitului şi le trag în focul nestins... Sfinţii îngeri spun că femeile și fetele care se sulimenesc şi se împodobesc, se aseamănă cu dracii („Părăsiţi calea Pierzării” pag. 126-128 de Nicodim Măndiță. Vezi şi vama 22-a din cele 24 vămi ale văzduhului).

Fraţilor şi surorilor în Hristos, deschideţi-vă ochii sufletelor şi vă păziţi ca de foc, ca de însuşi diavolul, de acest idol al luxului. Luxul e feciorul drăcesc al păcatului mândriei, care a făcut din unii îngeri luminaţi (care s-au răzvrătit împotriva Domnului Dumnezeu), draci întunecaţi.

Păziţi-vă de boala asta drăcească, pentru că vă duce în prăpastia durerilor, mizeriilor, deznădăjduirii şi a pierzării trupeşti şi sufleteşti, cum a mai dus până azi o sumedenie de lume. Luxul se potriveşte la păgâni, nu la noi creştinii.

Cine este al lui Hristos, îşi împodobeşte viaţa cu virtuţi creştineşti. Acestea fac să strălucească faţa creştinului ca soarele. Hristos e Lumină, şi urmaşii Lui tot lumină trebuie să fie. „Voi sunteţi lumina lumii”. „Ca fiii luminii să umblaţi, răscumpărând vremea, căci zilele rele sunt” (Matei 5, 13-14; Efeseni 5, 16).

Împodobirile sunt nepotrivite creştinilor

Urmaşii Domnului nostru Iisus Hristos se numesc ORTODOCȘI. Noi, ortodocșii, purtând numele Domnului Hristos asupra noastră, suntem datori să umblăm după Dumnezeieştile Lui învăţături. Toţi câţi ne-am botezat în Hristos, în Hristos ne-am şi îmbrăcat, deci trebuie să şi vieţuim în El, să răbdăm cu El, ca să şi împăraţim cu El (Galateni 3, 27; 1 Timotei 2). Toată viata creştinilor - zice Nicodim Aghioritul - este viaţă de pocăinţă, viață de plângere şi de întristare. Pocăinţei şi plângerii însă, îi sunt străine cu totul şi nepotrivite împodobirile hainelor, ungerea cu mirosuri şi dresurile. Pocăinţei şi întristării sunt potriviţi sacii de păr, cenuşa și alte rele pătimiri ale trupului. Aşa David, când se pocăia, purta sac (Psalmi 34, 12); Ahab când s-a umilit și s-a pocăit pentru cuvântul pe care l-a auzit de la Proorocul Ilie, a purtat sac şi a postit: „Și dacă a auzit Ahab cuvintele acestea, şi-a rupt hainele sale, a încins sac peste trupul său, a postit şi a dormit în sac, și a umblat trist. Atunci a fost cuvântul Domnului către Ilie Tesviteanul pentru Ahab, şi a zis Domnul: Vezi cum s-a smerit Ahab înaintea Mea? Fiindcă s-a smerit

înaintea Mea, de aceea nu voi aduce necazurile în zilele lui: ci în zilele fiului său voi aduce necazurile peste casa lui” (3 Regi 21, 27-29).

Aşa Ninivitenii, când s-au pocăit, au purtat sac şi au aşternut cenuşă. „Şi împăratul s-a sculat de pe scaunul său şi s-a dezbrăcat de hainele sale şi s-a îmbrăcat cu sac şi a şezut în cenuşă... Şi s-au îmbrăcat oamenii cu saci” (Iona 3, 6-10).

Ce te mândreşti, o, omule?

Ce boală urâtă este mândria și, vai, câţi suferă de boala asta. Este doar cea mai răspândită boală sufletească. Ce te mândreşti, o, omule, şi cu ce te mândreşti? Te mândreşti cu avuţia ta şi cu banii tăi? Dar până mâine poţi deveni sărac. Te mândreşti cu sănătatea şi cu puterea ta? Dar, până mâine, poţi fi doborât în pat sau chiar în mormânt. Te mândreşti cu ştiinţa, cu frumuseţea, cu rangul ce-l ai? Dar toate acestea nu sunt ale tale şi în orice clipa le poţi pierde. Tu te mândreşti cu penele care nu sunt ale tale. Tu eşti exact în chipul unui corb ce se mândreşte cu penele împrumutate de la un păun.

Oare poate te mândreşti cu faptele tale şi cu viaţa ta de creştin? Asta-i o mândrie şi mai deşartă. Oricât de bun te-ai crede tu, eu îţi voi spune răspicat că eşti plin de răutate. Nimic nu este sănătos înăuntrul tău. Totul e putred, totul e stricat. „Tot capul este bolnav şi toată inima ta suferă de moarte” (Isaia 1, 5). Şi cu starea aceasta grozavă tu, omule, te mândreşti? Păi, nu vezi că eşti şi aici, împodobit în chipul unui corb urât ce se mândreşte cu penele unui păun?

Păi, oricâte pene ţi-ai pune, dragul meu, tu tot nu vei putea intra în rândul porumbeilor din rai. Cu penele trufiei nici un pas nu vei putea face spre mântuire.

În împărăţia lui Dumnezeu tu nu vei putea intra până nu vei cădea în faţa lui Dumnezeu aşa cum eşti, strigând şi tu cu vameşul din Sf. Evanghelie: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului... Dumnezeule, ajută-mi să mă pot face dintr-un om vechi, om nou... dintr-un vas spurcat, un vas ales... dintr-un corb urât, într-un porumbel curat”.

Ce te mândreşti, o, omule? Tu eşti pământ şi cenuşă. Ce te trufeşti, pământule (Cartea înţelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah (Ecclesiasticul) 10, 9)? Tu n-ai stat niciodată în faţa lui Dumnezeu, de aceea te trufeşti. Te rog, apleacă-te în faţa lui Dumnezeu. Te rog, apleacă-te cu adevărat în faţa lui Dumnezeu şi îndată vei scăpa de acest grozav beteşug sufletesc. Te rog, apleacă-te cu adevărat în faţa lui Dumnezeu şi îndată vei simţi şi tu ceea ce a simţit vameşul din Sfânta Evanghelie şi vei striga şi tu cu el: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului”...

Te rog, apleacă-te la picioarele Crucii... te rog, intră în şcoala cea mare a Golgotei ca să auzi glasul Lui: „Învăţaţi-mă de la Mine, căci sunt blând şi smerit cu inima” (Pr. I. Trifa, Tâlcuiri la evangheliile de peste an).

Boierul necredincios şi-a pierdut amândouă raiurile

Multă lume se îneacă în curgătoarele mode şi înfrumuseţări amăgitoare, încât trec zilnic cu vederea cerinţele sufletului, ale mântuirii şi agonisirii moştenirii cereşti. Ca şi viermele din rădăcina hreanului, ei stăruiesc în felurite patimi şi răsfătăciuni deşarte, prin care pierd sufletul şi locul de odihnă şi fericire veşnică în Rai.

Un boier de bun neam, bogat, avea o grădină afară din cetatea în care locuia. Grădina împodobită cu feluriţi pomi roditori, ronduri de flori, straturi cu legume, era vrednică de privit şi foarte vestită, plăcută şi minunată. Bogăţia rodirii şi mireasma

florilor, oprea în loc pe trecători, care cu drept cuvânt o numeau rai pământesc. Adeseori boierul obişnuia a veni şi sta în acea grădină, mai ales când era supărat de multe griji ale cetăţii sau tulburat pentru felurite pricini. Mergând aproape zilnic în grădina aceea, liniştindu-se, i se părea ieşit la un liman, scăpat de valuri furioase şi furtuni vijelioase, salvat din primejdii groaznice.

Boierul acesta a luat într-una din zile împreună cu sine pe un preot duhovnic, foarte cucernic, înţelept şi luminat, şi s-a dus la acea grădină ca să se plimbe. Mergând ei liniştiţi pe alei şi cărări printre rondurile de flori frumoase şi mirositoare, printre straturile bine îngrijite cu felurite soiuri de legume şi pomi încărcaţi cu roade, boierul a început a se lăuda cu starea sa, situaţia strălucită în societate, cu rânduiala cetăţii si cu frumuseţea bogată a grădinii. Duhovnicescul Părinte ascultându-l cu de-amănuntul, a luat cuvântul de la frumuseţea, rodnicia, mireasma și bogăţia grădinii aceleia pământeşti şi a început a-i vorbi minunat despre frumuseţile, desfătarea şi podoabele strălucite, minunate şi eterne, care pururea înfloresc dezvoltându-se pururea în Raiul drepţilor în ceruri. Din cuvânt în cuvânt, Duhovnicul îl încredinţa pe boierul satisfăcut de plăcerile pământeşti, că Raiul Ceresc este cu neasemănare mai desfătat, mai frumos la vedere, mai veselitor pentru suflet, aşa de mult şi minunat, încât un minut de privire al aceluia, covârşeşte mii de veacuri de zăbovire, umblare, privire, mirosire şi plăcere în grădina aceasta.

Boierul, auzind cele povestite, îl priveşte neîncrezător şi i-a zis Duhovnicului: „Părinte! Spune-mi adevărat, oare dumneta primeşti în suflet unele ca acestea? Şi crezi, aşa cum spui despre Raiul dumittale din ceruri? Vai! Ce greşite sunt socotelile dumitale! Crede-mă, că atunci când vorbeşti despre Raiul din ceruri şi lucrurile acelea cereşti, frumoase, plăcute, minunate, aşa cum îţi place să le descrii, faci aşa întocmai ca un orb care filozofeşte despre culorile norilor şi ca un surd ce filozofeşte despre armonioasele cântări pe care nu le aude. După socoteala mea, eu, cinstite Părinte, dacă Dumnezeu drept plată pentru bunătăţile făcute în viaţa mea şi pe care le voi mai face, m-ar lăsa în toate veacurile să mă bucur şi să mă îndulcesc aici în gradina aceasta, eu cu adevărat, drept îţi

spun, aş lăsa cerul cu toate dulceţurile, frumuseţile şi plăcerile lui minunate, ca să se îndulcească de ele îngerii și Sfinţii Lui”.

Aceste cuvinte hulitoare ieşite din gura necredinciosului boier, auzindu-le Duhovnicescul Părinte, a început a-l dojeni cu cuvinte înţelepte, arâtându-i că a vorbit păgâneşte şi nu creştineşte. Acela neţinând seamă de cuvintele înţelepte ale Duhovnicului, a încălecat pe cal şi a plecat în galop de lângă el, spre cetate. Dar, Dumnezeiasca judecata n-a întârziat, ci l-a urmărit, l-a ajuns, lovit şi prăbuşit în pierzare vremelnică şi veşnică. Întorcându-se călare pe calul său ce alerga în galop la palatul său luminat şi frumos, trecând pe un pod, calul s-a poticnit, iar boierul s-a prăbuşit de pe el şi a căzut cu capul în jos în apa spumegândă a râului, unde s-a înecat. Acolo, aşa ticăloşeşte, şi-a dat sufletul său nepocăit şi neîngrijit în ghearele spiritelor rele ale infernului, care l-au tras în muncile veşnice. În acest chip groaznic, boierul întreit ticălos, şi-a pierdut grădina, situaţia strălucită cu care se tot lăuda îngâmfându-se, şi s-a lipsit de Rai, de cer şi de bunătăţile şi fericirea veşnică.

„Ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată şi-şi va pierde sufletul său? Sau ce va da omul schimb pentru (a-şi scoate din iad) sufletul său? Cei ce au urechi de auzit, să audă” (Matei 11, 15; 13, 9-43; 16, 26; Luca 8, 8; 9, 25; Apocalipsa 2, 7, 11, 17, 29; 3, 6, 13, 22; Marcu 4, 9; 8, 37)

Gloria şi bogățiile vieții acesteia sunt trecătoare

Cavalerul Gerard de Kempis era foarte bogat şi grozav de orgolios. Puţin timp după ce terminase clădirea măreţului său palat, a chemat pe toţi prietenii şi vecinii săi la o mare petrecere.

La sfârşitul ospăţului ce-l dăduse în cinstea musafirilor, mesenii au băut de mai multe ori în cinstea lui şi-l ridicară până-n slăvile cerului cu laudele lor. Cum cavalerului îi plăcea mult să fie măgulit, oricine-şi poate închipui plăcerea pe care o simţea, văzându-se socotit de prietenii săi ca cel mai fericit om de pe lume.

Printre musafirii lui, totuşi, un om rămânea tăcut. Când urările se sfârşiseră, omul acesta luă cuvântul:

- Domnule cavaler, zise el, pentru ca fericirea dumitale sa fie de plină, trebuie să nu treci cu vederea un lucru, un lucru de mare preţ.
- Şi ce anume? întrebă cavalerul.
- Trebuie să pui să se zidească una din porţile palatului dumitale.

La auzul acestor cuvinte, mulţi dintre meseni începură să râdă, şi Gerard însuşi părea să creadă că bietul om înnebunise. Voind totuşi să dezlege nodul acestor cuvinte stranii, întrebă:

- Despre care poartă vrei dumneata să vorbeşti?
- Despre aceea, prin care va trece într-o zi sicriul dumitale, răspunse celălalt.

Aceste cuvinte au mişcat pe gazdă şi pe oaspeţii săi, şi cavalerul a căzut pe gânduri. Îşi dăduse seama atunci de preţul bunurilor pieritoare şi a început să întrebuinţeze cum se cuvine bogăţiile şi viaţa sa (E.M.L. o.c. pag. 237-238).

Mântuitorul şi Maica Sfântă se îmbrăcau modest

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, dimpreună cu Maica Sa, au fost, sunt şi vor fi pururea pildă vie de urmat celor ce se mântuiesc. Între altele multe, Ei au umblat îmbrăcaţi cuviincios şi simplu. Îmbrăcămintea Mântuitorului nostru Iisus Hristos e o pildă vie pentru toţi creştinii. Aşa şi creştinii cei de azi - stăruie Nicodim Aghioritul - trebuia să facă şi pentru viaţa lor cea în pocăinţă şi pentru robia patimilor ce o suferă, cu care se cercetează în toate zilele sub tiranicul jug al robiei, se cădea ca nişte înţelepţi să nu caute împodobiri şi luxuri, ci mai cu seamă să se îmbrace cu saci, să şadă pe cenuşă, să plângă şi să se întristeze, pocăindu-se pentru răutăţile pe care le fac; măcar cel puţin prin aceste rele pătimiri să milostivească pe Dumnezeu şi să-L înduplece spre milă ca să-i slobozească din tiranie. Om robit şi om împodobit, sunt două lucruri potrivnice unul altuia şi nepotrivite.

De-asemenea e ştiut că împodobirile creştinilor pornesc şi pe vrăjmaşii lor tirani să-i pizmuiască şi să-i tiranisească mai mult. Dacă creştinii nu voiesc să poarte sac, după cum cere viaţa lor cea în pocăinţă şi în robie, cel puţin trebuie să poarte haine cucernice, smerite, defăimate şi sărace, precum se cuvine creştinilor, ucenicilor lui Hristos. Hristos, dulcele nostru învăţător, începătorul şi săvârşitorul mântuirii noastre, astfel de haine sărace şi smerite a purtat în viaţa Sa. Haina Domnului era de pânză, ţesută de sus până jos, o haină modestă şi sărăcăcioasă, pe care obişnuiau să o poarte galileenii cei săraci.

Aceasta o arată şi Sfântul Isidor Pelusiotul, scriind către un oarecare: „Cine nu ştie de haina cea defăimată pe care o întrebuinţează galileenii cei săraci, şi pe care chiar cu bucurie o poartă?”. Şi la sfârşit zice: „Deci, dacă râvneşti la aceste fapte, imitează haina cea smerită a lui Iisus; pentru că luxul este al moliciunii şi al neghiobiei celei de aici, şi nu al purtării de lumină celei de sus” (Epistola 74).

Mântuitorul sfătuind pe cei ce voiesc a-i urma, să se lepede de toate amăgitoarele deşertăciuni lumeşti, zice: „Cel ce voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine (de omul lumesc, vechi), să-şi ia crucea sa şi să-Mi urmeze Mie” (Matei 16, 24).

De asemenea ni se istoriseşte că Maica Domnului purta haine proaste, sărăcăcioase. Despre felul petrecerii Preasfintei Fecioarei Născătoarei de Dumnezeu pe pământ, a scris Sfântul Ambrozie, zicând: „Era Fecioară nu numai cu trupul, dar şi cu Duhul, smerită în inimă, înţelepţită în cuvinte, negrabnică la grăire, totdeauna la citire, trează în osteneli, foarte înţeleaptă în vorbiri, vorbind ca şi cu Dumnezeu, iar nu ca şi cu oamenii. Pe nimeni nu asuprea, ci tuturor le dorea bunătăţi; nu s-a îngreţoşat niciodată de vreun om sărac, nici a râs de cineva, ci pe toate cele ce le vedea, le fericea. Nimic nu era în gura Ei ceva într-acest fel, care să nu fie dar vărsat în toate lucrurile cele fecioreşti, iar vederea Ei era chip al săvârşirii celei dinăuntru, era model de milostivire şi de bunătate”. Apoi ce fel era cu obiceiul Ei cel preasfânt, şi cu chipul cel trupesc, aceasta se află astfel scris la Epifanie și la Nichifor: Ea era în tot lucrul cinstită si statornică. Grăind foarte puţin şi numai ce era de trebuință. Lesnicioasă spre a asculta, grăitoare de bine, dând fiecăruia cinstire, era măsurată la sfat, obişnuia totdeauna vorbele cuviincioase către fiecare om, fără de râs şi fără de tulburare, dar mai ales fără de mânie.

Vederea feţei sale era ca vederea grăuntelui de grâu, părul galben, ochii ascuţiţi la vedere, iar luminile erau asemenea cu măslina. Sprâncenele ei erau negre şi plecate. Nasul potrivit, buzele ca floarea trandafirului, pline de cuvinte dulci. Faţa, nici rotundă, nici scurtă, ci puţin lungăreaţă. Mâinile şi degetele lungi. În scurt, era de toată măreţia neîmpărtăşită, smerită, neprefăcându-şi faţa deloc, şi nici-o moliciune nu avea cu sine, ci totdeauna umilinţă aleasă. Hainele pe care le purta erau simple, precum le arată şi sfântul acoperământ al preasfântului Ei cap. Şi ca să spun pe scurt: în toate lucrurile Ei, era de faţă mult Dar Dumnezeiesc. Iar acum sălăşluindu-se în cele cereşti şi stând de-a dreapta Scaunului lui Dumnezeu, în ce fel este, să spună gurile îngerilor şi ale Arhanghelilor, cum și sufletele şi duhurile drepţilor, care stau înaintea Ei. Deci, precum

de vederea Feţei lui Dumnezeu, tot aşa şi de vederea feţei Preacuratei Născătoarei de Dumnezeu săturându-se, aceia să grăiască pentru Ea după vrednicie. Iar noi slăvind pe Tatăl, şi pe Fiul, şi pe Sfântul Duh, pe un Dumnezeu în Treime, să ne închinăm Ei cu osârdie, ca uneia ce este slăvită şi fericită de toate neamurile în veci. Amin” (Viețile Sfinților la 15 august).

Uniforma creştinului

Într-o societate se discuta cu mult interes asupra uniformelor, şi toţi căzură de acord că ele sunt potrivite pentru a arăta starea profesională. Un bun creştin a observat: Desigur, îmi convine şi mie purtarea uniformei pentru a se şti profesiunea cuiva. Dar ea îmi convine şi pentru motivul că uniforma opreşte pe om de a se putea îmbrăca după capriciile modei şi după poftele personale. De altcum vă mărturisesc - zise creştinul - că aş dori mai mult o uniformă interioară. Aceasta ar fi mult mai superioară. O astfel de uniformă pentru creştini este: de a nu putea cugeta - de a nu putea vorbi - de a nu putea voi - şi de a nu putea făptui decât în conformitate cu credinţa creştină spre mărirea lui Dumnezeu, iar nu după dorinţe omeneşti (Dr. Ep. G. Comşa - 350 pilde).

„Ori de mâncaţi - ori de beţi, ori altceva de faceţi, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceţi. Fără sminteală fiţi şi iudeilor şi elinilor şi Bisericii lui Dumnezeu: precum şi eu întru toate tuturor plac, necăutând folosul meu, ci al celor mulţi, ca să se mântuiască” (1 Corinteni 10, 31-32).

Să practicăm virtuțile care ne folosesc şi să lepădăm împodobirile ce ne păgubesc

Nemuritori și fericiţi sunt creştinii care pun preţ pe cele duhovniceşti și ostenesc cu cât mai multă chibzuială pentru a le dobândi (virtuțile). Unii ca aceştia răscumpără vremea chiar și în cele mai grele zile. Sfântul Grigore Nissis, în cuvântul său către Armonie, între altele aduce şi o istorioară educativă în care dovedeşte netrebnicia celor ce-şi împodobesc trupurile, și care este chemarea creştinilor.

În Alexandria era un om făcător de scamatorii, care trăgea după el urşi, maimuţe şi alte sălbăticiuni ca acestea şi, pe care învăţându-le să joace, cu acestea aduna pe oameni și-i făcea să se minuneze, să se veselească și să râdă. Deci într-una din zile avea o maimuţă împodobită cu haine strălucite, purtând pe cap o mască de om, care juca şi se îndoia atât de cu înlesnire, încât făcea pe oamenii ce priveau să rămână uimiţi şi să creadă că într-adevăr este om. Unul însă - dintre privitori - vrând să facă poporul să râdă şi să arate că ceea ce se vede este maimuţă şi nu om, aruncă înaintea maimuţei câteva migdale şi altele ca acestea, care sunt foarte plăcute maimuţelor. Maimuţa văzând acestea, a uitat că era îmbrăcată strălucit ca un om, şi aducându-şi aminte de firea ei, îndată alerga la migdale, şi fiindcă era îmbrăcată fața şi nu putea să le mănânce, a sfâşiat cu unghiile masca ce-o purta și a aruncat hainele cele împodobite. Atunci cei ce priveau, văzând că aşa de degrabă s-a schimbat şi în loc de om s-a arătat o maimuţă, în loc de laude şi aplaude s-au pornit la râs şi hohot... (Tom. III).

Ah! eu mă tem că tot aşa au să păţească şi câţi bărbaţi şi femei poartă acum haine împodobite. Fiindcă ei, îndată ce după moarte vor arunca podoabele hainelor, dimpreună cu toată fala acestei lumi deşarte, și se vor arăta în ziua Judecăţii, înaintea priveliştei a toată lumea, goi de orice podoabă şi despuiaţi, atunci, câţi îi vor vedea, aşa goi şi lipsiţi de cele mai dinainte podoabe, au să-i râdă ca pe nişte neînţelepţi şi nebuni, pentru că s-au silit să-şi împodobească trupul lor în această viaţă trecătoare, cu străine şi

lumeşti podoabe; iar sufletul l-au lăsat gol de fapte bune, care fapte bune sunt mare frumuseţe a creştinilor celor adevăraţi. Atunci Dreptul şi Înfricoşatul Judecător are să-i certe şi să le zică la fiecare: „Prietene, cum ai intrat aici, neavând haină de nuntă" (Matei 22, 12), ai împodobit trupul tău, dar cum de n-ai împodobit sufletul? Ai cheltuit vremea vieţii tale la îngrijirea şi buna podoabă a trupului tău, şi cum de n-ai întrebuinţat măcar puţină vreme şi la grija şi împodobirea sufletului tău? Tu eşti creştin şi cum de nu eşti îmbrăcat în podoaba ce se cuvine a fi purtată de creştini, care este urmarea vieţii Mele şi lucrurile cele bune? Legaţi-i mâinile şi picioarele lui și aruncaţi-l întru întunericul cel mai dinafară. „Atunci a zis împăratul slujitorilor: Legându-i lui mâinile şi picioarele, luaţi-l pe dânsul şi-l aruncaţi întru întunericul cel mai dinafară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor" (Matei 22, 13).

O, ticăloasă nenorocire! O, osândă şi pedeapsă veşnică, pe care ca să nu o pătimiţi şi voi, fraţii mei creştini și surorile mele, lăsaţi deşartele împodobiri ale muritorului și mâncatului de viermi trup, şi banii ce îi cheltuiţi pe hainele cele strălucite, împărţiţi-i milostenie la săraci, ca să cumpăraţi cu ei o Împărăţie Cerească. Grijiţi-vă, deci, numai și numai cum să împodobiţi pe nemuritorul şi cinstitul vostru suflet: „îmbrăcaţi-vă, precum zice Ap. Pavel, ca nişte fii ai lui Dumnezeu, sfinţi şi iubiţi, întru milostivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smerenie, întru blândeţe întru îndelunga răbdare" (Coloseni 3, 12). „Să lepădăm deci lucrurile întunericului, şi să ne îmbrăcăm în arma luminii" (Romani 13, 12). „Şi noi, fii ai zilei fiind, să fim treji., îmbrăcându-ne în haina credinţei și a dragostei, şi purtând coiful nădejdii de mântuire" (1 Tesaloniceni 5, 8).

Gândiţi-vă că hainele cele luminate și înfrumuseţate ale trupului, odată cu moartea, le veţi arunca, întocmai ca și maimuţa aceea, și le veţi lăsa aici ca pe nişte străine şi de prisos. Numai îmbrăcămintele cele duhovniceşti ale sufletului le veţi lua împreună şi după moarte, ca pe nişte cuviincioase și potrivite creştinilor. Cu acestea veţi intra în bucuria și în împărăţia Domnului. Îmbrăcaţi adevărat cu haină vrednică de Nunta

Cerului. Fie ca noi toţi să dobândim această haină, în Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia slava şi Stăpânirea, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh în veci, Amin (Sfătuirile învăţatului monah Nicodim Aghioritni, presărate în lucrarea aceasta până aici sunt luate din Cuvântul V al Hristoitiei).

Bărbatul modest şi soţia la modă

Povestit-a un părinte că era o fecioară bătrână, foarte sporită întru frica lui Dumnezeu, care întrebată fiind de mine, pentru pricina depărtării sale din lume, a povestit aşa, zicând: „Eu, o minunatule, încă copilă fiind, aveam tată foarte blând şi liniştit cu obiceiul, dar bolnav şi neputincios cu trupul, încât cea mai multă vreme a vieţii lui o cheltuia zăcând pe pat. Şi aşa trăia deosebi, încât abia rar şi cândva se întâlnea cu cineva. Şi la lucrul pământului îndeletnicindu-se când se întâmpla de era sănătos, şi acolo viața petrecând, şi roadele le aducea acasă, şi atâta tăcere avea, încât se părea, celor ce nu-l ştiau, că ar fi mut. Aveam încă şi maică cu totul împotriva tatălui. Că dânsa iscodea şi cele peste patria noastră, şi atâta era de limbută către toţi, încât niciodată nu era a o vedea cât de puţin tăcând, ci uneori certându-se şi pricindu-se, iar alte ori grăind lucruri necuviincioase şi fără de rânduială. Încă şi în beţie de vin cu bărbaţi desfrânaţi mai mult petrecea şi, ca o curvă, era mult cheltuitoare şi rău ocârmuia cele din casă, încât averile, măcar că nu erau puţine, nu era cu putinţă a ne ajunge. Căci ei i se încredinţase de la tatăl meu iconomia celor din casă. Şi aşa vieţuind ea, nu i s-a întâmplat niciodată vreo boală trupească, nu a simţit vreo durere cât de mică, ci în toată viaţa ei era sănătoasă cu trupul şi întreagă.

Deci topindu-se tatăl meu de îndelungate boli, s-a întâmplat de a murit, și îndată s-a pornit împreună aerul şi s-au făcut tunete şi fulgere dese şi ploaie atât de multă şi aşa de necurmată se pogora de sus, încât nici măcar puţin a ieşi noi din casă nu puteam până la trei zile, întru care şi tatăl sta neîngropat în casă. Iar oamenii satului aceasta văzându-o, nenumărate grăiau asupra răposatului, zicând: „Vai! ce răutate era împreună cu noi şi nu ştiam. Că cu adevărat vrăjmaş al lui Dumnezeu a fost acesta. Pentru aceasta nici îl lasă să se îngroape”. Însă noi, ca să nu se împută trupul înăuntru şi să ne facă neumblată casa, scoţându-l afară, măcar deşi ploaia era foarte mare, cum am putut l-am îngropat. Deci, mama luând mai multă slobozenie, mai fără de ruşine s-a dedat la desfrânare, şi făcând casa noastră casă de curvăsărie, cheltuia averea întru de-a pururea desfătări, încât, mai de toate eram lipsite. Iar după multă vreme abia sosindu-i moartea, aşa îngropare a dobândit, încât se părea că şi aerul ajuta la îngroparea ei.

După moartea și îngroparea mamei mele, eu acum trecând de vârsta copilărească, și poftele trupului sculându-se asupră-mi şi zădărându-mă, într-o seară mi-a venit o socoteală:

Oare vieţuirea tatălui meu să aleg, şi întru blândeţe şi cinste şi păzire să vieţuiesc? Dar tatăl meu nici-un bine n-a dobândit, aşa petrecând. ci totdeauna de boli și de necazuri topindu-se, aşa s-a dus de aici, nici ca ceilalţi oameni lăsându-se măcar a se îngropa. Deci, de ar fi plăcut lui Dumnezeu această petrecere, pentru ce a pătimit atâtea rele? Dar viaţa maicii care era? Oare nu pururea petrecea în desfrânări şi dezmierdări, şi s-a dus din viaţa aceasta întru sănătate şi fără de nici o pătimire? Aşa trebuie deci să vieţuiesc şi eu. Că mai bine este a crede ochilor mei, decât cuvintele altora.

Deci, după ce am socotit eu, ticăloasa, să urmez vieţuirea maicii mele, a sosit noaptea, si eu adormind a venit asupra mea un bărbat mare la trup si înfricoşat la vedere, şi căutând spre mine sălbatic şi cu mânie, mă întreba cu glas aspru, zicând: „Spune-mi mie, care sunt gândurile inimii tale?”. Iar eu cu totul înspăimântată fiind de frică, nici nu îndrăzneam a câuta la el. Iar acela iarăşi cu glas groaznic a grăit: „Vesteşte-mi mie, care

sunt socotelile tale?”. Şi văzându-mă el că de frică eram cu totul slăbănogită si din minţi aproape ieşită, îmi aducea aminte pe toate câte le cugetasem în mintea mea. Iar eu puţin venindu-mi în sinemi nu puteam să le tăgăduiesc, ci spre rugăminte m-am pornit și mă rugam ca să mă învrednicească de iertăciune. Iar el luându-mă, mi-a zis: „Vino să vezi și pe tatăl tău şi mama ta, şi după aceea oricare viaţă vei voi, alegeţi ţie.”

Deci scoţându-mă m-a dus într-un loc şes cu livadă, întru care erau pomi de multe feluri, care biruiesc povestirea cu frumuseţea, încărcaţi cu tot felul de roade. Acolo împreună cu el umblând eu, m-a întâlnit tatăl meu şi, cuprinzându-mă, mă săruta, numindu-mă fiică iubită şi dorită, iar eu îmbrăţişându-l, îl rugam să petrec împreună cu dânsul. Iar el a zis: „cum nu este cu putinţă să se facă aceasta; iar de vei urma faptelor mele, nu după multă vreme vei veni şi tu aici”. Iar eu încă mai rugându-mă să rămân împreună cu el, m-a tras îngerul de mână, zicându-mi: „Vino să vezi şi pe mama ta, ca să cunoşti din lucruri la care viaţă este de folos să te pleci”.

Deci, ducându-mă la o casă foarte întunecoasă, plină de foc şi foarte vâlvăind, şi pe oarecare cumpliţi stând lângă cuptor, căutând eu în cuptor, văd într-însul pe mama mea până la gât afundată în foc și mulţime nenumărată de viermi despre toate părţile mâncând-o, iar ea de usturime scrâşnea cu dinţii şi clănţănea. Şi văzându-mă şi ea pe mine, cu plânsuri mă chema: „Vai mie, fiica mea, pentru durerile cele nesuferite! Vai mie, pentru muncile cele fără de sfârşit! Vai mie ticăloasei că, pentru puţină dezmierdare, cumplite munci mi-am pricinuit mie! Vai mie ticăloasei, căci în locul dezmierdărilor celor vremelnice, veşnic mă muncesc; ci miluieşte-mă pe mine, fiica mea, pe mine maica ta, care aşa de cumplit mă ard și mă topesc. Adu-ţi aminte de hrana pe care ai dobândit-o de la mine şi mă miluieşte, şi-mi dă mâna şi mă scoate de aicea!”.

Iar eu lepădându-mă pentru acei cumpliţi ce stăteau aproape, şi nici a mă apropia îndrăznind, mama iarăşi cu lacrimi striga: „Fiica mea, ajută-mi mie şi nu trece cu vederea tânguirile maicii tale, nu trece cu vederea pe ceea ce aşa cumplit în gheena focului se munceşte şi de viermele cel neadormit se mănâncă!”. Iar eu, milostivindu-mă

cu sufletul către dânsa, am întins mâna să o trag, însă focul atingându-se puţin de mâna mea, mare usturime am simţit şi a mă văita am început şi a suspina cu plâns. Atunci cei ce erau în casă deşteptându-se de vaiete şi sculându-se şi aprinzând foc, alergau la mine şi mă întrebau toţi de pricina vaietelor.

Iar eu întru sinemi venindu-mi, cele ce am văzut le-am povestit lor, şi de atunci am urmat vieţii tatălui, şi mă rog ca să-l dobândesc pe el, şi al părţii celei împreună cu dânsul să fiu, din însăşi lucrurile văzute încredinţându-mă, cu Darul lui Dumnezeu, ce fel de cinste şi slavă sunt gătite celor ce aleg a vieţui cu dreptate şi întru buna credinţă: şi iarăşi, ce fel de munci primesc cei ce îşi cheltuiesc viaţa lor întru pofte şi dezmierdări (Pateric o.c. pg. 416-419).

Luxul

Edificarea sufletească, făcută după dreptarul Ortodoxiei, aduce mult bine şi multă bunăcuviinţă în poporul creştinesc. Creştinii aceştia, astfel educaţi, vor înlătura orice lipsă de bună cuviinţă la îmbrăcămintea și purtarea lor. Veşmintele acestora arată: modestie, economie, igienă, trăinicie şi respect către ei înşişi, către Patrie şi Neam. Sfântul Apostol Pavel, combătând luxul, zice: „Aşijderea şi femeile întru podoabă de cinste, cu sfială şi cu întreagă înţelepciune să se împodobească pe sine, nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu haine scumpe; ci cu fapte bune” (1 Timotei 2, 9-10). Motivul pentru care Sf. Apostol opreşte asemenea podoabe, îl arată foarte bine Clement Alexandrinul, zicând: „Podoabele trupeşti nu trebuie să fie un mijloc de vânare pentru bărbaţi” (Pedag. 11, 10). Tot din acest motiv, Tertulian se ridică cu tărie împotriva obiceiurilor femeilor de a se împodobi cu pietre scumpe, cu brăţări de aur (felurite

înzorzonări) cu veşminte prea colorate şi de a se da cu vopseli pe faţă (Vezi scrierile sale de Cultul Feminar 1, 2, 5 şi de Virginius Velandis).

Împotriva obiceiului de a se împodobi cu păr străin, de asemenea se ridică Clement Alexandrinul (Pedag 3, 11) şi îndeamnă pe femei să se îmbrace, pe ele şi pe bărbaţii lor, cu haine făcute de dânsele (industrie casnică). Sfântul Ioan Hrisostom de asemenea combate cochetăria la care se aplecau monahiile... Mulţi creştini de peste vremi au luat măsuri foarte aspre în privinţa îmbrăcămintei, contra luxului şi a podoabelor.

Luxul în îmbrăcăminte este adeseori un păcat greu, ucigător de suflete, şi de regulă unit cu multe pericole morale: desfrâu, avortarea copiilor sau abandonarea lor, ruinarea averii şi gospodăriei, nedreptăţirea aproapelui, etc. Dar şi îmbrăcămintea prea sărăcăcioasă, murdară, nu e mai puţin scandaloasă, ca semn al iubirii de argint, lene, beţie, etc., sau chiar al unei mândrii prefăcute.

Luxul şi necurăţia îmbrăcămintei trebuie deopotrivă înlăturate, căci unul dă pe faţă iubirea de plăceri lumeşti, iar celălalt mândria făţarnică, lenea sau mozăcia.

De asemenea e păcat a face lux în locuinţa în care creştinul locuieşte. Locuinţa creştinului trebuie să fie edificată bine, spaţioasă, luminoasă, igienică, asortată cu strictul necesar.

Sufletul se manifestă în îmbrăcăminte şi locuinţă ca şi în trup. Ele deci, ca şi acestea, trebuie a fi de natură sănătoasă, ca într-însele să se oglindească un suflet demn, o inimă modestă, curată, înfrânată şi blândă. „Podoaba voastră - zice Sfântul Apostol Petru - să fie nu cea dinafară a împletirii părului și a înfăşurăturii aurului, sau a îmbrăcămintei hainelor; ci omul cel ascuns al inimii, întru nestricăciunea duhului celui blând şi lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preţ. Căci aşa se împodobeau odinioară şi sfintele femei” (1 Petru 3, 3-5).

Demnitatea și frumuseţea sufletului se va oglindi mai cu seamă în curăţenia îmbrăcămintei şi a locuinţei. Un suflet ce se simte un suflet curat şi respingător de tot ce este urât, iubeşte curăţenia şi în viaţa sa cu trupul şi o cere şi de la alţii. Din aceste

consideraţii, preotul în special, e dator a purta o îmbrăcăminte curată şi potrivită cu chemarea lui. De asemenea creştinii trebuie a purta îmbrăcăminte modestă şi igienică, pentru a insufla, celor ce-i văd, evlavie si înălţare sufletească; iar nu sminteală sau dărâmare.

Tu calci trufia mea cu altă trufie?

În vremurile vechi, înainte de venirea pe pământ a Domnului nostru Iisus Hristos, filozofii, ca şi ceilalţi oameni, se invitau la ospeţe unii pe alţii. Filozoful Platon poftise la un ospăţ pe prietenii săi. Între alţii, a chemat şi pe filozoful Diogen, care era cam încrezut. Acesta venind, a văzut cu mirare covoarele scumpe care erau aşternute pe jos în sala unde era ospăţul. Atunci numaidecât începu să-şi şteargă picioarele de covoarele cele scumpe. Filosoful Platon, care-l chemase, l-a întrebat; „Diogene! De ce te porţi aşa?”. Acesta i-a răspuns: „Eu calc cu picioarele trufia lui Platon!”. Platon auzind acestea, i-a răspuns lui Diogen: „Tu calci trufia mea cu altă trufie!”. Din cele arătate, vedem că înainte de Mântuitorul toţi filozofii erau plini de fudulie. Fără de trufie a fost numai singur Mântuitorul, Care a zis: „Învăţati-vă de la Mine, căci Eu sunt blând şi smerit cu inima, şi veţi afla odihnă sufletelor voastre” (Matei 11, 29). Domnul nostru Iisus Hristos a fost Acela care s-a umilit pe Sine, născându-Se în iesle. El a fost Care S-a ferit de casele fudulilor şi a cercetat pe cei umiliţi, pe cei batjocoriţi, cum a fost Zaheu şi alţii! El a fost umilit până la sfârşit. „El s-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se pe Sine până la moarte” (Filipeni 2, 1-8).

Deşartele împodobiri prăbuşesc pe creştini în blestem greu

Ziditorul lumii a creat pe om foarte artistic şi minunat, concentrând într-însul esenţa ambelor lumi: materiale şi spirituale. El a zidit pe om îndoit, întrebuinţând toate mijloacele pentru a deveni fericit! Prima zidire a omului a fost în a şasea zi a creaţiei, când a făcut pe Aclam si Eva. A doua zidire a oamenilor, prăbuşiţi prin călcarea poruncii, în blestem şi osândă, s-a făcut prin Domnul nostru Iisus Hristos. Zidirea aceasta foloseşte pe om, atât timp cât el stă în împlinirea voii lui Dumnezeu.

„Cei ce în Hristos - zic Sfinţii Părinţi ai Sinodului 6 ecumenic - prin botez s-au îmbrăcat, au mărturisit a urma petrecerii Lui celei în trup. Deci, pe cei ce părul capului, spre vătămarea celor ce-i văd, cu aflări de împletire îl împodobesc și-l gătesc, şi amăgituri din acestea propun sufletelor celor neîntărite, cu certare potrivită, părinteşte îi vindecăm, povăţuindu-i pe ei și înţelepţeşte a vieţui învăţându-i, către aceasta, lăsând amăgirea şi deşertăciunea cea din materie, către fericita și nepierzătoarea viaţă, mintea neîncetat să-şi mute, şi cu frică să aibă curată petrecere şi să se apropie de Dumnezeu cu curăţia cea în viaţă după dorinţă. Și pe omul cel dinăuntru, mai mult decât pe cel dinafară să-l împodobească cu fapte bune şi cu neprihănite moravuri, încât nici o rămăşiţă de amăgirea celui potrivnic să poarte în sineşi. Dacă însă cineva afară de canonul acesta ar face (prin împodobiri deşarte), să se afurisească” (canonul 96 al Sinodului 6 ecumenic).

Biruitorii ispitelor

Petru de Verona, în agonia sa de moarte, zicea cuvântul „Cred", iar când nu a mai putut vorbi, și-a întins, cu ultima sa putere, degetul în sângele său şi a scris pe pământ încă o dată cuvântul „Cred".

Dar nu numai bărbaţii erau gata să moară pentru credinţă, ci şi copiii. O fată orfană de 15 ani (Thu din Anam) era ameninţată cu îngroparea de vie, dacă nu-şi va dezminţi credinţa sa prin fapte. Micuţa totuşi nu s-a lăsat înspăimântată şi privea cu linişte, cum i se săpa groapa. Când aceasta a fost gata, a zis: „Mai aşteptaţi puţin", şi s-a rugat în genunchi la marginea gropii. Apoi a zis: „Acum sunt gata". I s-a aruncat un strai şi, coborând, l-a întins în fundul gropii şi s-a culcat pe el, împreună cu surioara ei, strigând cu zâmbet de fericire: „Acum ne puteţi îngropa". Aşa a murit martira cu surioara ei (Dr. Ep. Gh. Comşa, 350 pilde o.c. pag. 190-191).

Biruită de ispită

În ţara Brabaniţei, într-o cetate ce se chema Mihlim, o jupâneasă a jucat în ziua duminicii multă vreme şi, ostenindu-se, s-a întors acasă. Iată însă că a intrat într-însa duhul cel rău și a muncit-o aşa de tare, încât oamenii au căutat s-o lege. A doua zi de dimineaţă au dus-o în Biserica Precistei, întru care de multe ori se făceau minuni. În acea biserică un copil mic însemnând pe jupâneasă cu Sfânta Cruce, a ieşit dintr-însa duhul cel râu în chip de vierme păros. A ieşit pe gură din fecioara aceea: iar copilul luând cu îndrăzneală viermele, a pierit dinaintea tuturor oamenilor.

Mâna copilului, de viermele acela, s-a făcut neagră; iar dacă a stropit-o cu apă sfinţită, s-a făcut iar cum a fost dintâi (Minunile Maicii Domnului, de prof. Dumitru Stănescu, Doctor în Teologie, ediția 1926, Minunea 277).

Toate jocurile le-a făcut dracul (Pravila Govora) și, cu ajutorul lor, duhurile răutăţii, ale întunericului şi ale vicleşugului, au prăbuşit şi prăbuşesc o sumedenie de suflete în iad. Sfânta Pravilă, canoanele Sfinţilor Părinţi şi cazania Sfintei Biserici, mărturisesc că cei ce joacă n-au parte cu Dumnezeu (Vezi „Părăsiţi calea Pierzării”, de Nicodim Măndiță). Creştinii care joacă, se despart de Hristos, fiindcă nimeni nu poate sluji la doi domni (1 Corinteni 10, 7; Ieșirea 32; Galateni 5, 20-21; Matei 6, 24; Luca 16, 13; Apocalipsa 21, 8; Sinodul 6 ecumenic, canoanele 24, 51, 62; Siondul 7 ecumenic, canonul 22; Sinodul din Laodicea, canoanele 53, 54; Așez. Apost, Cartea V cap. 10).

Sulimenitorii şi toţi cei care întrebuințează farduri, îşi schimonosesc fețele

Este rânduit fiecărui creştin a purta curat în fiinţa sa Chipul lui Dumnezeu, şi a-şi agonisi cât poate mai mult şi asemănarea lui Dumnezeu prin practicarea virtuţilor Dumnezeieşti. Creştinii care neglijează aceasta, şi-şi împodobesc pe omul cel dinafară, cad sub greu blestem, precum am văzut şi hotărârea Sfântului Sinod al 6-lea ecumenic.

„...Acestei afurisiri - zice subînsemnarea canonului 96 al Sinodul 6 ecumenic - se supun şi cei ce îşi rad bărbile, ca să se arate drepte şi frumoase în urmă, și nu creţe, sau pentru ca să se arate totdeauna ca nişte tineri fără de bărbi” (Vezi pe larg în „Al cui chip să purtăm”, de Nicodim Măndiță). De asemenea sub aceeaşi afurisenie cad şi femeile cele ce se sulimenesc şi pun dresuri pe feţele lor ca să se arate frumoase şi să

tragă pe bărbaţi spre sataniceasca iubirea lor. O! şi cum, îndrăznesc, ticăloasele, a necinsti chipul ce li le-a dat Dumnezeu, cu aceste mici împodobiri. Ah! şi cum le va mai cunoaşte Dumnezeu de sunt făpturi şi chipuri ale Sale, când ele poartă altă faţă diavolească și alt chip satanicesc (După subînsemnarea canonului 96 al Sinodului 6 ecumenic, Pidalion, o.c. pag. 205-206).

După ce o parte din israeliteni s-au idolatrizat în pustie: mâncând, bând şi jucând în jurul viţelului turnat din aur, după cum au văzut la egipteni, Dumnezeu i-a pedepsit groaznic, pierzând 23.000 de oameni. După aceea, Dumnezeu S-a mâniat groaznic pe israeliteni și le-a poruncit să lepede de pe ei toate podoabele, ca să nu-i piardă acolo. Domnul a zis lui Moise: „Spune fiilor lui Israel: Voi sunteţi popor îndărătnic. De voi merge Eu în mijlocul vostru, într-o clipeală vă voi pierde. Dezbrăcaţi acum de pe voi hainele voastre cele frumoase şi podoabele voastre, şi voi vedea ce voi face cu voi". Atunci fiii lui Israel au dezbrăcat de pe ei podoabele lor şi hainele cele frumoase (pe care le luaseră de la egiptenii idolatri, unde fuseseră robi) când au plecat de la Muntele Horeb" (Ieșirea 33, 5-6).

Precum israelitenii, mergând în pustie, s-au întors la apucăturile idolatriei egiptene, tot aşa se întâmplă adeseori şi cu creştinii care nu se hrănesc des cu cuvântul lui Dumnezeu.

Ursuleţul îmblânzii

O întâmplare dintr-un sat din Munţii Bavariei (Germania). Un om prinsese un pui de urs şi, îmblânzindu-l, umbla după el ca un căţeluş. Crescând mare, ursuleţul se făcuse flăcăiaş.

Omul s-a dus odată cu el în pădure. Şi aici ce se întâmplă? În ursuleţul omului s-a trezit firea cea sălbatică şi a sărit asupra omului. S-a încins o luptă crâncenă. Însă omul fiind mai tare, a legat pe ursuleţ bine cu o funie. Aşa e şi firea cea veche din noi. Să nu ne încredem că am îmblânzit-o, că ascultă de noi, că nu mai este primejdioasă...

„Ursul" din noi, animalul din noi, firea cea veche din noi, se poate înfuria şi ne poate prăpădi oricând. Aici nu merge cu îmblânzirea. Firea cea veche din noi, ursul din noi, trebuie omorâtă prin ceea ce se cheamă renaştere. Iar dacă aici încă n-ai putut ajunge, atunci, dragă cititorule, cel puţin leagă-l pe acest urs cu lanţul Golgotei şi nu-l lăsa nici o clipă dezlegat (Pr. I. Trifa, a 6-a sută ist.).

Precum ursuleţul îmblânzit a revenit la firea cea veche, revoltându-se asupra stăpânului său, tot aşa şi oamenii creştinaţi, îmblânziţi prin Dumnezeieştile învăţături şi Taine, adeseori revin la firea cea veche, răsturnând bunele rânduieli şi moravuri, şi se revoltă contra Creatorului, Mântuitorului şi Răscumpărătorului lor.

„Să ne dezbrăcăm zilnic de omul cel vechi şi să ne îmbrăcăm cu hotărâre şi statornicie în Omul cel Nou, rămânând pururea în El" (Efeseni 4, 22-24; Coloseni 3, 1-10).

Prăbuşirea în iad a creştinilor care se împodobesc cu deşertăciuni şi a femeilor care se vopsesc

Umblarea sufletului după despărţirea lui de trup, e o umblare de dat socoteală pentru faptele făcute şi primirea răsplătirii vremelnice şi veşnice. După pogorârea trupului neînsufleţit în mormânt, sufletul însoţit de Sfinţii îngeri îşi ia zborul spre cer. De la pământ la cer, în văzduh, sunt anumite cete de diavoli, care cercetează sufletele. Aceştia se numesc vameşi, iar locurile acelea din văzduh se numesc vămi.

Femeile care-şi vopsesc şi sluţesc feţele, şi se parfumează, pe lângă pedepsele de aici, cad şi în munca veşnică. Aceasta o aflăm şi în cartea cu vămile văzduhului. Ducându-ne noi - istoriseşte Sfânta Teodora Sfântului Grigore - am ajuns la vama acelora care se sulimenesc, făcându-şi faţa alba şi rumenă, ca să se arate mai frumoase şi să atragă pe tineri spre pofta curviilor, și a acelora care se împodobesc cu felurite podoabe şi cu flori, şi se ung cu miresme. Dracii acelei vămi erau foarte mârşavi şi grozav de urâţi, arătându-se ca și cum ar fi femei sulimenite şi cu felurite podoabe pe capetele lor, şi alţii cu mulţime de flori împodobiţi şi ieşea o mare putoare de la ei. Alţii se arătau cu cutii cu dresuri și cu păhăruţe pline de scârnăvii. Și ducă m-au văzut că sunt femeie, au alergat asupra noastră urlând şi răcnind ca nişte fiare sălbatice, repezindu-se să mă apuce din mâinile Sfinţilor îngeri. Ei făceau chipuri curveşti şi măscăriciuni, şi cercetându-mă foarte cu deamănuntul, una câte una, de m-am sulimenit şi m-am dus la biserică sulimenită, şi în ce zi m-am sulimenit, şi de câte ori, sau de m-am spălat cu gând să mă fac mai albă pentru a plăcea celor ce mă vor vedea, sau de m-am uns cu niscai miresme şi unsori mirositoare pentru pofta curviei, nelăsându-mă după cum m-a făcut Dumnezeu. Și se mirau dracii cum de am ajuns până la acea vamă, şi cu tremuram de frică, dar fiind femeie săracă, n-am făcut, nici nu ştiu să mă fi dres vreodată, şi la unele m-au aflat vinovată şi se repezeau dracii să mă răpească din mâinile Sfinţilor îngeri. Dând, deci, Sfinţii îngeri din cele ce mi-a dăruit Sfântul Vasile, am scăpat și de la această blestemată

vamă. Şi strigau dracii şi scrâşneau cu dinţii, şi se lăudau că vor umple iadul cu femeile care se sulimenesc şi se împodobesc.

Ducându-ne noi de la acea vamă, vorbeau Sfinţii îngeri între dânşii: „Vezi, de la această vamă nu scapă nici una din femeile acelea care se sulimenesc şi se împodobesc ca să se arate frumoase. De aici, de la această vamă, le răpesc dracii şi le aruncă jos în iad, fiindcă femeile socotesc că n-ar fi păcat, dar este mai mare decât curvia, că dau sminteală celor ce le văd, şi răpesc pe tineri, asemănându-se dracilor” (Vama 22-a a femeilor ce-şi sluţesc fețele).

Căderea sufletelor de la această vamă pentru nebunia împodobirilor, sulimanurilor, etc. îmi aduce aminte de înţeleptul cuvânt al Dumnezeieştilor Scripturi care zice: „Frumuseţea femeii fără de minte e ca inelul de aur prin râtul porcului” (Proverbele lui Solomon 11, 22). Deci, prăbuşirea creştinelor în iad începe din momentul când ele se apucă a-şi forma altă faţă străină, deasupra celei pe care le-a făcut-o Dumnezeu.

Creştinilor! Rogu-vă, părăsiţi calea pierzării şi apucaţi pe calea vieţii, la fericirea vremelnică şi veşnică.

Femeile care abandonează modestia şi bunacuviinţă a purtării creştineşti, prin: împodobiri păcătoase, înzorzonări trufaşe, prin sulimeniri şi sluţiri sataniceşti, pe lângă pedepsele de aici, sunt cercetate aspru la vămile văzduhului şi aruncate în iad, unde se muncesc în vecii vecilor.

Prăznuirile drăceşti

Prăznuirile - ca şi orice altă lucrare din lumea asta - sunt de două feluri: prăznuire duhovnicească, Dumnezeiască şi prăznuire trupească, lumească, satanicească, drăcească. În prăznuirile duhovniceşti se proslăveşte Dumnezeu şi se alimentează, împuternicesc, înaripează şi se înalţă sufletele celor ce în duh şi-n adevăr prăznuiesc astfel. În prăznuirile trupeşti, lumeşti, sataniceşti, se slujește satana, autorul feluritelor păcate, necuraţii şi blestemăţii. Prăznuirile duhovniceşti se fac în Sfânta Biserică şi în casele creştinilor luminaţi; iar prăznuirile sataniceşti se fac în cârciumi şi în casele creştinilor întunecaţi. Prăznuirile drăceşti sunt un pom al infernului, care dă roade rele, urâte lui Dumnezeu şi plăcute diavolilor. Prăznuirile drăceşti: teatrele pornografice, jocurile, balurile, seratele, ospeţele cu cântece curveşti, pentru urmările lor rele, îmbolnăvitoare şi ucigătoare de suflete, sunt osândite de Dumnezeieştile Scripturi, de Sinoadele ecumenice şi de Sfinţii Părinţi, ca un soi de ispite pline de primejdii, ca triumful satanei, ca subiect de întristare pentru îngeri, ca prilej de cădere pentru oameni, ale căror suflete ies din astfel de petreceri satanice, mai totdeauna: rănite, vinovate, mortificate, deși trupul lor n-ar suferi nici o atingere. Sfinţii Părinţi: Efrem Sirul, Vasile cel Mare, Ambrozie, Hrisostom şi alţii, au osândit cu asprime aceste petreceri lumeşti-sataniceşti, din cauza feluritelor urmări rele ce curg din ele (Vezi pe larg în: „Lupta împotriva lai Satan”; „Părăsiţi calea pierzării”; „Izvorul răutăţilor”; „Pacea părinţilor cu pruncii lor”, ş. a. de Nicodim Măndiță).

Jocurile, clăcile, fedeleşurile sau vedrele, balurile, seratele şi alte felurite petreceri nocturne, sunt foarte primejdioase curăţiei sufletelor şi bunelor moravuri. Mii şi milioane de împrejurări - cele mai multe neprevăzute - măresc primejdia acestor petreceri întunecate și întunecătoare de suflete. Întunericul nopţii, cu toată mulţimea de făclii aprinse, libertatea pe care petrecătorii se cred îndreptăţiţi a-și lua, sufletul şi trupul înfierbântat de mişcările jocurilor sau dănţuirilor în timpul hotărât de Dumnezeu pentru

odihnă; închipuirile în întregime lăsate la gustul plăcerii şi fermecate de înfăţişarea obiectelor amăgitoare; vorbirile de o parte şi de alta în taină, care se menajează aşa de uşor în asemenea adunări, şi altele de felul acestora, fac ca petrecătorii, împodobiţi ca păunii, puţini şi rareori să nu poată ieşi cu sufletul rănit de moarte de la aceste nocturne petreceri sataniceşti. De asemenea, aceştia, rareori, prin păcatele săvârşite de ei înşişi sau de alţii din pricina lor, să nu cadă în osândă grea, fiind că au dat prilej, poate fără să vrea chiar, ci numai din dorinţa de a plăcea lumii, prin feluritele împodobiri şi deşertăciuni.

Pe lângă aceste petreceri sataniceşti, precum şi feluritele jocuri de noroc cu: cărţile, prâsnelul, biliard, popice, etc., amintim aici şi păcătoasele împodobiri idoleşti cu iubirea pătimaşă de plăceri, care sileşte pe om a vâna feluritele distracţii, pentru ele însele, cu o nesăţioasă poftă. Ca şi cele de mai sus, această patimă este foarte păgubitoare sufletelor, vieţii religioase şi moralei creştinilor, ca şi pentru buna stare vremelnică a lor. Patima aceasta blestemată se opune groaznic spiritului creştinesc al lepădării de sine, al resemnării şi al evlaviei.

„Intraţi prin poarta cea strâmtă, căci largă este uşa şi lată este calea care duce în pierzare şi mulţi sunt cei ce intră print ea. Strâmtă-i uşa și îngustă calea care duce în viaţă şi puţini sunt cei care o află pe ea” (Matei 7, 13-14).

„Oricine voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea sa şi să-Mi urmeze Mie” (Matei 16, 24).

„De-Mi slujeşte cineva Mie, Mie să-Mi urmeze şi unde voi fi Eu, acolo va fi şi sluga Mea”... (Ioan 12, 26; 14, 3; 17, 24; 1 Tesaloniceni 4, 17; Apocalipsa 2; 3; 7; 21; 22).

Creştinii trebuie a-şi privi trupul lor ca Biserica lui Dumnezeu

Revenind de la abaterile noastre iarăşi la împlinirea datoriilor creştineşti, să ne gândim serios și să luăm cunoştinţă de acest adevăr, că membrele noastre sunt temple ale lui Dumnezeu, curăţite prin lucrarea simţitoare a apei de viaţă făcătoare, de orice întinăciune a vechii contagiuni, şi că nu ne este îngăduit nici să le dezonorăm, nici să le pătăm, căci cine le pângăreşte, se necinsteşte pe sine însuşi. Noi suntem locuitorii și preoţii acestor temple: servim pe Acela Căruia am început să-I aparţinem (prin Sfântul Botez).

„Voi nu mai sunteţi ai voştri", zice în sfârşit Sfântul Apostol Pavel în epistolele sale, în care ne-a arătat, cu ajutorul învăţăturilor Dumnezeieşti, cariera vieţii... „Voi nu mai sunteţi ai voştri, fiindcă aţi fost răscumpăraţi cu preţ mare. Proslăviţi şi purtaţi pe Dumnezeu în trupul vostru" (1 Corinteni 6, 19-20).

Da, să proslăvim și să purtăm pe Dumnezeu într-un trup curat şi cinstit, cu o mai mare grijă de cum am avut-o până aici. Şi pentru că am fost răscumpăraţi prin Sângele lui Hristos, Domnul nostru, să dăm autorităţii supreme a Mântuitorului nostru un tribut de completă supunere și să luăm seama să nu intre nimic necurat şi necinstit în templul lui Dumnezeu (adică în trupul nostru) ca nu cumva, fiind ofensat, să părăsească locuinţa unde locuieşte.

Iată câteva cuvinte unde Mântuitorul vindecă şi instruieşte în acelaş timp: „Iată te-ai făcut sănătos, zice El paraliticului; de acum să nu mai greşeşti, ca să nu-ţi fie ţie ceva mai rău" (Ioan 5, 14.). După vindecare, Domnul dă regula vieţii, legea nevinovăţiei. Nu-i slăbeşte deloc frâul, ca să-l lase să se hazardeze; ci, din contră, ameninţă şi mai cu putere pe acest om, care fusese scăpat de relele al căror sclav era.

Căci dacă greşeala făptuită în necunoştinţă de Legea Dumnezeiască e foarte mică, e un exces ca cineva să mai păcătuiască, odată ce a cunoscut pe Dumnezeu. Şi ceea ce spun aici, spun pentru oameni ca şi pentru femei, pentru adulţi ca şi pentru tinerele

fete, fiindcă toţi - fără deosebire de vârstă sau sex - sunt ţinuţi pentru respectul şi credinţa ce ei datorează lui Dumnezeu, ca să vegheze cu grijă, să nu lase să se întineze, din neglijenţa lor, ceea ce au primii curat şi sfânt prin puterea Mântuitorului, fiindcă este scris: „Cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui” (Matei 10, 22).

Lauda fecioriei

Ocupaţia mea bisericească mă sileşte acum să mă adresez fecioarelor (monahiilor) pentru că, pe cât e mai înaltă demnitatea lor, pe atât e mai mare şi grija ce trebuie să o avem pentru ele.

Fecioria este floarea Sfintei Biserici, gloria şi capodoperă a Harului, farmecul naturii, este chipul lui Dumnezeu ce reflectează sfinţenia Mântuitorului, e cea mai însemnată parte din turma lui Hristos. Rodnicia glorioasă a mamei, care este Sfânta Biserică, se bucură în fecioare și se înveseleşte prin ele printr-o bogată înflorire; şi cu cât creşte turma lor mai mare, cu atâta creşte şi bucuria mamei.

Vorbim pentru fecioare; pe ele le sfătuim mai mult prin iubire, decât prin autoritate. Pătrunşi de nimicnicia noastră şi de micimea noastră, conştienţi de a fi cel din urmă dintre toţi, nu vom avea pretenţia să părem ca judecător al purtării lor, dar neliniştiţi numai de grija ce ne incumbă, vrem să le uşurăm atacurile diavolului (Sf. Ioan Gura de Aur).

Feciorii şi fecioarele care-şi păzesc fecioria lor în viaţă, vieţuiesc cu Hristos de aici de pe pământ; iar în viaţa veşnică se vor veseli minunat, pururea urmând Mielului. Aceasta ne-o arată şi Sfântul Ioan Evanghelistul în Dumnezeiasca Scriptură, zicând: „Am văzut şi iată, un Miel stând pe Muntele Sionului şi cu El o sută patruzeci şi patru de mii,

care aveau numele Tatălui Lui, scris pe frunţile lor. Şi am auzit glas din cer, ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunet mare; şi glas am auzit de alături, zicând cu alăutele lor; şi cânta ca o cântare nouă înaintea Scaunului şi înaintea celor patru vieţuitori şi a bătrânilor; şi nimeni nu putea cunoaşte cântarea, fără numai cei o sută patruzeci şi patru de mii, cei răscumpăraţi de pe pământ. Aceştia sunt care cu femei nu s-au întinat, că sunt feciorelnici. Aceştia sunt care merg după Miel oriunde Se va duce. Aceştia sunt răscumpăraţi din oameni pârgă lui Dumnezeu şi Mielului. Şi în gura lor nu s-a aflat vicleşug, căci nevinovaţi sunt înaintea Scaunului lui Dumnezeu" (Apocalipsa 14, 1-5).

Creştinele, şi mai ales monahiile, să renunțe la împodobirile deşarte, ca să placă lui Iisus Hristos

Tradiţiile bisericeşti sau Predania Sfânta, se ocupă îndeaproape pentru a înţelepţi cât mai mult pe creştine şi creştini, pentru a renunţa cu desăvârşire la podoabele lumeşti şi a se sili cât mai mult fiecare a plăcea Domnului nostru Iisus Hristos. Şi într-adevăr - zice Sfântul Ciprian - această măsură nu trebuie să fie judecată ca fără de folos, nici teama noastră în zadar, pentru că are ca obiect calea mântuirii; pentru că veghează la observarea preceptelor Mântuitorului şi are drept scop a face ca acelea care s-au consacrat lui Hristos și au renunţat la pofta cărnii pentru a se devota lui Dumnezeu cu trupul şi cu sufletul, să-şi sfârşească opera lor, a căror recompensă trebuie sa fie aşa de mare ca să nu se mai îngrijească niciodată în a se pregăti să placă altcuiva, decât Mântuitorului lor, de la Care aşteaptă preţul fecioriei lor.

Fiindcă El Însuşi a zis: „Nu toţi cuprind cuvântul acesta, ci celor care s-a dat. Căci sunt fameni, care din pântecele maicii lor s-au născut aşa; şi sunt fameni, care au

fost făcuţi fameni de oameni; şi sunt fameni care singuri s-au făcut fameni pentru împărăţia Cerurilor” (Matei 19, 11-12).

Vedem de asemenea în Apocalipsă lăudat darul cinstei şi al fecioriei prin glasul îngerului: „Aceştia sunt, zice, care nu s-au întinat cu femei, fiindcă sunt feciorelnici şi urmează pe Miel, oriunde merge El” (Apocalipsa 14, 4).

Ori, nu numai bărbaților făgăduieşte Mântuitorul darul fecioriei, El nu exclude nici pe femei, dar pentru că femeia este o parte din bărbat, pentru că a fost luată și formată din el, mai în toată Scriptura, Dumnezeu se adresează primului creat, fiindcă sunt amândoi un trup” (Facerea 2, 24), şi fiindcă în cuvântul „om” se înţelege şi femeia.

Deci, dacă cei cinstiţi însoţesc pe Hristos, şi împărăţia Cerurilor e destinată fecioarelor, atunci ce au de făcut acestea cu toaleta şi cu podoabele pământeşti, cu care ofensează pe Dumnezeu, dorind prin aceasta să placă oamenilor, uitând de aceste cuvinte: „Cei care plac oameni lor, ruşinatu-s-au, căci Dumnezeu i-a urgisit pe ei” (Psalmi 52, 7), uitând şi de măreţul şi sublimul limbaj al Sf. Apostol Pavel: „De-aş plăcea încă oamenilor, n-aş fi servitor al lui Hristos” (Galateni 1, 10).

Creştinele, şi mai ales monahiile, trebuie să fie sfinte cu trupul şi cu sufletul

Ocupaţiile creştinilor, în special ale călugăriţelor, e hotărât în Dumnezeieştile Scripturi și Tradiţiile Sfinte, să fie făcute numai în spiritul curat creştinesc, spre a deveni și a fi sfinte cu trupul și cu sufletul lor, spre a bine plăcea lui Dumnezeu. Femeile creştine se mântuiesc în naşterea de copii, însoţită de creşterea lor în învăţătura şi temerea de Dumnezeu sau, mai bine zis, în iubirea de Dumnezeu. Fecioarele împodobindu-şi

sufletele cu strălucitele virtuţi creştineşti, adică în sporirea facerii a tot binele, o iau, cu viaţa lor virtuoasă, înaintea femeilor creştine căsătorite.

Abstinenţa și fecioria - zice Sf. Ciprian - nu constau numai în cinstea trupului, dar încă în modestia și bunacuviinţă a veşmântului şi a podoabei, urmând recomandarea Apostolului: „Femeia nemăritată să fie sfântă cu trupul şi cu sufletul” (1 Corinteni 7, 34). Sfântul Apostol Pavel încă adaugă pentru instruirea noastră: „Cine nu este însurat, se îngrijeşte de lucrurile Domnului, cum ar putea să placă Domnului; dar cine este însurat, se îngrijeşte de lucrurile lumii, cum să placă soției. Tot aşa, între femeia măritată şi fecioară este o deosebire: cea nemăritată se îngrijeşte de lucrurile Domnului, ca să fie sfântă, şi cu trupul şi cu sufletul” (1 Corinteni 7, 32-34).

Nu numai astfel trebuie să fie o fecioară; ea trebuie să fie sinceră, ca nimeni văzând-o să poată pune la îndoială fecioria ei. Apoi curăţia să se întindă egal în toate şi toaleta să nu-i dezonoreze cinstea trupului său. Pentru ce ar apărea în public gătită şi cu părul dichisit, ca şi cum ar avea un bărbat sau caută pe vreunul. Să se teamă să placă cuiva, dacă e într-adevăr fecioară, şi să nu se expună pericolului, ea care se păstrează pentru ceva mai bun şi Dumnezeiesc. Acelea care n-au deloc bărbat, căruia să fie obligate să-i placă, să rămână cinstite și curate nu numai cu trupul, dar şi cu spiritul. Nu e îngăduit unei fecioare să-şi facă părul pentru a deveni mai frumoasă, nici de a se lăuda mai ales cu trupul şi frumuseţea ei, pentru că ea n-are luptă mai puternică de susţinut, decât pe aceea ce trebuie s-o ducă contra trupului ei, nici luptă mai de neînvinsă, decât pe aceea ce îi este trebuincioasă pentru a birui trupul şi a-l menţine sub jug (Vezi sfântul Ciprian).

Adevăratele podoabe ale fecioarelor

Sfântul Apostol Pavel, arătând că adevărata podoabă a creştinului este Dumnezeiescul Semn al Crucii Domnului, zice: „Mie să nu-mi fie a mă lăuda fără numai în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea s-a răstignit mie şi eu lumii" (Galateni 6, 14). Şi o fecioară în Biserică se laudă cu strălucirea cărnii şi a frumuseţii trupului său! Tot Ap. Pavel adaugă: „Iar care sunt ai lui Hristos, trupul și-au răstignit împreună cu patimile şi cu poftele" (Galateni 5, 24). Şi acea fecioară care face mărturisire că a renunţat la poftele şi stricăciunile cărnii, s-a întors iarăşi la lucrurile la care renunţase?

O, fecioară! Iată-te prinsă asupra faptului; iată-te dată de gol! Tu te întinezi cu petele poftei cărnii după ce ai fost îmbrăcată cu rochia albă a fecioriei şi a cinstei: ,,Strigă - zice Domnul lui Isaia - strigă: „Tot trupul este ca iarba şi toată mărirea ca floarea ierbii: uscaţii-s-a iarba, iar cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veac" (Isaia 40, 6, 8).

Nu este vrednic pentru un creştin, şi cu atât mai mult pentru o fecioară, să facă cel mai mic caz de strălucirea şi frumuseţea cărnii. Ei nu trebuie să iubească decât cuvântul lui Dumnezeu şi să caute numai bunurile care trebuie să fie veşnice. Sau dacă cineva vrea să-şi laude trupul său, apoi este timpul doar atunci când se află în torturi pentru mărturisirea Numelui Domnului; este atunci, când o femeie se arată mai cu curaj decât oamenii care o torturează şi când ea îndură focul. Crucea, fierul sau dintele fiarelor sălbatice, pentru ca să câştige coroana. Acelea sunt giuvaiere preţioase ale cărnii, cele mai frumoase podoabe ale trupului.

Fugiți de şarpele amăgirilor lumeşti

Lumea aceasta pasionată după felurite patimi şi deşertăciuni, e un şarpe-diavol ucigător de suflete. Lumea aceasta amăgitoare, plină de curse demoniceşti, slugarnică satanei şi potrivnică lui Dumnezeu, e un balaur ucigător sufletelor care se încred în ea şi nu în Dumnezeu, Creatorul lor, ca Adam şi Eva în Rai (Facerea 3). Lumea aceasta e plină de cursele diavolului. În fiecare lucru, vreme şi loc, stau ascunse laţurile patimilor și păcatelor, pentru aceasta, fiecare creştin dornic de mântuire trebuie să fie treaz, să se lumineze prin cercetarea Dumnezeieştilor Scripturi şi cugetarea zilnică în Legea Domnului (Psalmi 1, 1-3; comp. Deuteronomul 6; Ioan 5, 39-47; Luca 24, 25-27, 44-45), să privegheze şi să se roage (Matei 26, 41). Acestea ştiindu-le fiecare creştin, cu trezvie trebuie să se lumineze, să privegheze, să se roage şi să lucreze cu bună chibzuială, în aşa fel, ca să nu se prindă în cursele şarpelui-diavol, ce aleargă prin lumea mare mugind şi răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită (1 Petru 5, 8-9).

Lumea amăgitoare, formată din majoritatea persoanelor împătimite din toate ramurile societăţii, care slugăresc cu trup şi suflet stăpânului întunericului, formează oştirea iadului, care luptă zilnic întrebuinţând toate mijloacele ca nişte curse (moda, jocurile și praznicile drăceşti) pentru a prinde și trage în pierzare vremelnică şi veşnică pe creştinii dornici de mântuire. Aceasta ştiind-o mai bine decât toţi Mântuitorul, ne sfătuieşte a ne păzi de toate cursele drăceşti prin veghere şi rugăciuni. Sf. Apostol Pavel zilnic se păzea de cursele satanei, chinuindu-şi corpul său: „Îmi chinuiesc trupul meu şi-l supun robiei, ca nu cumva altora propovăduind, însumi să mă fac netrebnic” (1 Corinteni 9, 27).

Dumnezeiasca Scriptură ne învaţă în mai multe locuri ca să ne ferim de laţurile patimilor şi păcatelor, aşa cum se feresc de laţuri şi curse păsările şi vieţuitoarele pământului: „Să nu dai somn ochi lor tăi, nici să dormiteze genele tale, ca să te mântuieşti ca o căprioară de cursă şi ca o pasăre de laţuri. Ia aminte de sine când treci prin mijlocul

curselor; cum să te strecori printre laţuri şi printre străjile cetăţii să umbli” (Proverbele lui Solomon 6, 4-5). Privitor la aceasta, străbunii noştri în înţelepciunea lor luminată, ziceau: „Pentru a deveni înțelept, aproape de Dumnezeu și unit cu El, trebuie nici să mănânci prea mult, nici să bei prea mult, nici să dormi prea mult, nici să vorbeşti prea mult”.

Odinioară, un stareţ îmbunătăţit a văzut o fiară uriaşă ca un balaur foarte mare, având-şi tot trupul gros și înfricat. Balaurul acela cumplit înconjura şi zbura prin toată cetatea Antiohiei şi mânca fără de saţ pe toţi, de la mic până la mare: „Bărbaţi, femei, copii, copile, preoţi, călugări şi călugăriţe. Nimenea nu putea să scape de acel balaur. Balaurul acela înfricoşat era dracul iubirii de dulceţi, adică de plăcerile trupeşti şi felurite împătimiri”.

Iată cum ne putem scăpa de primejdiosul şarpe-diavol, toţi fiii Ortodoxiei creştine: clerici şi popor. Dumnezeu e pururea lucrător: „Tatăl Meu până acuma lucrează - zice Mântuitorul - şi Eu lucrez” (Ioan 5, 17); deci toţi cei ce voiesc a scăpa de cursele vrăjmaşului diavol trebuie să lucreze neîncetat. Să lucreze trupeşte, pentru câştigarea existenţei trupeşti: „Întru sudoarea feţei tale îţi vei dobândi hrana ta”, şi pentru câştigarea existenţei vieţii sufletului: „Întru răbdarea voastră vă veţi mântui sufletele voastre. Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare; ci pentru mâncarea aceea care rămâne spre viaţă veşnică, pe care Fiul Omului o va da vouă; pentru că pe Acesta L-a pecetluit Dumnezeu Tatăl” (Facerea 3, 17-19; Luca 21, 19; Ioan 6, 27).

„Privegheaţi şi vă rugaţi în toată vremea, ca să nu cădeţi în ispită, căci duhul este osârduitor, iar trupul e neputincios” (Matei 26, 41).

Cum trebuie să se folosească fecioarele de bunurile lor?

Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, învaţă pe toţi cei ce vor să se mântuiască, să lepede toate deşertăciunile lumeşti şi să îmbrăţişeze smerenia şi blândeţea, zicând: „Învăţati-vă de la Mine, căci sunt blând și smerit cu inima şi veţi afla odihnă sufletelor voastre”. Acesta este un adevăr învederat.

Sfântul Ciprian sfătuieşte mult pe fecioarele creştine - care s-au făgăduit a servi pururea lui Dumnezeu - ca toate bunurile lor să le folosească în faceri de bine, iar nu în feluritele deşertăciuni lumeşti. Sunt - zice el - fecioare bogate şi avute care fac paradă de situaţia lor şi se scuză, pretinzând că trebuie să se folosească de bunurile lor. Să înveţe ele mai întâi că numai acela este bogat, care e bogat în Dumnezeu; că femeie avută, e aceea care este avută în Hristos și că adevăratele averi sunt bunurile spirituale, comorile Dumnezeieşti, bogăţiile cereşti care ne duc la Dumnezeu şi pe care le păstrăm veşnic în El. Cât pentru celelalte bunuri pământeşti, ori câte ar fi, le-am primit în această lume, însă le vom lăsa aici. Trebuie deci să le dispreţuim ca pe însăşi lumea cu poftele şi plăcerile ei, la care am renunţat, când printr-o fericită hotărâre am venit la Dumnezeu (prin Sfântul Botez). Sf. Ioan ne sfătuieşte şi ne îndeamnă la aceasta, când ne spune cu vocea sa inspirată şi cerească: „Nu iubiţi lumea, nici cele din lume. De iubeşte cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul. Pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului pofta ochilor şi trufia vieţii, nu este de la Tatăl, ci din lume este. Şi lumea trece și pofta ei, dar cine face voia lui Dumnezeu rămâne în veac” (1 Ioan 2, 15-17). Trebuie, aşadar, să iubim bunurile veşnice şi Dumnezeieşti şi să împlinim voia lui Dumnezeu în toate lucrurile, ca să mergem pe urmele Mântuitorului nostru şi să urmăm învăţăturile Dumnezeieşti ale Aceluia care le-a spus pentru învăţătura noastră: „Eu nu M-am pogorât din cer ca să fac voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis” (Ioan 6, 38).

Deci, dacă servitorul nu e mai mare decât stăpânul său şi dacă sclavul eliberat datorește respectuoasă supunere celui care l-a făcut liber, noi care dorim să fim creştini

adevăraţi, avem obligaţia să luăm ca exemplu ceea ce a făcut Iisus Hristos Domnul nostru.

El ne-a învăţat iar Biserica predică ca noi să punem în practică acestea, precum ne sfătuieşte şi Apostolul cel iubit al Domnului, zicând: „Cel ce zice că petrece întru Hristos, este dator să umble şi el, cum a umblat Acela". Aşadar, trebuie să umblăm cu un pas egal cu al Său şi să ne silim să înaintăm cu El. Atunci urmarea adevărului îndreptăţeşte autenticitatea numelui nostru, şi cel credincios e vrednic de recompensă, dacă pune în armonie credinţa şi purtarea sa.

Vă pretindeţi avută şi bogată? Dar Sf. Pavel se ridică contra bogăţiilor voastre şi vă porunceşte să opriţi, la limite drepte, luxul şi toaleta voastră (1 Timotei 2, 9-10). „Femeile, zice, să se împodobească cu podoaba cinstei, cu sfială și cu întreagă înţelepciune, nu cu împleliturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu haine scumpe, ci precum se cuvine femeilor care se făgăduiesc temerii de Dumnezeu, cu fapte bune". Sf. Petru dă aceleaşi sfaturi, când zice: „Podoaba femeii să nu fie podoaba de afară care stă în împletitura părului. În purtare de podoabe de aur sau în îmbrăcămintea hainelor, ci să aibă podoaba inimii" (1 Petru 3, 3). Dacă aceşti Apostoli vor să oprească şi să aducă la practicarea sfântă a învăţăturii Bisericii pe femeile care obişnuiesc să-şi scuze toaletele lor, sub pretext că au un bărbat, cu atât mai mult o fecioară trebuie să se supună acestei reguli, ea, care nu poate să aducă nici o scuză pentru podoaba ei; ea, care nu e în drept să arunce asupra altuia înşelăciunea greşelii sale, ci să poarte singură toată răspunderea.

Spuneţi că sunteţi avută şi bogată? Dar noi nu trebuie să facem tot ceea ce credem că e îngăduit. Nu e îngăduit să trecem peste limitele cinstei şi ale fericirii în dorinţele fără măsură, care se nasc din ambiţia lumii. Că scris este: „Toate lucrurile sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos; toate lucrurile sunt îngăduite, dar nu toate zidesc" (1 Corinteni 10, 23).

Deci, când vă dichisiţi părul cu multă strălucire ca să păreţi astfel în afară, atrageţi asupră-vă, şi după voi, ochii și suspinele tineretului; vă procuraţi o hrană patimii poftei sexuale: vă aprindeţi focul dorinţelor, şi chiar dacă voi înşivă nu pieriţi, cu toate acestea pierdeţi pe alţii. Când, aşadar, sunteţi o săgeată şi un venin pentru cei ce vă privesc, nu puteţi prezenta scuza că rămâneţi curată în adâncul inimii voastre!

Iată, toaleta înclinată spre plăcerile iubirii, podoaba neruşinată, vă convinge contrariu; şi nu mai puteţi fi socotită printre tinerele fete şi fecioare care aparţin lui Hristos, pentru că vieţuiţi în felul de a vă provoca amorul vinovat.

Spuneţi că sunteţi avută şi bogată? Dar nu stă bine unei fecioare să-şi arate bogăţiile sale, atunci când Sf. Scriptură zice celor răutăcioşi, după moartea lor: „La ce ne-a folosit trufia şi de ce folos ne-a fost această probă a bogăţiilor? Toate acestea au trecut ca umbra” (Proverbele lui Solomon). Şi însuşi Apostolul dă acest avertisment: „Şi cei ce plâng, să fie ca şi cum n-ar plânge; cei ce cumpără, ca şi cum n-ar stăpâni, cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar folosi de ea; căci trece chipul lumii acesteia” (1 Corinteni 7, 30-31). În sfârşit, Sf. Petru, căruia - dimpreună cu ceilalţi Apostoli - Mântuitorul i-a încredinţat grija de a paşte şi a apăra turma Sa. şi pe care a stabilit şi a întemeiat Biserica Sa, Sf. Petru dimpreună cu Ioan, zic, că în adevăr ei nu posedau nici aur, nici argint, dar erau bogaţi în Darul lui Hristos. erau bogaţi prin credinţă şi prin puterea lui Iisus, cu care ei au săvârşit mari minuni şi s-au umplut de comori spirituale (Faptele Apostolilor 3).

N-ar şti să posede această putere, nici aceste bogăţii, acea fecioară care preferă să fie bogată şi să urmeze mai mult lumii decât lui Hristos. Ziceţi că sunteţi avută şi bogată şi pretindeţi să vă folosiţi de aceste bunuri pe care le-a pus în posesia voastră? Fie. Folosiţi-vă de acestea, dar în întrebuinţări mântuitoare. Întrebuinţaţi-le, dar în fapte bune. Folosiţi-le, dar după poruncile lui Dumnezeu, urmând şi ceea ce Mântuitorul a învăţat. Săracii să vadă că sunteţi bogată, nefericiţii să resimtă prosperitatea voastră. Împrumutaţi pe Dumnezeu cu moştenirea voastră; hrăniţi pe Hristos. Obţineţi prin

rugăciunile mulţimii, pe care o veţi ajuta, darul ca să puteţi susţine până la sfârşit cinstea fecioriei şi să ajungeţi astfel la recompensele Mântuitorului. Aşezaţi-vă comorile acolo unde nici un hoţ nu sparge zidurile, nici fur nu e la pândă să facă vreo stricăciune. Cumpăraţi rugăciunile săracilor şi veţi câştiga bunurile cereşti acolo unde secerişurile noastre vor fi veşnice şi la adăpost de orice lovire de nefericiri de pe pământ; unde nici rugina nu le strică, nici moliile nu le rod, nici soarele nu le arde, nici ploaia nu le vatămă (Matei 6, 19-21; Luca 7, 33-34).

Căci dacă credeţi că aveţi dreptul să vă folosiţi de bogăţiile pe care Dumnezeu vi le-a împărţit, altfel decât pentru mântuire, prin aceea făptuiţi o greşeală. Aşa, Dumnezeu a dat voce omului, dar cu toate acestea nu i-a îngăduit să cânte cântece de amor şi obscene. Dumnezeu a consimţit la aceea, ca fierul să fie folosit pentru cultivarea pământului și totuşi nu reiese ca să se poată săvârși cu el omoruri. Pentru că Dumnezeu e autorul tămâiei, vinului şi focului, nu ne e îngăduit să aducem sacrificii idolilor. Sau pentru că turmele sunt numeroase în câmpii, nu aveţi dreptul să jertfiţi victime.

Rezultă deci, o mare moştenire şi o încercare, numai dacă posesorul se foloseşte bine de ea şi, cu cât cineva e mai bogat în belşugul său, cu atâta mai mult să se servească de bogăţie pentru răscumpărarea păcatelor, în loc să le îngreuieze.

Înocuieşte împodobirea trupului cu fapte bune

Toţi creştinii adevăraţi se supun pe sineşi voii lui Dumnezeu, care ne porunceşte a ne ocupa mai mult de luminarea minţii şi îmbogăţirea sufletului. Lumea păgână depărtându-se de Dumnezeu şi căzând în idolatrie şi în slugărirea diavolului, punea foarte mult preţ pe împodobirea trupului cu haine preţioase, lux, mode şi felurite împodobiri deşarte, cu zorzoane idoleşti după moda împodobirii idolilor lor, la care se închinau. Această împodobire era urâciune înaintea lui Dumnezeu.

Odinioară, israeliţii ieşind din seculara robie a Egiptului, Dumnezeu care-i dezrobise, le-a poruncit cu mare asprime să se lepede de orice idolatrie (Ieșirea 20). Aceştia însă ţinând mai mult la apucăturile lor idolatre, cu care se familiarizaseră în Egipt decât la porunca lui Dumnezeu, le conservau tacit şi tăinuit în adâncul inimilor lor. Aşa, pe când Moise se afla suit pe muntele Sinai pentru a primi Tablele Legii din mâna lui Dumnezeu, ei sau revoltat contra mai marilor lor şi, omorând pe un conducător zelos care stătuse împotriva dorinţei lor idolatre, au siluit pe Aaron să le facă viţel de aur după chipul idolului Apis. În acest scop ei au adunat repede cerceii de aur din urechile fetelor şi femeilor lor. După pogorârea lui Moise din munte şi pedepsirea lor, mai cuminţindu-se puţin, au adunat şi dat: aur, argint, stofe şi felurite materiale pentru facerea Cortului Sfânt.

Ca şi israeliţii în pustie, lumea noastră - cu nume creştinesc - se îngrijeşte numai de trup cum să se îmbrace mai frumos, mai luxos, mai la moda zilei; iar pe suflet îl dă uitării. Mai pe urmă, după felurite pedepse şi dureri suferite, după auzirea propovăduirii preoţilor Bisericii, o parte din creştinii care ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi se ostenesc a-l păzi, încep a pune preţ şi pe suflet. Cuminţindu-se, părăsesc gătelile, moda, luxul şi împodobirile trupeşti şi se ostenesc a se îngriji şi de suflet. Decât deloc, e bine ca fiecare creştin și creştină, şi mai pe urmă când s-a trezit din somnolenţa pasiunii

împodobirii trupului, să se îngrijească cât mai mult de împodobirea sufletului cu fapte bune, împodobindu-se nu trupeşte, ci duhovniceşte, cu strălucitele virtuţi creştineşti.

În acest scop înalt, folositor de suflet, Sfântul Ap. Pavel ne sfătuieşte zicând: „Omul cel dintâi (Adam) din pământ, este pământesc; Omul cel de al doilea, Domnul din cer. În ce chip esle cel pământesc, aşa şi cei pământeşti; şi în ce chip este Cel Ceresc, aşa şi cei cereşti. Deci, precum am purtat chipul celui pământesc, aşa să purtăm şi chipul Celui Ceresc” (1 Corinteni 15, 47-49).

Privitor la îngrijirea înţeleaptă a trupului şi a sufletului, Mântuitorul ne învaţă minunat de bine, zicând: „Nimeni nu poate sluji la doi domni, lui Dumnezeu şi lui mamona. Nu vă grijiţi cu sufletul vostru ce veţi mânca şi ce veţi bea, şi cu trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca. Oare nu este sufletul mai mare decât hrana şi trupul de cât haina? Care din voi, grijindu-se, poate să-şi adauge statului său un cot? Nu vă grijiţi (peste măsură) zicând: ce vom mânca? Sau ce vom bea? Sau cu ce ne vom îmbrăca? Căci acestea toate neamurile le caută. Şi ştie Tatăl vostru cel Ceresc că aveţi trebuinţă de acestea toate. Ci, căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi toate celelalte vi se vor adăuga vouă” (Matei 6, 24-33).

Acestea auzindu-le, să căutăm ca în loc de a ne împodobi trupeşte, păgubindu-se sufletul, să ne îmbrăcăm trupul modest, cuviincios, şi, din ceea ce prisoseşte peste necesitatea îmbrăcămintei după anotimpuri, să facem milostenii la săraci, ca astfel să ne împodobim şi sufletul.

O nobilă doamnă primise de la soţul său 70.000 lei pentru a-şi cumpăra o blană. Simţind că această haină ar fi prea luxoasă pentru dânsa şi cugetând că sunt atâţia şi atâţia sărmani care nu au o bucată de pâine, şi-a făcut un palton cu 10.000 lei şi restul de 60.000 de mii i-a trimis Episcopului locului, cu rugămintea să-i împartă la săraci (Ep. Gr. Comşa 1000 pilde).

„Faceţi-vă prieteni cu bogăția nedreaptă, ca atunci când veți fi lipsiţi, să vă primească pe voi în corturile cele veşnice. Cel ce este credincios în puţine, şi în multe

este credincios; şi cel ce e nedrept în foarte puţin şi în mult este nedrept. Deci, dacă întru cel nedrept mamona n-aţi fost credincioşi, pe cel adevărat cine-l va încredinţa vouă? Şi dacă în cel străin n-aţi fost credincioşi, pe cel ce este al vostru (făgăduit de la întemeierea lumii) cine-l va da vouă? Nimenea nu poate sluji la doi domni... lui Dumnezeu şi mamonei” (Luca 16, 9-18; 11, 41; comp. Matei 6, 19-20; 19, 21; 1 Timotei 6, 18-19; Daniel 4, 27).

Fecioarele creştine să nu poarte podoabe lumeşti ca idolatrele şi curtezanele

Numele Domnului Hristos, care este asupra tuturor celor ce s-au botezat și îmbrăcat în El, hotărăşte fiecărui creştin sau creştină, mai ales fecioarelor, să poarte îmbrăcăminte modestă, cuviincioasă; iar feluritele podoabe şi împodobiri lumeşti, ca la curtezanele, actriţele demonizate şi păgânele idolatre, sa fie desăvârşit părăsite şi lepădate. Luxul veşmintelor, podoabei şi al împodobirilor deşarte - zice Sfântul Ciprian - seducerea formelor elegante, toate acestea sunt bune pentru curtezane şi pentru cele fără de ruşine. Şi nu există deloc femei care să aibă mai mare grijă de toaleta lor, decât acelea care veghează mai puţin asupra cinstei lor.

Astfel, cu scopul precis de a ne învăţa și a ne da un avertisment, Dumnezeu a reprezentat în Sf. Scriptură oraşul desfrânat ca îmbrăcat cu măreţie şi bogat împodobit, dar condamnat să piară cu podoabele sale, mai ales din cauza lor: „Şi a venit unul din cei şapte îngeri care aveau cele şapte cupe, zice Sfântul Ioan, către mine, spunând: Vino să-ţi arăt judecata cetăţii celei mari (Babilonul, Roma veche a păgânilor idolatri romani luxoşi, şi Roma nouă, Constantinopolul, plin de lux, căzut în ghearele turcilor) care șade pe apele

cele multe, cu care regii pământului au curvit, şi cei ce locuiesc pe pământ s-au îmbătat de vinul curviei. Şi m-am dus în Duhul într-o pustie, şi am văzut o femeie şezând pe o fiară de culoare stacojie, plină cu nume de hulă; femeia aceasta era îmbrăcată cu purpură şi cu roşu şi poleită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare. Ţinea în mână un potir de aur plin de amărăciuni şi de necurăţiile curviei sale” (Apocalipsa 17, 1-5). Fecioarele cinstite și curate, să fugă de aceste toalete ale curvelor, de aceste veşminte fără de ruşine, de aceste învăţături ale caselor de stricăciune, de aceste podoabe de curtezane.

Plin de Duhul Sfânt, Proorocul Isaia, strigă cu vocea şi loveşte cu tărie în fiicele Ierusalimului, gătite cu bijuterii şi toaletă. El le învinuieşte că au trecut peste limitele bogăţiilor periculoase şi au părăsit pe Dumnezeu, dedându-se la plăceri lumeşti. „Fiicele Sionului, zice el, au devenit mândre şi umblă cu grumajii ridicaţi şi clipitul cu ochii şi cu păşitul picioarelor împreună târăsc hainele şi împreună joacă cu picioarele. Dar Dumnezeu va smeri pe fetele Sionului. Domnul va dezveli chipul lor în ziua aceea. Şi le va lua luxul şi toaleta lor şi podoaba grumajilor lor şi ţintele lor şi podoaba feţei lor şi tocmirea podoabei celei de mărire. Şi gherdanele şi brăţările lor şi împletiturile părului şi verigile mâinii drepte, şi inelele şi cerceii şi rochiile lor de mătase, brodate cu aur, şi aşternuturile cele de casă şi oglinzile cele strălucitoare şi pânzele cele subţiri şi turbanele cele uşoare. Şi hainele roşii şi visonul cel cu aur şi cu vânăt țesut şi în locul parfumului va fi praf şi în loc de brâu te vei încinge cu o funie şi în locul podoabei cu aur a capului vei avea capul pleşuv” (Isaia 3, 16-24).

Iată ce mustră Dumnezeu, ce veştejeşte, iată ce declară că a stricat pe fecioare şi ce le-a făcut să părăsească adevăratul Cult Dumnezeiesc? Acelea care s-au mândrit, au căzut la pământ, acelea care s-au potrivit lor au meritat să trăiască în ruşine şi în stricăciune. Acoperite de mătase şi purpură, n-au putut să îmbrace pe Hristos; şi împodobite cu aur, bijuterii şi pietre preţioase, au pierdut ceea ce face podoaba sufletului şi a inimii. Cine nu urăşte și nu fuge de ceea ce pricinuieşte pierderea altuia? Cine îndrăzneşte să se servească de ceea ce este pentru aproapele său o sabie şi o săgeată

omorâtoare? Dacă cineva ar muri în urma înghiţirii unei băuturi, veţi şti că acest lichid ce a băut e otravă. Dacă o mâncare aduce moarte, veţi şti că acest produs, în stare de a omorî pe cel ce mănâncă, este provocator de moarte şi vă veţi păzi să mâncaţi sau să beţi ceea ce aţi văzut mai înainte că e cauza morţii altcuiva. Cât de mare e deci ignoranța voastră în faţa adevărului, şi în ce grad de nebunie e sufletul vostru, dacă veţi dori ceea ce a fost totdeauna pedepsit şi veţi rămâne în continuu dorind cele vătămătoare şi dacă veţi avea naivitatea să credeţi că, ceea ce aţi văzut că pricinuieşte pierderea altora, va fi pentru voi fără pericol!

Împodobirea trupului pierde frumusețea sufletului

Femeia - conglăsuiesc Sfinţii Părinţi şi Dascăli ai Bisericii - trebuie să fie împodobită lăuntric şi frumuseţea femeiască să stea în suflet, căci numai în suflet se arată frumuseţea și urâciunea (Clement Alexandrinul, Pedag. 11, 12).

Frumuseţea corporală este lucru neînsemnat şi schimbător, care uşor poate fi nimicită printr-o boală sau altă întâmplare. Această frumuseţe a fost închisă de Dumnezeu în graniţele naturii, pe când frumuseţea sufletului nu este supusă legilor naturii fizice, pentru că stă cu mult mai presus de frumuseţea corporală și depinde în totul de noi şi de ajutorul ce ni-l dă Dumnezeu. Adică, Dumnezeu, în înţelepciunea Sa şi în bunăvoinţa faţă de om, a rânduit ca ceea ce este de mică însemnătate, în și pentru fiinţa noastră, să fie supus legilor naturii; iar pentru adevăratele bunuri ne-a făcut pe noi înşine maeştri. Căci, dacă ne-ar fi dat putere şi peste frumuseţea corporală, ne-am fi îngrijit peste măsură de ceea ce nu ne este de folos, şi ne-am pierde timpul cu aceasta, iar sufletul l-am da cu totul uitării.

Dacă acum, când n-avem această putere, ne dăm toată osteneala şi căutăm să ajungem prin întrebuinţare de cosmetice, ceea ce nu stă în puterile noastre: boindu-ne şi pomăduindu-ne, coafându-ne fistichiu, îmbrăcându-ne în haine ridicole, dându-ne ochii peste cap și câte alte nimicuri, ce grijă am mai purta noi de suflet şi de chestiunile spirituale, dacă am putea în adevăr să facem corpul mai frumos? Da, n-am mai face nimic altceva dacă aceasta ar sta în puterile noastre, ci ne-am pierde timpul numai cu aceasta. De aceea, Dumnezeu ne-a pus la adăpost de această grijă şi ne-a dat arta cu mult mai superioară de a înălţa sufletul în culmea celei mai înfloritoare frumuseţi, chiar dacă ar fi căzut în cea mai mare urâţenie, şi a-i da o astfel de drăgălăşie şi graţie, ca nu numai oamenii drepţi, ci şi Dumnezeu Însuşi să-l iubească pe el (Sf. Ioan Hrisosostom, epistola către Teodora 13).

Spune-mi, la ce poate folosi frumuseţea corporală? La nimic. Ba încă dimpotrivă: le expune la mai multe lupte, ispite, primejdii şi suspectări. O femeie care nu este frumoasă, nu va fi suspectată de nimeni, pe când una frumoasă, dacă nu este excepţional de virtuoasă, își va face uşor reputaţie şi bărbatul ei o va bănui, ceea ce este cel mai mare rău posibil. Şi bucuria acelei femei că e frumoasă, va fi mai mică decât durerea ce-i va cauza bănuiala bărbatului ei, căci frumuseţea corpului îşi pierde farmecul în trecerea vremii și sufletul decade şi se prosteşte prin plăceri, uşurătate şi senzualitate. La toate acestea duce frumuseţea corporală, pe când femeia mai puţin frumoasă este scutită de aceste curse. Ea nu este atacată de câini, ci paşte ca un miel în linişte şi siguranţă, şi n-are nici o teamă de lupi, căci Păstorul e lângă ea...

Să creştem dar bărbaţii astfel, ca să nu caute la frumuseţea trupească. Dacă tu, soţie, te împodobeşti ca o păpuşă, obişnuieşti pe bărbatul tău cu figuri spoite şi-l faci să cadă pradă femeilor de stradă care se spoiesc mai mult ca tine. Dar dacă tu îl obişnuieşti să iubească în femeie castitatea şi virtutea, nu se va mai uita la femei de stradă, pentru că nu găseşte la ele aceste calităţi (Sf. Ioan Hrisosostom, epistola către Teodora 13).

Creştinelor! Pentru ce schimonosiți voi opera lui Dumnezeu?

Creatorul Universului, Atotţiitorul şi nemărginitul în înţelepciune Dumnezeu, n-a dat lânilor de oi culoarea stacojie sau de purpură. Nu ne-a învăţat deloc să colorăm lâna cu sucurile ierburilor, nici s-o vopsim cu sângele scoicii de mare. N-a inventat deloc culorile lucrate după o chibzuită adunare de pietre preţioase şi de perle aşezate în inelele de aur, pentru a vă împodobi capul de El făcut şi a ascunde astfel ceea ce Dumnezeu a făcut în om. Deci ce vă împodobiţi şi lăsaţi să iasă la lumină ceea ce diavolul a inventat!

A voit Dumnezeu ca să chinuim pe copiii încă nevinovaţi, găurindu-le urechile şi nebănuind stricăciunea lumii să atârnăm de aceste răni şi de aceste găuri cercei preţioşi, grei prin valoarea lor, deşi sunt de nici o trebuinţă? Ce rost au acestea? Ce folosesc? Toate aceste lucruri le propagă îngerii trădători şi căzuţi prin amăgirile lor, care, de când au ajuns în stricăciunea materiei, se găsesc căzuţi într-o stare josnică originii lor cereşti. Ei, prin acţiunea lor stricătoare, ne-au învăţat meşteşugul de a vopsi sprâncenele cu negru și a colora obrajii cu un roşu înşelător, de a schimba cu ajutorul vopselelor false culoarea naturală a părului; în scurt, au ridicat adevărul de pe faţă şi cap.

Cochetăriile păgubesc sufletele

Vrei să te arăţi în lume frumoasă şi împodobită? Mulţumeşte-te mai bine să rămâi cum te-a făcut Dumnezeu. De ce te găteşti cu aur şi cu pietre scumpe, ca şi cum ai avea aerul să corijezi făptura lui Dumnezeu? Ţii numaidecât să te arăţi gătită? Găteşte-te atunci cu caritatea, cu filantropia, cu buna voinţă, cu modestia. Aceste virtuţi sunt mai de

preţ decât aurul și pietrele scumpe, şi dau femeii mai multă graţie. Chiar unei femei urâte ele îi dau frumuseţe atractivă (Sf. Ioan Hrisostom şi Ciprian).

La ce serveşte găteala? „A văzut-o cineva”, ni se va răspunde „şi a admirat-o”. Dar acela a admirat găteala, iar nu pe cea gătită, pe care a criticat-o poate, pentru că s-a gătit mai mult decât se cădea stării ei sociale. Dacă cea gătită este frumoasă, găteala strică frumuseţii ei naturale, pentru că n-o lasă să apară cum este, ci-i acoperă o parte din frumuseţe; iar dacă este urâtă şi rău conformată, găteala o face şi mai urâtă. Unde este urâţenie fără găteală, se arată numai aceasta, dar dacă i se adaugă strălucirea pietrelor scumpe sau frumuseţea stofelor, urâţenia creşte. Strălucirea giuvaierelor face ca negreala sau gălbeneala pielii să fie mai pronunţată, iar culoarea deschisă şi garniturile rochiilor împrumută figurii o înfăţişare şi mai urâtă, pentru că ele nu dau privitorului putinţa să vadă şi să aprecieze numai urâţenia singură ci, în comparaţie cu frumuseţea gătelii, ceea ce măreşte urâţenia.

Vrei să te găteşti? Nu te găti cu perle, ci modestie şi bunăvoinţă. Atunci vei plăcea bărbatului tău. Împodobirea cu perle face adesea să se nască gelozie, suspectare, ceartă, duşmănie, etc.

E greu, aproape imposibil, ca cine are corp frumos gătit, să aibă şi suflet împodobit, căci cine poartă grijă de unul, neglijează pe celălalt, neputându-le cultiva pe amândouă în acelaşi timp.

De obicei pun preţ pe găteală cei pentru care cinstea şi pudoarea nu preţuiesc nimic. Azi nu se mai pot deosebi fetele cinstite de femeile pierdute, din pricina gătelii. Iată în ce situaţie delicată se pun singure numai din cauza gătelii. O fată nu trebuie să fie cochetă, îmbrăcămintea ei trebuie să fie simplă şi cuviincioasă; dar acum se folosesc mijloacele cele mai rafinate pentru o cochetărie dusă la extrem. Femeie, leapădă-te de această nebunie! Arată sufletului aceasta purtare de grijă, precum şi înfrumuseţării lăuntrice, căci podoaba dinafară răpeşte frumuseţea celei dinăuntru (Spicuiri de Preot I. Mihăl. şi Emilian Vasilescu, E.M.L).

Creştinelor! Nu vă mai schimonosiți chipul dat de Dumnezeu

Edificarea spirituală ce ni se cere nouă Preoţilor a o face în turma cuvântătoare care ni s-a încredinţat de Domnul: „Paşte mieluşeii Mei! Paşte oile Mele" (Ioan 21, 15-17), ne impune imperios să înştiinţăm pe toate femeile şi fecioarele creştine, a părăsi satanicescul obicei de a-şi mai sluți și schimonosi chipul ce le-a dat Dumnezeu. De asemenea şi varietatea modelor caraghioase, care le fac să se arate cu obrăznicie dezgolite în public, în acest scop venim aici cu Sfântul Ciprian, zicând tuturor:

Şi aici mă văd obligat, prin teama de Dumnezeu ce mi-o inspiră credinţa şi prin iubirea ce o datoresc fraţilor mei, de a încunoştiinţa, nu numai pe fecioare, dar și pe femeile măritate și pe toate femeile în general, că o creatură, făptura lui Dumnezeu pe care El a modelat-o, nu trebuie în nici un fel, nici prin dresuri care albesc, îngălbenesc, nici prin pudră neagră sau roşie - nu ne interesează prin ce meşteşug - să schimbe sau să strice ceea ce a făcut natura, adică ceea ce a creat Dumnezeu.

Dumnezeu a zis: „Să facem pe om după Chipul şi Asemănarea noastră" (Facerea 1, 26). Şi cine îndrăzneşte să schimbe şi să strice făptura lui Dumnezeu? Aceasta înseamnă că săvârşeşte un atentat contra lui Dumnezeu şi că pretinde să reformeze opera Sa şi să-i dea altă înfăţişare. Înseamnă că nu cunoaşte, că tot ceea ce se naşte e opera lui Dumnezeu şi că orice schimbare ce i se aduce, vine de la diavolul.

Dacă un pictor îndemânatic ar reprezenta în natural trăsăturile, frumuseţea, profilul plăcut al unei persoane şi odată portretul sfârşit, terminat, un altul crezându-se mai iscusit, ar duce mâna pe chipul deja pictat, pentru a-l retuşa; insulta adusă primului artist ar fi prea gravă şi indignarea sa va fi judecată poate drept. Şi voi cugetaţi că nu e de pedepsit când purtaţi excesul unei îndrăzneli aşa de neruşinate, şi nesocotiţi ofensa făcută Dumnezeiescului Lucrător? Prin aceste sluţiri ale feţei, contrare chipului vostru dat de Dumnezeu, vă arătaţi îndrăzneţe, neruşinate, căci cu mânjirea cu aceste dresuri, care

excită pornirea spre amor, aţi stricat şi violat ceea ce este de la Dumnezeu şi sunteţi mai rău decât o desfrânata. Ceea ce vi se pare ca o podoabă, ceea ce cugetaţi că e o eleganţă, este răsturnarea făpturii lui Dumnezeu, e profanarea adevărului. Vocea Apostolului ne previne: „Curăţiţi aluatul cel vechi ca să fiţi frământătură nouă, precum sunteţi fără de aluat, că Paștele nostru, Hristos, pentru noi S-a jertfit. Pentru aceea să prăznuim, nu întru aluatul cel vechi, nici întru aluatul răutăţii şi al vicleşugului, ci întru azimile curăţiei şi ale adevărului" (1 Corinteni 5, 7-8).

Sinceritatea şi adevărul există ele, când ceea ce e sincer, e profanat? Când ceea ce e adevărat, dispare sub culori false, sub dresuri înşelătoare?

Mântuitorul nostru spune: „Nu puteţi face un păr alb sau negru" (Matei 5, 36); şi pretindeţi că sunteţi mai puternică decât cuvântul Dumnezeului vostru?

Printr-o silinţă nesocotită şi printr-o profanare de dispreţuit vă vopsiţi, îi daţi culoarea de flacără, nefericitul semn ale celor ce vi se vor întâmpla la ziua de apoi. Şi păcătuiţi, ruşine, prin capul vostru, adică prin cea mai aleasă parte a trupului vostru. Sfântul Ioan Teologul, istorisind despre Mântuitorul preaslăvit, a zis: „Capul Lui şi părul Său ca lâna cea albă, ca zăpada" (Apocalipsa 1, 14). Aveţi groază de părul alb, nu puteţi suferi albeaţa ce face un cap asemenea cu acela al Mântuitorului? Nu vă temeţi deloc, vă întreb, o, voi care faceţi astfel, că Creatorul vostru, când va sosi ziua învierii, va refuza să vă recunoască? Şi să nu vă respingă şi alunge când vă veţi prezenta ca să vă bucuraţi de recompensele şi făgăduielile Sale? Nu vă îndoiţi deloc, că nu vă spun cu asprimea unui controlor sau judecător: „Aceasta nu e deloc opera mea, această imagine nu este a noastră. V-aţi mânjit pielea printr-un dres înşelător, v-aţi schimbat părul capului printr-o vopsea. Înşelătorul v-a desfigurat faţa, v-a stricat trăsăturile. Această faţă nu mai e a voastră, cea dată de Dumnezeu. Nu puteţi să mai vedeţi pe Dumnezeu, pentru că nu mai aveţi ochii pe care Dumnezeu i-a făcut, ci pe aceia pe care diavolul i-a stricat. Lui i-aţi urmat; aţi imitat ochii roşii şi coloraţi ai şarpelui; v-aţi împodobit cu culorile inamicului vostru: „Veţi fi, aşadar, arsă cu el".

Vă întreb, aceste lucruri trebuie să fie obiectul cugetelor servelor lui Dumnezeu? Nu trebuie ele să tremure la acest gând ziua şi noaptea?

Cât pentru femeile măritate să vedem, dacă ele n-abuzează deloc sub pretext că sunt obligate să placă bărbaţilor lor, să examinăm dacă îi pun ca scuză şi atunci ele nu se fac nicidecum complicele greşelii lor, prin consimţământul vinovat ce ei (bărbații) dau acestora (femeilor). Însă cât pentru fecioare, cărora le adresez această cuvântare, cred că nu trebuie să le mai socotim printre acelea care se folosesc de aceste meşteşuguri. Din contră, să le alungăm ca pe oile molipsite şi care pricinuiesc moartea; să le alungăm din sfânta şi curata turmă a feciorie ca nu cumva, amestecându-se şi cu altele, să nu le infecteze şi să le piardă cu ele.

Sfântul Ambrozie vorbeşte de femeile măritate care se sulimenesc: Este o excitare spre vicii faptul că ele îşi colorează faţa cu culori închipuite, de teamă ca să nu fie neplăcute oamenilor, şi prin stricarea trăsăturilor lor, ele pregătesc pe aceea a cinstei lor.

Ce nebunie, ca să înlocuieşti printr-o culoare meşteşugită adevăratele trăsături pe care ţi le-a dat Dumnezeu, şi când cineva se teme de judecata vreunui bărbat, să-şi strice pe a sa proprie!

Căci ce judecată mai sinceră să căutăm despre urâciunea ta, o femeie, dacă nu pe tine însăţi. Dacă eşti frumoasă, pentru ce le ascunzi? Dacă eşti urâtă, pentru ce faci ca, înşelând, să fii frumoasă, fiindcă nu poţi nădăjdui să te înşeli pe tine însăţi, nici să dai socoteală de greşeala altuia?”.

Fecioarele nu trebuie să ia parte la ospețe

Luminatul Păstor de suflete Ciprian, Episcopul Cartagenei (248-250 d. Hs.) ca şi Sf. Apostoli şi urmaşii lor, arată și hotărăşte fecioarelor creştine care se afierosiseră Domnului Hristos - precum şi azi monahii și monahiile - că nu trebuie să ia parte la ospeţele mirenilor. Pentru că noi căutăm - zice el - folosul fecioriei şi trebuie să înlăturăm tot ceea ce i-ar fi periculos şi potrivnic, nu se cade să lăsăm sub tăcere lucrurile ca, lărgindu-le, să treacă în uz şi să devină nefericire la moravurile curate şi cinstite.

Sunt fecioare care nu se ruşinează să ia parte la nunţi şi să schimbe vorbe cu o libertate ruşinoasă, transformate în convorbiri provocatoare de amor, ce se ţin de aceste adunări. Ochii lor sunt la pândă şi nimic nu le opreşte să ia parte la aceste conversaţii scandaloase, să fie prezente la aceste petreceri de beţie, care aprind poftele, aţâţă pe femeie şi face pe bărbat să devină îndrăzneţ. Ce vrea să facă la nunţi o fecioară (o călugăriță) al cărei gând e departe de măritiş? Ce plăcere, ce bucurie poate să capete acolo aceea, ale căreia gusturi şi dorinţe sunt atât de deosebite? Ce învaţă şi ce vede acolo? Ah! Cine va spune cât se abate astfel de la chemarea sa, ea, care venise cinstită să se întoarcă de la acelea fără ruşine! Dar să admitem că rămâne cu trupul şi cu duhul fecioară; însă prin ceea ce a văzut şi a auzit, prin ceea ce a vorbit, şi-a stricat comoara ce o purta.

Mirenii cu pietate stau la mese cu femeile, iar monahii singuratici, tăcuți

Lui Dumnezeu toate se cade a le da - hotărăşte Sfântul Sinod 7 ecumenic - şi nu voinţelor noastre a ne robi, mare avuţie este. „Că ori de mâncaţi ori de beţi, zice Dumnezeiescul Apostol, toate întru slava lui Dumnezeu faceţi-le”. Deci, Hristos, Dumnezeul nostru, în Evangheliile Sale a poruncit a tăia începuturile păcatelor. Că nu numai preacurvia de Dânsul se munceşte, ci şi pornirea cugetului spre apucare de preacurvie s-a osândit, zicând El: „Cel ce caută la femeie spre a o pofti pe ea, iată a preacurvit cu ea în inima sa”. Deci, de aici învăţându-ne, datori suntem a curaţi gândurile, „deşi toate ne sunt slobode, dar nu toate folosesc”, ne învăţăm din apostolescul glas.

De nevoie este fiecărui bărbat să mănânce ca să vieze, şi la cei ce viaţa le este cu nuntă şi cu fii şi cu aşezare mirenească, a mânca împreună bărbaţii şi femeile, este lucru din cele neprihănite, numai să aducă mulţumire Celui ce dă hrana, şi nu prin oarecare meşteşugiri femeieşti, adică prin sataniceşti cântece de alăute şi curveşti răsfrângeri, asupra cărora vine proorocescul blestem, cel ce zice aşa: „Vai celor ce cu alăute şi cu cântări beau vinul iar la lucrurile Domnului nu se uită şi la lucrul mâinilor Lui nu gândesc”. Şi dacă ar fi cumva unii ca aceştia între creştini, îndrepteze-se; iar de nu, ţie-se pentru dânşii (hotărârile) cele canoniceşti aşezate de (Părinţii) cei mai dinainte de noi.

Iar celor ce viaţa le este liniştită şi singuratică, cei ce s-au împreunat cu Domnul Dumnezeu şi au ridicat jugul monahicesc, vor şedea cu singurătate şi tăcere. Dar însă şi celor ce au ales viaţa preoţească, nicidecum nu le este iertat a mânca îndeosebi împreună cu femei, fără numai oareunde cu oarecare bărbaţi şi femei temători de Dumnezeu şi evlavioşi, ca şi această mâncare împreună să o aducă spre ispravă duhovnicească. Şi cu rudenii încă aceasta să o facă. Şi iarăşi, dacă se va întâmpla în călătorie, și cele ale trebuinţei de nevoie nepurtându-le cu sine monahul, sau bărbatul

ieraticesc, şi ar voi să poposească de nevoie: „ori în casă de obşte, ori în casa oarecăruia, să aibă voie el a o face aceasta, fiindcă trebuinţa îl sileşte” (Canonul 22).

Acest canon îngăduie mirenilor, parte bărbătească şi femeiască, a mânca împreună la nunţi, praznice, etc., însă cu mare pietate... Ierosiţilor (Arhierei și Preoţi călugări) li se îngăduie asta numai la mare nevoie ori trebuinţe pioase, când aceasta se face spre zidire... ca nu Ierosiţii şi Monahii să smintească pe mireni, ori să se smintească chiar și ei.

Petrecerile creştineşti cu căutări duhovniceşti, citire, explicare şi propovăduirea dumnezeieştilor scriitori, au în mijlocul lor pe Dumnezeu cu Îngerii. Mulţi creştini uşuratici, răsturnând şi amestecând la nunțile lor tainele bisericeşti cu obiceiurile păgâneşti, pierd blagoslovenia luată în Sf. Biserică de la Domnul prin slujbele Divine oficiate de Preoţi şi se îmbracă cu blestemul și afuriseniile puse de Dumnezeieştile Scripturi şi Sfintele soboare ecumenice şi locale şi ale Sfinţilor Părinţi, asupra celor ce se ţin de obiceiurile păgâneşti. Aceasta ne-o arată și Sfântul Ffrem Sirul, zicând: „Unde sunt cântările celui străin (cântări curveşti, glume, chefuri, jocuri şi cortegiile lor de păgânătăți), acolo e întunecarea bărbaţilor și a femeilor şi praznicul diavolilor”. Iată de ce ne sfătuiesc aşa de frumos şi edificator Sfântul Sinod al VII-lea ecumenic, sfântul Ciprian şi alţi Sfinţi Părinţi dornici de a ne scoate din întuneric la lumină.

Fecioarele nu trebuie să frecventeze băile publice

Devotamentul pe care feciorii şi fecioarele în vremurile apostolice, monahii şi monahiile din vremurile patristice încoace, l-au făgăduit lui Dumnezeu, ne obligă imperios a umbla în cea mai bună rânduială, după învăţăturile Sf. Biserici Ortodoxe. Numai astfel călăuzindu-ne în orice vreme şi-n orice loc, vom putea fi la înălţimea chemării noastre: lumina lumii şi sarea pământului, cum zice Însuşi Mântuitorul: „Voi sunteţi lumina lumii... Voi sunteţi sarea pământului". Cei chemaţi la această înaltă servire, dacă se lasă târâţi de iureşul deşertăciunilor lumeşti şi obiceiuri păgâneşti, îşi ştirbesc prestigiul lor şi se îmbracă cu întunericul în care zace lumea cea amăgită de diavolul.

Sfântul Ciprian, arătând feluritele prăbuşiri şi primejdii care lovesc pe cei chemaţi, dacă se încurcă cu deşertăciunile lumeşti, mustra aspru pe fecioarele care frecventau băile publice, zicând: „Dar ce voi zice de acelea care frecventează băile publice, care cu priviri lacome de stricăciune, dezonorează trupuri consfinţite cinstei şi fecioriei. Amestecate cu oameni, ele îi privesc în mod ruşinos şi nedemn în spectacol. Nu-şi procură ele atunci un farmec seducător la vicii? Nu provoacă, nu excită deloc prin însăşi necinstea lor, cele mai josnice instincte ale celor care le privesc? Fiecare ziceţi: „Să vedem cu ce intenţie vine acolo?". Eu nu gândesc decât să-mi odihnesc şi să-mi curăţesc corpul meu slab", zici tu. Această proastă apărare nu vă dezvinovăţeşte, nu vă scuză nicidecum de delictul neruşinării şi desfrânării. O astfel de baie întinează, departe de a spăla, ea nu curăţeşte deloc membrele, ci le murdăreşte. N-aveţi asupra nimănui priviri neruşinate? Dar cineva vă aruncă de acestea asupră-vă. Nu vă pângăriţi ochii printr-o plăcere ticăloasă, dar procurând această plăcere altora, vă necinstiţi pe voi înşivă. Din baie faceţi un spectacol şi ajungeţi de la aceasta la lucruri mai rele decât cele ce se văd la teatru. Vă lipseşte orice ruşine. Prin veşminte părăsiţi orice demnitate, orice cinste. Fecioria se dezvăluie pentru a atrage ochii şi pentru a-şi pierde floarea sa. Vedeţi, dacă

după ce aţi îmbrăcat din nou veşmintele voastre, păstraţi aceeaşi modestie în mijlocul oamenilor? Voi, a căror îndrăzneală în dezbrăcare, a făcut să crească imprudenţa! Iată pentru ce Sfânta Biserică plânge adeseori pe fecioarele sale, pentru ce ea se plânge de ticăloşiile lor şi de relele relaţii!

Aşa se întâmplă cu floarea fecioriei, astfel fecioria îşi pierde floarea şi cinstea, şi îşi vede înjosită toată demnitatea, toată gloria sa. Astfel inamicul ademenitor se vâră meşteşugit şi prin înşelăciuni surprinzătoare el, diavolul, se introduce pe ascuns.

Da, voind să se împodobească cu mai multă eleganţă, permiţându-şi prea mari libertăţi, fecioarele încetează să rămână fecioare. Pătate prin fapte ruşinos ascunse, văduve înainte de a fi măritate, ele trădează nu vreun bărbat, ci chiar pe Hristos. Astfel de chinuri ce vor suferi pentru păcatul fecioriei pierdute, vor fi cu atât mai îngrozitoare, cu cât ar fi fost mai mari recompensele la care ele ar fi fost chemate.

Israeliteanca Susana era credincioasă și temătoare de Dumnezeu. Într-o zi, scăldândn-se în grădină, an năvălit asupra ei doi bărbaţi - bătrâni, judecători ai lui Israel - aprinşi de dobitoceasca poftă a păcatului desfrânării. Necedând, a fost învinuită de păcat înaintea poporului. Iată unde duce neprevederea. Dar femeile care se scaldă în văzul bărbaţilor, sau bărbaţii înaintea femeilor, cele care se împodobesc după moda deşertăciunii lumeşti, şi se dezgolesc aproape până la despuiere, cum vor scăpa de păcate și ce răspuns vor da în ziua înfricoşatei Judecăţi?... Să luăm aminte.

Fugiți de păcat

Se istoriseşte că Sfântul Apostol şi Evanghelist Ioan într-o zi intrând într-o baie, el a fugit îndată ce a aflat că ereticul Cerint era acolo, şi i-a îndemnat pe cei ce erau cu dânsul de a-i urma, zicând: „Să ieşim afară din această baie, în care se află Cerint, inamicul adevărului, ca nu cumva baia să cadă peste noi” (s. Irineu şi Policarp).

Fii şi fiice ai Ortodoxiei, fugiţi de orice păcat mai înainte de a vă înghiţi sau a vă prăpăstui în el şi el peste voi. Cel ce face păcatul rob, este al păcatului; iar robul acesta se dezmoşteneşte. Cel ce păcătuieşte, de la diavolul păcătuieşte. Fiul lui Dumnezeu a venit să strice lucrurile diavolului” (Ioan 8; 1 Ioan 5, 3-8).

Fecioria, cea mai strălucită comoară şi împodobire

Umblarea în căile Domnului a înălţat, cu trup şi suflet, pe Enoh şi pe Ilie de pe pământ la cer. Aceasta de o vom împlini şi noi, în orice vreme şi în orice loc, ne vom simţi transportaţi cu trup şi suflet de pe pământ la cer, ba chiar şi mai mult decât atât, ne vom apropia şi prosterna înaintea Scaunului Dumnezeirii, ne vom uni cu Dumnezeu. Şi astfel, prin alimentarea şi dezvoltarea strălucitelor virtuţi creştineşti, vom deveni drept după Chipul şi Asemănarea lui Dumnezeu. Aici vom ajunge numai atunci când fiecare îşi va împlini făgăduinţele sale date înaintea lui Dumnezeu: la Sfântul Botez, la călugărie, la hirotonie, etc. Numai fiind şi rămânând ceea ce ne-a făcut Dumnezeu, vom fi icoane vii ale Lui, purtând în noi Chipul şi Asemănarea Sa, şi numai aşa vom fi pururea cu El în împărăţia luminii Lui, începând de aici de pe pământ.

Acest scop înalt urmărindu-l şi Sf. Ciprian, Episcopul Cartaginei, sfătuieşte pe fecioare, zicându-le: „Ascultaţi-mă deci, o, fecioare! Vă rog, ascultaţi-mă ca pe un tată care vă dă învăţămintele şi sfaturile sale. Ascultaţi-mă ca pe unul care veghează sincer în interesul vostru. Fiţi ceea ce v-a făcut Dumnezeu; rămâneţi aşa cum v-a format mâna Tatălui. Faţa voastră să rămână cinstită, gâtul vostru fără podoabe, frumuseţea voastră sinceră. Nu vă străpungeţi deloc urechile. Nu vă atârnaţi de braţe și de gât brăţări şi coliere preţioase. Nu vă puneţi picioarele în inele de aur (e vorba de inelele preţioase pe care femeile le purtau mai presus de glezna piciorului, numite: Periselide).

Nu vă vopsiţi părul. Ochii să vă fie vrednici de a vedea pe Dumnezeu. Mergeţi la baie în societatea persoanelor de sexul vostru, cum se cade. Feriţi-vă de întrunirile periculoase ale nunţilor, cum şi de ospeţele provocatoare de amor, a căror frecventare e plină de pericol. Sunteţi fecioare şi serve ale lui Dumnezeu, arătaţi-vă superioare toaletei. Să ştiţi a rezista strălucirii aurului, voi care triumfaţi asupra cărnii şi asupra lumii. Va fi nevrednic de voi, că neputând fi învinse de cei mai puternici inamici, să fiţi învinse de cei mai slabi. „Este strâmtă şi îngustă calea ce duce la viață” (Matei 7, 14). E greu şi anevoios drumul ce duce la glorie, adică acel drum pe care merg Martirii, pe care-l fac fecioarele şi pe care înaintează drepţii. Fugiţi de căile largi şi întinse; sunt pline de amăgiri ce duc la moarte, şi de poftele omorâtoare. Acolo diavolul linguşeşte pentru a înşela, mângâie pentru a pierde, seduce pentru a omorî. Fructul de unul o sută, e al Martirilor. Al doilea: altul şasezeci e al vostru (pilda semănătorului) (Matei 13, 8).

După cum Martirii, uitând trupul şi lumea, angajează o luptă aprigă, simplă şi periculoasă, tot astfel statornicia voastră să o imite pe a lor, voi, a căror recompensă e în glorie în al doilea rang. N-ajungem uşor la vârf. Câte sudori, ce sforţări când încercăm să suim dealurile sau să ajungem în vârful munţilor! Ce va fi deci urcarea la cer? Dar necazul, dacă aveţi în vedere recompensa, pare mic: nemurirea dată celui ce stăruieşte, viaţa veşnică asigurată, împărăţia ce o promite Mântuitorul.

Fiţi statornice, fecioare, fiţi neclintite în chemarea voastră; gândiţi-vă la ceea ce veţi fi la ziua de apoi. Vreţi să ştiţi de ce rele e scutită virtutea feciorie şi ce folos are? „Voi înmulţi - zice Dumnezeu femeii - necazurile tale şi suspinul tău; în dureri vei naşte fii şi spre bărbatul tău va fi întoarcerea ta şi el te va stăpâni” (Facerea 3, 16).

Cu această sentinţă sunteţi în siguranţă. Să nu vă temeţi deloc de întristările și suspinele femeilor, nici de durerile naşterii. Un bărbat nu e stăpânul vostru, fiindcă în loc de soţ, Domnul vostru, Şeful vostru, este Hristos după asemănarea omului.

Viaţa voastră e unită intim cu a Sa. Mântuitorul a zis: „Fiii veacului acestuia se însoară şi se mărită; iar cei ce se învrednicesc a dobândi acel veac şi învierea din morţi, nici se însoară, nici se mărită; căci nici să moară nu mai pot, ci asemenea cu îngerii sunt, şi fiii lui Dumnezeu sunt, fiind fii ai învierii’' (Luca 20, 34-36).

Ceea ce vom fi la ziua aceea, deja aţi început să fiţi. Bucuraţi-vă de această viaţă a gloriei învierii; treceţi prin lume fără a fi întinaţi de molipsirea sa. Atât cât veţi rămâne cinstite şi fecioare, veţi fi ca îngerii lui Dumnezeu.

Se poate numai ca fecioria voastră să rămână tare şi nevătămată şi să stăruiţi până la sfârşit în calea unde aţi intrat cu curaj, dar ea să nu caute deloc podoaba bijuteriilor, nici bogăţia veşmintelor, ci numai vrednicia moravurilor.

Să privească la Dumnezeu şi la ceruri, și ridicând atât de sus ochii, să nu-i plece la poftele cărnii şi a lumii, nici să-i aţintească mai mult asupra lucrurilor pământeşti. Întâia poruncă Dumnezeiască a prescris creşterea şi înmulţirea; a doua sfătuieşte la feciorie.

Atunci când pământul era nou şi fără locuitori, recunoaştem că neamul omenesc trebuia să se propage şi să crească prin înmulţire. Dar în prezent, când Universul este populat şi lumea e plină, acelea pot să păstreze fecioria prin care se fac famene pentru Împărăţia Cerurilor.

Mântuitorul nostru nu o porunceşte aceasta totdeauna, dar ne sfătuieşte la aceasta (Matei 19, 11-12). Ceea ce impune nu e jugul unei trebuinţe, pentru că lasă

fiecăruia libertate. Dar zicând că se află mai multe locaşuri în Casa Tatălui Său, ne arată pe cele mai bune; şi acestea sunt acelea unde voiţi să mergeţi, fiindcă renunţând la poftele cărnii, vă veţi asigura recompensa unei graţii mai înalte în ceruri (Sfântul Ambrozie zice: „Desigur, eu nu desconsider căsătoria ci va arăt numai foloasele fecioriei. Tânăra fată care se mărită, nu e deloc condamnată de Apostol; dar Sfântul Pavel laudă pe aceea care rămâne fecioară (Despre feciorie, o.c. 1, 6, 24)).

Într-adevăr, toţi aceia care prin sfinţenia de la Botez primesc darul părintesc al lui Dumnezeu, se dezbracă de omul cel vechi în această baie mântuitoare, şi reînnoiţi prin Sf. Duh se curăţesc acolo de întinăciunile trecutului, printr-o a doua naştere. Dar sfinţenia și adevărul acestei renaşteri, se arată mai mare în voi, pentru care poftele cărnii nu simt niciodată nimic şi care nu tindeţi mai mult decât la aceste aspiraţii virtuoase şi spirituale ce duc la glorie.

Iată ce spune Apostolul (acela pe care Mântuitorul l-a numit un vas al alegerii) (Faptele Apostolilor 9, 15) şi pe care l-a trimis să aducă la cunoştinţă diferitele Sale precepte: „Omul dintâi este din pământ, pământesc; omul al doilea este din cer. Cum este cel pământesc, aşa sunt şi cei pământeşti; cum este cel ceresc, aşa sunt şi cei cereşti, Şi după cum am purtat chipul celui pământesc, tot aşa să purtăm şi Chipul Celui ceresc" (1 Corinteni 15, 47-49).

Fecioria poartă acest chip, cum îl poartă curăţia, sfinţenia şi adevărul. Acelea, în sfârşit, îl reproduc, care îşi amintesc de poruncile lui Dumnezeu şi care cu evlavie observă dreptatea; acelea care sunt tari în credinţă, smerite în teamă, gata de a îndura orice, suferind nedreptăţi cu blândeţe, gata de a ierta, unite din inimă în pace frăţească.

Astfel sunt în amănunţime lucrurile ce nu trebuie să le pierdeţi din vedere, ci sa le iubiţi şi împliniţi, o, fecioare pioase, cu grija numai de Dumnezeu şi de Hristos. Mergeţi în fruntea noastră - turmă glorioasă şi aleasă - către Dumnezeu, Căruia v-aţi consacrat. Voi, cele mai în vârstă, serviţi de stăpâne celor mai tinere. Şi voi, care sunteţi mai tinere, ajutaţi pe cele mai în vârstă, daţi exemplu semenelor voastre. Însufleţiţi-vă de

sfaturi reciproce şi, printr-o sfântă întrecere în virtute, îndemnaţi-vă cu scopul de a ajunge la glorie.

Stăruiţi cu curaj şi mergeţi după spirit; vă veţi ajunge cu fericire scopul. Să vă aduceţi aminte numai şi de noi, când fecioria va începe să fie cinstită în voi (când vor fi ajuns în cer) (Din scrierile Sfântului Ciprian: „Despre purtarea fecioarelor”, traducere Preot D. Rudăreanu - Calafat, editura tipografiei mănăstirii Cozia).

Brezăile periclitează mântuirea creştinilor

În preajma sărbătorilor Crăciunului, la Sf. Vasile Anul Nou, şi pe la priveghiurile morţilor, în multe ţinuturi româneşti se văd jucând pe la casele oamenilor: capra, brezaia sau urâţii, cum li se mai zice.

Capra, e un om ticăloşit, pogorât în chipul animalelor, un om întunecat la minte, îmbrăcat cu un cojoc lăţos întors pe dos, deghizat ca o capră. Însoţit de mai mulţi tovarăşi prefăcuţi în frumoşi şi urâţi, purtaţi de spiritele înşelătoare, omul deghizat capră - idol - cu necuraţii, umblă jucând şi sărind în patru labe, pe la casele celor care-i primesc în noaptea Sfântului Vasile; de-asemenea în unele părţi și pe la priveghiurile morţilor, desigur, la aceia care au trăit departe de Dumnezeu, contra poruncilor Lui.

Brezaia, sunt oameni mascaţi, cu cap de animal, de lup, etc., ori de pasăre cu ciocul lung, având fălcile de jos mobile, pe care le fac să clănţănească, mişcându-le cu o sfoară dinăuntru. Brezăile sunt îmbrăcate cu zeghii (sumane), împodobiţi cu felurite basmale înflorate, cu petice şi panglici de diferite culori. Aceştia joacă pe dinaintea porţilor sau uşilor caselor, pe la sărbătorile Crăciunului.

Turca, mască cioplită din lemn, înfăţişând un cap de cerb sau de pasăre cu ciocul lung, împodobit cu tot felul de panglici, cu şiraguri de mărgele, înşirate printre coarne şi cu clopoţei la urechi. De falca de jos are legate nişte sfori cu care o pune în mişcare cel ce o poartă, clămpănind aşa cum îi place. Capul cu chipul animalic e înţepenit într-o bâtă, mică şi groasă, îmbrăcată cu covoare împrejur, în chip de haină lungă în forma fustelor femeieşti, împodobită cu felurite năfrămi de mătase şi curele cu ţinte. Acest chip cioplit, idolesc-demonicesc, înveşmântat caraghios, îl îmbracă un om uşuratic, dezbrăcat de pietatea creştinească şi căzut din Darul lui Dumnezeu... Datina aceasta, străină de creştinism, dăinuieşte prin Transilvania în preajma Crăciunului. Turca se deghizează în mai multe forme sluţite. Ea corespunde brezaiei sau caprelor, urâţilor, de prin Moldova. Omul mascat cu idolaşul turcei, se numeşte turcaș.

Capra, brezaia, turca, lupul şi alte închipuiri sluțite de felul acestora, sunt rămăşiţe idolatre, obiceiuri păgâneşti sau păgânisme. Luând seama bine la acestea, le aflăm în chipurile idolilor păgânilor, care erau draci înşelători și pierzători ai oamenilor (1 Corinteni 10, 20-22; comp. Levitic 17, 7; Deuteronomul 32, 17; Psalmi 105, 37; Apocalipsa 9, 20).

Brezaele, lupul, capra, turca, urâţii, etc., sunt idolii moderni ce pângăresc pe creştinii care îi fac, îi privesc, şi îi aproba. „Fiilor! Păziţi-vă pe voi de idoli. Amin” (1 Ioan 5, 21). „Idolii păgânilor sunt draci” (Psalmi 95, 5; 105, 37). „Cele ce jertfesc neamurile, dracilor jertfesc şi nu lui Dumnezeu; nu voiesc ca să vă faceţi voi părtaşi dracilor. Nu puteţi bea Paharul Domnului, şi paharul dracilor: nu puteţi fi Mesei Domnului părtaşi şi mesei dracilor” (1 Corinteni 10, 20-21).

Cercetând Dumnezeieştile Scripturi şi istoria antică, vedem că lumea, depărtându-se de Dumnezeu, a căzut în idolatrie (Deuteronomul 8; 32, 1-43; Judecătorii 10, 6-16; 1 Regi 8, 8; 3 Regi 11, 2; 4 Regi 22, 17; Ieremia 2, 27; 16, 11; 18, 14; 19, 4; Iezechiel 14; Osea 4, 12; Romani 1, 25). Astfel, în vremea Patriarhilor: Avraam, Isaac, Iacob, în vremea lui Moise, era plină lumea de credinţa în feluriţi idoli: cerul, soarele,

luna, stelele, norii, ploaia, fulgerele, vântul, focul, apa, pădurile, câmpul, animalele, jivinile târâtoare, etc. (Ieșirea 20, 1-5; Deuteronomul 4, 16-31; Isaia 2, 8; 44, 17; Ieremia 2, 7-37; Osea 14, 1-4; Miheia 5, 13). Popoarele păgâne închipuiau aceste zeităţi în felurite forme de oameni, animale, jivine, târâtoare şi demoni (Ieșirea 32; comp. Facerea 31, 19, 30-35; Levitic 19, 4; Deuteronomul 7, 5, 25, 26; 9, 12; 27, 15; Judecători 17, 4; 3 Regi 12, 26-33; 13; 14, 9-16; 4 Regi 17, 9-41; 21, 7; 2 Paralipomena (Cartea cronicilor) 33; 28, 2; Psalmi 105). La aceste chipuri neînsufleţite se închina omenirea întunecată a idolatrilor.

Păgânii egipteni aveau feluriţi idoli monstruoşi, cărora li se închinau, cu înfăţişarea feţei monstruoasă, cu cerc mare pe cap, cu cap de fiară sălbatică (de leoaică), cu o pasăre pe cap, cu trup de om şi cap de animal, cu trup de om şi cap de vacă, cu chip de peşte, etc.

Se mai închinau şi vietăţilor: boului Apis, crocodilului, hipopotamului, pisicii, ţapului, berbecului, viţelului, câinelui, lupului, etc., florii Lotus, altor plante, legume, ceapă, usturoi, mărăcini, pomi (Deuteronomul 4, 16-24; Ieșirea 20, 4-5; 32).

Chipurile idolilor făcute din metal, piatră, în formă de statui foarte curioase, caraghioase, monstruoase, erau împodobite cu văluri și felurite broderii de aur. Fiecare idol îşi avea capiştea lui (4 Regi 17, 7-41).

Filistenii se închinau idolului Dagon (1 Regi 5, 1-5; Judecători 16, 23; 1 Paralipomena (Cartea Cronicilor) 10, 10), socotit de ei demon de al doilea ordin, biruitor şi mare distribuitor de pâine la curtea dracilor. Statuia idolului, acestui monstru cu bust de om şi coadă de peşte, socotit inventator al agriculturii şi altele, era adorat de filisteni.

Asiro-Babilonenii, asemenea egiptenilor, se închinau la feluriţi idoli monstruoşi. Sucoot-Benoth, făcut în chipul unei cloşti cu pui (4 Regi 17, 30). Nebo (Isaia 46, 1). Nergal, în forma cocoşului (4 Regi 17, 30), Aşima, făcut în chipul edu lui (4 Regi 17, 30). Nibcha (Nebhaz) cu înfăţişarea câinelui; iar Tartac idolul, cu chip de măgar (Isaia 46, 1).

Adramelec, cu înfăţişarea calului, era socotit mare cancelar al infernului, păzitorul garderobei şefului dracilor, preşedintele marelui sfat diavolesc. Rabinii istorisesc că se arăta idolatrilor care-l adorau, uneori în forma catârului şi alteori în forma păunului (4 Regi 17, 31).

Baal-Moloh, sub forma unei statui de bronz sau aramă, aşezată pe un postament de metal ori piatră, era un idol cu cap de vacă, împodobit cu coroană, socotit prinţul ţării idolatrilor Lareni şi membru în consiliul infernal. Acestui monstruos idol diavolesc i se jertfeau oameni şi sumedenii de copii (3 Regi 18, 21-22; 4 Regi 17, 10; Isaia 46, 1; Ieremia 7, 9; 19, 5; 32, 35; 50, 2); şi alţi idoli numiţi Baali (Judecători 2, 11; 3, 7; 10, 6; 3 Regi 18, 18; 2 Paralipomena (Cartea cronicilor) 28, 2-3); Baal-Berit (Judecători 8, 33; 9, 46); Baal-Zebnb (4 Regi 1, 2, 6).

Astarteea, socotită de idolatri soţia lui Baal-Moloh. Statuia acesteia, în felurite forme monstruoase şi greţoase, în chipul unei vaci sau femeie cu capul şi coarnele de vacă, ori numai cu coarnele de vacă, în multe ţinuturi era aşezată prin lunci sau pe sub arbori frunzoşi, stufoşi. Acolo idolatrii se adunau aducându-i jertfe plăcinte, prăjituri, parfumuri, băuturi beţive, lichioruri, etc., după care se ospătau, jucau şi săvârşeau cele mai josnice desfrânări scârboase, aduse ca cult şi sacrificii acestei idoliţe demoniceşti (Judecători 2, 13; 10, 6; 1 Regi 7, 4; 31, 10; 3 Regi 11, 5, 33; 4 Regi 23, 13).

Grecii şi romanii aveau de-asemenea un mare belşug de idoli, parte bărbătească şi femeiască, supuşi feluritelor pofte josnice, uciderilor şi infernalelor răutăţi.

Cronos îşi mânca copiii săi făcuţi cu femeia Ra. Zeus (jupiter) (Faptele Apostolilor 14, 12), socotit de idolatri domnul zeilor, creatorul cerului, aerului, timpului, închipuit cu figură maiestuoasă, s-a războit cu tatăl său Kronos, pe care biruindu-l l-a îmbrâncit, prăbuşindu-l într-o prăpastie. Devenind astfel prin ucideri domn peste ceilalţi

zei, se povesteşte că el s-ar mai fi schimbat şi în vite şi în păsări, ca să înşele femeile oamenilor, cu care păcătuind a făcut mulţi feciori.

Oare un ucigător de oameni, un ucigător de tată şi preacurvar, poate fi socotit Dumnezeu? Nu.

Hefaistos, povestesc că a fost şchiop şi fierar, agonisindu-şi hrana de toate zilele cu ciocanul. Oare acest şchiop, hrănit din ajutorul oamenilor, poate fi numit Dumnezeu? Nu.

Hermes, om plin de pofte josnice, fur, lacom, vrăjitor şi măscărici, povestesc că-i dumnezeul lor! Poate fi, un astfel de decăzut și imoral, Dumnezeu? Nu poate fi.

Asclepios, a fost doctor, farmacist, meşter în amestecarea ierburilor, în facerea plasturilor cu care îşi agonisea hrana, că era sărac și pe care zic că l-a ars Zeus cu trăsnet din cer, povestesc că e dumnezeul lor! Acest sărac şi ars de Zeus, a putut fi Dumnezeu? Nu.

Ares, ostaş mânios, iubitor de dobitoace, mai pe urmă legat cu Afrodita, cu care fusese prins în curvie, a putut fi Dumnezeu? Nu.

Dionis, care făcea chefuri noaptea, dascălul beţivilor, al ticăloşilor, care turba, răpea şi fugea cu femeile vecinilor, cu care curvea, şi a fost înjunghiat de Titanic, poate fi socotit Dumnezeu? Nu.

Apolon, pizmaş, zavistnic şi arţăgos, pornit pururea la ucideri, fălitor cu săgeţile ucigaşe, căutător cu alăuta şi vrăjitor pentru plată, putea fi socotit Dumnezeu? Nu.

Artemida sau Diana, sora lui Apolon, care cu arc, săgeţi, tolbă, fugea prin munţi să prindă cerbi, porci şi alte vânaturi ca să-şi potolească foamea, putea fi dumnezeoaie, cum povestesc ei? Nu.

Afrodita sau Venera, femeie depravată care curvea cu Arees, cu Aghis, cu Adon, despre care povestesc că murind l-a plâns cu amar, şi s-a pogorât până în iad ca să-l răscumpere, poate fi aceasta dumnezeoaie, cum propovăduiau şi strigau idolatrii? Nu.

Pluton, idolul bogăţiilor, avariţiei; Momus, idolul luării în râs, cu înfăţişare cheflie, râzând, ţinând într-o mână o păpuşă şi în cealaltă o mască; Silon, idolul beţiei, în forma unui bătrân cocoşat şi vesel şi alţi mulţi idoli, pot fi socotiţi Dumnezei? Nu.

Împăraţii idolatri cereau poporului idolatru să-i socotească drept dumnezei şi să li se închine ca lui Dumnezeu (Daniel 3; 11, 37; Isaia 14, 13-20; 2 Tesaloniceni 2, 4; Primele zile ale creştinismului). Închinătorii idolilor, după pilda stricăciunii și răutăţilor infernale ale acelora, prăznuiau sărbătorile lor idoleşti cu chefuri, cântece curveşti, jocuri, păcate, ticăloşii şi felurite blestemăţii. Prăznuirea idolului Afroditei era însoţită de felurite înverşunări şi desfrânări scârboase. Idolul Bacus era sărbătorit cu îmbuibări şi beţii degradatoare. Sărbători rea idolului Kron se făcea cu mâncare multă, cu chiote, strigări dezmăţate şi scârboase (aşa cum se fac pe la cârciumi, nunţi anticreştineşti), şi felurite neorânduieli şi orgii. Spurcaţi erau dumnezeii idolatrilor, spurcate erau prăznuirile lor, spurcaţi erau şi ei. Iată de unde au curs şi curg spurcăciunile şi în lumea vremurilor noastre.

Sfânta Biserică Ortodoxă, ne atrage zilnic atenţia să ne reculegem din prăznuirile păgâneşti, să părăsim apucăturile rele, idolatre şi demoniceşti, să prăznuim sărbătorile noastre creştineşti, nu în aluatul cel vechi, nici în aluatul răutăţii şi al vicleşugului (ca păgânii idolatri); ci în azimile curăţiei şi ale adevărului (aşa cum se cuvine ortodocșilor). Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru, Sfinte sunt sărbătorile Lui, şi cu sfinţenie mare trebuie să sărbătorim noi, aşa creştineşte, duhovniceşte, ca să putem deveni, a fi şi rămâne creştini buni, cu viaţă curată şi sfântă. Mesele, prăznuirile şi veseliile creştinilor trebuie să fie duhovniceşti, cuviincioase, cinstite, curate, binevoitoare şi educatoare sufletelor, spre binele obştesc şi spre slava lui Dumnezeu. „Ori de mâncaţi, ori de beţi, ori altceva de faceţi, toate spre Slava lui Dumnezeu, să le faceţi. Fiţi fără de sminteală tuturor: iudeilor, elinilor şi Bisericii lui Dumnezeu” (1 Corinteni 10, 31-32; Coloseni 3, 17; Romani 14, 13).

O mare parte dintre păgâni introducându-se în Biserica Creştină, fără catehizări şi pregătiri serioase, au adus cu ei feluritele păgânisme şi apucături demonice, cereri şi sfaturi de la zidire, întrebarea ghicitorilor, augurilor, prezicătorilor, chemarea ajutorului nevăzut prin vrăji, farmece, morţi, prin ghicit, oracole (Levitic 19, 31; 20, 6; Deuteronomul 18, 10-12; 1 Regi 28, 7-9; 4 Regi 21, 6; 23, 24; Isaia 8, 19; 19, 3), precum şi capra, brezaia, turca, jocurile, cântecele curveşti, asmodiile şi feluritele păgânisme, pe care le-au alimentat şi conservat aşa de tacit şi cu multă încăpăţânare, încât azi ne împiedicăm zilnic în ele (4 Regi 17, 7-41). Rămăşiţe clin acele păgânisme idolatre vedem adeseori şi în majoritatea lumii de azi, purtătoare de nume creştinesc, de pildă: întrebarea porcilor, vitelor, parilor din gard, etc., în noaptea Anului Nou de unele fete, când şi cu cine se vor mărita, cântecul cucuvelelor, a cucului, una sau mai multe rândunele văzute întâi, întrebarea bobilor, cărţilor de joc, a ghiocului, a cafelei, a papagalului, a şoarecelui, a planetei, a zodiei, a pisicii, a psaltirii, a pravilei, etc.

Sfinţii Apostoli şi urmaşii lor, Sfinţii Părinţi, s-au ridicat cu mare înflăcărare contra păgânismelor idolatre, Aşa Sinodul VI ecumenic opreşte păgânismele şi apucăturile rele şi prăznuirile idolatre cu aspre pedepse, cu caterisire şi afurisenie pe cei ce fac şi iau parte şi aprobă acestea, hotărând astfel: „Cele ce aşa se zic Kalande, şi cele ce se zic Bota şi cele ce se numesc Brumalia şi prăznuirea care se săvârşeşte în ziua dintâi a lui Martie, deodată voim cu totul a se ridica din petrecerea credincioşilor. Dar însă şi săltările femeilor cele în arătarea publicului, care pot a face multă vătămare şi pierzare. De asemenea şi săltările şi slujbele cele ce se fac în numele dumnezeilor celor cu mincinos nume de către elini, sau de bărbaţi sau de femei, după oarecare obicei vechi şi străin de viaţa creştinilor, le depărtăm, hotărând ca nici un bărbat aşa să se îmbrace cu podoabă femeiască sau femeia cu cea cuvenită bărbaţilor. Dar nici cu măşti comiceşti sau sataniceşti, sau tragiceşti să se îmbrace. Nici să cheme în numele urâtului Dionisie când tescuiesc struguri în linuri (teascuri). Nici storcând vinul în vase, cu chip de a porni râsul neştiinţei sau al deşertăciunii, lucrând cele ale drăceştii rătăciri. Deci, cei ce de acum

înainte ceva din cele mai dinainte zise s-ar apuca să facă, după ce s-au înştiinţat de acestea, aceştia de vor fi clerici, poruncim să se caterisească; iar de vor fi mireni, să se afurisească” (Canonul 62).

Sfinţii Părinţi cutremurându-se de beţiile, desfrânările şi blestemăţiile ce se făceau atunci la păgâneştile prăznuiri „Vota” a idolului Pan şi „Brumalia” a idolului Dionisie sau Bacus, au înfrânt sărbătorile păgâneşti prin acest sfânt Sinod, pedepsind pe clerici cu caterisirea; iar pe mireni cu afurisirea. Sf. Ioan Hrisostom, mâhnii de aceste orgii, le înfierează aspru, zicând: „Aceste nebune nelegiuiri care se văd în aceste zile... luminare de focuri a pieţelor publice, coroanele pe porţi, sunt podoabe idoleşti. Focurile care se fac în peşteri amărăsc sufletul meu, căci sunt pline de necurăţii” (Omilia 23). De asemenea înfierează aceste petreceri păgâneşti şi fericitul Augustin, zicând: „În aceste zile de nebunie, bărbaţii păgâni schimbă rânduiala îmbrăcămintei, punând pe ei haine urăcioase şi nepotrivite... E trist, că şi unii dintre creştini urmează aceste fapte dureroase... Ce om este acela, care se preface în cerb sau alt animal! Unii se prefac în berbec, în capete de animale... Se îmbracă la fel ca femeile şi ca fecioarele” (Augustin Serm. 129).

Colindările dezmăţate care se fac la Sfântul Vasile pe la case, cu cântece străine de Dumnezeu, cu jocuri, bârfituri, glume şi istorii de râs, sunt rămăşiţe păgâneşti. De asemenea cu mult mai mult păgâneşti şi idolatre sunt colindele cu capra, brezaia, turca, lupul, urâţii (mânjiţii cu funingine sau cărbuni), şi se cuvine - zice subînsemnarea canonului acestuia - a se opri de Arhierei şi de preoţii duhovniceşti (preoţii Bisericii), şi să se canonisească credincioşii a nu face lucrurile acestea păgâneşti şi elineşti (idolatre).

Sub pedeapsa canonului acestuia cad şi toţi aceia care fac baluri mascate la lăsatul secului de carne şi de brânză, prin multe locuri, punându-şi pe feţele lor măşti, bărbi şi mustăţi false, păr fals, bărbaţii îmbrăcând haine femeieşti şi femeile haine bărbăteşti, şi astfel schimonosiţi, sluţiţi, caraghioşi, joacă şi fac felurite caraghioslâcuri.

Împotriva nelegiuirilor acestora se ridică Însuşi Dumnezeu oprindu-le în Legea Vechiului Testament cu asprime: „Femeia să nu poarte haine bărbăteşti, nici bărbatul să nu îmbrace haine femeieşti, pentru că tot cel ce face aceasta, urâciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău” (Deuteronomul 22, 5). Şi cu adevărat, urâte sunt înaintea lui Dumnezeu aceste păgâneşti meşteşugiri idolatre, străine adevăraţilor creştini. Acestea se cuvine Arhiereii a se sili cu toată puterea lor să le oprească cu certare aspră şi afurisire, ca pe unele ce sunt prihană (păcate grele, primejduitoare vieţuirii duhovniceşti, ce periclita mântuirea) creştinilor” (vezi tâlculirea şi subînsemnarea Canonului 62 al Sinodului 6 ecumenic, Pidalion, o.c, filele 186-187 mai pe larg).

De aici să ia aminte toţi creştinii aceia uşuratici care umblă cu capra, brezaia, turca, urâţii sau mânjiţii cu funingine, cu cărbuni, cu negreală ca dracii, schimbându-şi feţele date de Dumnezeu, în chipul monstruos al idolilor şi al dracilor, colindând pe la casele oamenilor, la Crăciun şi la Sf. Vasile, precum şi cei care îi primesc, sub ce grele păcate, certări şi afurisenie cad şi se prăbuşesc!!! Deci, toţi creştinii să se părăsească spre a nu cădea în osânda vremelnică şi veşnică.

Sf. Patriarhi, Proorocii, Mântuitorul, Apostolii, Ierarhii, Mărturisitorii, Mucenicii, Cuvioşii şi drepţii, au suferit mult şi s-au jertfit pentru distrugerea idolatriei şi îndepărtarea întunericului demoniceştilor credinţe pierzătoare de suflete. În vremurile acestea de pe urmă, falşii creştini ignoranţi, nesocotitori ai legământului făcut cu Domnul Hristos la Botez: „Mă lepăd de satana şi de toate ale lui... şi mă împreun cu Hristos”, se trudesc în fiecare an a readuce idolatria în creştinism. Unii (cei cu capra, brezaia, turca, urâţii...) poartă chipurile idolilor pe feţele şi trupurile lor; iar alţii îi primesc. Sfinţiţii Liturghisitori ai Bisericii, propovăduiesc pe Hristos din casă-n casă prin sfintele icoane, Sfintele Taine şi predici în biserici şi afară, prin umblarea cu sfânta icoană şi cu Sfânta Cruce, la anumite sărbători sau zi întâi a lunii. Creştinii întunecaţi, căzuţi din har, idolatrizaţi sistematic, luptă împotriva luminării creştinilor, alergând prin oraşe şi sate, din casă-n casă, propovăduind idolatria apucăturilor păgâneşti, unii purtând chipurile şi

practicând jocurile şi asmodiile idoleşti, şi alţii primindu-le, spre groaznica lor cădere sub afurisenie şi pierzare vremelnică şi veşnică. În vremurile apostolice şi patristice, aveam în jurul bisericilor creştine un păgânism creştinat, care zilnic venea la lumina lui Hristos; iar în vremurile acestea vitregi, cu durere vedem că avem în jurul bisericilor creştine un creştinism păgânizat, care zilnic aleargă pe căile pierzării în împărăţia întunericului, la satana.

Creştinilor! Voi care la Sfânta Biserică v-aţi lepădat de satana şi de toţi îngerii, slugile, lucrurile şi trufia lui şi v-aţi încredinţat, unit, botezat şi îmbrăcat în Hristos, de ce vă întoarceţi iarăşi la satana şi la lucrurile lui? De ce părăsiţi lumina şi vă îmbrăcaţi cu întunericul? De ce abandonaţi viaţa şi fericirea eternă slugărind satanei ca să vă prăbuşiţi în osânda veşnică cu el şi cu întunecatele spirite ale infernului?

Reculegeţi-vă, părăsiţi toate patimile rele, păgânătăţile, idolatrizările şi dulceţile păcătoase, care vă bagă de vii în gura iadului vremelnic şi veşnic.

În vremurile vechi, precum am mai arătat, un stareţ îmbunătăţit având Dar duhovnicesc, a intrat în cetatea Antiohiei sălăşluindu-se în peştera Sf. Ioan Gură de Aur. Ostenindu-se el acolo, Dumnezeu iconomiseşte mântuirea lui din feluritele sminteli ale Antiohienilor, cu nume creştinesc, dar cu patimi, petreceri, vieţuire şi prăznuiri păgâneşti, astfel: „Am văzut - zice el - o fiară uriaşă ca un balaur mare foarte, cu tot trupul înfocat şi gros. Balaurul acesta înfricoşat foarte, zbura şi înconjura toată cetatea Antiohiei, prindea şi mânca fără de saţiu, pe toţi, de la mic până la mare: „bărbaţi, femei, copii, preoţi, călugări şi călugăriţe şi nimeni nu scăpa din ghearele şi gura lui. Acesta era dracul iubirii de dulceţi, de plăceri pătimaşe şi păcătoase. Pe acesta văzându-l eu, m-am îngrozit şi am fugit afară din cetatea Antiohiei (ca odinioară Lot din Sodoma şi Gomora, în Sigor) la munte într-o mănăstire, aşezându-mă lângă o stâncă. Acolo, după sfatul de sus, am cercetat propovăduirile Apostolilor, vieţuirea creştinilor apostolici, am cercetat cele patru Evanghelii cu atenţie şi am ales dintr-însele tot ceea ce mi-a folosit”... (Proloage la 21 august).

Aşa s-a izbăvit Sfântul acela din gura balaurului infernal. Dar noi oare ce facem? Luptăm noi după lege ca să ne izbăvim de diavolul care ca un leu răcneşte şi aleargă în toate părţile pământului, căutând pe cine să înghită? (1 Petru 5, 8; comp. Luca 21, 34-36; 1 Tesaloniceni 5, 2-9; Apocalipsa 2; 3; 12).

Creştinilor! Părăsiţi-vă de toate prăznuirile şi idolatriile păgâneşti, reamintindu-vă că astfel de prăznuiri şi cele ce jertfesc neamurile (păgâne, care ne-au molipsit şi pe noi cu idolatria şi păgânismele lor), dracilor jertfesc și nu lui Dumnezeu. Nu voiesc ca să vă faceţi voi părtaşi dracilor. Nu puteţi bea Paharul Domnului şi paharul dracilor, nu puteţi fi Mesei Domnului părtaşi şi mesei dracilor. Oare întărâta-vom pe Domnul spre mânie? Oare mai tari decât El suntem? Fiilor! păziţi-vă pe voi de idoli şi de orice fel de idolatrie" (1 Corinteni 10, 2-22; 1 Ioan 5, 12; Apocalipsa 9, 20-21; comp, Levitic 17, 7; Deuteronomul 32, 12-17; Psalmi 105; 2 Corinteni 6, 14-18).

Aşa am apucat... Şi aşa ţinem

Hristos Iisus, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru, şi-a întemeiat Biserica Sa pe temelia de granit a Dumnezeiescului adevăr şi ale bunelor rânduieli. Cei ce rămân pe această temelie stau bine, vremelnic şi veşnic; iar cei care se mişcă, oscilează şi pleacă de pe aceasta, nu pot sta, se prăbuşesc în prăpăstiile pierzării vremelnice şi veşnice. Aceasta o vedem zilnic în adunarea Bisericii: unii stau, iar alţii se prăbuşesc.

Un preot conştient de dregătoria sa, a fost trimis de sus, peste voia sa, pentru a sluji şi administra cele Sfinte la o societate de fecioare. Ajuns acolo, a văzut multe lucruri: unele bune şi altele rele. Printre păstrarea rânduielilor bune, sfinte şi folositoare de suflete, a văzut şi neghina zâzaniilor şi neorânduielilor, numite de creştinele acelea:

„apucături”. Când preotul nostru le întreba ori le cerea socoteală despre acele neorânduieli şuchiate, ele susţinându-le cu îndărătnicie, îi răspundeau cu hotărâre: „Aşa am apucat... Şi aşa ţinem”.

Ei bine, apucăturile acestea privindu-le preotul în lumina Dumnezeieştilor Scripturi şi a dreptarului minunatelor învăţături bisericeşti, a văzut într-însele cursele şarpelui-diavol, prin ajutorul cărora trăgea la iad sufletele neîntărite şi împiedica groaznic înaintarea sufletelor care se osteneau până la sângerare şi jertfire pentru mântuirea lor.

În timpul Dumnezeieştilor Slujbe, preotul vedea la majoritatea persoanelor din acea adunare creştină: lâncezeală, dezorientare, răspândire, vorbărie, schime smintitoare, comicării, râs, învrăjbiri, dihonii şi alte neorânduieli. Aceste apucături erau, fiecare în parte, tot atâtea curse sataniceşti, aşezate de diavoli în Biserica lui Dumnezeu, spre vânarea sufletelor şi tragerea lor în iadul vremelnic şi veşnic.

Indignare mare îl cuprindea pe preotul nostru când vedea în lumea creştină: cele sfinte nesocotite, înjurate, şi drăcuieli; copiii şi tineretul târât de părinţi şi de bătrâni la cârciumi, jocuri, baluri, serate şi alte locuri de stricare sufletească, părinţii ocărâţi şi bătuţi, bătrânii necinstiţi, boierii şi domnii blestemaţi, arhiereii dispreţuiţi, preoţii şi călugării defăimaţi, clevetiţi şi ponegriţi foarte rău, şi bisericile socotite ca nişte grajduri. El vedea în acele persoane pe falşii credincioşi, cum vorbesc, râd, îşi fac cu ochiul unul altuia, mai rău decât la cârciumi. El vedea pe creştini în zilele sfinte (în duminici şi sărbători) adunându-se pentru a bucura pe dracul, prin jocurile, balurile, seratele, ospeţele, cumetriile, nunţile, prăznuirile onomastice, priveghiurile morţilor, însoţite de petrecerile lor păgâneşti. Şi văzuse pe cei ce purtau nume de creştini, în duminici şi sărbători, vânzând şi cumpărând ca în zilele de lucru, petrecându-şi fără măsură ca nişte dobitoace necurate, tăvălindu-se în răsfătăciunile lor spurcate şi deşarte, zburdând ca nişte cai sirepi (sălbatici), fără de zăbală şi fără de ruşine.

O mai mare indignare îl cuprinde când şi în Casa, Biserica lui Dumnezeu, unde se aştepta să vadă ceva mai bun, vede neorânduieli, apucături rele, ba chiar şi unele

din aceste stricăciuni lumeşti, dar tace, rabdă, şi se socoteşte cum să îndrepteze ceea ce va fi cu putinţă. Diavolul-satana, balaurul cel vechi, stăpânitorul beznei întunericului, prin nevăzuţii voievozi drăceşti, lucrase cu succes în acest ogor al Domnului; acum venea rândul preoţiei lui Dumnezeu să lucreze, însă i se cerea multă tactică şi prudenţă.

Preotul nostru, sub inspiraţia Divină şi îndemnul descoperirilor sfinte, a sfătuit adunarea creştinelor acelora să păstreze toată buna rânduială în Sf. Biserică: tăcerea, atenţia la Dumnezeieştile slujbe şi învăţături, pietatea şi umilinţa, să scutească Semnul Sf. Cruci de profanări prin ridicarea aşternuturilor cu cruci de pe jos (unde se cală cu picioarele) şi ridicarea lor în locuri de cinste, ori stricarea crucilor de pe aşternuturi; prin depărtarea podoabelor idoleşti sau zorzoanelor trufiei femeieşti, sataniceşti: mărţişoare, felurite mărgele, salbe, coliere, hurmuz, inele, cercei, brăţări, panglici, funde, flori şi beteală de mirese, de la sfânta icoană a Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în braţe, cu care se făleşte partea femeiască uşuratică, care au fost şi sunt urâciune Maicii Domnului; să părăsească, să lepede acele apucături rele, care au prăbuşit şi prăbuşesc zilnic sumedenii de suflete omeneşti în iad. Bunele, educativele şi luminatele sfaturi date în acest scop sfânt, i-au fost zădărnicite de agitarea majorităţii adunării creştinelor care murmurau în surdină, zicând: „Noi aşa am apucat de la bătrânele noastre! Şi aşa ţinem mereu!... Tot popi au fost pe aici, care au slujit şi ne-au predicat... dar de astea nu ne-au mai spus... Dacă nu-i place, n-are decât să plece de aici de la noi... Să ne lase aşa cum ne-a găsit! Nu ne trebuie popi care să ne pună legi... Găsim noi popi care să zică ca noi... Lac să fie, că broaşte se găsesc destule...”.

Preotul auzind, suferea, răbda multe, multe greutăţi şi dureri sângerânde de pe urma izbucnirilor infernale (cugete rele, vrăjmăşii, priviri răutăcioase, vorbe putrede, apostrofări diabolice, ţesături de intrigi, atacuri tendenţioase de distrugere, etc) ce ţâşneau din camuflajul unor cete din acea adunare. La vederea şi auzul mulţimii îndărătniciilor şi curgerea ocărilor, el îşi aducea aminte de cuvântul Dumnezeieştii Scripturi: „Şarpele-diavol, a aruncat din gura lui după femeie - Biserica lui Dumnezeu: cler şi credincioşi -

puhoi de apă, ca să o ia puhoiul" (Apocalipsa 12, 15), şi-şi înălţa sufletul cu rugăciuni fierbinţi la Dumnezeu, cerându-I ajutorul.

Dumnezeu l-a auzit şi ajutat. Harul Dumnezeiesc a ales, treptat, din acea adunare o parte pentru grânarul împărăţiei; iar cealaltă parte de suflete uşoare, asemenea plevei şi golgoazelor, au rămas tot cam cum se aflau, în apucăturile lor.

Mulţi ţinând (apucături rele) ce-au apucat, în infern s-au cufundat.

„Mulţi chemaţi, puţini ales" (Matei 22, 14).

Apucături drăceşti în Locaşuri Dumnezeieşti

Multe din apucăturile păgâneşti-idoleşti-sataniceşti, le-au adus, strecurat şi introdus spiritele iadului, din capiştile idoleşti în Locaşurile Dumnezeieşti. Astfel: răspândiri cu gândul la deşertăciuni lumeşti, schime şi mişcări potrivnice rânduielilor creştineşti, vorbărie, glume, râs şi altele ca acestea, am văzut adeseori făcându-se în Biserica lui Dumnezeu de unii falşi creştini şi creştine uşuratice... Dumnezeiescul Semn al Sf. Cruci se vede adeseori aşternut pe jos spre profanare prin călcarea cu picioarele; iar podoabele idoleşti sau zorzoanele sataniceşti ale trufiei femeieşti, le-am văzut răsfăţându-se deasupra Sfinţeniei Domnului!!! Cele Sfinte dedesubt; iar deşertăciunile lumii idolatrizate deasupra lor!!!

Creştinii şi creştinele care fac şi susţin morţiş acestea, sub pretext: „Că aşa am apucat... aşa-i obiceiul la noi... aşa-i legea noastră... aşa trebuie să ţinem", păcătuiesc groaznic şi nu văd că se lasă conduşi şi conduse de diavoli la pierzarea vremelnică şi veşnică, fiindcă nici nu cercetează Dumnezeieştile Scripturi şi Tradiţiile Sfinte, nici n-ascultă de îngerii Bisericilor care-i învaţă după Dumnezeu (Apocalipsa 2, 3; Matei 2, 7).

Pentru a vedea fiecare că diavolul aduce şi întreţine neorânduielile din Biserica lui Dumnezeu prin slugile infernului şi năimiţi (falşii, uşuraticii creştini şi creştine care-i fac voile lui), vom aduce aici mărturii adevărate din Vieţile Sfinţilor.

Într-o noapte, diavolul a bătut la uşa chiliei Sfântului Macarie Alexandrinul, zicându-i: „Scoală-te, Avva Macarie, să mergem la Biserică dimpreună cu fraţii, la cântare, la slujbă şi rugăciune. Sfântul, fiind plin de Darul lui Dumnezeu, a cunoscut vicleşugul vrăjmaşului, şi i-a zis: „O, mincinosule, urâtor al binelui şi vrăjmaş al adevărului, ce împărtăşire şi prieteşug ai tu cu robii lui Hristos, cu adunarea Sfinţilor?”. Diavolul i-a răspuns: „Macarie! Doar nu ştii că fără de noi (diavolii) nu se face nici-o slujbă în Biserică, şi nici o adunare monahicească nu se săvârşeşte? Vino, deci, şi vei vedea lucrurile noastre!”. Bătrânul mâhnindu-se, i-a răspuns: „Certe-te pe tine, necurate diavole, Domnul Dumnezeu”. Apoi întorcându-se la rugăciune, a cerut de la Dumnezeu să-i arate de sunt adevărate cele ce-i spune şi cu care se laudă diavolul.

Sosind vremea slujbei de miezul nopţii, s-a dus în biserică, în mijlocul soborului călugăresc, şi se ruga în taină lui Dumnezeu să-i descopere meşteşugurile diavolului cu care împiedică pe închinători de a se ruga după datorie: în Duh şi în adevăr. Atunci, iată că a văzut biserica plină de diavoli în chip de arapi negri şi felurite sluţenii, umblând şi zburând încoace şi încolo prin biserică, şi se luptau cu călugării şi cu fraţii, pentru a le tulbura liniştea în felurite chipuri ca să nu se roage. Acolo era obiceiul înţelept, că şezând închinătorii călugări şi fraţi în biserică, unul citea, iar ceilalţi ascultau. În acea vreme a slujbei, Sf. Macarie a văzut pe arapii aceia negri şezând lângă fiecare călugăr, frate, închinător, făcând hasmodii şi râzând. La unii dintr-înşii, sluţeniile acelea de arapi infernali, li se aşezau pe ochi şi îndată adormeau în strane sau unde se aflau. La alţii le puneau degetul pe buze şi îndată aceia căscau. La unii se lipeau de buze (şi ca nişte viermi neadormiţi îi gâdilau sub limbă) şi-i făceau a vorbi în Biserică (adeseori şi deşertăciuni lumeşti, despre treburi lumeşti, măscăriciuni) nesocotind slujba Bisericii, alţi draci se aşezau pe limbile celor ce vorbeau şi ascultau, şi-i porneau la râs în hohot

înăbuşit, împiedicând şi scandalizând şi pe ceilalţi slujitori şi închinători. În mintea altora le aducea felurite asemănări femeieşti (precum aduc şi în mintea părţii femeieşti felurite chipuri bărbăteşti), ca să le spurce cugetele şi sufletele; înaintea unora se făceau sluţeniile acelea că lucrau ceva, ori târguiau, ori se sfădeau, ori se războiau, etc. Şi orice lucruri vedeau făcând, diavolii râdeau înaintea lor, închipuind acelea pe care călugării, fraţii şi închinătorii (de formă goală) îşi închipuiau în minţile şi în inimile lor. Călugării şi fraţii care îşi făceau semnul Sf. Cruci drept pe feţele lor, avându-şi mintea trează la rugăciune, închinându-se lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr (Ioan 4, 23), când se apropiau diavolii de ei, aceştia cu puterea Sf. Cruci şi cu rugăciunea, îi aruncau cu capul în jos, ca pe nişte morţi, încât nu mai îndrăzneau nici a mai sta înaintea acestor credincioşi. Alţi călugări şi fraţi închinători mai neputincioşi, care nu luau aminte la rugăciune, diavolii se suiau deasupra lor şi, şezând pe grumaz şi pe spate, îi batiocoreau pe ei.

Văzând Sfântul Macarie cât rău fac diavolii creştinilor, nepăsători de mântuirea lor şi neosârdnici, a plâns suspinând cu amar, şi rugându-se lui Dumnezeu a zis: „Doamne, caută din cer spre noi şi nu lăsa pe diavoli să-şi râdă de zidirea Ta. Scoală-Te, Dumnezeule, ca să se risipească vrăjmaşii Tăi şi să fugă, căci sufletele noastre s-au umplut de batjocură”.

După sfârşitul slujbei, a chemat Avva Macarie pe fiecare din călugări şi fraţi la sine şi i-a întrebat: „Ce aţi gândit voi în timpul slujbei bisericeşti?”. Atunci fiecare şi-a mărturisit gândurile lui. Sfântul Părinte a aflat atunci, după cele văzute în Biserică şi din cele auzite din mărturisirea fiecăruia, că gândurile fiecăruia erau feluritele năluciri drăceşti pe care diavolii le închipuiau înaintea lor, batjocorindu-i (Viețile Sfinților 19 ianuarie).

Tot acest Sf. cuvios Macarie Egipteanul a mers odată la doi ucenici ai săi, să vadă osteneala lor, dacă-i bună şi plăcută lui Dumnezeu. Rămânând bătrânul peste noapte la dânşii, s-a rugat lui Dumnezeu să-i descopere lucrarea lor. Noaptea târziu, culcându-se cei doi fraţi pe o rogojină, iar bătrânul pe altă rogojină sub acoperământul chiliei lor, el se

prefăcea că doarme... Atunci fratele călugăr cel mai mare, mişcând uşor pe cel mai mic, s-au sculat amândoi la rugăciune şi închinându-se ei, şi-au ridicat mâinile în sus la cer (întinse în semnul Sfintei Cruci) şi aşa se rugau în taină. Atunci Cuviosul a văzut pe demoni ca muştele venind la cel mai mic, şi unele se aşezau pe ochii lui şi altele pe buzele lui (provocându-l la căscat şi dormitare), dar îngerul lui Dumnezeu, având o armă de foc, gonea de la dânsul pe demoni. De cel mare nu puteau (demonii) să se apropie. După aceea bătrânul sculându-se, ca şi cum s-ar fi deşteptat din somn, toţi s-au sculat. Cel mai mare a zis: „Părinte, voieşti ca să citim cei 12 psalmi?”. Avva a răspuns „Da”. Şi a citit şi cântat mai întâi cel mai tânăr, şi după fiecare stih ieşea o lumină de foc din gura lui, şi se suia la cer. Apoi a început a cânta şi cel mai mare, şi ieşea din gura lui foc ca o funie, care ajungea până la cer... După sfârşitul citirii psalmilor, bătrânul plecând, le-a zis: „Rugaţi-vă pentru mine”. Ei s-au plecat înaintea lui cu smerenie şi aşa s-au despărţit (Viețile Sfinților 19 ianuarie).

Dormitarea în Biserică, adeseori e şi ea o patimă, o slugărire a diavolului, cu care mulţi se despart de Dumnezeu. Un frate călugăr dormita în Biserică, din multa lui trândăvie şi răul obicei, în timpul Utreniei. Atunci a văzut în vis pe Stăpânul Hristos răstignit pe Cruce şi, întorcându-şi Faţa de la el înapoi, a zis: „Slugă leneşă, somnoroasă şi trândavă, nu eşti vrednic ca să Mă vezi în Faţă, fiind somnoros şi afundat cu lenea, în timp ce alţii Mă laudă şi slavoslovesc. Aşadar, nici a Mea fericire nu vei moşteni în împărăţia cea Cerească, fiindcă cel ce se leneveşte a Mă slavoslovi, fericirea cea veşnică nu o va dobândi”. Acestea văzând şi auzind călugărul acela, s-a căit cu amar, s-a recules şi, îndreptându-şi viaţa sa după voia şi rânduiala lui Dumnezeu, s-a izbăvit de lenevire şi de osânda veşnică, învrednicindu-se de fericirea Raiului (După „Oglinda Năravurilor” şi alte cărţi)

Iată, şi aceasta-i o neorânduială în Biserică, de care să ne ferim, ca să ne mântuim şi părtaşi fericirii veşnice să devenim.

Sfântul Ioan Hrisostom înfierând pe cei ce fac neorânduieli şi în Sf. Biserică, îi mustră zicând: „Faţă de curvă s-a făcut faţa ta, fără de ruşine ai fost către toţi... Tu stai râzând ca şi femeile care provoacă râsul pe scenă. Aceasta a răsturnat totul pe dos, aceasta a nimicit totul! Cele ale noastre au devenit de râs, nimic nu este statornic din partea noastră, nimic serios; ci purtare de om lumesc şi glumeţ. Nu grăiesc acestea numai către bărbaţii cei din lume, ci ştiu eu la cine fac aluzie, căci Biserica este plină de rizilic. Dacă cutare, de pildă, a spus o glumă, de îndată se provoacă râs printre cei ce stau în Biserică, şi ce este mai păcătos, că chiar în timpul rugăciunii cei mulţi nu contenesc de a râde. Pretutindeni joacă diavolul, pe toţi i-a împleticit la un loc şi pe toţi îi stăpâneşte. Hristos Se necinsteşte, este alungat, şi nici într-o parte nu este Biserică.

Nu auzi ce spune Ap. Pavel, zicând: „Şi măscăriciunea, şi vorba nebunească şi glumirea, care nu se cuvin, nici să se numească între voi?" (Efeseni 5, 4) După măscăriciune el pune gluma ce nu se cuvine, şi tu râzi? Dar vorba nebunească ce înseamnă? Ceea ce nu are într-însa nimic bun. Râzi mereu şi îţi înveseleşti faţa, tu care eşti singuratic? Tu care eşti răstignit, care jeleşti (călugării şi călugăriţele, care arată, prin hainele cernite, închise, crucificare... jale) râzi? Spune-mi: unde ai auzit tu pe Domnul Hristos spunând aceasta? Nicăieri. Pe El adeseori Îl vezi mâhnit... şi tu râzi şi faci neorânduieli în Biserica Lui?... Oare nu-ţi reaminteşti cum a fost mustrată Sarra pentru că a râs? Nu auzi cum mustră pedepsitor pe cei ce râd, zicând: „Vai vouă celor ce râdeţi, că veţi plânge şi vă veţi tângui?". Preotul stă înălţând rugăciunile tuturor, şi tu râzi? El tremurând înalţă rugăciuni pentru tine; iar tu dispreţuieşti acest fapt? Nu te temi? Nu te sfieşti?... Şi voi, femeilor, ceea ce nu cutezaţi a face totdeauna înaintea bărbaţilor, veniţi şi râdeţi aici în Biserica Domnului? Cum? Vă acoperiţi capul şi râdeţi aici stând în Biserică? Aţi venit să vă rugaţi pentru iertarea păcatelor şi aceasta o faceţi râzând? Cum veţi putea voi să îmblânziţi pe Dumnezeu făcând aşa?" (Omilia 15 către Evrei, pag. 215).

Un stareţ al mănăstirii Pecersca (de la Kiev, Ucraina), anume Matei, văzător cu Duhul, stătea zilnic la locul lui în sfânta biserică cu soborul său, privind asupra tuturor şi supraveghind rând pe rând pe călugării şi frăţimea ce se ruga şi cânta lui Dumnezeu. Odinioară, cum sta el la locul său, înalt şi de mare răspundere, a văzut pe dracul (făcător de neorânduieli) umblând împrejur, îmbrăcat în chip leşesc, purtând scai în poală, alergând încoace şi-ncolo pe lângă călugări şi fraţi, şi luând scai din poală îi arunca peste fiecare din ei... Dacă se lipea scaiul de cineva din fraţii cei care citeau sau cântau ori stăteau şi ascultau, apoi mai stând puţin, el se slăbănogea cu mintea, şi făcându-şi oarecare pricină, ieşea din biserică la chilie, unde se culca şi adormea. De cei care nu se lipea scaiul aruncat, aceia stăteau întemeiaţi la citire, cântare, sau ascultarea slujbelor până la sfârşit, după care ieşeau din Biserică, mergând fiecare la chilia sa. Aceasta văzând-o stareţul acela, a spus soborului, şi de atunci cei slăbănogiţi nu mai ieşau din biserică până după sfârşitul slujbei (Proloage la 26 mai).

Sfinţii Apostoli hotărăsc certare aspră cu grea afurisenie asupra celor ce fac neorânduieli în Biserica Domnului, ieşind afară înainte de împărtăşirea credincioşilor şi sfârşitul slujbei.

„Toţi credincioşii - zic ei - cei ce intră în biserică şi aud Scripturile, dar nu îngăduiesc la rugăciune şi la Sfânta împărtăşire, ca unii ce fac neorânduială în Biserică, trebuie să se afurisească” (Vezi pe larg Canonul 9 apostolic cu tâlcul şi subînsemnările lui în Pidalion o.c. filele 10 şi 11).

Din cele arătate, vedem că toate neorânduielile din Sf. Biserică sunt lucrurile diavolului pe care le lucrează prin creştinii uşuratici, care i se supun, îl ascultă şi-l slugăresc pe el şi în Biserica Domnului. Sf. Părinţi păzeau cu mare sfinţenie buna rânduială în Sf. Biserică. Nu era voie să râzi, dar nici să vorbeşti, nici să şopteşti, nici să tuşeşti, nici să caşti, nici să priveşti la alţii cum se roagă. Cei care călcau rânduiala aceasta sufereau canonisiri şi despărţire de rugăciunile din Biserică şi din chilii... Astfel,

cuviosul Casian spune că deşi se adunau la rugăciune sute şi mii, în Biserică însă era o aşa tăcere, de părea că nu e nimenea afară de cel care citea sau cânta psalmii (Vezi „Vechile Rânduieli ale vieţii monahale”, o.c. pag. 124-125).

De asemenea Sfinţii Părinţi în Pravila Bisericească hotărăsc aşa: „Călugărul de va vorbi în Biserică cu altul (şi călugăriţa cu alta), sau cântând va râde, metanii 100” (Vezi Pravila Bisericească mică, o.c. pag. 128).

Iată ce-s apucăturile străine de Dumnezeu, la care ţin morţiş falşii creştini şi creştine uşuratici! Iată cine a adus şi aduce, a întreţinut şi întreţine feluritele neorânduieli în Biserica Domnului, din vechime şi până azi. Iată pe cine au slugărit şi slugăresc făcătorii şi susţinătorii de neorânduieli.

„Cei ce au urechi de auzit, să audă; şi cei ce au ochi de văzut, să vadă”.

Priveghiul creştinesc

După străvechile rânduieli creştineşti, în cele trei nopţi cât trupul neînsufleţit al repausatului stă în casă, creştinii buni sunt îndatoraţi a veni la casa unde se află repausatul, spre mângâierea celor îndureraţi. În acest timp ei citesc în psaltire, bucăţi alese din Vieţile Sfinţilor, fac rugăciuni pentru uşurarea, iertarea şi odihna repausatului. În fine, toate câte le fac ei în acel timp - cu sfatul Preotului Bisericii - trebuie să le facă numai şi numai pentru mângâierea casnicilor, pentru uşurarea, iertarea şi odihna repausatului, pentru edificarea celor prezenţi la priveghi şi spre slava lui Dumnezeu. În acest scop avem porunca apostolească: „Toate oricâte veţi face: ori de mâncaţi, ori de beţi, ori altceva de faceţi, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceţi. Nu fiţi piatră de poticneală nimănui, nici străinilor, nici Bisericii lui Dumnezeu, precum şi eu întru toate

mă străduiesc să plac, căutând nu folosul meu, ci al celor mulţi, ca să se mântuiască” (1 Corinteni 10, 31-33; comp. Coloseni 3, 17; Romani 15, 2; Apocalipsa 2; 3; 21).

Citirile Dumnezeieştilor Evanghelii, a scrierilor Sfinţilor Apostoli, a psaltirii şi a altor cărţi bisericeşti în casa repauzatului în timpul cât trupul lui neînsufleţit zace până a treia zi, înaintea înmormântării, se fac mai întâi pentru că el, ca bun creştin, a crezut şi a iubit învăţătura aceasta, într-însa a lucrat şi a repausat. Citirile acestea se mai fac şi pentru că prin amintirea lucrărilor Dumnezeieşti istorisite în acele cărţi sfinte, prin psalmii citiţi cu umilinţă, Dumnezeu Se milostiveşte asupra păcătosului repausat şi-i uşurează sufletul de sarcina păcatelor, îi ajută la mântuirea lui, îl înlesneşte pentru a înainta pe calea ce duce la cer prin vămile văzduhului, si I aşază provizoriu, după felul vieţuirii lui pe pământ şi după felul cum sunt ascultate citirile sfinte în casa repauzatului, în loc fericit.

Priveghiul păgânesc la românii vrânceni

În singurătatea imensă a vrâncenilor, cu santinelele munţilor până la nori, moartea le impune o misterioasă frică, care năvăleşte asupră-le din cauza depărtării lor de Dumnezeu şi cufundarea în rămăşiţele păgânismelor idolatrilor strămoşi ai străvechilor vremuri. La sfârşitul unei vieţi creştineşti, spoită pe deasupra cu unele formule de obicei, moartea pe acolo se pare un călău, o nedreptate. Majoritatea vrâncenilor voind a se război cu urmele morţii la trecerea din viaţa pământească a vreunuia dintr-înşii, fac priveghi păgânesc. Noaptea întreagă, în numele mortului lungit pe prispa casei, pe laviţă sau pe pat, ei beau, mănâncă şi se joacă. Cu acestea ei se ostenesc a transforma jalea în chiote sălbatice şi plângerea în petrecere păgânească. Tocmai în acel timp când sufletul

repauzatului are mare trebuinţă de rugăciunile cu lacrimi fierbinţi ale rudelor şi cunoscuţilor săi, pentru a trece printre taberele drăceşti, care-l învinuiesc şi se reped asupră-i spre a-l răpi din mâinile îngerului Domnului pentru a-l trage în iad, lângă trupul lui neînsufleţit se fac jocuri, chefuri, păgânisine, priveghi păgânesc.

Prin păgânismele acestea ei cred că dau un bobârnac morţii, în mentalitatea lor prostească, păgânizată, ei cred că prin strigătele: „Trăiască viaţa”, sfidează moartea, pe când în realitate împovărează, tulbură şi necăjesc cumplit sufletul mortului lor. Vrând a transforma jalea în praznic şi a scoate lumea din intimidarea fricii morţii, ei recurg la păgânisme, îmbrâncindu-se singuri în ghearele păcatului şi ale morţii. O întreagă regie de păgânisme servesc priveghiul păgânesc. Mulţimea falşilor creştini păgânizaţi benchetuieşte ca la cârciumi, neţinând seamă de groaznicile suferinţe, frica şi înfiorările cumplite prin care trece sufletul rudeniei sau cunoscutului lor, al cărui trup neînsufleţit stă întins, rece, în mijlocul lor. Mortul stă întins pe prispa casei, ori în casă pe pat, pe o laviţă ori pe o masă, cu o Cruce în mână, cu o lumânare pâlpâindă la căpătâi, cu o farfurioară pe piept; iar creştinii uşuratici ai priveghiului păgânesc, îmbrăcaţi fiecare după gustul său, benchetuiesc, fac hasmodii, glume grosolane, joacă, sar, ciocnesc paharele în cinstea mortului, horind cu săltări satanice în jurul lui şi aruncând bani în farfuria de pe pieptul cadavrului, chiotesc şi lăutarii cântă lumeşte, după care ei zic: „Dumnezeu să-l ierte... Hai noi să ne veselim!”. Și aşa îi tot cântă mortului cântece de care îi plăceau şi lui sau pe care le tot cânta el în viaţă.

După felul vieţii păgânizate, numai cu firma numelui de creştin, i se face acum şi privegherea mortului ce zace intrând în putrefacţie.

Flăcăii, bărbaţii şi femeile se travestesc, îmbrăcând alte haine, unii şi măşti, aşa cum fac mulţi creştini idolatrizaţi în noaptea şi ziua de Sfântul Vasile, de pildă: capra, brezaia, turca, urâţii etc. sau ca la balurile mascate, vin astfel transformaţi în caraghioşi, urâţi cu chipuri idoleşti, drăceşti, în locul chipului cinstit, frumos şi plăcut, creat de Dumnezeu după Chipul şi Asemănarea Sa (Facerea 1, 26-27; 5, 1; 9, 6), păcat groaznic,

care-i pune sub afurisenie şi blesteme înfricoşate. Femeile în loc de a plânge cumpătat, creştineşte, rugându-se lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor şi uşurarea sufletului celui mort, ele recitează versuri în auzul tuturor, agită şi îşi mişcă braţele după un tipic al lor demonicesc. Fetele se leagă la ochi şi pătrunzând în casa mortului, forfotesc prin camere şi prin curte chicotind, mărind agitaţia şi păgânătatea priveghiului demonic. În acest huiet infernal atrag şi pe ai casei ca să nu mai stea mâhniţi. După tradiţiile lor superstiţioase ce-i stăpânesc, cum stăpânea legheonul pe îndrăcitul din Gadara, ei întrebuinţează serii de formule magice menite, după prostia lor, a răpune definitiv pe mort, a stinge orice scânteie de viaţă s-ar mai afla într-însul, pentru a nu deveni strigoi, care să supere pe cei vii.

Focul mare aprins în mijlocul curţii, aruncă lumina sa împrejur, scoţând în evidenţă pe mascaţi, dimpreună cu măscăricii şi măscăricele priveghiului. În jăraticul focului mistuitor ei văd viaţa care nu se lasă impresionată de o moarte. Moartea e ceva urâcios, un urlet. „Trăiască viaţa!". Şi, aici la priveghi, ei cred că petrece şi mortul cu ei.

Păgânătatea priveghiului demonic merge şi mai departe. Unii îl mişcă pe mort cu aţe legate de mâini, sau de cap, sau de picioare, de care trag din felurite ascunzişuri, mărind spaima unora şi râsul altora.

Prin munţii Vrancea, păgânătatea priveghiului face vârf profanării morţilor. Pe acolo, unul din flăcăii mai voinici, ia mortul de pe prispa casei şi legându-l srâns cu lanţuri de corpul său, cu o mască hâclă pe faţă, trece cu mortul prin flăcările focului, încoace şi în colo, de mai multe ori, ca să-l purifice. După această ceremonie diavolească, idolatră (Levitic 18, 21; 20, 2; 4 Regi 16, 3; 17, 17; 21, 5) vine cu mortul şi-l pune iarăşi întins la locul lui. Cu astfel de hasmodii, mişcări, agitaţii, chicoteli şi cu alte felurite năzbâtii demonice, cred acei uşuratici creştini păgânizaţi, că-şi pregătesc morţii lor pentru calea veşniciei. La înmormântare, după obiceiul idolatrilor păgâni, îi pun mortului bani în mână sau legaţi la un deget, îi aruncă bani în groapă, pentru a-şi plăti vămile, cum cred ei

prosteşte, şi-i dă o pasăre zburătoare, găină, cocoş, peste groapă (Spicuiri după ziarul „Dimineaţa” 25 decembrie 1934 şi alte scrieri).

Urmarea unei vieţi păgâneşti, e un priveghi păgânesc cu felurite hasmodii, blestemăţii şi... osânda veşnică.

Creştine, cum vei lucra,
Aşa plată-ţi vei lua...

Priveghiul păgânesc

Majoritatea creştinilor, cărora le place să se desfâteze în felurite hasmodii şi petreceri păgâneşti în viaţa lor, sub ademenirile şarpelui-diavol, care a înşelat pe Eva şi pe Adam in rai, bagă felurite jocuri şi hasmodii chiar şi pe la priveghiurile morţilor. Acestea, bun înţeles, se fac şi cu învoirea celor de aproape ai repauzatului.

Acest fel de creştini-păgâni, în priveghiurile pe care ei le fac la morţii lor, în casa celui mort, bărbaţii şi femeile, în special flăcăii şi fetele, îşi petrec vremea în tot felul de povestiri hazlii, glume, vorbe putrede, felurite măscăriciuni caraghioase, jocuri cu mişca, cu cărbunele aprins... etc. etc. după care se aşează pe mâncate şi băute, înmulţindu-şi păcatele.

Aceste priveghiuri păgâneşti atrag mânia lui Dumnezeu asupra tuturor celor ce le-au primit şi asupra celor ce le aprobă şi încurajează; iar sufletul repauzatului se zbuciumă în dureri, văzând că în loc de a-l ajuta şi uşura în acest timp groaznic de greu, ei îl împovărează şi-l împing cu dracii în iad. Cuvântul lui Dumnezeu în mânia Sa slobozind fulgere şi tunete asupra acestor asmodei, îi mustra groaznic, zicându-le: „Voi

aveţi pe diavolul de tată, şi poftele tatălui vostru voiţi să le faceţi. Acela din început a fost ucigător de oameni şi cu adevărul nu stă laolaltă, pentru că nu este adevăr în el. Când spune minciună, grăieşte dintru ale sale, căci este mincinos şi părintele minciunii" (Ioan 8, 44). „Depărtaţi-vă de la Mine cei ce lucraţi fărădelegea... Nu vă cunosc pe voi" (Matei 7, 23; 25, 12, 41; Luca 13, 25, 27; Ioan 9, 31; Psalmi 5, 5; 6, 8; Isaia 1; Avac 1, 11). „Afară din împărăţia Mea câinii şi vrăjitorii, curvarii şi ucigaşii, închinătorii de idoli şi toţi cei ce lucrează şi iubesc minciuna" (Apocalipsa 22, 15).

Priveghiurile acestea păgâneşti, care se fac la unii repausaţi, adeseori sunt slobozite a se face, fiindcă morţii aceia au iubit în viaţa lor petrecerile lumeşti şi prăznuirile păgâneşti: cu jocuri, baluri, serate şi feluritele cortegiuri de blestemăţii sataniceşti, mai mult decât citirea şi ascultarea Dumnezeieştilor Evanghelii, a scrierilor Sfinţilor Apostoli, a psaltirii şi a altor cărţi bisericeşti.

„Ceea ce seamănă omul în viaţa aceasta, aceea va şi secera la moartea sa şi în veşnicie... Cel ce nu este cu Mine - zice Mântuitorul - împotriva Mea este. Şi cel ce adună fără de Mine, risipeşte" (Galateni 6, 7-8; Matei 12, 30).

Dumnezeiescul semn al Sfintei Cruci

Ocupaţia duhovnicească serioasă edifică sufletele zilnic, călăuzindu-le la vieţuirea după Dumnezeu şi cinstirea lucrurilor Sfinte. Ocupaţiile lumeşti şi satisfacerea plăcerilor josnice întunecă sufletele aşa de groaznic, încât sub presiunea acestora ele ignorează cele Sfinte. Boala aceasta a sufletelor slăbănogite se întinde ca râia, se răspândeşte ca bolile molipsitoare în toată adunarea, şi îşi bagă capul şi în Sf. Biserică, până în Sfânta Sfintelor, în Dumnezeieştile Altare. Acolo însă, unde sufletul, Păstorul conştient chemării sale, e lucrător, boala aceasta se veştejeşte, bate în retragere, dă înapoi. Şi aşa, în locul de mare sfinţenie străluceşte lumina edificatoare şi mântuitoare de suflete.

Între toate obiectele Sfinte din Biserica lui Dumnezeu, în care totul grăieşte mărire, Dumnezeiescul semn al Sfintei şi de viaţă purtătoarei Cruci, ocupă locul cel mai înalt. Astfel, în orice biserică o vedem înălţată sus, deasupra catapetesmei în interior şi în exterior sus, sus deasupra turnurilor.

Aruncându-ne ochii noştri sufleteşti de-a lungul veacurilor trecute, începând din zilele creaţiei până acum, în prezent şi în viitor, vedem în toate vremurile strălucind Dumnezeiescul semn al Sfintei şi de viaţă purtătoarei Cruci. În Vechiul şi în Noul Testament, în Biserica apostolică şi patristică până azi, în orice vreme şi-n orice loc, de privim cu atenţie, vedem strălucind, tainic ori aievea, acest Dumnezeiesc semn, cu care s-au săvârşit o mulţime de minuni binefăcătoare omenirii.

Dumnezeiescul semn al Sfintei Cruci, care este păgânilor nebunie, iudeilor sminteală; iar nouă celor ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu, ne este nouă armă şi scut protector în orice vreme şi-n orice loc. Noi, drept-credincioşii şi binecinstitorii creştini din toate veacurile şi din tot locul, avem în mare cinste acest semn Dumnezeiesc, de mângâiere, de nădejde, de îmbărbătare, de odihnă şi pace vremelnică şi veşnică.

Aceasta - Sfânta Cruce - tronează în tăcere tainică cu multă maiestate în Biserică şi izvorăşte Darul tămăduirilor sufleteşti şi trupeşti celor ce se roagă lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr. Ea luceşte maiestuos pe coroanele împăraţilor, regilor şi voievozilor în semn de onoare, învingere, triumf şi decorare sfântă. Semnul Sfintei Cruci împodobeşte piepturile şi mitrele arhiereilor şi înfrumuseţează piepturile preoţilor merituoşi, ca semn de triumf asupra păgânismului şi spre amintirea mântuirii noastre prin jertfirea şi moartea pe dânsa a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Ea decorează piepturile vitejilor ostaşi ca semn distinctiv pentru bărbăţia şi curajul lor în lupte. Sfânta Cruce, ca semn de biruinţă şi scut puternic al creştinismului străluceşte în aer pe turnurile cele mai înalte ale bisericilor. Ea se află pe steagurile bisericilor şi ale armatelor ortodoxe, ca semn biruitor asupra potrivnicilor. Ea, în multă modestie, stă înfiptă pe lângă drumuri şi pe la răspântii, în ajutorul drumeţilor osteniţi şi singuratici care, la vederea ei închinându-se şi îngrădindu-se cu Semnul Sfintei Cruci pe feţele lor şi rugându-se fierbinte lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr, se întăresc şi se încurajează contra tuturor întâmplărilor călătoriei. Sfânta Cruce în care creştinul s-a încrezut şi a cinstit-o, vieţuind sub protecţia Celui ce S-a jertfit pe ea pentru mântuirea celor ce au crezut şi cred în El, stă strajă veghetoare la capul repauzaţilor noştri drept-credincioşi ortodocși, prin cimitire şi prin alte locuri. Ea este ancora lor sigură sub care, dormind, nădăjduiesc a ajunge sigur la limanul bogat în odihnă şi în fericire veşnică.

Acestea ştiindu-le noi creştinii binecredincioşi, în cazuri de felurite primejdii, nefericiri şi felurite valuri ale vieţii acesteia, adeseori agitată, zbuciumată şi periclitată, ne aflăm refugiul înaintea Sfintei Cruci. Sfânta Biserică Ortodoxă, convinsă de puterile şi efectele minunate ale Sfintei Cruci, a hotărât, pe lângă aşezarea ei pe Sfântul Jertfelnic în Altar şi în alte locuri de cinste, sfinte şi sfinţite, şi servirea cu dânsa la lucrarea şi săvârşirea tuturor Sfintelor Taine, la rânduielile şi oficierea celor şapte laude, şi în înaltele, misterioasele şi minunatele lucrări ale Dumnezeieştilor Liturghii.

Pentru a ne folosi cu succes de puterile şi efectele mult binefăcătoare ce izvorăsc cu îmbelşugare din Dumnezeiescul semn al Sfintei Cruci, noi toţi creştinii trebuie a ne apropia de Sfânta Cruce cu cel mai mare şi adânc respect. La vederea ei să ne descoperim capetele şi să ne închinăm în faţa ei lui Dumnezeu în Duh şi în adevăr. Seara, dimineaţa, la amiază, în toată vremea şi în lot locul, să ne folosim cu succes de acest Dumnezeiesc semn.

Profanarea Dumnezeiescului semn al Sfintei Cruci şi pecetea antihristului

Valoarea, puterile şi minunatele binefaceri care au izvorât şi izvorăsc cu îmbelşugare din Dumnezeiescul semn al Sf. Cruci, au făcut ca îngerii din ceruri cu laude şi cu frică să-l înconjoare; iar noi pământenii cu adânc respect să ne prosternăm (înclinăm) înaintea lui, închinându-ne în Duh şi în adevăr lui Hristos Dumnezeu, Mântuitorului nostru. Nu tot aşa fac şi puterile întunericului, care sunt potrivnice lui Dumnezeu. Îngerii cei mincinoşi, vicleni şi răi, locuitorii iadului, hulesc în tot timpul Dumnezeiescul semn al Sfintei Cruci. Ei - precum vedem cei care avem ochii sufletului văzători - năimesc în acest scop oameni şi femei din toate vârstele şi ramurile societăţii, pentru săvârşirea acestei lucrări infernale a lor. Păgânii socotesc cuvântul Crucii, şi mai ales Dumnezeiescul semn al Sfintei Cruci, nebunie; iar evreii rămaşi în întunericul necredinţei şi în umbra morţii, îl socotesc sminteală (1 Corinteni 1, 18).

Protestanţii şi pleiada sectelor hulesc semnul Sfintei Cruci, bârfind că Crucea e numai două lemne ori numai două linii încrucişate, şi că aceasta nu-i socotită la nimic. Alţii hulesc în alte chipuri josnice asemenea spiritelor rele şi rătăcitoare de care sunt

năimiţi loruşi, şi-i învaţă aşa. Creştinii falşi, lipsiţi de educaţia creştinească şi întunecaţi la minte, înjură Sfânta Cruce. Femeile şi fetele, ale căror mame şi bunice au crescut ca şi ele în capiştile satanei (în cârciumi) adică, pe la jocuri, baluri, serate, petreceri păgâneşti şi în alte locuri ale satanei şi nu în Biserica Domnului, fac Dumnezeiescul semn al Sfintei Cruci pe covoare, aşternuturi şi lăicere, menite să fie așternute pe jos, pe canapele, pe scaune, pe paturi sau pe scări. Astfel, în multe case, localuri particulare şi publice, ba chiar şi în unele biserici, s-au văzut şi se văd aşternuturi, lăicere şi covoare cu Cruci, mai puţine ori mai multe, puse spre a se călca cu picioarele, şi deci a se profana, căzând astfel în greu blestem, adică sub afurisenia Sfintelor Soboare ecumenice (Vezi Sinodul 6 ecumenic, canonul 73 cu tâlcul lui; Dr. Badea Cireșeanu Tez. Lit. T. II, pag. 277). Alte femei întunecate la ochii sufleteşti, fac semnul Sfintei Cruci în flori pe cămăşile bărbăteşti şi femeieşti, cu care se îmbracă, dorm, stau pe ele, etc. Şi astfel şi în modul acesta mulţi creştini ignorează şi profanează Dumnezeiescul semn. Şi se mai miră că de ce le merge rău în casă! Alţi creştini întunecaţi la minte, cumpără de la prăvălie stofe cu semnul Sfintei Cruci pe ele, în felurite forme, făcute anume aşa de necreştini, din care făcându-şi haine bărbăteşti, femeieşti şi încălţăminte de casă, profanează şi astfel semnul Sfintei Cruci, căzând sub greutatea păcatului acestuia.

Din stofele cu semnul Sfintei Cruci pe ele în vremurile vechi ale creştinismului se făceau numai veşmintele clericilor, de la înalţii ierarhi până la umilul anagnost, pe care le îmbrăcau numai în timpul oficierii serviciilor Sfinte şi Dumnezeieşti. Mulţi falşi creştini şi creştine, care-s cuprinşi de întunericul infernal, dau libertate şi hotărâre acestei nelegiuiri să se facă înainte. De asemenea alţii susţin morţiş, sataniceşte, ca lăicerele, aşternuturile şi covoarele cu Semnul Sf. Cruci pe ele, să se aştearnă şi de acum înainte pe jos, până ce se vor rupe. Şi aşa, am văzut şi vedem cu durere, semnul Sf. Cruci profanat chiar în locurile unde se cere strict şi imperios a fi cinstit şi închinat.

Unii din creştinii şi creştinele care se socotesc, de ei înşişi, „mai credincioşi", zic că să nu se mai facă covoare, aşternuturi, muşamale şi lăicere cu Cruci pentru aşternut

pe jos, însă acelea care sunt (adică aşternuturile făcute cu Cruci pe care le are Sf. Biserică) să se aştearnă înainte, aşa cu Cruci, prin biserică până când se vor rupe. Asta înseamnează să se calce în picioare semnul Sf. Cruci înainte încă zeci şi sute de ani, până îşi vor forma ei (diavolii) alţi năimiţi pentru susţinerea acestei profanări, care să-i slugărească ca şi cei de până acum. Vedeţi cum întorc diavolii cu cheile infernului minţile creştinilor, chiar şi ale celor ce se pretind „mai credincioşi, mai aleşi", etc. pentru a-i slugări, spre osânda lor vremelnică şi veşnică?

Iată cum şarpele demonicesc al modelor, luxului, împodobirilor pătimaşe, depărtând pe creştini de modestia şi simplitatea purtării creştineşti, a ostenelilor duhovniceşti, a cugetării zilnice în legea lui Dumnezeu, duce şi la săvârşirea sacrilegiilor, care se răzbună groaznic asupră-ne, văzând cu ochii. Şi vai, vai şi amar, că tot nu ne mai îndreptăm! Oare când ne vom mai înţelepţi?

O, creştini uşuratici! Cine v-a zavistuit pe voi să nu vă plecaţi adevărului. Mă mir că aşa de curând vă mutaţi de la cel ce v-a chemat pe voi prin Darul lui Hristos, la altă evanghelie. Care nu este alta, fără numai sunt oarecare ce vă tulbură pe voi şi voiesc să strămute Evanghelia lui Hristos. Ci măcar şi noi, sau înger din cer de vă va binevesti vouă afară de ceea ce am binevestit vouă, anatema să fie. Precum am zis mai înainte şi acum iarăşi zic: oricine de vă va binevesti afară de ceea ce aţi luat, anatema să fie. Că acum pe oameni aduc la adevăr, sau pe Dumnezeu? Sau caut oamenilor să plac? Că de aş plăcea încă oamenilor, nu aş fi slugă lui Hristos" (Galateni 3, 1; 1, 6-10). Creştinilor şi creştinelor, deschideţi-vă ochii sufletelor voastre şi curmaţi odată pentru totdeauna cu nelegiuirile, cu sacrilegiile acestea, pentru că groaznică judecată îi aşteaptă pe cei ce fac astfel de profanări. Săvârşitorii acestui sacrilegiu, se dezbracă de ajutorul şi Harul lui Dumnezeu şi-şi atrag groaznice pedepse Dumnezeieşti, vremelnice şi veşnice. Dumnezeiescul Semn al Sfintei şi de viaţă purtătoarei Cruci mai este şi semnul adunării (+), semnul înmulţirii (X) soborului călugăresc şi creştinesc, deci, cei ce-l profanează prin

punerea pe jos, şederea, culcarea şi călcarea cu picioarele pe el, cad în semnul împărţirii (:) şi al scăderii (-).

În lumea aceasta, de la începutul şi până la sfârşitul ei sunt două semne: semnul Dumnezeiesc, Sfânta Cruce, şi semnul antihristului, al lui satana, 666. Cei ce ignorează şi profanează - precum am arătat - Dumnezeiescul semn al Dumnezeirii, adică Sfânta Cruce, se prăbuşesc din Darul Dumnezeiesc şi li se întipăreşte, pe fruntea şi dreapta lor, semnul (ştampila) antihristului, pe care îl slugăresc, adică: 666. Sfântul Andrei al Cezareii, vorbind despre pecetluirea multora cu pecetea aceasta a lui antihrist, zice aşa: „Se va osteni antihristul să pună înfierarea numelui celui pierzător, al potrivnicului şi înşelătorului, peste toţi. Însă pe mâinile drepte va pune ca să se taie lucrarea lucrurilor celor drepte şi bune; iar pe frunte, ca să înveţe întru înşelăciune şi întru întuneric pe cei amăgiţi". Şi iată, azi avem sumedenii de creştini ştampilaţi - anticreştini.

Luaţi aminte, fraţii mei - strigă Sf. Efrem Sirul - covârşirea fiarei infernale şi meşteşugirea vicleniei sale, cum de la pântece începe. Că după ce se va strâmtora cineva, lipsindu-se de bucate, să fie silit a primi pecetea lui (a antihristului), nu cum s-ar întâmpla peste toate mădularele trupului; ci pe mâna dreaptă, aşijderea şi pe frunte, păgânescul chip va fi pus, ca să nu mai aibă stăpânire omul a se pecetlui cu mâna dreaptă cu semnul Sfintei Cruci, drept pe frunte (pe faţa sa) nicidecum a se însemna cu Sfântul nume al Domnului, nici cu preaslăvita şi cinstita Cruce a Domnului Iisus Hristos, Mântuitorul nostru. Căci ştie ticălosul că dacă se va pecetlui cineva cu Crucea Domnului, îi risipeşte toată puterea lui. Şi pentru aceasta dreapta omului, căci aceasta este care pecetluieşte toate mădularele noastre. Asemenea încă şi fruntea care este ca un sfeşnic ce poartă făclia luminii, adică pe semnul Mântuitorului pe faţă... Fraţii mei, nimeni să nu se teamă, nici să se moleşească, când va începe a închipui balaurul pecetea sa în locul Crucii Mântuitorului".

Sf. Ipolit, papa al Romei, vorbind despre sfârşitul lumii, de antihrist şi pecetea sa, arată că acesta cheamă pe oameni prin crainicii lui, zicându-le: „Veniţi să vă

punem pecetea pe mâna dreaptă şi pe frunte şi vă voi da oricâte voiţi...”. Pentru aceasta va pecetlui dreapta omului ca să nu mai poată pecetlui cu semnul Sfintei Cruci, spre a fi al lui desăvârşit. Se vede că numai cu câte o literă are să fie însemnat în pecetea lui antihrist pentru fiecare cuvânt, care va fi zis al lepădării de Dumnezeu. Aceia necunoscând înşelăciunea lui, vor sta ca să-i pecetluiască pe mâna dreaptă şi pe frunte. Pecetea lui va avea numărul 666, după mărturia Sfântului Ioan Evanghelistul. Şi va face pe cei mici bogaţi, va slobozi pe cei ce sunt în robie, ca pe mulţi să-i amăgească, şi nimenea nu va putea să vândă sau să cumpere, fără numai aceia care vor avea semnul şi numărul fiarei sau numărul numelui fiarei. Aici este toată înţelepciunea. Cel ce are minte, să înţeleagă numele fiarei că nume de om este, şi numărul lui 666. Înţelesul peceţii (666) va fi aşa: „Mă lepăd de Făcătorul cerului şi al pământului. Mă lepăd de Sfântul Botez. Mă lepăd de a sluji lui Hristos şi mă fac rob al tău. Mă lepăd de împărăţia Cerurilor și iubesc muncile cele veşnice. Mă lepăd de Sfânta Cruce şi primesc pecetea ta...”. Acestea vor fi scrise în pecetea înşelătorului antihrist. Cei care nu vor vrea să primească pecetea lui, vor primi moarte din mâinile lui... Fericiţi vor fi cei ce vor răbda în acea vreme, căci se vor mântui şi cu Mucenicii cei mari vor fi. Aceasta o arată şi Domnul în Dumnezeiasca Sa Evanghelie, zicând: „Cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui” și „Unii ca aceia, mari se vor chema” (Vezi pe larg despre acestea în: „Sfârşitul Omului”, „Antihristica”).

Fiecare din oamenii vieţuitori pe acest pământ, după felul vieţuirii lor creştineşti sau anti-creştineşti, poartă pe frunte şi drepta lor ori Dumnerzeiescul semn al Sfintei de viaţă purtătoarei Cruci, ori semnul fiarei adică pacetea lui antihrist cu nr. 666 (Apocalipsa 13). Privitor la mulţimea stampilaţilor cu pecetea antihristului, Sf. Ioan Evanghelistul ne atrage atenţia să ne ferim de ei, înferându-i astfel: „Fiilor! Ceasul cel de apoi este, şi precum aţi auzit că antihrist vine, şi acum antihrişti mulţi s-au făcut; dintru aceasta cunoaştem că ceasul cel de apoi este. Dintru noi au ieşit, și nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi, ci au ieşit ca să se arate că nu sunt toţi dintre

noi. Şi voi ungere aveţi de la Cel Sfânt, şi ştiţi toate. Nu am scris vouă ca şi cum n-aţi ştii adevărul, ci ca şi cum l-aţi şti pe el, şi cum că toată minciuna nu este adevăr”. (1 Ioan 2, 18-1-20, 21)

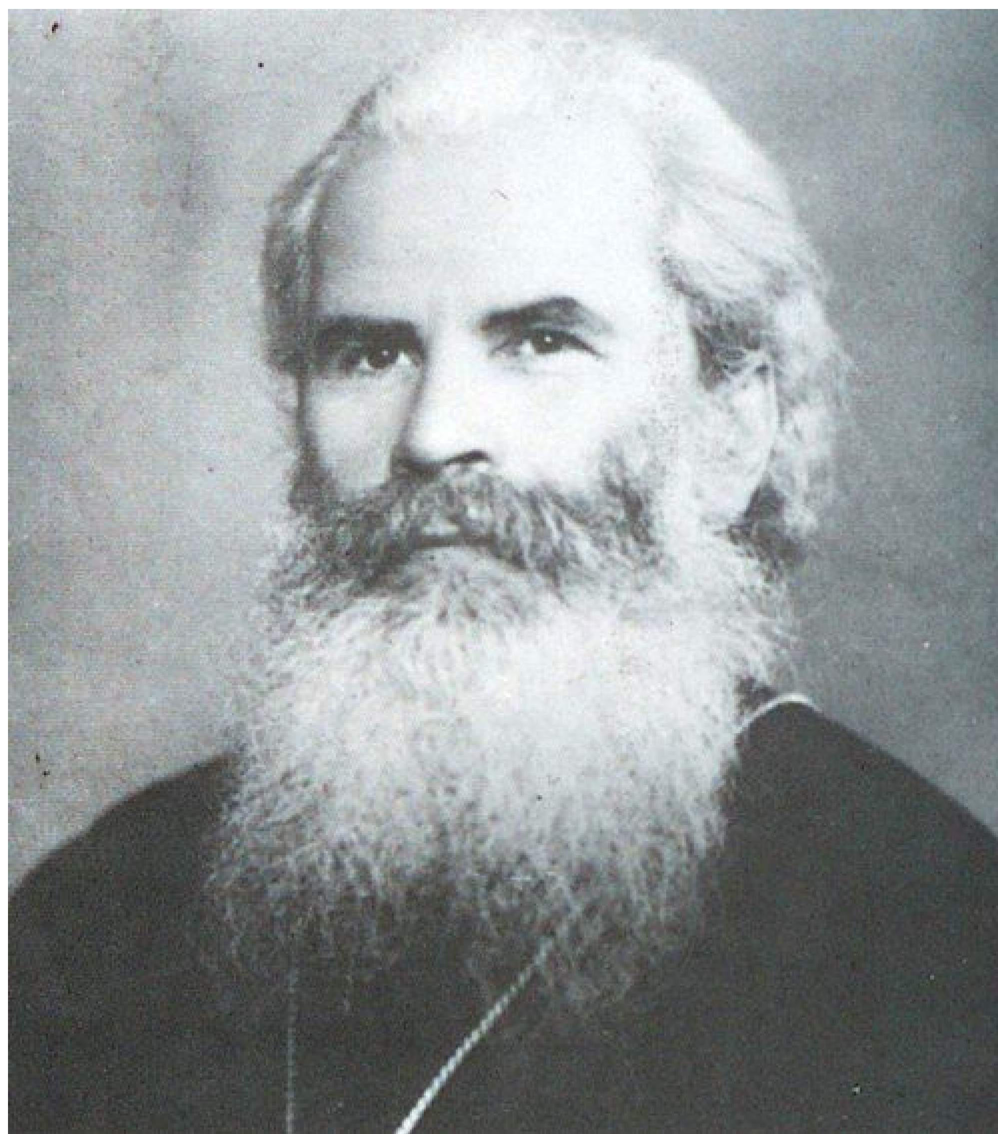
Înveşmântarea atrage binecuvântare, iar moda şi goliciunea atrag pedepse, boli şi moarte

Dracii, vrăjmaşii înverşunaţi ai mântuirii sufletelor omeneşti, conlucrează nevăzut cu femeile şi fetele purtătoare de nume creştinesc, a slugări cât mai mult satanicei mode a nudului (dezgolire, despuiere), a-şi face apariţia lor fără nici o ruşine în casă, printre oaspeţi, prin curte, pe străzi, pe drumuri, în călătorii, în localuri publice, în birouri, ba chiar şi în casa lui Dumnezeu, în sfânta biserică. Zilnic spiritele infernale conlucrează nevăzut cu ele la coafor şi acasă pentru a-şi tortura părul capului, a-l bucla, încreţi, drota, vopsi... a-şi smulge sprâncenele şi a-şi încondeia altele false cu creionul, a-şi grima ochii, a-şi roşi buzele şi unghiile, a-şi vopsi (sulimeni, pudra) feţele, a-şi scurta poalele şi mânecile îmbrăcămintei, până ce le scot în public aproape despuiate, chiar şi în biserică cu capul, pieptul, spatele, mâinile şi picioarele dezgolite.

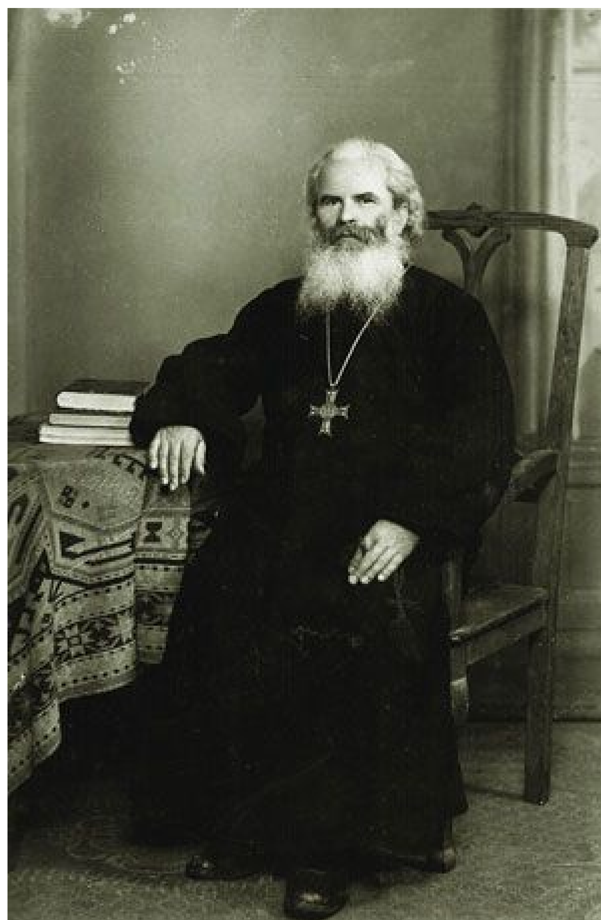
Adevăraţii creştini şi creştine strigă miraţi la vederea acelor arătări: „A pierit ruşinea... au apărut idolii, diavolii despuiaţi, printre noi! Satanica modă a nudismului nu se dă bătută, nu cedează, nu cade, se ţine tot în picioare!”. Diavolii conlucrează cu multe purtătoare de nume creştinesc, unii la sluţirea feţelor, alţii la slujirea portului cuviincios creştinilor; iar boierul drăcesc saltă bucuros că are ce scrie în cartea păcatelor, care-i promite un seceriş grozav, o prăbuşire în iad a sumedenii de suflete cu nume creştinesc. O! Ce viclene şi pornite sunt spiritele acelea infernale în a răzvrăti omenirea împotriva

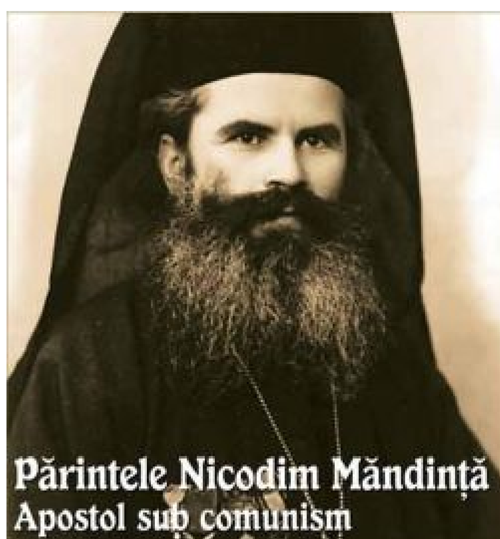
Creatorului ei! Partea bărbătească o amăgeşte ca măcar o dată în săptămână să se sluţească lepădându-şi podoaba bărbătească (barba şi mustăţile) pentru a se face asemenea femeilor, famenilor, scapeţilor; iar pe femei şi fete le pune pe jăratec a se sluţi la faţă şi port pentru a deveni şi a se arăta în public fără pic de ruşine, cât se poate mai sluţite şi mai despuiate ca şi demonii!!! (Vămile Văzduhului volumul II, pag. 575-576, de Nicodim Măndiță).

Poze

Părintele Nicodim Măndință
Apostol sub comunism